

ఆంధ్రసచిత్రవార్

పత్రిక

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

15-11-63

25 నయాపైసలు

గంగారథ

కప్పు కాఫీ
త్రాగుతూ
చర్చిద్దాము

ఈసారి విందుకు కట్టవలసిన బట్ట లేమిదో?
క్లబ్ ఏక్నికకు ఏమే మేర్పాట్లు జరుగు
తున్నాయో? ఏ విషయమైతే నేమి—ఉపాయ
కలిగించి తృప్తిపరచే హితకరమైన కాఫీ
త్రాగుతూ మాట్లాడుకోండి.

కాఫీ ఎల్లవేళల
తృప్తినిస్తుంది

మంచి కాఫీ తయారుచేయడం సులభం.
ఉచిత కరపత్రంకోసం మాకు వ్రాయండి.
ఏ కాఫీలో కావాలింది తెలుపండి.

కాఫీ బోర్డు
బెంగళూరు

పాపభరితములన్ని
రసవత్తర ఘట్టం...

Chandamama

రాజ్యం పిక్చర్స్...

నర్తనశాల

(చిరాయ పర్వము)

మణులు సముద్రాల వాణులు సముద్రాల కొసరాజు కృత్తి కొదా పోషాన్
తల తివియసేతర్ పరిగెళు సహరదక్షిణామూర్తి పూర్ణంబెరిపటిసత్తం

ఆంధ్రప్రదేశ్
నవయుగ
మైసూర్
రాజ్యం

పాపభరితములన్ని రాజ్యం * ధైర్యం కె.కామేశ్వరరావు బి.వి.

రక్షణ కృషికి సంబంధించిన విషయాలకై చదవండి

ఆంధ్రప్రదేశ్

ఇటీవల ప్రవేశపెట్టిన అనేక నూతన శీర్షికలకు తోడు రాష్ట్రంలోని ఉన్నతాధికార వర్గంయొక్క యదార్థాభిప్రాయాలను, ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఉర్దూ, హిందీ భాషలలో వెలువడే ఆంధ్రప్రదేశ్ మాస పత్రికలో ప్రచురించడం జరుగుతున్నది.

దేశరక్షణ సన్నాహం కృషికి, వివిధ రంగాలలో ప్రజలు జరుపుతున్న కృషికి సంబంధించిన అనేక వ్యాసాలుకూడా ఇందులో ఉంటాయి.

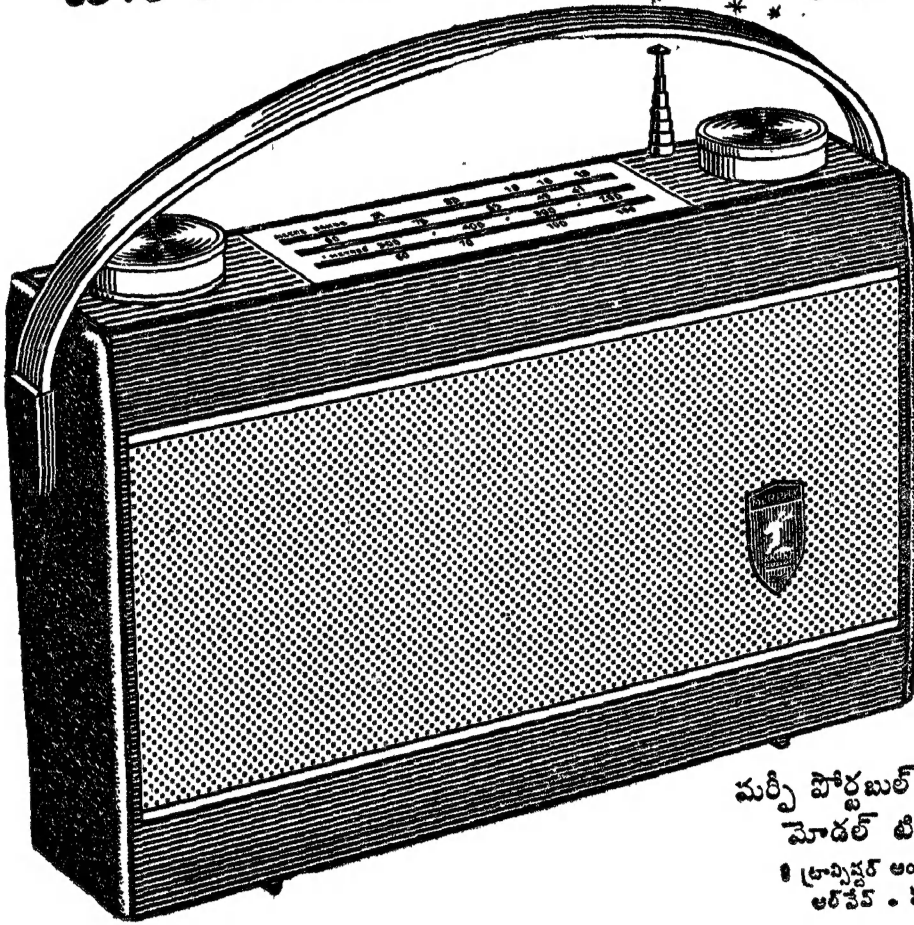
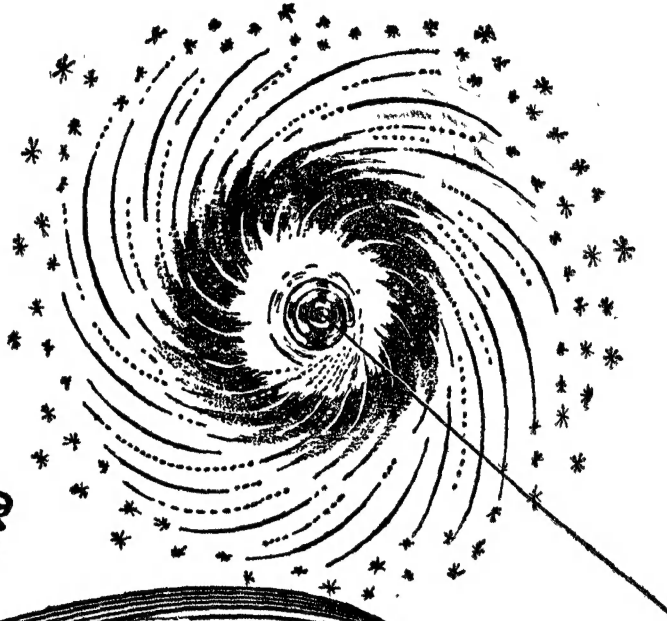
వీటికితోడు ఉత్తేజాన్వీ, ఆనందాన్ని కలిగించే కథలు, గేయాలు మొదలైన అనేక అంశాలు కూడా ఉంటాయి.

దాదాపు వందమంది వీజింట్లతో రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలలోనూ, మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాలలోకూడా 'ఆంధ్రప్రదేశ్' పత్రిక అధికంగా సర్క్యులేటు అవుతున్నది. అంతే కాక దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలకూ, విదేశాలకూ ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రతులు వెళ్తున్నాయి. అందువల్ల అన్నిరకాల ఉత్పత్తులకు చెందిన ప్రకటనలకు ఇది లాభం చేకూర్చుతుంది.

వార్షిక చందా రు. 3-00 మాత్రమే. వీజింట్లవద్ద గానీ, హైద్రాబాదులోని సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖనుంచిగానీ పత్రికను పొందవచ్చు. జిల్లాలలోని జిల్లా ప్రజా సంబంధాధికారులకు కూడా మీ చందా చెల్లించవచ్చు.

సమాచార పౌర సంబంధ శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్

ఆటంకములేని
పనితనానికీ

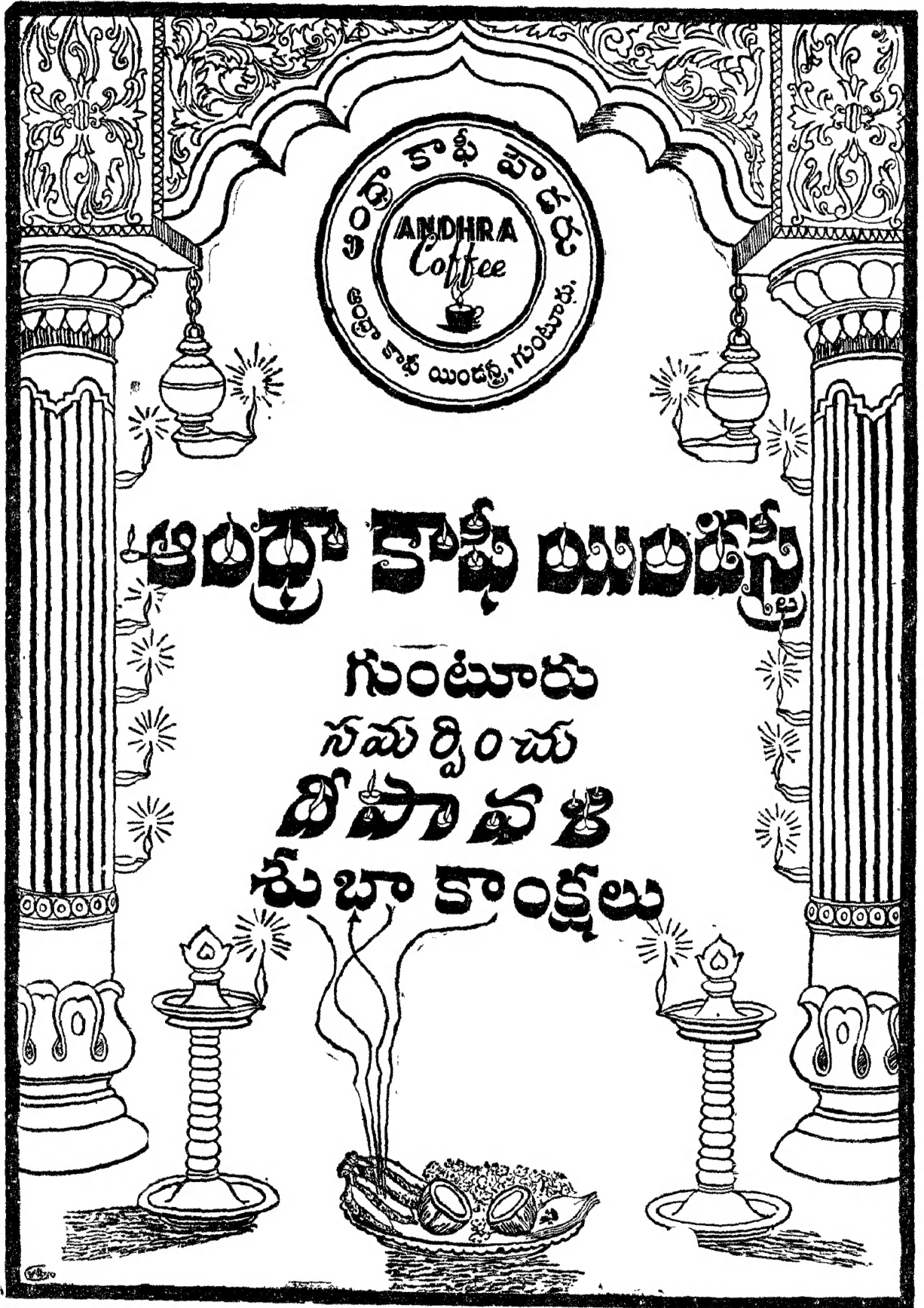
మర్ఫీ పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టర్
మోడల్ టీబి 0583
! ట్రాన్సిస్టర్ అండ్ రిమోట్
ఆర్.పేవ్ . 3 బ్యాండ్

murphy radio

మర్ఫీ రేడియో మీ గృహానికి అనందాన్నిస్తుంది!

NIAS 34089

విజయం: సి.హెచ్. టి. శర్మ & కం., కంబోన్ మెంబు రోడ్డు, మచిలీపట్నం.

ఉత్తరాలు

కథలు

“మీనాక్షి” అన్న కథ చాలా బాగుంది. ఇటు వంటి భావ గర్భితమైన కథలను ప్రచురించు చున్నందుకు రచయితకు అభినందనలు తెలుపు కుంటున్నాను.

పి. వట్టుగూచారి (తిరువతి)

* * *

1-11-63 సంచికలో శ్రీ తంబుగారి కథ చదివి నవ్వుకుండా ఉండలేకపోయాను. ఎంతో కష్టపడి (పాపం!!) వారు సంపిన కథలను పత్రిక వారు తిరిగి సంపినా, మీరు వారి “తిరిగి వచ్చిన కథ”ల సంపుటిని ఆదరించి ప్రచురించి వారిని ‘ఆత్మహత్య’నుండి కాపాడినందుకు సంతోషం! వర్స భాస్కరరావు (ఖమ్మంమెట్టు)

* * *

‘పనితంతు ప్రత్యేకం’ అని ఉన్న ‘ఉత్తరాలు’ విమర్శన చదివాం. ‘మనలో మాట’ లే! ‘సంస్కారంతో’ ‘హైదరాబాద్ సినిమా’ ను చూశాం. తరువరి జమునగారి ‘బొమ్మలకొలుపు’ను దర్శించి ‘కొలంబా’ చేరుకున్నాం. ‘కొత్త క వింత..’ కదూ! అక్కడ వక్రగతులు’ రాని విధంగా ‘ప్రేమకు నగ్గాలు’ వేశాం. దానితో ‘మనీషీ మిథ్య’ వని తెలుసుకున్నాం. అక్కడ “నేటి సత్రికాసాహిత్యంలో స్త్రీ పాత్ర” ఎంతవరకుందో ‘పదుపులాపు’ తో చర్చించి, ‘అవీ—ఇవీ అన్నీ’ చూసుకొని చివరకు ‘రామచరిత మానస్’ ను చదవడం మొదలెట్టాం. ఎన్. ఆంజనేయులు (రావినూతల)

* * *

‘పక్రతులు’ కథ చదివాను. కథను చెప్పేవారు బహుశః ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు అయిఉంటారు. కథలో రచయితగారు నీటిని నిల్వ చేసి, అవసరమైనప్పుడు వ్యవసాయానికి ఉపయోగించుకోడం నిమిత్తము మరియు సరదా నివారణకు అనకట్ట నిర్మించే విషయంలో ప్రభుత్వము తమను నియమించినట్లు ఆయనచే చెప్పించారు. కాని, పై రెండు అవసరములకు నిర్మించేది అస కట్ట కాదని రచయితగారికి నా సలహా. పైగా ఒక సాంకేతికశాఖోద్యోగి ముఖతః చెప్పించడం శోచ వియం.

తోలేటి సోమేశ్వరరావు (కందుకూరు)

సీరియల్ కథ

నా డైరీలో ఒక పేజీ “సీరియల్ మధ్య తను పొంత విషయాలును ప్రాసినందనలన కొంచెం తల వొప్పి అనిపించింది. మిగిలినదంతయు బావుంది. ఇంకా చివరి సంచికలో కడుపుబ్బ నవ్వించే హాస్యంతో కూడి చాల బావుంది. ముప్పాళ రంగనాయకమ్మ గారు మరలా తమ రచనను మా కందించినందుకు నా అభినందనలు. గోపాలం పాత్ర చాల బాగా ఉంది.

పి. సరోజారావు (వైఎల్)★

ఈనో
'ఫ్రూట్ సాల్ట్'

ఆహారపు గడ్డివిడలకు అమృతమే ఏరుగుడు

త్వరితంగా భుజించుట లేదా పుష్టికరమైన ఆహారమును అమితంగా భుజించుటవల్ల కడుపు ఉబ్బరం కలుగుతుంది. చాలా కాలంపురత భరించుకుంటూ వుండే శీఘ్ర నివారణ కోసం, శత్రుణు—సదరించే ఈనో 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' సేవించండి! ఈనో యొక్క అసమాన అమ్ల-నిరోధక శక్త్య మీ కడుపులోని వాయువును శ్వరతో సరితూకంగా చక్క-చిరచి మీ జీర్ణవక్ర్యతిని కుదురు వరచును. ఈనో మిమ్ములను యధాస్థితిలో ఆరోగ్యంగా వుంచుతుంది.

E/11P/11/63 TL R

ఉత్సాహానికి

హుషారుకు

కారణం!

రాగోలైన్

ఈ పుష్టికరమైన ఆహార పానీయమును
మీరుకూడా పుచ్చుకొని యెల్లప్పుడు
ఉత్సాహంగా వుండండి!!

ఫైన్ కెమికల్ వర్క్స్
పి. బి. 71, మైసూరు-4

బొల్లి, మేహపాద
దీర్ఘచక్ర వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స!
వెంటనే క్యాటలాగుకు, నంబూకు వ్రాయండి.

250 సకాశ్రీయ ఆయుర్వేద
బోషధములు లభించును.

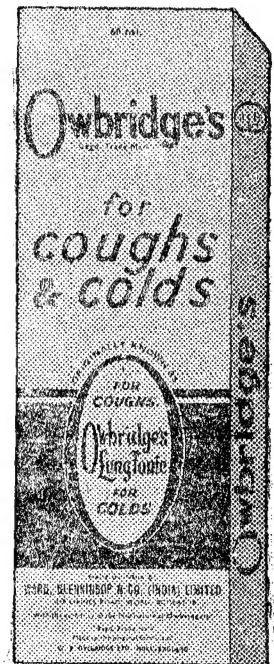
జి.వి. రెడ్డి అండ్ కో,
(రిటైల్వర్స్)

“భా స్కూ రా శ్ర మం”
పాల్ అఫీసు, గోపాలపురం టూ.గో.జి.ఎ.పి.
బ్రాంచిలు, మెయిన్ రోడ్ హన్మకొండ,
గాంధీనగర్, విజయవాడ, రాజమండ్రి.

ఒబ్రిడ్జెస్

మరల వచ్చింది!

దగ్గు, లేక జలుబు, ప్రధమ విప్పుం
కనిపించగానే — ఒబ్రిడ్జెస్ సేవిం
చండి. అది శీఘ్రంగాను, దుర్భిగాను
విచారించును. ఒబ్రిడ్జెస్ ప్రతినడవి
గంది. సేవించట మలం, దగ్గులు,
జలుబులను, లేక గొంతువును
అలంధరకలోనే అపుటకు ఒబ్రిడ్జెస్
వాడండి.

కుగవద్దు. ఒబ్రిడ్జెస్ సేవించండి.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:
ఎమ్.జి.వహబ్ అండ్ కో., (బొంబాయి)
పైవేట్ లిమిటెడ్,
1, బంబర్ స్ట్రీట్, మద్రాస్-1.

AYARS WP: 327 TL

కాల్గేట్ టూత్ బ్రష్
మీ దంతములను
ఎక్కువ శక్తివంతముగా
శుభ్రపరుచునట్లుగా
తయారైనది!

కాస్ట్రోక్రముగా తయారు చేయబడిన కాల్గేట్
టూత్ బ్రష్ చాలా మలభముగా పండ్ల
నందులలోకి పోవును.... రోపరిభాగము
ను. వెలుపరిభాగమును ఎక్కువ
శక్తివంతముగా శుభ్రపరుచును....
మెత్తగా తోమినచో చిగుళ్ళను గట్టి
పరచును. కాల్గేట్ టూత్ బ్రష్ వాడి
మీ పండ్లను, చిగుళ్ళను జాగ్రత్తగా
సుంచండి.

4 వైశాలు: * పెద్దలకు * చిన్నవారికి
* పిల్లలకు * వనపిల్లలకు
(* గట్టివి * ఓమాదిరివి * మెత్తనివి)

అంతేగాక డిలక్స్
ఆరోగ్యదాయకమైన
స్టీక్ పెట్రెలోగూడా
లభించును!

కాళ్ళకమైన కుద్దిచేసిన
నైలాన్ కుచ్చుం నలన
ఇది బాగా మున్నుతుంది!

TB/G/127

ఆంధ్రసచిత్రవార్త పత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కౌశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కుక్రవారం : 15-11-63
శోభిక్ష్వామి సం||౯ (ఆధిక) కార్తిక బహుళపక్షుర్దశ
సంపుటము 56 సం-చి : 11

స్థాపితము :
1908

ముఖ్య సంపాదకుడు
శివలెంక శంభుప్రసాద్

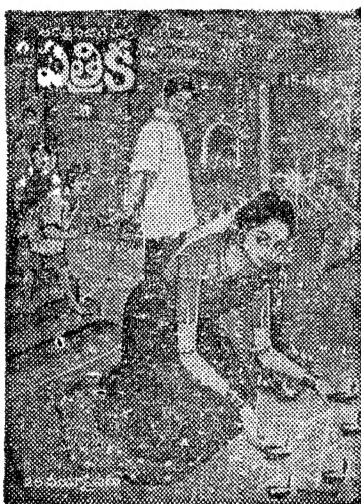
సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా : రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు :
హిందూ (Sea Mail) రూ. 20.00.
(విమానం ద్వారా (Air Mail) : బ్రిటన్,
జర్మనీ, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు-
రూ. 114.00. ఆమెరికా రూ. 176.50.
ఆస్ట్రేలియా : 135.00.)

విజ్ఞప్తి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13-0-0.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

దీపావళి

మనలోమాట

ఆంధ్ర సచిత్ర వార్తపత్రిక పాఠకు
లందరికీ మా దీపావళి అభినందనలు!

* * *
దీపావళి కథల పోటీకి ఇంచు
నించు వెయ్యి కథలు వచ్చాయి!
మొదటి బహుమతి పొందిన
'కన్నమనసు' రచయిత శ్రీ ఎస్. కె.

రెండవ బహుమతి

మూడవ బహుమతి

పి. సుబ్బరామయ్య

ల. జీ. కె.

మూర్తి తమను గురించిన ఏ వివ
రమూ ప్రచురించటానికి ఇష్టపడటం
లేదన్నారు...

రెండవ బహుమతి గెలిచిన 'ఎగిరి
పోయిన సిలక' వ్రాసిన శ్రీ పెద్ది
భోట్ల సుబ్బరామయ్య ఆంధ్ర
సచిత్ర వార్తపత్రిక పాఠకులకు
సువర్ణితమలే. 15-12-1938 లో
గుంటూరులో జరిగించిన వీరి

విద్యాభ్యాసం ఒంగోలు, విజయ
వాడలలో జరిగింది. ఏడేళ్ళమంచీ
విజయవాడలో ఉంటున్నారు. ప్రస్తు
తం ఆంధ్రలయోలాకళాశాల తెలుగు
శాఖలో ఉద్యోగం చేస్తున్నారు.

శ్రీ లజీబ్ 19-12-1942 లో
జన్మించారు. సొంతడోరు ఖమ్మం.
ప్రస్తుతం ఖమ్మంలోని గవర్న
మెంట్ ఆర్ట్స్ కాలేజ్ లో బి.ఎస్.సి.
చదువుతున్నారు. వీరు సంకెర
'ప్రసాదం' కథకి తృతీయ బహు
మతి లభించింది.

పోటీలో పాల్గొన్న వారందరికీ
కృతజ్ఞతాభి నందనలు!

* * *
38 వ పేజీలో ప్రారంభం
లయిన 'చిచ్చుబుడ్డి కథ' బొమ్మ
కూడా శ్రీ రంజన్ వేసినదే.

64, 65 పేజీలలో 'సరాగమాల
పోటీ' ఒకటి ప్రచురించాము. సరాగ
మాల నిర్వాహకులైన శ్రీ వి. ఎ.
కె. రంగారావుగారే దీనిని తయారు
చేసి నడవటంలో ఆశ్చర్యం లేదు...

'తారావళి' శీర్షికలో జేతుకిగా
ఒక ఎనిమిది మంది చిత్రాలు
బొమ్మలు నేశాము. ఫోటోల వివ
రాలు సినిమాపేజీలలో చూడవచ్చు.

విషయాను క్రమణిక

కథలు :

కన్న మనసు [మొదటి బహుమతి] 16

ఎగిరిపోయిన సిలక [ద్వితీయ బహుమతి] 28

మామూలు కథ — 34

చిచ్చుబుడ్డి — 38

ప్రసాదం [తృతీయ బహుమతి] 44

సిరియల్ కథలు :

క్రిస్టిన్ కిలర్ కథ — 20

కొలంబా — 26

మనిషి - మిత్ర — 32

రామచరిత మనన్ — 52

ప్రేమకు పగ్గాలు — 58

శీర్షికలు, వ్యాసాలు :

ఉత్తరాలు — 1, ఊస్వే కార్పూర్ — 4,

దీపావళి (వ్యాసం, గేయం) — 5, తారావళి — 6, 7,

చిటపటలు — 8, 9, ఢిల్లీ లేఖ — 10,

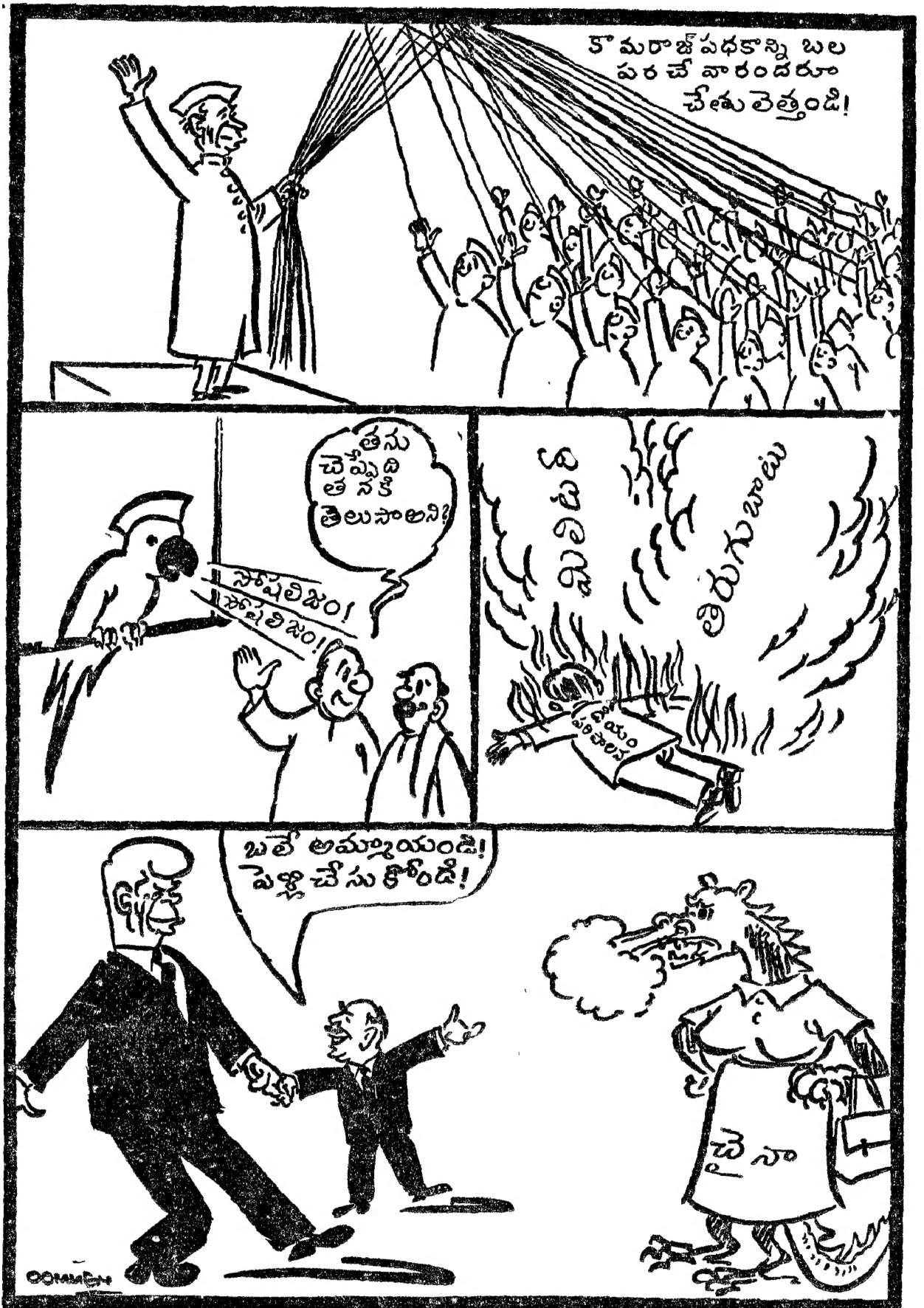
రాజధానికబుర్లు — 12, వనితాశోకం — 14,

వార వలాలు — 56, సరాగమాల పోటీ 64,

బొమ్మ కథ — 74, మనమూ మన దేహస్థితి —

76 సినిమా — 78.

మొత్తం పేజీలు 92 : : వెల 25 న. పై.

దీపావళి పిన్నలకు, పెద్దలకు ఎంతో ఉల్లాసం కలిగిస్తుంది.

పసిపిల్లలు ఈ పండుగకోసం ఎంతో ఉవ్విళ్ళూరు తూంటారు. దక్షిణభారతంలో అంతటా సంక్రాంతి తరువాత ఇదే పెద్దపండుగ. ఉత్తర భారతంలో కూడా ఈ పండుగ చాలా పునంగా జరుపుకుంటారు.

బలిపాద్యమి: దీపావళి

అనలు దీపావళి నరకవతుర్దశి, దీపావళి అమా వాస్య, బలి పాద్యమి అని మూడు రోజుల గొప్ప ఉత్సవం. కాని, ఇప్పుడు డెక్కువగా దీపావళికి ప్రాధాన్యం వచ్చింది. దీపావళి అంటే దీపాల వరస అని అర్థము. పూర్వకాలంలో వాకిళ్లలోను, అరుగులమీద, దేవాలయాలమీద పెద్ద పెద్ద చెట్ల మీద, నదీప్రవాహాలలోను ఒక శ్రేణిలో దీపాలు వెలిగించేవారు. అప్పుడు బాణాసంచా కాల్చే ఆచారంలేదు. షబేబరాత్ మొదలయిన కొన్ని మహమ్మదీయుల పండుగలలో మతాబులు వెలిగించి బాణాసంచా కాలుస్తారు. క్రమక్రమంగా వారి నర దాలే మన పండుగలో కూడా ప్రవేశించి ఉండ వచ్చును.

విక్రమ శకం

దీపావళి పుట్టుపూర్వోత్తరాలను గూర్చి అనేకులు అనేక విధాలుగా చెబుతారు. దీపావళి నాడు విక్రమశకం ప్రారంభిస్తుంది. అనాడు విక్రమాదిత్య చక్రవర్తి పట్టాభిషేకం జరిగిన దట ! వాటినుంచి ఈ మహోత్సవం ప్రారంభ మయినదని కొందరి నమ్మిక.

నరకాసుర వధ

మరికొందరు నరకాసురుని సంహారానికి జ్ఞానక లిప్తంగా ఈ వేడుక మొదలుపెట్టారని అంటారు. నరకవతుర్దశి కలిసిరావడం కూడా దీని కొక కారణమని వారి అభిప్రాయము. ఈ నరకా సురుడు భూదేవి కుమారుడు. ఇతడు తన దుష్పురిపాలనతో భూలోకం అంతా ప్రత్యక్ష నర కంగా మార్చివేశాడు. శ్రీకృష్ణుడు సత్యభామతో కలిసి ఇతని మీదికి దండెత్తివెళ్లి నిరంతర సంగ్రామం కొనసాగించాడు. కాని, ఆ యుద్ధం మధ్యలో మూర్ఛితుడై రథంమీద వాలిపోయాడు. అప్పుడు సత్యభామ విల్లము లండుకొని నర కునితో పోరాడి ఆ పాపిని హతమార్చివేసింది. ఇది ఎక్కువగా సంప్రదాయవేత్తలు చెప్పే వ్యాఖ్యానం. నరకాసురుడంటే నరకలోక మన్నమాట. పే తృ దేవతలకు నరకలోక ప్రాప్తి తొలగించడంకోసమే ఈ పండుగ మొదలుపెట్టారని మరికొంద రంటారు. యమదేవుని ప్రీతికోసమే దీపావళి ఉద్దేశించబడినదని వారి నమ్మిక. బలి పాద్యమి తరువాత యమద్వితీయ అని ఇంకొక పండుగ ఉన్నది. అయితే ఇది అంత ఎక్కువగా మనం పాటించడంలేదు.

వామనుడు తన మూడుగుల వరంతో బలి తక్రవర్తిని పాతాళంలోకానికి పంపించివేసిన తర వాత, అతనిమీద ఎంతో జాలిపడి నర మేదయినా

కోరుకోవలసినదని అనుగ్రహించాడట. బలిచక్ర వర్తి దానిమీద మూడు రోజులపాటు భూలో కంలో తన ఏలుబడి చెల్లనీయవలసినదని అర్థించా డట. దీపాల బారులతో తన గృహాలు అలంక రించుకొన్నవారికి నిత్యకళ్యాణాలు ప్రసాదించ వలసినదని ప్రార్థించాడట. బలిచక్రవర్తి పరిపా లన సూచకంగా ఈ పండుగ ప్రారంభమయినదని మరికొందరి నమ్మిక.

వీధి ఏమయినా పురాతన కాలంలో నరకాసుర సంహారానికి స్మృతిలిప్తంగా ఈ పండుగ ప్రాంభ మయినదన్న పౌరాణిక నమ్మికలో కొంత యధార్థం లేకపోలేదు. దారుణ దుష్పురిపాలన అంతరించినప్పుడు ప్రజలలో మహోత్సాహం చెల రేగి ఉండవచ్చును అది సహజం. అప్పటినుంచి ఈ వేడుక మన సంప్రదాయంలో ప్రవేశించి ఉండవచ్చును.

అయితే అనాడు నరకుడు హతమారిపోయినంత మాత్రాన మన లోకం భూతాత్మస్వరంగా మారి పోలేదు కదా ! ప్రజలందరు ప్రతి క్షణము పరిశ్ర మించి ఈ దేశంలో అనేక విధాలుగా కొనసాగు

తున్న పెద్దరకం నరకాలు, చిన్నరకం నరకాల తొలగిస్తూనే ఉండాలి. ఈనాటిది మరింతగా అవ నరమయింది. నేటి దీపావళికి ఇదే వరమార్థమని మనం అందరం గుర్తిస్తే ఈ గొప్ప పండుగ నఫలమయిన దన్నమాట !

అనవసరంగా శ్రీకృష్ణుని కేదో విధంగా గొప్ప కీర్తి దక్కింది గాని, వాస్తవానికి నరకాసురుణ్ణి సంహరించిన వీరమహిళ సత్యభామ. అంటే నిజంగా మన ఇళ్లలో నరకం తొలగించగల సామర్థ్యం ఒక్క స్త్రీలకే ఉన్నదన్నమాట ! మగవాళ్లంతగా శ్రమపడినా మహిళలు సాహసించి ముందు కురికి పోరాడినప్పుడే యధార్థమయిన లోక శ్రేయస్సు సాధ్యపడుతుందని కూడా ఈ గొప్ప పండుగ సూచిస్తున్నది.

ఈనాటిది ఎక్కువగా పిల్లవారి పెద్ద పండు గగా మారింది. ఈనేళ పెద్దవారు కూడా చిన్నవారితో కలిసి నరదాగా ఆడుకోవాలని ఓలగాల పడతారు. నిజానికి పసిపిల్లల మఃభాలలో కుక్కల నవ్వులతోబాటు దీపాల తళతళలు ప్రతిష్ఠించి నప్పుడే నిజమయిన దీపావళి పండుగ అవుతుంది ★

దీపావళి

దీపావళి : దివ్య దీపావళి :

దీవిచరావమ్మ దీపావళి :

దివ్యమైనట్టి నీ, దీపకాంతుల్లో,

నవ్యంగ మే మెల్ల, సాగిపోవాలి.

జగములో మా చరిత శ్యోతివెల్లాలి **॥దీపావళి॥**

ప్రక్కన చైనాభాష, నగబట్టినాడు,

మిత్రదోషాయుక్త్యుగమూనాడు,

ప్రక్కన మిగిలినాడు, పాతాళ నిర్వాళి.

అపర నరకాసురుడయ్యి, నిలిచాడు,

నమర భూమిలో, బుద్ధి, కూరులముగాభాతి **॥దీపావళి॥**

రాజ్యలోగంబుల, మాటలందుతల్లి,

కులతత్వలేదాల, కుట్రసముత్పత్తి,

పదవీ బ్యామాహ, సంకంబు కత్తి

ప్రాచీన ప్రాభవం, శక్తిలేనాది

నిండైన శక్తితో, నడుమనాడు **॥దీపావళి॥**

తర్కధ్వజంబున, తలమనందూని,

మానవధర్మంబు, మదియందు నిలిపి,

జాతిగీతంబుల, పీఠితో బాడి,

దేవి భారతమాతృ, దివ్యకిరీని మళ్ళి,

దేదీప్యమానంగ, వెలుగజేయాలి **॥దీపావళి॥**

వెల్లాలి, వెల్లాలి, వెల్లించి, వెల్లాలి,

అజ్ఞానతిమిరంబు, అంతమైపోవాలి,

మా జన్మ ఫలంబు, మాకు దక్కాలి,

సతతంబు నీ మన, స్వాగతం జేయాలి,

స్వాతంత్ర్యజీవితం, స్వేచ్ఛతో గడుపాలి **॥దీపావళి॥**

—తిరుపతి సిద్ధాంతి శాస్త్రి.

తారావళి

అభిమాని శివారావు

[15-11-63]

తారావళి

15-11-63

ఆంధ్రప్రదేశ్

“వీధిలోనుంచి
సెల్ఫోన్
పిక్చర్లు
నల్లగా
నువ్వు
చూస్తున్నావు?”

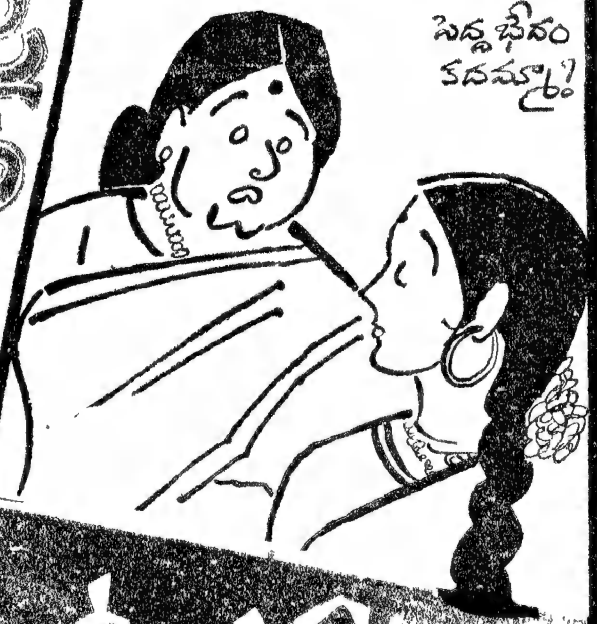
అదే ఇంట్లోనే
కష్టపడి పనిచేస్తా
దయచేసి నాకు
అలాగంటావు?

అసలు

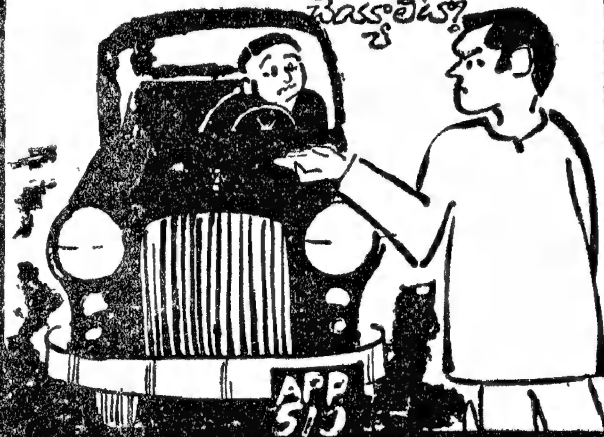
అసలు భర్తాభర్తలు
పనిచేస్తేనే భార్య
తీసుకుంటుంది!

అసలు-
భార్య
అన్నది
పెద్ద భార్య
కదమో?

అల్లుడు

సో, అమ్మో నా కుమారుని
చూడటం బెప్పగలరా? నేను పాపం
చేశాను కదా! నా కుమారుని
నేనెందుకు నాకు
చెప్పాలి?

ఇంక ఎందుకీ తీరండి!

సేనుజ్వరం
మున్నానా
సోరే!

జ్వరం
తేకనందే! జీగా
జ్వరం మున్నానా!
కుటానానా తంలా?

జ్వరం

నొన్నాడు మున్నా
తగులమొంటే
ఎంతకొ
వందము
కొన్నావో?
కొన్నా
గొన్నా

చిరుమర్కట

సేతుజ్వరం చేసి
నట్టాందే!

సేతుజ్వరం కాదయ్యా
మొత్తమ్మాయి 'రాధ' జ్వరం!

బేసా, బేసా!
ఎందుకేండ్ లేదు?

ఎందు
లేదు!

రాష్ట్రపతులను ఇరుకున పెట్టే రామలిల :

శ్రీ కృష్ణ

న్యూఢిల్లీ నగరం ఇప్పుడు చిన్నదే మళ్ళీ కళకళలాడుతూ, కిలకిలాడుతూ ఉంది. మొన్నటి వారంలో రామలిలా ఉత్సవాలు ఆరంభం కావడంతో ఈ కలకలం ప్రారంభమైంది. మనకు స్వాతంత్ర్యం దాకముందు రెండు చోట్ల పెద్ద ఎత్తున రామలిలా ఉత్సవాలు జరిగేవి. వీటిలో ఒకటి క్విన్స్ గార్డెన్స్లో, రెండోది పాత, కొత్త ఢిల్లీల మధ్య సరిహద్దు మైదానమీదా జరిగేవి. ఢిల్లీ పరిసర ప్రాంత పట్టణాల్లో జరిగే ఎన్నో చాలా చిన్న చిన్న విరామ లిలా ఉత్సవాలుకాక, ఇప్పుడు మూడు ప్రాంతాల్లో భారీ ఎత్తున రామలిలా ఉత్సవాలు జరుగుతున్నాయి.

ఈ రామలిలా చూడవచ్చే వాళ్ళ చేతికి నయా సైపా దగలదు. అలాంటి వేడుక లవి. ఈ వేడుక లకు లక్షల కొద్దీ రూపాయల ఖర్చవుతాయి. స్వాతంత్ర్యసంద్భి తర్వాత జరుగుతున్న ఉత్సవాలకు రాష్ట్రపతిని, ప్రధానమంత్రిని, వివిధ దేశాల రాయ భార్యలను ఆహ్వానిస్తున్నారు. కేవలం బ్రాహ్మణ మత సంబంధమైన ఈ సాంస్కృతిక ఉత్సవాల్లో రాజకీయ నాయకులు, రాయభారులకు పాత్రోనేల్లు. చేయటంలోని అంతర్గత అంత తేలికగా అర్థం కాదు. ఈ ఉత్సవాలు భారీ వ్యాపారక్రింద పరిణమించాయని చాలా మందికి తెలియదు. దీని నిర్వాహకులు వీటిపల్ల తమ అలతనృకు అందని ప్రాంతాల్లో ప్రవేశాన్ని సంపాదించుకొంటున్నారు. ఈ మత సంబంధమైన ఉత్సవాల పేరిట లభించిన తమ స్థానాన్ని కేవలం స్వార్థంకోసం వినియోగించుకుంటున్నారని.

ఈ వలకుబడి తాత్పర్యం కలవారు తమ వీధిగా స్వచ్ఛమోక్షవానికి వాడుకుంటుంటే ప్రధాని, రాష్ట్రపతి ఎందుకు చూస్తూ పూరు కున్నట్లు? ఈ విషయం తెలియటమే లేదు. ఈ ఇద్దర్లో ఎవరన్న ఒకళ్ళను ఈ ఉత్సవ మైదాన మంతా ఊరేగింపుతో తిప్పుతారు. ప్రతి ఏడు ఇది ఇలా ఎందుకు జరుగుతున్నా రన్నది కూడా అర్థం కాదు. ఇంకోక మాట. ఇది కేవలం హిందువుల జరుపుకునే మత సంబంధమైన ఉత్సవం. మత వివక్షతలేని రాజ్యాంగం ఆపేందుకు నీలగా రాష్ట్రపతి కొద్ద, క్షేత్ర, శిఖా సమావేశాలకు, ఉత్సవాలకు హాజరయ్యేవారు. కానీ ఆయన క్రైస్తవం క్రీస్తునకుగాని, మహమ్మదీయుల లక్ష్మీదేవతాసమావేశాల్లోగాని పాల్గొన్నట్లు ఎప్పుడూ విని లేదు. పైగా ఈ హాజరయ్యే వద్దతివల్ల రాష్ట్రపతికి ముఖ్యంగా ముస్లిం మయితే మరీ, ఇస్లాముల వస్తాయి. ఇప్పుడు రాష్ట్రపతి రామలిల ముఖా లింకం ఉంచటం ఆచారం. మరి రాష్ట్రపతిగావుండే శిముష్టిం వ్యక్తి ఆ మని రెయ్యలంటే ఇస్లాముకు వ్యతిరేక మనది ఒకటి. ఒకవేళ అలా చేయ సాహసించినా, ఒక ముసల్మాన్ రామళ్ళీ తాళుతుంటే, బ్రాహ్మణ పురోహితుడు ఆమోదించి పూరుకో

గలదా అనేది ఇంకోక సమస్య!

ఈ రెంటికన్న అనల్లైన వింత విషయం ఇంకో టుంది. శ్రీ రాముడు అవలం బ్రాహ్మణుడేకాదు. ఆయన క్షత్రియుడు. మరి ఆ ప్రాతను ప్రజేటా బ్రాహ్మణ బాలాడి చేతనే వేయించటం ఎందుకూ? కాంగ్రెస్ నాయకులకు నిజంగా భారత దేశంలో వర్గ, వర్గ వివక్షతారహిత సమాజం నెలకొల్పాలని ఉంటే, రాముడి ప్రాతను బ్రాహ్మణేతరునికే ఇవ్వాలని సత్తిడి చేసి ఉండేవారు.

* * *

పండిత నెహ్రూగారు ఎప్పుడో వేస్తే రమకున్న మారణాస్త్రం చివరికి వీరుక్కుడా హాని చెయ్యకుండా పేలి తేలి పోయింది. ఆయన ఇటీవల వంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ విషయంలో ఒక సందర్భమైన ప్రకటన చేశారు. వెనకేప్పుడో వెలువరించాల్సిన ఈ ప్రకటనలో ఒకానొక్క ఉన్నత వ్యాయాధికారి అధ్యక్షంలో సర్దార్ కైరాన్ మీద వ్యాయ విచారణ జరిపించవలసిందిగా రాష్ట్రపతికి పలకా ఇచ్చారు. ఈ విచారణ ఎప్పుడు ప్రారంభించాలన్న విషయం మాత్రం అందులో చెప్పలేదు. అన లాయన ఆ ప్రకటనలో చెప్పిందల్లా ఒకటే! పిరుగు పరిపాడ్లుగా (పాక్కు) ఉన్న వంజాబ్ రాష్ట్ర నంక్షేమం దృష్ట్యా సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ ని ఇప్పుడున్న స్థానంకు భంగం కలిగించటం ఏ విధంగానూ మంచిదిగాదు! ఇది ప్రకటనా సారాంశం!

అంతేకాదు. “ఆయన్ను పదవిమంచి తప్పుకోమని నలవో ఇచ్చినా, ఇకమందు ఇవ్వాలనుకున్నా అది చాలా చెడ్డవి అనుకుంటున్నాను. చట్టం, రాజ్యాంగ విషయకంగాను, ప్రజా క్షేమం దృష్ట్యానూ అలాంటి నలవో నేను ఇవ్వదలుచుకోలేదు.” అని కూడా అంటున్నారు.

అనలు ప్రధానమంత్రి తమ సమకాలికుడు, రాజ్యాంగ నేత్ర సర్ ఐవర్ జెన్నింగ్స్, కానినెట్ ప్రభుత్వం మీద రాసిందాన్ని పోల్చుకునేందుకై చదివారా అనేది సందేహంగావుంది. తన పుస్తకంలో సర్ జెన్నింగ్స్ “ప్రధానమంత్రికి కావలసిన ముఖ్యలక్షణాల్లో ముఖ్యమైనవి నీతి, అచంచలమైన నిజాయితీ. అంతేకాదు ఇవి తన కున్నందు వల్ల లాభం లేదు ఆగుణాలు సనలో పున్నట్లు కన్నరచాలి” అని పేర్కొన్నారు.

ఇదివరకు చెప్పుకున్నట్లుగా శ్రీ కైరాన్ పట్ల వస్తున్న విమర్శా ప్రవాహానికి ప్రధానమంత్రి ఎదురీడుతూ, అనవసరమైన కిటాబ్ (ప్రశంసలు) ప్రసాదించటం ద్వారా తమ మార్గానికి దూరమై పోతున్నారు. ఇంకో విధంగా చెప్పాలంటే సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ పైన వచ్చిన ఆరోపణలను సజావుగా, సామ్యంగా జరగాల్సిన విచారణను విల్లనంత క్లిష్టం చేస్తున్నా రన్నమాట. జడ్జిలు పదవులు లేకున్నా వాళ్ళూ మనుషులే. వాళ్ళూ పిల్లల్ని పిపించుకోవాల్సి ఉంటుంది. ప్రధానమంత్రి వదలి విరమించిన జడ్జిలను గవర్నర్లుగా, రాయభారులుగా, మంత్రులుగా నియమిస్తూ, ఒక రకమైన ఆజీమ రేకెత్తించారు. ఏ జడ్జిచా అన్ని వ్యామోహలకు అతీతంగా ఉండి ప్రధానమంత్రి ఊపేలకు వ్యతిరేకంగా ఉండే తీరును ఇవ్వాలంటే, ఆ వ్యక్తికి నిజంగా అన్ని సరిక్షే! పండిత మాలవ్యా వ్యవహారంలో వదలి విరమణ చేయబోతున్న సుప్రీంకోర్టు వ్యాయమూర్తి ఇచ్చిన తీర్పు ఇంకా ఈ దేశంలో అంతా పొడై పోలేదనే నిరూపిస్తున్నది మరి!

సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ ను కదిలించే విషయంలో ప్రధానమంత్రి చేసిన ఖచ్చితమైన నిరాకరణం విషయంలో మూడు ముఖ్య అంశాలు అలోచించాల్సి ఉంది. మొదటిది: ప్రధానమంత్రి ప్రతిపాదించిన ప్రశంసలు ఏమీ పనిచేయక, ఆయన ఊపేలకు వ్యతిరేకంగా వ్యాయమూర్తి తీర్పు ఇస్తే ఫలితం ఎలా ఉంటుంది? ప్రధానమంత్రి అనుసరిస్తున్న వద్దతి మాస్తే రాబోయే తీర్పు ఎలా ఉన్నప్పటికీ, కైరాన్ ను పదవిమంచి కదిలించరాదనే ఆయన అభిప్రాయం వడ్డున్నట్లుంది. వ్యాయమూర్తి తీర్పుపల్ల వంజాబ్ రాష్ట్ర ప్రతిపత్తి కేమీ మార్పు రాదు. అది ఎప్పుడూ పరిపాడ్లు రాష్ట్రంగానే ఉంటుంది. అంతేకాదు. ప్రధాని చెప్పే ప్రజాక్షేమం దృష్ట్యా, సర్దార్ సాహబ్ పదవితోనే ఉండాలి. ఇక రెండోది వంజాబ్ నుంచి చాలా కేసులు బయటి ప్రాంతాలకు మార్చాల్సి వచ్చిన కారణాన్ని పరించేందుకు ప్రధానమంత్రి నిరాకరించారు. వంజాబ్ తోనే ఉంటే ఆ కేసుల్లో జరగాల్సిన వ్యాయం అధికార జోక్యంవల్ల జరగదనే కారణంగా సుప్రీంకోర్టు సీపార్టు ననుసరించి ఈ కేసులను వంజాబ్ బయటకు మార్చారనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. వంజాబ్ రాష్ట్రంలో స్థితి గతులిలా ఉండగా, సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ అధికారంలో ఉన్నా, ఆయనకు వ్యతిరేక విచారణకు కావలసిన సాక్ష్యం వస్తుందని ప్రధానమంత్రి ఎలా అనుకుంటున్నారూ! అందులోనూ కైరాన్ కు మద్దతు ప్రధానమంత్రి అని అందరికీ తెలిసాయె!

ఇంక మూడోది : సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ ను పదవిమంచి తొలగించటం జరిగితే వంజాబ్ పిలిపోతుందని ముస్లింలకు అనే అవిడ ప్రధాన

మొత్తి ముందర చేసిన ప్రకటనలో సప్రమేంతులూ?
ఒకవేళ సర్దార్ ప్రతాప్ సింగ్ ను ఆ స్పష్టతకల్ప
మొనకు పిలిచాడనుకోండి (అమంగళం ప్రతిపాద
మగ్గుక ! ఎందుకంటున్నానంటే భగవంతుడే
అందరికన్న తీర్చి. ఆయనమీద కేసు పెట్టే
వాళ్ళనరూ తేడు కదా) అప్పుడు వంజాబ్ గతే
మనసుతుందిటా ? ఏది ఏమైనా ఈ క్లెయిమ్
ఉండంతం స్వాతంత్ర్యసాధి తర్వాత భారత చరిత్రలో
ఒక విప్లవాత్మకంగా చదువుకోక తప్పదు.

* * *

మొత్తమీద కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం శ్రీ పాటిల్
నోటికి మూత వడేయ గలిగింది. అయినా కామ
రాజు వధకం తర్వాత పరిపాలనలో మోద్యం ఏర్ప
డిందన్న మాట కేంద్రం విషయంలో అక్కలా
విజం. కొన్నాళ్ళ క్రిందట ఆరుగురు కేంద్ర
మంత్రులను ఉడబెరికితారు. ఆది మొదలు ప్రధాన
మంత్రులు రెండవ చిత్తా త్వరతో ప్రకటిస్తామని
ఈ వాగ్దానం చేసిన విషయం మర్చిపోయారు.

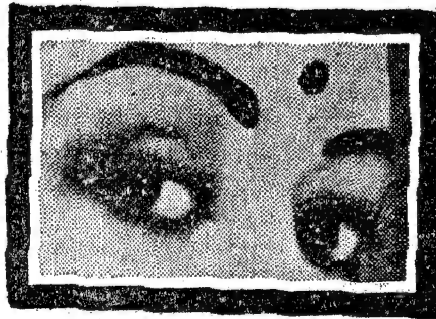
అప్పటినుంచే కేంద్ర పరిపాలనా యంత్రాన్ని మర
మృత్యు చేసే బాధ్యత ప్రధాన మంత్రికి అప్ప
గించటం జరిగింది. తత్కాలికంగా పదవులు
విరహిస్తున్న మంత్రులు కొందరున్నారని పత్రికం
వాళ్ళు, విద్యామంత్రిగా శ్రీ చాగ్లాను కార్మిక
మంత్రిగా శ్రీ సంజీవయ్యను విన్నీక చేశారు!

ఇదిలా ఉండగా ఉపాధ్యక్షులు, ప్రచారాలు
వెక్కినపుడున్నాయి. శ్రీ దాంగే పుణ్యమాని మంత్రు
లలో 'అభ్యుదయ వాదులు—అభివృద్ధి నిరోధకులు'
అని రెండు వర్గాలు ఏర్పడటం 'అభివృద్ధి నిరోధకు'
అందరినీ (ఇది ఆయన చలనే) కేంద్ర మంత్రివర్గం
లోంచి ఏరి పారేయటం జరిగింది. సామవులు,
జోతిష్కర్లు లోటి పాత్తు అభ్యుదయవాదమై
పోయింది! కొన్ని వారాలగా ఇద్దరు కేంద్ర
మంత్రులు పూజా పునస్కారాలు చేస్తున్నారు !
ఇంకోపక్కన పాత్తు కలవటాలు జరుగుతున్నాయి.
ఒకానొక మంత్రికి, ఫలానా మంత్రి ప్రధా
నితో గుస గుస లాదాడని సంగతికేటే ఎవరెలా
చచ్చినా నరే ఆ మంత్రినే సమర్థిస్తానంటూ
కూర్చుంటాడు. అతనితో ఏదో రూపంలో ఒప్పందంకు
వస్తాడు. ఇది ఇలా ఉండగా ఉపమంత్రులు,
సహాయ మంత్రులూ ఏమన్నా ముందుకొస్తూ
దేమానని పదవుల కేపాలు రాకుండా జాగ్రత్త
పడటంలో మునిగి తేలున్నారు. ఇంకో ప్రక్కన
పరిపాలన దెబ్బ తింటోంది. అది పూర్తిగా వతనం
కాకపోవటానికి కారణం, నిర్విరామంగా అచంచల
భక్తి విశ్వాసాలతో ఉద్యోగులు ముఖ్యంగా ఐ. సి.
యన్. ఉద్యోగులు తమ సేవా ధర్మాన్ని కొనసా
గించటమే.

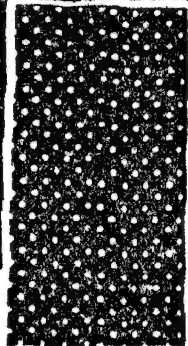
మన పాలకుల మనస్తత్వాలు ఎంకా మారలే
దంటే చాలా కష్టంగాను, విదూరంగాను కన్నడ
వచ్చు. వాళ్ళు దేశాన్ని తమ సొంత జమీందారికింద
జమ కట్టుపుట్టుంది. ఈ పాలకులు తమ మనస్సు
లను చక్క బరచుకునేదాకా ఈ కాల చక్రం అలా
కదలకుండా ఎంతకాలం ఉండిపోవో ఏమా మరి!
దేశం అసాధారణ పరిస్థితిలోఉంటే మన పాలకులకా
గొడవేం పట్టినట్టులేదు. ప్రధానమంత్రి తమ
మనస్సును మార్చుకుని మంత్రివర్గంలో మార్పులు
ప్రకటించి పరిపాలనను ప్రకటనగా కొనసాగేట
మీదనం ఎప్పుడో ఇంకా న్యూఢిల్లీ ప్రజలకు
అంత పట్టటం లేదు మరి!

★

శండ్ల రక్షణకు, అందానికి
దర్బార్ కాటుక

రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4.

ప్రకాశవంతమైన తెలుపుకి
విక్టోరియా బ్లూ
OOB

ఉత్తమమైన
అల్ట్రామెరిన్
బ్లూ

వెన్ను జర్మనీవారి సహాయముతో
ఇండియాలో తయారుచేయువారు
అల్ట్రామెరిన్ అండ్ పిగ్మెంటు
లిమిటెడ్
అంబత్తూర్ - మద్రాసు సమీపము

మద్రాసు, అంధ్రా, కేరళాకి విజయము;
ఎన్. రమణలాల్ బ్రదర్స్, 416, మింట్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-1.

రోజు రోజుకు కొత్త కొత్త సమస్యలు తలెత్తు తున్నాయి. ఏదో చెయ్యబోతే, ఏదో అయినట్టు అనే సామెత గుర్తు కొస్తోంది. భిక్షుక నివారణ చట్టం అమలులోకి తెచ్చి, పట్టణ రూపు రేఖలో కొత్తదనం తీసుకువచ్చామని ప్రయత్నం చేస్తుంటే దాన్ని అమలు చెయ్యటం మహా కష్టమయి పోయింది. ఈ చట్టంవలన బిచ్చగాండ్ర సమస్యలేవీ తీరటం లేదని, వాళ్ళ తమ కోర్కెల పట్టిని ఒకటి ప్రకటించారు.

అంతేగాక, ఒక అంధుడు నిరాహార దీక్ష ప్రారంభించి, ఇప్పటికే దాదాపు ఇరవై రోజులు పై నయింది. అతన్ని బలపరుస్తున్నట్లు ఇంకా కొంతమంది ఇదే పనికి సిద్ధమవుతున్నట్లు వెల్లడి చేశారు. లాలాపేటలో ఏర్పాటు చేయబడ్డ భిక్షుక గృహానికి ఎన్నో అభ్యంతరాలు తెలుపుకున్నారు, పరిసరాల ప్రజలు. అయినప్పటికీ సాధ్యమైనంతవరకూ పరిశుభ్రంగా వుంచుతూనే అక్కడ ఆ గృహం ఉండటానికి నిర్ణయమయింది. పరిశుభ్రం అనేది అన్ని వేళల, అన్ని చోట్ల అందరూ సాధించవలసిన విషయం. కేవలం బిచ్చగాళ్ళను చోటే అపరిశుభ్రంగా ఉంటుందనుకోవటం టంత కొంత సత్యం ఉన్నా, విగతా చోట్ల ఇంత కంటే పెరుగు ఉందనుకోవటం మాత్రం కేవలం భ్రమే! దీని విషయంలో అందరూ సమాన బాధ్యత వహించాల్సిందే!

చోటు కనుక్కోవటానికి గంటల తరబడి ఆయాన బడాల్సిందే! వీధి పేరుండదు. బజారు పేరుండదు. ఈమధ్య ఒకాయన ఇలాంటి అవస్థ పడుతుంటే సమస్య పరిష్కారం చేసినట్లు, వారు నాంపల్లిలో ఉంటారండి అన్నాడు. అవతలాయనకు ఈ సమాధానం మరింత కొప్పి తెచ్చిపెట్టింది. నాంపల్లి అంటారేమిటండి, నాంపల్లి రాజమండ్రి అంత ఉంది. యొక్కడని వెతకమంటారు అని విసుక్కున్నాడు. తపాలా శాఖవారుకి చాలా ఇబ్బందే! అయితే అలవాటు పడి ఉంటారు కాబట్టి కొత్తలో అడ్రసులు వెతుక్కుంటూ వెళ్ళినా, తర్వాత తర్వాత ఆ ట్రేడ్ కష్టం ఉండక పోవచ్చు. తొందర తొందరగా ఉత్తరాలు బట్టాడ చెయ్యక పోవటానికి కారణాలు ఒకటిగా వీధులకు పేర్లు లేకపోవటమే అని కూడా పోస్ట్ మాస్టర్ జనరల్ గారు అన్నారు. పెద్ద పోస్ట్ ఓఫీసులు రెండున్నాయి. ఒకటి హైదరాబాదులోనూ, మరొకటి సికింద్రాబాదులోనూ. హైదరాబాదు శాఖలో మొత్తంమీద 80 చిన్న ఆఫీసులు, ఉప శాఖలు ముమూరు 240 దాకా ఉన్నాయి. ఇన్ని పున్నా కూడా ఇళ్ళ నెంబర్లు, విధుల పేర్లు సరిగ్గా లేకపోవటం వలన, ఉత్తరాల బట్టాడాల తప్పనిసరిగా ఆలస్యం అవుతూనే ఉంది.

ఈమధ్య శ్రీ మల్కానిగారు, ఆరోగ్య నలవారూల కమిటీ అధ్యక్షుడు హైదరాబాదు పట్నం

విక్రమైతానా కాలేజీలు నిర్మించాలంటే ప్రభుత్వం వారు చొరవగా రాకుండా, వ్యక్తుల ఉత్సాహానికే వదిలి పెట్టటానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది. హైదరాబాదు నగరంలో కొంతమంది, ఉపాధ్యాయులు 1956 సంవత్సరంలో విద్యాభివృద్ధికి దోహదం చెయ్యాలనే సదుద్దేశంతో, న్యూ సైన్స్ కాలేజీ ఒకటి స్థాపించారు. స్థానిక ప్రముఖులు ఇతోధికంగా తోడ్పడ్డారు. నారాయణగూడలో ఇది ప్రస్తుతం ఉన్నది. శాశ్వతంగా అక్కడే ఉండిపోవటానికి ప్రభుత్వంవారు తపాలాశాఖ వారు కూడా తగిన సహకారం ఇచ్చారు. విద్యార్థులకు అవసరమయిన లేబరేటరీస్ వగైరా ఉన్నాయి. కొద్ది కాలంలోనే ఈ కాలేజీ ఒక విధమైన వ్యక్తిత్వం ఏర్పరచుకుంది. ముఖ్యంగా ఉపాధ్యాయుల, విద్యార్థుల మధ్య దిన దినాభివృద్ధి చెందుతున్న సామరస్యం గమనించ తగ్గింది. క్రమ శిక్షణకు పెట్టింది పేరు. మొదటినుంచీ కూడా ఇలాంటి వాతావరణంలో పెరుక్కుంటూ వస్తున్న సంస్థ, ప్రతి విద్యార్థికి తన శక్తి సామర్థ్యాలనుబట్టి, పూర్తిగా అవకాశాలు ఇవ్వటం తెలివి తేటల అభివృద్ధికి ఎక్కువగా ప్రోత్సాహం ఇవ్వటం కూడా ఈ కాలేజీకి ప్రత్యేకత అని అంటారు. అయితే మిగతా కాలేజీల్లో ఇవి పూజ్యమని వారి భావన కాకపోవచ్చు. ఏమైనప్పటికీ, ఇలాంటి సంస్థకు ఎక్కువగా సహాయం చేసేఉన్నత ప్రమాణాలను. నెలకొల్ప

నగరంలో తలఎత్తిన కొత్త సమస్యలు !

ఇరుగ పొరుగు రాష్ట్రాలవారు అప్పుడప్పుడు ఇతర దేశస్థులు కూడా మన రాష్ట్ర రాజధానికేవలమూ ఉండటం మామూలే! ఇక్కడ దృశ్యాలను తిలకించాలనే ఉబలాటం కూడా ఉంటుంది. యాత్రికులు విపరీతంగా వస్తూనే ఉంటారు. వారికి తగిన సౌకర్యాల కలుగ చేయటం, పైగా, హైదరాబాదులో అడుగు పెట్టగానే ఇక్కడ ఇంకా నాలుగు రోజులుంటే బాగుండును అని పిస్తే, అది మనకు గౌరవంగాని, ఎంద కొచ్చామా అనిపిస్తే ఏం ఉపయోగం? టూరిస్ట్ సెంటర్ గా హైదరాబాదు పట్నం రూపొందాలంటే నగరం ఇంకా ఎక్కువ ఆకర్షణీయంగా ఉండేటట్లు చెయ్యాలని, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు నియమించిన ఒక కమిటీ సేపారు చేసింది. ఈ ఆకర్షణీయమైన పదం అతి విస్తృతంగా వాడబడింది. నిజం చెప్పాలంటే, భిక్షుక నివారణ చట్టం అమలులోకి తేవటంతో, దానిని ఏ విధంగా ఉల్లంఘించాలా అని కపిగా, బిచ్చగాండ్ర ప్రవర్తిస్తున్నట్లు అనేక నిదర్శనాలు కనిపిస్తున్నాయి. చట్టాన్ని అతిక్రమించాలని, క్రమశిక్షణకు లోనైతే గౌరవ భంగమని ఇప్పటికే గట్టిగా నమ్మేవాళ్ళ సంఖ్య బాగా ఎక్కువగానే ఉంది. ఇలాంటి మన స్వత్వమే అభివృద్ధి నిరోధక శక్తిగా పరిణమిస్తోంది.

ఆకర్షణ మాట అటుంచి, కనిసం అనారోగ్య పరిస్థితులను తొలగించటానికి తగిన సత్వర చర్యలు తీసుకోవటం అవసరం. ఎవరైనా కొత్తగా వ్యక్తి, నగరంలో ప్రవేశించాడంటే అతను వెళ్ళవలసిన

విచ్చేసినప్పుడు సికింద్రాబాదు నగరంయొక్క పరిశుభ్రాన్ని గురించి మెచ్చుకున్నారు. ఈ నగరం మొదటినుంచి బ్రిటిష్ కాంటన్మెంట్ అధికారుల నేతృత్వం ఉండటంవలన, దాని తీరు తెన్నులు వేరుగా ఉంటూ వచ్చినాయి. అయితే ఈమధ్యనే రెండు నగరాల కార్పొరేషన్ విలీనకరణ అయింది, ఒకటే కార్పొరేషన్ క్రింద జంట నగరాలు వచ్చినాయి. దీంతో సికింద్రాబాదు పట్నంయొక్క పరిశుభ్రత స్థాయి హైదరాబాదుకు రాకపోగా, హైదరాబాదు పట్నంయొక్క అపరిశుభ్రత సికింద్రాబాదుకు అభివృద్ధి కనిపిస్తోంది. అయితే హైదరాబాదులోనే ఎక్కువ జనాభా ఉండటం అక్కడే రద్దీ ఎక్కువవటంతో కొంత తప్పనిసరిగా చిరాకు కలిగించే పరిస్థితులు రాకమానవు. చార్మినార్ కు కొత్త రూపు ఇవ్వాలని, టాంకుబండ్ దగ్గర పెద్ద పెట్టున ఉదానవనం నిర్మించాలని, కొండమీద భవనం, ఆకర్షణగా ఉండాలని ఎన్నో కార్యక్రమాలు తలపెట్టుతున్నారు. వీటితోపాటే మిగతావాటి మీద కూడా శ్రద్ధ కనర్పాలనే ఉంటుంది. అప్పుడే ఈ కొత్త ఆకర్షణలకు సార్థకం కలుగుతుంది.

నూతనైస్సు కాలేజీ

విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతున్నకొద్దీ అదనపు స్కూళ్ళు, కాలేజీల సమస్య భయంకరంగా కనిపిస్తుంది. ఎన్ని కళాశాలలు కొత్తగా నిర్మించినా, స్కూళ్ళ కరువు కరువుగానే ఉండిపోతోంది. అయినా ఇన్ని కాలేజీలు కూడా ప్రభుత్వంవారే భరించాలంటే సాధ్యమూకాదు. అందువల్లనే కొత్తగా

టానికి అనువైన పరిస్థితులు కల్పించాలని బాధ్యత విద్యాభివృద్ధి కోడే వారందరిమీద ఉండవలసివలసివలసి సత్యం.

ఈ కాలేజీకి శాశ్వత భవన నిర్మాణం అవసరమని వేరే చెప్పక్కర్లేదు. దీనికయ్యే ఖర్చు సుమారు 3 లక్షల రూపాయల దాకా ఉంటుందిదని అంచనా వేశారు. ప్రభుత్వంవారు యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ వారు ఇచ్చే కొద్దిపాటి మొత్తంతో ఈ పని పూర్తి కాదు. “వ్యక్తుల” పారిశ్రామికీకరణ ఇంకా ఉదార పురుషులూ దీని విషయం పట్టించుకుని, ఇతోధికంగా సహాయపడవలసిందని విజ్ఞప్తి చేస్తే వారు ఎవరోకాదు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మంత్రులందరూ కాలేజీ కమిటీ వారూను. తమకు చేతకానప్పుడు, ప్రభుత్వంవారు ఈ మాత్రం చొరవ తీసుకుని, ఇతరులను ద్రవ్య సహాయంతోనం అభ్యర్థించటం మెచ్చుకో తగింది. కేవలం కొంతమంది ప్రయివేటు వ్యక్తులూ నిర్వహిస్తున్నందుకునే ఈ కాలేజీ స్థాయి పెరిగిందనటంలో సందేహంలేదు. ఈ వ్యక్తులూ కేవలం విద్యా విషయక పరిశీలనలో నిమగ్న అవటం వలన ఈ కళాశాల మిగతా వాటికి భిన్నంగా కనిపిస్తోంది. ప్రభుత్వం వారి జోక్యం లేకపోతే ఏ వనై నా ఎంత సమర్థవంతంగానూ, ప్రోత్సాహకరంగానూ ఉంటుందో ఈ కాలేజీ ఒక నిదర్శనం. అనలా మన ముఖ్యమంత్రిగారే ఈమధ్య బ్రదుకా కళాశాలలో మాట్లాడుతూ, ప్రయివేటు కళాశాలల్లో ఫలితాలూ, ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో కంటే ఎంతో సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయనీ, ఇలాంటి వాటికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలని అన్నారు కూడా. —బి ఎల్. ఎన్. ✱

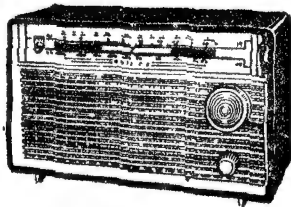

ఫిలిప్స్ రేడియోలు

కొత్తరకములు, తగ్గింపాధరలు!

**PHILIPS
PHILETTINA**

B2CA17U (Mains)

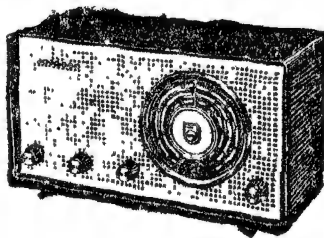

2 బ్యాండులు - రు. 175/-

**PHILIPS
PHILETTA**

DE LUXE

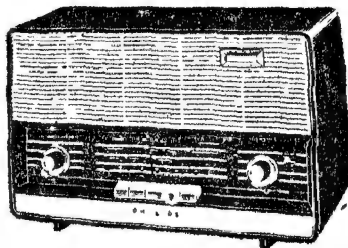
B3CA17U

3 బ్యాండులు - 5 వాల్వ్ - రు. 298/-

**PHILIPS
MINOR**

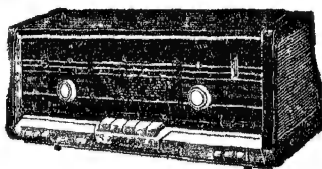
B4CA27A (Mains)

4 బ్యాండులు - 6 వాల్వ్ - రు. 415/-

**PHILIPS
MAJOR**

B5CA17A

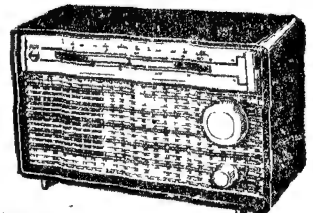

4 బ్యాండులు - 6 వాల్వ్

2 స్పీకర్లు - రు. 645/-

**PHILIPS
TRANSISTOR
PHILETTINA**

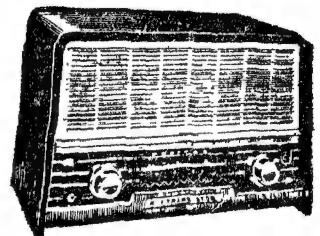
B2CA19T/01

2 బ్యాండులు - 7 ట్రాన్సిస్టర్లు - రు. 270/-

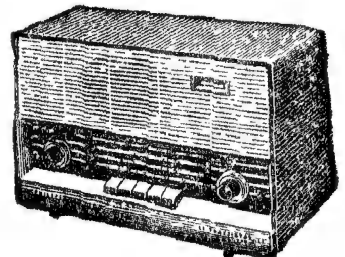
**PHILIPS
TRANSISTOR
PHILETTA**

B3CA09T/02

3 బ్యాండులు - రు. 375/-

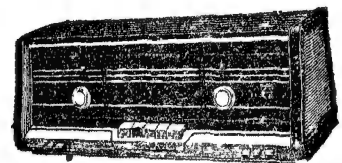
**PHILIPS
TRANSISTOR
MINOR**

4 బ్యాండులు - రు. 415/-

**PHILIPS
TRANSISTOR
ACE**

B5CA19T

4 బ్యాండులు - 2 స్పీకర్లు - రు. 695/-

(పన్నులు అదనము)

విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు అనుమతి పొందిన ఫిలిప్స్ డీలర్లు :

కంటి :
"సాండ్" }

వైజాగు రేడియో కో.,

{ భాన్ :
120 }

విశాఖపట్నం : : శ్రీకాకుళం

స్త్రీల అలంకరణలపై సినీమాల ప్రభావం

విశాఖ

సామాన్యంగా సంసారస్త్రీలకి అట్టే నీనోదా లండవు. ఎప్పుడో వచ్చే పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటాలూ తప్పించి, నీనీమా ప్రస్తుతం స్త్రీలకి ప్రత్యేక ఆకర్షణగా ఉంది. మా ఇంట్లో మగవారు అంటుంటారు ఈమధ్య నీనీమా థియేటర్లలో మగవారికంటే కూడా ఆడువారే ఎక్కువ ఉంటున్నా

రని. వేసు మాత్రం మన ఆడవారినే వెనకేసుకుని పస్తిమ. మా ఆడవారికి వేరే ఏ వినోదాలూ లేవు. కొంచెం పెద్దవారైతే దేవాలయాలకి వెళ్ళు తున్నారు. మధ్య వయస్కులకి, చిన్న వారికి ఒక్క నీనీమా తప్ప మరే ముంది. అందుకే రిక్రీయే షను కోసరం వెళ్ళుతారని అంటాను.

నీనీమా చూసి ఇంటికి వచ్చాక కూడా ఆ నీనీమాయే మనస్సులో మెదులుతూంటుంది. కొందరికి అతి ఎక్కువగా ఆ నీనీమాపైనే మన

స్వయంతుంది. అలంకరణలకు కుంటుంటే ఆ నీనీమాతోనే పాత్రల అలంకరణ మాటిమాటికీ గుర్తు వస్తుంటుంది. తాము కూడా అలాగే చేసు కుంటేనో అనిపిస్తుంది. ఇవాళ చేసుకుని బాగా లేకపోతే మానేద్దామనుకుని చేసుకోవటం తర్వాత మరెవరైనా అలాగే చేసుకుని కన్నుడిందనుకోండి, ఈ మొదట చేసుకున్నావిడ ప్రకారం రెండో మనిషికి అది వచ్చి ఉండదు. ఆ తర్వాత తనకి బాగా లేదని అనిపించినా కూడా "ఫలానా అనిదకి ఇలా చేసుకుంటే ఏదైనట్లుగా ఉంది అనిదే చేసుకోగా లేంది వేసు చేసుకుంటే ఏం" అని అనుకుని ఆ క్రొత్త సమూహాని బాగున్నా, లేక పోయినా చేసుకోవటం చాలామందికి వదిలిపెట్టుతుంది.

పాశ్చాత్య దేశాలలో లాగా మన దేశంలో ఇంతలా క్రితం మాడలింగు ప్రచారంలో లేవందువలననే లాగుంది. మనవారు నీనీమా తారలని అనుకరిస్తారు ప్రస్తుతం రెండు మూడేళ్ళయి ఇక్కడ పాషన్స్ షోలూ, మాడలింగూ ఎక్కువయ్యాయి. పూర్వ మయితే నీనీమా వారిని చూసే అనుకరించేవారు. మన స్త్రీలు మిలిమీరకుండా ఉంటే ఏదైనా బాగుంటుంది. తమకి వచ్చే అలంకరణని అనుక రిస్తే వరవాలేదు. కానీ తమని వికారంగా కన్పించ చేసే వాటిని అనుకరించి ప్రయోజన చేసుకోటి?

ఫలానా నీనీమాలో ఫలాని తార జడ గంటలు పెట్టుకుని చెవులకి జాకాలూ, తట్టెలు, పూపు గా పెట్టుకుందిట. దాంతో అందరూ అలంకరించు కోవడం మొదలు పెట్టారు. ఓ రోజు పేరం లంలో లావుగా ఉన్నావిడ షక్కా సవరం పెట్టు కుని దానికి జడ గంటలూ, చెవులకి జాకాలూ, చెంపరాలూ, తలలో తట్టెలు పూపులు పెట్టు కుంది. వయస్సు తక్కువేంకాదు. అవిడతో అవిడ కూతురు పదిహేడేళ్ళది కూడా వచ్చింది. మాకు పాట్ల చెక్క లయ్యేటట్లు నవ్వు వచ్చింది

ఆ వయస్సులో ఈ వేష మేమిటి చెప్పండి ఈ మధ్య చెంపరాలు వయస్సు లేదా లేకుండా పెట్టు కుంటున్నారు. ఏదో చిన్న చిన్న ఆడబిల్లలూ, వాట్యం చేసేవారు వాట్య మాడే బప్పుడూ పెట్టుకుంటే బాగుంటుంది. కానీ పెద్దవారు ఒక ప్రక్కన ముడి వేసుకుని చెంప సరాలు పెట్టుకుంటే ఎలా ఉంటుందో చూడండి.

మన దక్షిణ భారత తారల కంటే హిందీ తారలని అనుకరించటం మరి ఫాషన్ అయింది స్త్రీ లేకాదు. పురుషులు కూడాను. అవారా నీనీమా తర్వాత ప్రతివారూ అవారా టవ్ కోట్స్! నీని మాలో నీనీమా తారలు స్టీవ్ లెన్ చోటి వేసుకున్నా, మన ప్రాంతాల్లో కంటే ఉత్తర దేశాల్లో అందరూ స్టీవ్ లెన్ చోటి నన్నగా పుల్లల్లాగా చేతులున్న వారు వేసుకుంటే ఎంత అనవ్యంగా ఉంటుందో

ఇంట్లో అందరికీ దీపావళి! ఫోటో. ఎన్. రామకృష్ణ.

మరి లావుగా ఉన్నవారు వేసుకున్నా అంత అనవ్వాలి గానే ఉంటుంది.

మొన్నను ఒక అరవ సినిమా చూసాం. అందులో తల్లి పాత్రధారిణి షన కోడలుగా తెచ్చుకునేందుకు ఒక పిల్లని చూస్తుంది. ఆ పిల్ల చేతులు లేని పిన్నమీద పెద్దగా కత్తిరించిన జాకెట్టు వేసుకునేవారికి చూసి తన పనిటని సర్దుకు ఆ పిల్లనే చూస్తుంది. సినిమాలోనే అలాంటి వాటిని వేషాకోశం చేస్తున్నారట! అది తమకి వచ్చకపోతే ఎందుకు అలా అనుకరిస్తారో కదా!

పూర్వం తంని ఎంత శుభ్రంగా దుస్తుకుంటే అంత గర్వపడేవారు. సినిమాలో 'ఫోటో జనిక్'గా ఉంటుందని కొంతమందికి జాబ్బు విరబోసుకుని ముఖమీద పడేటట్లు అలంకరిస్తే, ఇప్పుడు జాబ్బుని ఎంత కళ్ళమీదకి, చెవుల మీదకి లాక్కుంటే అంత సాదను. ఒక హిందీ సినిమా తార ముందర భాగంలో వెంట్రుకలు కత్తిరించి మదిటిమీద పడేటట్లు పెట్టుకుంది. ఇప్పుడు కాలేజీలో చదువు తున్న అడపిల్లల్లో ఎంతమంది 'సాధనా'లో చెప్పినట్లు చిన్న పిల్లలకైతే బాగుంటుంది కానీ పెద్ద వారికేమంత బాగుండడంలేదు.

స్త్రీల అలంకరణపై సినిమాల ప్రభావం ఎంతవరకూ వచ్చిందంటే చీరలకీ, గజాలకీ సినిమాల పేర్లే పెట్టుతూ వ్యాపారస్తులు వ్యాపారం చేస్తున్నారు. చంద్రలేఖ బార్బర్లు, త్యాగభూమి చీర, మల్లీ పెల్లి చీర పెళ్ళి కానుక చీర, పాలుం నళముం చీర ఇంకా అనేకం.

చీరల్నేకాదు. గజాల్ని కూడా మేం హైదరాబాదు వెళ్ళినప్పుడు గజాలంగడికి వెళ్ళాం. రంగు రంగుల గజాలు, క్రిమిలి సర్జీనినాయుడు 'బాంగిల్ పెల్లర్లు' జ్ఞాపకానికి వచ్చింది. గజాలు కళ్ళు చెదిరి పోయేటట్లు, అతనిమించి వాటి పేర్లు దురాణదారు చెప్పుతుంటే ఒక ప్రక్క ఆశ్చర్యం ఇంకో ప్రక్క వన్ను తెప్పించింది. రూసక్ రూసక్ గజాలు, వవరంగ్ గజాలు, అవార్కల్ గజాలు, మొసల్—ఎజిం గజాలు సువర్ణ సుందరి గజాలు ఏవి కావాలి అని ఒకటే ఏకరువు పెట్ట పాగాడు. ఆఖరికి ఉండబట్టు లేక, వేరక ఇవేం పేర్లు అని అడిగేశాను. దానికి ఆ దుకాణదారు చెప్పిన సమాధానం ఇది. ఆ విధంగా సినిమా పేర్లు పెడితే పరుకు త్వరగా అమ్ము డయిపోతుందిట. అంటే సినిమా పేర్లుంటే మన వాళ్ళ వేలం వేరిగా కొనేస్తున్నారనే!

ఆమధ్య స్త్రీల కోసరమని విశ్వ విద్యాలయా లలో ప్రత్యేక తేనెటి విందు ఆ తర్వాత ఏదో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ఉంటే వెళ్ళాను. అక్కడ కొంతమంది అలంకరణలు మాస్తే ఒక ప్రక్క అనవ్వం, ఇంకో ప్రక్క జాలి కల్పింది. అందులో కొందరు ఆశ్చర్యకేలాగా, సాధనలాగా ఉండాలని సల్వార్ కజ్ మీలు వేసుకుని సుదిటిమీద జాబ్బు పడేటట్లు కత్తిరించుకుని, తమకి నవ్వినా నవ్వక పోయినా ప్రెంచి రోల్సు, వెల్లిమీద ఏదో బుట్ట బోర్లించుకున్నట్లుగానే తేక చుట్ట కుదురులాగానో

ముడులా వేసుకున్నాడో ఏదో ఒక రిడైటి తప్ప మిగత వారెవరికీ నవ్వలేదు. మనకి బాగా ఉన్నవాటిని అనుకరిస్తే ఫరవాలేదుగానీ, అనవ్వంగా ఉంటే వాటిని అనుకరించి ఎందుకంత అనవ్వడానికి గురి అవుతున్నారా అని జాలి వేసింది.

ఫలానా సినిమాలో ఫలాని తార ఇలాంటి చీర కట్టుకుంది, జాకెట్టు ఇలా కత్తిరింపుంది వేసు కుంది, తను అలాగే వేసుకోవాలని కొట్టు కొట్టుకీ చీర కోసరం గాలించే వాళ్ళనీ చూసాను. ప్రస్తుతం మాడలింగు కూడా బాగా ప్రచారంలోకి వచ్చింది. కొంతమంది మాడల్సుని చూస్తే ఉన్నమతి కూడా పోతుంది. స్త్రీ అన్నిక అలంకరించుకోకుండా ఉండవేరదు. అందంగా అలంకరించుకోవాలి. మనకి తెలియని వాటిని ఇంకొకరిని చూసి నేర్చుకోవాలి. కానీ అనుకరించేప్పుడు మాత్రం మన ఒడ్డు పాడుగు, రంగు అన్న మానుకు మనకి అది నవ్వు తుందా లేదా అని ఆలోచించి మరీ అనుకరించాలి. ★

వంతులు

అడ (తీపిది)

బియ్యపుపిండి	1 అళాకు
బెల్లం	క్వి బోన్సులు
కొబ్బరి	క్వి బోన్సు
నీళ్ళు	ఒక కప్పు
ఏలకులు	రెండు మూడు
లవంగాలు	రెండు మూడు

నీళ్ళు బాగా మరగ బెట్టాలి. అందులో బెల్లం వేసి కరగనివ్వాలి. కొబ్బరికోరు యాలకుపాడి, లవం గాలు చివరకు బియ్యంపిండి వెయ్యాలి. ఈ కలియబెట్టిన పిండిని నిమ్మకాయలంత పరిమాణంలో ఒక అరిటాకుమీదకు తీసుకుని చాలా పెడల్పుగా, గుండ్రంగా వచ్చేలా చదరంగా వత్తాలి. ఇలా తయారైన ఈ పిండిని జాగ్రత్తగా, ఒక వేడి పెనం మీద వేసి కొద్దిగా నెయ్యి వేసి వేయించాలి. ఒక ప్రక్క బాగా కాలిన తర్వాత (గోధుమ రంగు వస్తుంది) రెండోవైపు పెనంమీద వేయించి క్రింద నివ్వ తిసి వేసి అలాగే కొద్దిసేపు ఆ ఉడికినదాన్ని ఉంచాలి. దీన్నే అడ అంటారు. ★

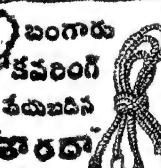
కమలాంజనం
(తెలుగు భాష)

కమలాంజనం (ప్రసాద)
పిల్ల, K.H.N. రెడ్డి, తిరుపతి, తిరుపతి.

మా కాతాదార్లకు దీపావళి శుభాకాంక్షలు

శారదా శిల్పకళాశాల
(తెలుగు భాష) శిల్పరణములు.

శారదా శిల్పకళాశాల
నెగలు ధరించి ఆనందించండి

శారదా శిల్పకళాశాలకు వినియోగం వరుస (తెలుగు భాష)
వినియోగం వరుస ముచిరిపబ్బం (తెలుగు భాష)

శ్రీ ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

అడ

కేసరి కుటీరం
(ప్రవేటి) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-4

శ్రీ శారదా శిల్పకళాశాల (సినిమా)

"డాక్టర్..."

"నేనంటే మీకెంత ప్రేమ?"

"నువ్వు నాపాలిటి భాగ్య దేవతవు... కాదు... కాదు ప్రేమదేవతవు"

"అసలు నాలో ఏముందని మీరు నన్ను ప్రేమించారు?"

"అబ్బ! మాటల్లో అరితేరినదానివి ఏముందని అడుగుతున్నావా? ఏదీ ఇటు తిరుగు!"

మళ్ళీ అనే ఆలోచనలు కామేశ్వరిని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. రోడ్డువైపు నున్న కిటికీదగ్గర కూర్చుని వేసుకు కూర్చుని ఊహాలోకంలో విహరిస్తున్న కామేశ్వరి మదిలో విశ్వం మెదిలాడు.

"ఎవరో విశ్వమట! పాతికేళ్లుంటాయట! చాలా తెలివైనవాడట! చూడడానికి చాలా అందంగా ఉంటాడట!"

కామేశ్వరి పెదవులమీద చిరుదరహాసం మెరిసింది.

"తనకు మొట్టమొదట విశ్వం పరిచయమైనది ఈ మాటలతోనే కదూ?"

ఇప్పుడు తన మనసులోని విషయాన్ని చెబుతే ఎవరైనా నమ్మగలరా? అసలు విశ్వాన్ని తనింత వరకూ చూడనేలేక. అయినా ఈ మూడు రోజులనుంచీ, భాళిగా ఉన్న పక్కవాటాలోకి అతను వస్తాడని తెలిసినప్పటినుంచి అతను తన కెంత దగ్గరివాడైపోయాడు?

తను పక్కవాటా భాళి అయి పదిహేను రోజులు కావస్తోంది. భాళి అయితే అమెకేం? అలాంటి వాటాలు వదో, పన్నెండో ఉన్న ఆ రెండం తను మేడలో ఎన్నో వాటాలు భాళి అవుతూ ఉంటాయి. మళ్ళీ వస్తూనే ఉంటారు. దానిలో అమెకేం సంబంధం లేదు.

కాని ఏదో సంబంధమున్నట్టు అమె హృదయం ఆరాట పడుతోంది. వాటాలు భాళి అయిన తరువాత అద్దెకు ఎవరైనా వచ్చితిరాళి కదా? "అలా వచ్చేవాళ్ళు ఒక కాలేజీ స్టూడెంట్ అయి ఉండాలి.... అందమైన యువకుడే అయి ఉండాలి...." అని ఇంటి యజమాని రూలేమి చేయకపోయినా, ఒకవేళ అలాంటి అందమైన యువకుడు ఆ ఇంట్లో అద్దెకు దిగి తనకూ, అతనికి పరిచయమైతే? ఆ బిల్డింగు మొత్తం మీద అందాలరాజీ అనిపించుకున్న తనను అతను ప్రే.... మి.... నై.... ? (ప్రేమించకుండా ఉండగలరా?) తరువాత ఏమవుతుంది? ఏమవుతుందో?

భాళి వాటా గురించి తన మనస్సులో జరిగే కోలాహలం గుర్తుకొచ్చి ఒక్కసారి తనలో తనే నవ్వుకునేది కామేశ్వరి. మరోసారి ఏదో అవ్వక మైన భయంతో కంపించిపోయేది ఇంకోసారి కారణం లేకుండానే కోపం వచ్చేది. ఈ వెధవ భాళివాటా కోసం తనలో ఎందుకంత ఆరాటం అని వాపోయేది. తన ఈ పిచ్చి ఉద్రేకానికి అంతే లేదా? ముసలివాడో, పడుచువాడో, అందగాడో, అవాకరో— ఎవరో ఒకరు— వచ్చి ఆ భాళివాటాలో దిగుతాడూ?

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ తనకూ, ఆ వాటాకూ ఏదో తెలియ బందం ఏర్పడసాగింది.

తను ఎంత దూరం కావాలనుకున్నా ఆ వాటా అంత దగ్గరగా వస్తోంది. చివరికెలాగైతేనేం మూడు రోజుల క్రితం ఒక శుభవార్త గాలిలో తలినచ్చి తన చెవిలో సోకింది.

ఆ రోజు రాత్రి కామేశ్వరి వంట గదిలో ఏదో పని చేస్తుండగా అదే బిల్డింగులో అద్దెకుంటున్న ఒకావిడ మరొకావిడతో ఏదో చెబుతోంది. వదిలవ్వకుండా కాపురాలున్న ఆ బిల్డింగులో వాళ్ళ మాటలు ఎవరికీ సరిగ్గా వినిపించక పోయినా, వాళ్ళ మాటాడుకుంటున్న విషయం తమ ఇంటి ప్రక్కనున్న భాళి వాటా గురించి అని తెలియ గనే చెవులు రిక్కించి విససాగింది కామేశ్వరి. అన్నప్పటికీ విసబడిన మాటలివి:

"అవునటంకీ.... ఆ అబ్బాయి పేరు విశ్వమట! పాతికేళ్లుంటాయట! చాలా తెలివైన వాడట! అందంగా ఉంటాడట!"

"ఓ! వెధవ గోల!" ఆ గోలలో ఆ తరువాతి మాటలు తనకు విసవడనేలేదు.

అయినా ఆ విన్నమాటలకే అమె ఒళ్ళు పులకరించింది.

విశ్వం! ఒక మామూలు పేరు. రెండక్షరాల ఒక శబ్దం. అయినా అందులో ఎంతటి దివ్య శక్తి ఇమిడి ఉంది?

మూడు రోజుల నుంచి ఆ పేరును ఎన్నిసార్లు ఉచ్చరించిందో తను?

మొదట్లో 'ఆ అబ్బాయి పేరు విశ్వమట' అని పించిన ఆ వ్యక్తి రాసురాసు తనకు దగ్గరవాడై తన హృదయంలో పీట వేసుకూర్చున్నాడు.

మొదటి బహుమతి రూ. 650 లు పొందిన కథ

వెళ్ళిన కొంత తనకు సాయంగా ఉండటానికి చెల్లెలు కామేశ్వరిని తనతోకూడా తీసుకువచ్చింది. హైదరాబాదులోని సిద్దియంబర్ బజారులో రెండంతస్తుల బిల్డింగులో చివరనున్న మూడు గదుల వాటాలో అద్దెకున్నారు వాళ్ళు. కొంత, ఆమె భర్త, చిన్నారి కూతురు ఉష— ఈ ముగ్గురు గల చిన్న వంసారం వాళ్ళది.

ఉష కోసమే హైదరాబాదు వచ్చింది కామేశ్వరి. చంటిపిల్లలో కొంత ఒక్కరై అన్ని వసులూ చేసుకోలేదని తను సాయంగా ఉండటానికి వచ్చింది. అక్కయ్యంటే తనకెంతో ఇష్టం. ఆమెకు నవాయం చెయ్యడంలో అమితానందం పొందుతుంది. తను. అంతేకాక హైదరాబాదు చూడాలన్న కోరిక ఎన్నాళ్ళగానో తన మనసులో ఉండి, ఇప్పుడు అవకాశం కలిసి రావడంవల్ల వెంటనే ఒప్పుకుంది. అన్నిటికన్న ముఖ్యకారణం— తలచుకుంటేనే ఇప్పటికీ సిగ్గేస్తుందామెకు— తన తండ్రి మాటలు.

ఆమె తండ్రి కాకినాడకు దగ్గరలో ఉన్న ఒక వల్లెటూరిలో బడివంతులు. ఇద్దరు కూతుళ్ళు. ముగ్గురు కొడుకులు మొత్తం అయిదుగురు పిల్లలాయనకు. వాళ్ళల్లో కూతుళ్ళే పెద్దవాళ్ళు. పెళ్ళిచేశావు. మగపిల్లలందరూ చిన్నవాళ్ళు. పెద్ద కూతురు కొంత స్కూలుపై నలు స్టేషన్ లుంది. కామేశ్వరి కూడా స్కూలు పై నలుదాకా చదివి మానేసింది. రెండేళ్ళ క్రితం అప్పచెల్లెల్లిద్దరూ మేనమామ ఇంటికి విజయవాడ వెళ్ళి నప్పుడు పక్కంటికి అతిథిగా వచ్చిన ఒక యువకుడు కొంతను చూసి పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఇష్టపడ్డాడు. తిన్నగా పిళ్ల మేనమామ దగ్గరకు వచ్చి వివాహం గురించి ప్రస్తావించాడు. ఆ యువకుడు అందగాడే హైదరాబాదులో ఏదో అఫీసులో ఉద్యోగం చేస్తున్నానన్నాడు. మంచి వాడిలాగే కనిపించాడు. సరే ఇక అడ్డేముంది ? ఎవరూ కలలోనైనా ఊహించనంత సులభంగా కట్నాల బాధ లేకుండా కొంత పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

—తన తల్లిదండ్రులకూ, అక్కయ్యకూ, చివరికి తనకూ కూడా ఎంతో ఆనందం కలిగిందప్పుడు. అసలు పట్టణాల్లో, నగరాల్లో అందమైన అమ్మాయిల పెళ్ళిళ్ళన్నీ ఇలాగే జరుగుతాయట ! అందుకేగా తను అక్కయ్యతో బయలుదేరే ముందు తన తండ్రి నవ్వుతూ చెప్పాడు.

అప్రయత్నంగా తన చెవినిబడ్డ ఆ మాటలకు తన మేను పులకరించింది.

తనకు పెళ్ళి ! అప్పుడే తనకు పెళ్ళిదొచ్చిందేమిటి ?

తనకింకా పదహారేళ్ళే అయినా తండ్రి మాటలు విని తను ఎంతో ఎదిగిపోయి పట్టునింది.

కామేశ్వరి పెళ్ళిదొచ్చింది. తను అక్కయ్యతో

అది పాదరాబాదు రావడం మర వైభవాన్ని మూడదానికి కాదు, అక్కయ్యకు సాయం చెయ్యడానికి కూడా కాదు. తనకొక భర్త.... (చీ ! ఏగ్గోస్తోంది బాబూ !)

పాదరాబాదు వచ్చిన తరువాత తన కోరిక లెట్టి తం క్రిందులై పోయాయి. ఆ రోజు తన తండ్రి వేలకొరకు కన్నా మాటల్లోంచి ఉద్బవించిన, తన పుడయ కబాటాన్ని తెరిచిన ఆ వరుడు ఇంతవరకూ రానేలేదు.

కామేశ్వరికి కారణం లేకుండానే కోపం వస్తుం తొక్కక్కసారి— తన అక్కయ్య మీద, తన తండ్రిమీద.

ఇల్లేమో రెండంతస్తుల పెద్ద బంగళా ఏత్తుగా ఉంటుంది పుల్లారికి సమీపంగా, కాని అక్కడినుంచి కనిపించేన్నీ నరక భృశ్యాలే ! రోడ్డు తీరువైపులా రెండంతస్తుల, మూడం స్తుల బంగళాలు. ఒక గది లేక రెండు గదుల అగ్గి పెట్టెలాంటి ఇళ్లలో అయిదారు మందిగల వంపిరాలు, ఇవి ఒక ఇల్లేనా ? పాపురాల గూళ్లు నయం పిటికన్న.

రకరకాల మనుష్యులు. రకరకాల జీవితాలు. ఏమి జీవితం పిట్లది ?

మొదట్లో పాదరాబాదు వగరపు యాంత్రిక మైన జీవితానికి అలవాటు పడలేక పోయింది కామేశ్వరి. బావ ఉదయం తొమ్మిదింటికల్లా భోజనంచేసి అసేమ కెళ్లిపోతాడు. బావ అటు వెళ్ల గానే అక్కయ్య, తనూ భోజనం చేస్తారు. తను తరువాత చేస్తానన్నా అక్కయ్య అన్నం చల్లా

పోతుందని చెప్పి వెంటనే పడ్డించేస్తుంది. మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు పనిమనసే, వచ్చి అంటు తోమిపెడుతుంది. భోజనం అయినప్పటి నుంచి సాయంకాలం దాకా ఇక పనే ఉండదు. కావాలంటే హాయిగా విడదొడచ్చు. కాని పగలు విడదొడలే రాత్రిళ్లు ఏం చెయ్యాలి ? పగలు ఎల్లాగో కాలం గడవవచ్చు. రాత్రిళ్లు కష్టం. అందుకని కామేశ్వరి ఇలా కిటికీ దగ్గర కూర్చుంటుంది. వచ్చే వాళ్లనూ, పోయేవాళ్లనూ తూస్తూ.

ఆ భవంతిలో ఉన్న మగవాళ్లూ, పిల్లలూ అసేమలకూ, స్కూళ్లకూ వెళ్లిపోతే ఇక మిగిలేది ఆదమాళ్లే. ఎంత రద్దీ ప్రదేశాల్లా మధ్యాహ్నం పూట పిడులన్నీ చిన్న బోయినట్లు కనిపిస్తాయి. ఏం తోచక, చెయ్యడానికి పనిలేక పూరికే కిటికీదగ్గర కూర్చునే కామేశ్వరి తలలో లేనిపోని ఆలోచనలన్నీ ఒక్కొక్కటిగా వచ్చి ముసురుకుంటాయన్నాడు.

దినదిన ప్రవర్తనాన మవుతున్న తన అందం యువకుల ధృష్టిని ఆకర్షించాలని తనాతనా రాదుతుంది అను నునను.

ఆ రోజు కామేశ్వరి ఎప్పటిలాగే కిటికీదగ్గర కూర్చుంది. ఒకదాని వెంట మరొకటి ఆలోచనలు తరుముకోవాయి. అలాగే చాలా రోజుల క్రితం జరిగిన సంఘటన ఒకటి గుర్తు కొచ్చింది.

ఆ రోజు భోజనాలయిన తరువాత ఇలాగే కిటికీ దగ్గర కూర్చుని ఐదుటికే చూస్తోంది.

కాసేపు అలా కూర్చుని తరువాత లేచి కిటికీ చువ్వలు పట్టుకుని పనికి మళ్ళీ ఐదుటికే చూస్తోంది. ఏదో ఆలోచనలో పడిపోయిన తను సమీపకొంగు ఖుజం మీద నుంచి జారిపోవడం గమనించలేదు. ఒకసారి తన శరీరంకేసీ చూసుకుంది. సమీప కొంగు జారి ఉండడం గమనించి వెంటనే పర్చు కుని కంగారుగా అటూ ఇటూ చూసింది. తన వెనకూ చూడటంలేదుకదా అని.

తను కంగారు పడ్డట్లుగానే ఎదురించి దాబా మీద నిలబడి తనవేసే చూస్తున్న ఒక యువ కుడు కనిపించాడు. వెంటనే శరీరంలో విద్యుత్తు పాకినట్లుయింది. ఒక్కక్షణం సిగ్గుతో కుంచించుకు పోయింది తను. ఆ యువకుడు ఇంకా తనవేసే చూస్తున్నాడు. అమె పెదవుల మీద చిరునవ్వు మెరిసింది. ఒక్కక్షణం ఇద్దరికళ్లూ కలుసు కుద్దాయి. అంతే ! సోపం ఆ అమాయకుడు కంగారు పడిపోయాడు. ఇక ఒక విమిషం కూడా అక్కడుండకుండా ఇంట్లోకి వెళ్లిపోయాడు.

అది చూసి వచ్చాపుకోలేక పోయింది తను. పూరికే కూర్చుని కూర్చుని విసుగెత్తి కాసేపు గమ్మత్తు చేద్దామని నవ్వునంత మాత్రానికే పెళ్లి చేసుకోమని అడిగినట్లు బెదిరిపోయాడు. ‘ఒట్ట పిరికివాడు’ అనుకుంది తనతోతనే. మరొకటిం తోనే తన ప్రవర్తన తనకే వెగలనిపించింది. ఆ యువకుడు వెళ్లిపోయేముందు చూసిన మాపులో ఒక్క కంగారే కాక తిరస్కారం కూడా నిండి ఉంది. “చీ ! తనకేమయింది రోజు ? ఏమిటి ఈ ప్రవర్తన ?” అనుకుంది తను.

తన ప్రశ్నలకు చాలా రోజుల తరువాత సమా దానం దొరికింది కామేశ్వరికి. తన అక్కయ్య ఇంటికి మూడో ఇంట్లో వరోజు, మరీల అని ఇద్దరు అమ్మాయిలతో స్నేహం ఏర్పడింది తనకు. ఆ తరు వాత తనకు జవాబు దొరకడం.

ఏదో మాటల సందర్భంలో ఆ రోజు జరిగిన సంఘటన గురించి వాళ్లతో చెప్పింది తను. అంతా చెప్పిన తరువాత “ఆ రోజు వాకేమైందో ? ఎందు కలా చేశానో ? నా కిప్పటికీ తోధపడటంలేదు.” అంది.

వరోజు తన జుగ్గను మెల్లిగా గిల్లి చిరిసిగా చూస్తూ “ఏమి ఏమీ కాలేదమ్మాదీ ! ఇదంతా వయసు తెచ్చే బెడద. మీ వాళ్లగారిలో చెప్పి త్వర తోనే సీకో....”

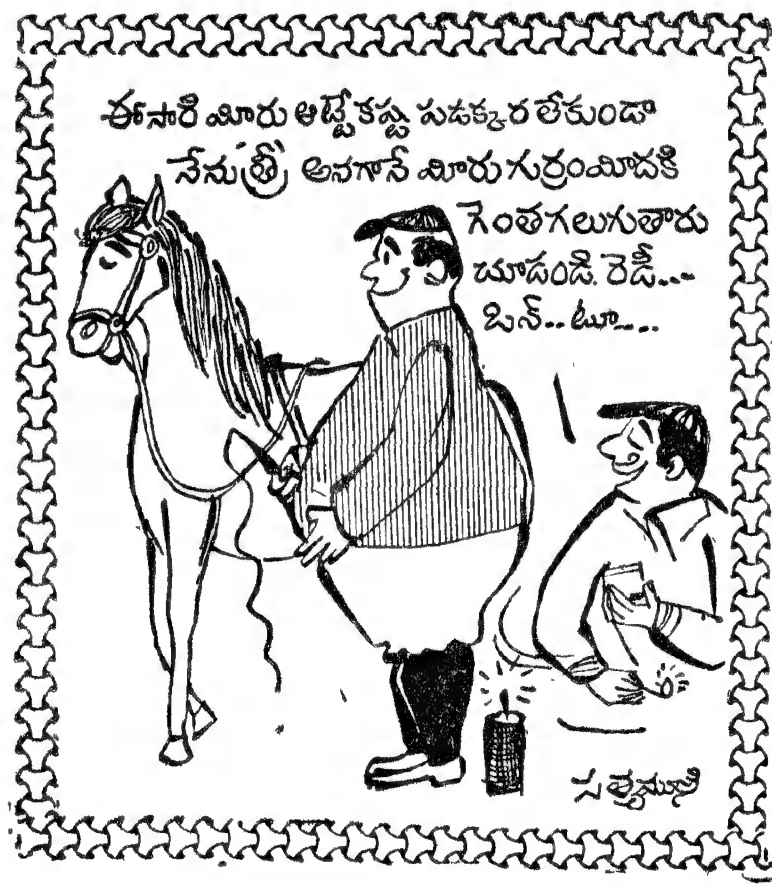
“చీ ! వోరుముయ్ !” అని చిరుకోపం నటిస్తూ అమె నోటిని చేత్తో మూసింది తను.

—ఆలోచనల్లో మునిగిపోయిన కామేశ్వరి ఉన్నట్లుండి ఉలిక్కిపడింది. తన నెవరో పిలుస్తున్నారు.

“కామేశ్వరి ! కామూ !” అన్న మరీల గొంతు వినిపించింది.

“చీ ! ఈ మరీలకు కొంచెం కూడా బుద్ధి లేదు. మగరాయుడిలా రోడ్డుమీద నిలబడి అంత బిగ్గరగా అరుస్తుండేమిటి ?” నవ్వుకుంది కామేశ్వరి. రెండు నెలతోనే తనకు అత్యంత అపురూపమైన మరీల గురించి అను విమర్శించింది ఈ రోజే.

కామేశ్వరి మొదట ఉలిక్కిపడి తరువాత

నవ్వడం చూసిన ముశీ అక్కడినుంచే అడిగింది
తప్పులూ.

"ఏమే పిచ్చి మొహమా! అక్కడ కూర్చుని ఏం
జింతు కంటున్నావ్? నేనింత గొంతు వింటుకుని
అరిచినా వినిపించవంత పైచురపుతో ఉన్నావన్న
మాట?"

"ముందు పైకిరా ముశీ! తరువాత చివాట్లు
పెడుతున్నావి."

ముశీ అమె మాటలమె వినిపించుకోలేదు.

"ఈ వేళ అదివారం. పబ్లిక్ గార్డన్స్ నైపు
వెళదామని అనుకున్నాంగా! ఇంకా తయారు
కాలేదా నువ్వు?"

"నేను రాను ముశీ! మా జావ ఇంట్లోలేదు.
ఎవరో ప్లేహతుల్లే చూసిరావడానికి వెళ్ళాడు.
ఇంట్లో మా అక్కయ్యక్కరై ఉంటుంది. అందు
బని...."

రోసం మంచంమీద వదుకుని ఉన్నకు పాతి
మైన్న కాంత "నువ్వుకూడా వెళ్ళవే కామూ!
ఒక్కర్తినే ఉండడానికి వాకేమైనా తయారా?"
అంది.

ముశీ మళ్ళీ "అదంతా నేనొప్పుకోను. ఇంకో
పాపు గంటలో వస్తాను. రెడిగా ఉండు." అని
చెప్పి అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది.

62 వ పేజీ చూడండి

సావిత్రి సౌందర్య రహస్యం

**‘లక్స్ నా చర్మసౌందర్యానికి
దివ్యమైనది’ అన్నది ఆమె**

అతి సౌందర్య కారి - అభివ్యక్తికి లక్స్ కిరణ!
నా చర్మమును మృదువుగాను, బాగమగాను వుండ చేస్తోంది.
తరిమక పున - లక్స్ చింతనా చురియ్యితి. ఇ.కొండవల్లి. సుఖ. బాధ. పున.

లక్స్ టాయలెట్ సబ్బు

సిసిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చే బిడ్డమైన సోమ్యమగు సబ్బు

4 వానవెల్లి రంగులలోను, తెలుపులోను వున్నది.

PLTS.143-140 TL

హిందుస్తాన్ లీమిటెడ్ ఉత్పత్తి

జాన్ హాగాన్ చెప్పిన క్రిస్టిన్ క్రిలర్ కథ

2

క్రిస్టిన్ క్రిలర్ తన ముందు 'క్రిలర్' పంటి రిగా ఉండో

లేదో మోడం ఒక పరిపాటి. అలాంటివాడో రోజులాగ అమెరికాదేశం నుంచి తప్పకుండా అమెరికా వెళ్తుంది. అక్కడ నాకాయ నువ్వుడు. ఇది నాకేం కొత్తకాదు. కానీ యిలాంటి అమెరికాదేశంలో ఉన్న వ్యక్తిని మాత్రం రోగం ఇది వరకు నేను ఎరుగుదును.

దీనివల్ల కంటే వద్ద అతని జామీలు, వివరాలన్నీ అతను మోయి వచ్చిపోయింది అని తెలుసుకున్నాను.

నిజం చెప్పాలంటే అతనికి పెన్సిల్వేనియా (ఇంగ్లీషు పద్యం) నుంచి వచ్చింది. అక్కడ రోజు బిగుతుకుపోయి (పై అధికారం దగ్గర క్రింద అధికారం జరిపే గౌరవం) నిలబడి గౌరవించాలో నాకు తెలియలేదు.

"క్రిమిందండి, మీకు కాఫీ యివ్వండి తెచ్చి యిస్తాను" అన్నాను విధేయతగా.

అతను మంచంమీద అమాంతం లేచిపోయాడు. అతడు లేచిన కుదుపుకీ వచ్చి అందాల కింద క్రిందపడ్డంత వని అయింది.

నన్ను చూసి, "హి యింటికి, హిస్" అని అరిచాడు.

నేను ఆ గదిలోంచి గురుకున తిరిగి వెళ్ళి వచ్చేసి, ఉన్న వరంగా రెండు కాఫీలు తయారు చేసి, అమెరికాదేశం వచ్చి వెళ్ళి, తలుపు తట్టి—కొసానికి గురికాకుండా ఉండేందుకు వెంటనే వెంటింగ్ కి గెంతుకు.

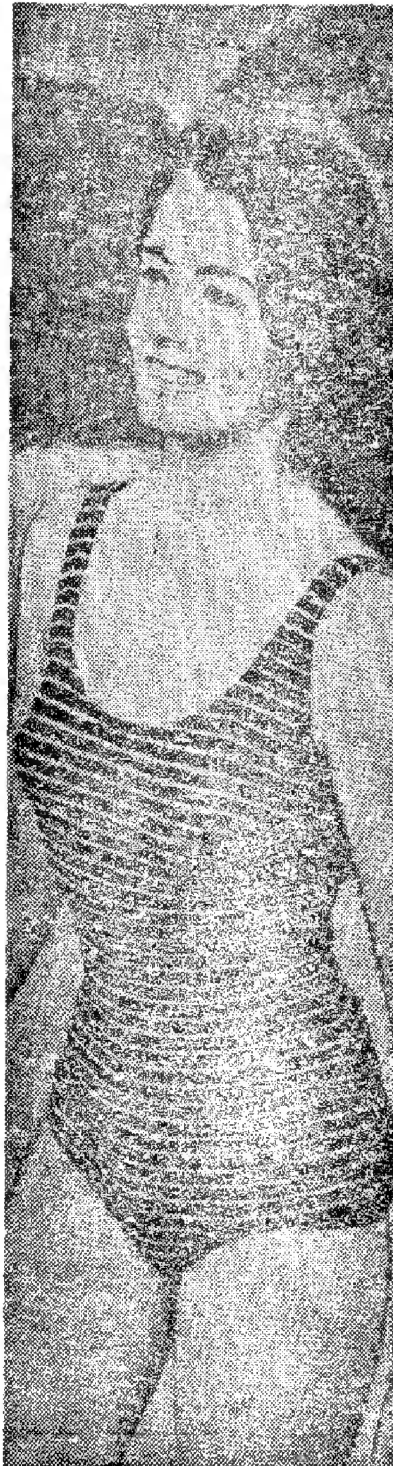
నా యజమానురాలైన కింద పడకలలో తనని నేను చూడటంవల్ల ప్రాశ్నామో కంపనం ఉంటాడనుకున్నాను. అతనికేం వచ్చి కామకుని ఉన్న కారణం అతను వెళ్ళిపోయేవరకూ నేనా మట్టువక్కుంకు వెళ్ళలేదు.

అతను వెళ్ళిపోగానే కింద నా చేతికి ఎదు పొంద్య, కొన్ని నిర్ణయం వల్ల కట్టలు యిస్తూ "బాధపడక—విన్నూలో తొందరపడి తిట్టినందుకు అయిన బాధపడతారు" అంది.

నేను పనిలోకి వచ్చేముందు అకనాటి పొద్దున్నే కిందకొసం వచ్చిన ప్రాశ్నామో నేను మళ్ళీ మాళాను. అతను ఏనాడూ కూడా తాతంతా అక్కడే గడిపి ఉంటాడని నేను అనుకున్నా. ఇంటినుంచి రోజూ ఆసీనుకు వెళ్ళేముందు అతను కింద దర్శనం చేసుకున్నతర్వాతే కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తాడేమోనని నేను అనుకున్నా.

కిందని తరుచు చూడడానికి వచ్చేవాళ్ళలో డాక్టర్ స్పెషల్ వార్డ్ ఒకడు. కింద చేస్తున్న అక్రమ ధన సంపాదన మీద బిరుదుకుతున్న వేరం మీద కోర్టులో తీర్పు రాకముందే ఇటీవలే అతని బాధ్య చేసుకున్నాడు.

అతను ఏప్పుడూ ఉపయోగం ఉండేవాడని, కలాకి మనిషి ఎప్పుడునీరాలి. వాలో ఏప్పుడూ కాలి కిలర్

నరదానో మాట్లాడేవాడు నిండానిలో అప్పుడప్పుడు ఏప్పు ముక్కలవల్ల అతను కాలి పివవైత వ్యక్తి అనిపించింది.

క్రిస్టిన్ డెవ్ లో వార్డ్ వర్గం ఎస్టేటులో ఉండే డాక్టర్ వార్డ్ తన ఇంట్లో వారంతాలో నరదా గడిపేందుకు కింద కొసం చేసిన ఏప్పుడూ నామోకు పివరిస్తుండగా తరచు నేను వివటం జరిగేది.

మీ కింద ప్రాశ్నామో మొట్టమొదటిసారి తెలుసుకున్నది క్రిస్టిన్ డెవ్ లో ఇంట్లో జరిగిన ఒక యిండులోనే.

డా. వార్డ్ ఇంట్లో వచ్చి తెలిపేటండా తాగి, తందనలాడే ఉన్నట్లుం నిలయం. కింద డెవ్ లో ఉన్న తన ఫిల్మ్ లో డా. వార్డ్ లో కూర్చుని ఈ విషయాలమీద పథకం ఆలోచించేది.

క్రిస్టిన్ డెవ్ ఇంట్లో జరిగిన విశేషాలను గూర్చి తరచూ చెప్పుకుని విరగబడి వచ్చుకునేవారు.

వాళ్ళలో వాళ్ళ కొన్ని ఆటలు వున్నాయని మంటారు. చిన్న చిన్న పార్టీలలో పిల్ల లాడుకునే ఆటల రూపకల్పనచేసి, వాళ్ళ యిష్టంగా మార్పు కుని పెద్దవాళ్ళ ఆటలుగా చేసుకునేవారు. బాల్బాడే ఆటలను గురించి చెప్పాలంటే—నేను ఇంటికి వెళ్లి నరదా నా బాధ్యతో కూడా చెప్పి విల్లలేనంత అనుభవకరంగా ఉంటాయి.

తనువాళ్ళని మార్పుకోడం అనే ఆట 'అనుభవ కరమైన' వారి ఆటలో అభిరూపం చెప్పవచ్చు. ఆ ఆటకు వచ్చినవారు తమతో తెచ్చుకున్న స్త్రీని మరొకరికి అప్పజెప్పే, వారి స్త్రీని తాము అనుభవించడమే ఈ ఆట సారాంశం. ఇది డాక్టర్ వార్డ్ తలవి ఫలితమే!

ఈ రకమైన ఉన్నట్లులు అడుకునే అనుభవకరమైన ఆటలొకా ఎన్నో ఉన్నాయి. నర్ససామాన్యంగా కింద కూడా అందులో ప్రాత స్వీకరించేది.

డాక్టర్ వార్డ్ అమెరికా మాట్లాడుకునేటప్పుడు సామాన్యంగా "ఆ పరావహారిని గురించి నీ అభిప్రాయం ఏంటి? నీరిని గురించేమిటి?" అనే మాటలు వస్తాయి.

అలాటి సమయాలలో డాక్టర్ వార్డ్ ఒక్కొక్కసారి అమెలో పీకబిస్తాడు. ఒక్కొక్కసారి కొంచెం నలవారిస్తాడు. మరొకసారి 'కాదు కా'దని చెప్పిస్తాడు. వాళ్ళిద్దరూ ఏ కుటుంబం చెప్పుకున్నా నరే, చివరి కని 'కామం' మట్టు తిరుగుతూనే ఉంటాయి తప్పు, మరే వివరాల మాట్లాడుకోరు. ఆ సమయంలో కింద 'మారిజానా' తెగ కాల్చేస్తూ గాని, "హిట్" కాలుస్తూ గాని ఉండేది. "హిట్" అనే పద్యం కాల్పు అమె చెప్పింది.

ఫిల్మ్ టీవీ పిగరెట్ తీసుకుని, జాగ్రత్తగా పిగాకంతా (పాడి) వచ్చేలా పై కాగితాన్ని తీసేది. దీనికో మార్పునానా పుగాకుపట్టి మట్టుగా జాగ్రత్తగా చుట్టి రెండవ వైపున (ఫిల్మ్ టీవీ వైపు కాక) నిప్పువెలిగించి వీల్చేది.

కొన్ని దమ్ములు లాగాక, అమె కళ్ళు మత్తులో కూసుకుపోయేది. వాళ్ళలో చురుకయ్యేది,

“కిలర్ కోసం వచ్చిన జాన్ ప్రొఫ్యూమోని నేను వళ్ళి మళ్ళి చూశాను”

మాటలు వాటంతటానే ఆమె పెరిమలనుండి దొర్లి వచ్చినట్టునిపించేది ఒక్కోసారి రామ యీ రకం 'పాట్'లు రెండు మూడు వెంటవెంట కొత్తి పోలేపేది. ఆ సమయాల్లో ఆమె ఒక గదిలో నుంచి మరో గదిలోకి అవలీలగా నరుగుడుతూ “ఓహో మిస్టర్ హోగన్! నా కానడం! విజంగా ఆనడం! ఓహో, హోగన్ ఏమీ పోయి పోయి పోయి” అని పాటలు కూడా కట్టి పోపేది.

విసుగూ, విరామం లేకుండా—క్రమం తప్పక డాక్టర్ వార్డ్స్ తో క్లయిన్ డెస్ కు వెళ్లడం, అది గాకపోతే నాటింగ్ హిల్ జిల్లాలోని అనేక 'మందు'ల షాపులకు వెళ్లడంవల్ల కిలర్ శరీరంలో మార్పు వచ్చింది.

దీనికి తోడు ఆమె మరింత అశ్రద్ధ చూపుతూ వచ్చింది. కాలానికి ప్రాధాన్యత యివ్వడం మానేసింది. తినడానికిగాని, తీసుకోవడాని వెయ్యి దానికిగాని తీరుబడి లేకుండా పోయింది.

ఆ రోజుల్లో ఆమెను ఈరోజులోకి దింపి “అమ్మగారు స్నానం—అమ్మగారు భోజనం” అంటూ తరచుడం వాకో పెద్ద వనయిపోయింది. ఎవ్వరేది చెప్పినా ఫస్ట్ విస్ అలాంటిదేని కిలర్ వంటి వారికి వచ్చుచెప్పుడంకన్నా కష్టమైన ఉద్యోగం మరోటి లేదు.

కానీ నిశ్చయపడిన, ఆమెకు టిఫిను వెయ్యడం రా కంటాను. సామాన్యంగా కోడిగుడ్డు అట్టు (ఆమ్లెట్) చేసేవాడిని. ఇదంతా తేలికే! కాని, కనీసం లేవడం అనేదే సమస్య. తీరా ఆమె లేవేసరికిలా వచ్చి వెకి వండిన పదార్థాలన్నీ చల్లారి పోయేవి.

ఆమె ఆవుదావులమంటూ వచ్చి కంచం ముందు, నామందూ కూర్చుని వే చేసినప్పటికీ కుక్కురుమకుండా తినేసరికి, ఆ టిఫిను నేను మూడోసారి నాలుగోసారి చేసినదై ఉండవచ్చు కూడా.

అదలాఅదలా ఆ కాస్తా వోటి కలికించుకుని వెంటనే లేచి 'పను' లోనికి హామ్యకుపోయేది. కళ్ళెప్పుడూ మూతపడనిచ్చేదిగాదు. ఎప్పుడూ గంటంతా తిరుగుతూనే ఉండేది.

“కొంచెం సరాయం చెప్తోయ్! ఇలా అదిగో పడగ్గదిలో మంచంమీదేమూలో ఉండి ఉంటా యునుకుంటాను” అని ప్రోత్సహించేది.

అదేవిట్ తేలిక నేను పడగ్గదిలో మంచం వెళ్లికేవాళ్ళి. చివరికి పక్క బట్టల్లో ఏ పెద్ద సునున్నల ప్యాంటులో లేక యింక బట్టలో కనబడేది!

ఇలా బట్టలు తరచడం అనేదో వరకం! నేను పనికి చేరిన కొత్తలో పొద్దున్నే మిగతా వసులు—చేసేముందు బాతరూములో ఏళ్లు నిండి వెళ్ళేవాళ్ళి. కాని, రామరానూ జీవని మానేశాను. ఆమె ఎప్పుడో తిక్క కుదిరిన బాడే పొనం తీసేది. అసెటి దానికి రోజూ క్షుణ్ణం దిండుకునిపించింది. పొనం మృత్యు తీరా

క్లెన్స్ కిలర్ మాండ్రెన్ డేవీన్ లిఫ్ రెండేళ్లు బట్టర్ గా వని చేసిన హాగాన్ చెప్తున్న తథ్యం లోని రెండోభాగం యిది.

మిగతా అలంకరణ, పొడర్, స్ట్రీటు రాసుకోడం మేకప్ అవడంవంటి వసులకు హాతం రోజూ కనీసం కొన్ని గంటలైనా పాడు చేసేది. సామాన్యంగా ఈవని రెండు గంటలైనా పట్టేది. గొర్రె తోలుతో చేసిన తివాచీమీద కాళ్ళ మెలిక వేసుకుని కూర్చుని నాటకం వేసేవాళ్ళ ముఖానికి రంగు పులుముకున్నంత డబ్బంగా పులుముకుని, ఇంటికరంగువంటి రంగుతో కనురెప్పల వంటిస్తూ చర్యంమీద చక్కని గీత గీసేది.

కళ్ళ అలంకరణ అనేకవిధాలుగా చేసుకునేది. రెండు కనురెప్పలకు చుట్టూ గీసిన తర్వాత ముందొక కన్ను మూసుకుని, ఆనక మరో కన్ను మూసుకుని ఆ రెండు కన్నులతో ఏ కమ్మకీ గీత చక్కగా అమరిందో నన్ను చెప్పమనేది.

నాకా పడయాల్లో ఎక్కువ అనుభవం లేకపోయినా, ఆమె అడిగినందువల్ల నా బుద్ధికి తోచినట్లు చెప్పేవాళ్ళి. ఒక్కొక్కసారి చెప్పిన పడయాలు ఆమె విలువ యిస్తూ ఉండేవి కూడా.

‘మాండ్’

ఇదేరకంగా ఆమె వస్త్రధారణలో కూడా నా వంపో, సరాయం తీసుకునేది.

“నే నెలా ఉన్నా నంటావ్! చెప్పు” అనేది. నా కామి ఎలా ఉందో చెప్పేవాళ్ళి. చూడగా చూడగా ఆమె కనులు వస్త్రధారణ, దాని అందం అంటే ఏమిటో తెలియదు నేను తెలుసుకున్నాను. జీంక చర్మంతో చేసిన బోంబ్ బాగ్ చేత్తో పుచ్చుకుని, మొసలి చర్మంతో చేసిన చెప్పుల జత తొడుక్కునేది.

నేను అలా బాపుండనని, తోలునందితో వెళ్ళాలని చెప్పాను. ఆమె నే నెలా చెప్తే అలాగే ఏసేది. ‘రోజంతా ఎక్కడికి వెళ్ళాలి’ వంటి ప్రశ్నలు నే నామె నెన్నడూ వెయ్యలేదు. ఇల్లంతా తుళ్ళుతే నేనీ, సాగముగా అనుభవంపెన దాభ్యత నా కుండవే ఉంది.

రాత్రి ఒంటిగంటదాకా ఇల్లంతా పరిశుభ్రంగా, ఆర్డంతా చేసే గమక వెలితే, మళ్ళి పొద్దున్నే నే నొచ్చేసరికి చిందరవందరగా ఉండేది.

ఆమె చేతివేళ్ళు, వేళ్ళ గోళ్ళు చక్కగా, సాంపుగా, పన్నగా ఉండేవి. గోళ్ళను తుళ్ళుతూ కత్తిరించుకునేది. ఆమె వస్త్రాలన్నీ పెట్టే చీపుడు పెట్టేవి. కొన్ని వాటి మడతల్లో చిరుగు వట్టేది. కానీ ఆ బట్టలను వాడే తీరిక ఉండేది కాదు. “కిలర్ ఎన్నడైనా ఒక తిప్పనైన మనవడ గందా? ఈ వస్త్రగతిలోంచి తప్పించుకోగందా” అని నేను నిస్సహాగా ఎల్లూరేవాళ్ళి.

ఆమె ‘రోసం కట్టుకునే’ లాగులు తీరకదం

జలుబు మరియు జ్వరచిహ్నములనుంచి
సత్వర. మరియు
పూర్తి నివారణకు,

'ఆస్ట్రో''

'ఆస్ట్రో'లోపున్న శక్తివంతమైన ఔషధము కంటే విరహాయముగా దాదాపు నివారించునది మరొకటి లేదని వైద్యశాస్త్రము రుజువుచేసింది. 'ఆస్ట్రో' ఒక వర్షకర్షణ ఔషధం కావడం మూలంగా, ప్రవంతమంతా, లక్షలాది మంది దారిద్ర్యము, పశువుల దాదాపు నివారణకు విశ్వం వైద్యులు ఉపయోగిస్తున్నారు. 'ఆస్ట్రో'లో హావికరమైన ఔషధములు లేవు. దీనిని మరకీతముగా ఎంత కొనినా వేపించవచ్చును. ఎల్లప్పుడూ 'ఆస్ట్రో'ను దగ్గర ఉంచుకొండి.

'ఆస్ట్రో'
అన్నిటికన్న
సురక్షితమైనది, గుణకారి

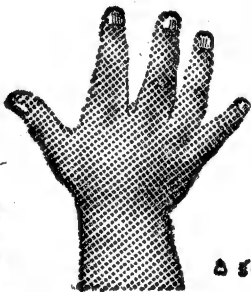
విక్రీతానవారి (N) తయారు నాణ్యత మరియు ఉత్తమ మిశ్ర గ్యారంటీ కలిగి

ఉ.ఓ. (ఓ). 784

కుటుంబం
అంతటికీ
ఉపకరించే
సముచితమైన
పంపు

మార్గో సబ్బు

అతి సజావుగా, రమ్యమైన వాసవరిచే ఈ సబ్బు ప్రీతికర, ఏర్పరకు అతి మృదువుగా వుండే తర్వాన్ని వరిచే సింపడంతో సాటిలేనిది. శుద్ధిచేసిన వేసమానెతో తయారుచేసి, మగందర పరిమళంతో మేళవింపబడిన ఈసబ్బు తర్వాత్యారు లన్నింటినీ నివారింది. శక్తి రావకి వస్తే అతేవడంతో ప్రసద్ధి కెక్కివచ్చి

డి కంకర్తా కెమికల్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా - 29

దక్షిణ ఇండియా ఆఫీసు : 5/149, బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

క్రిస్టిన్ కీలర్ కథ

అనేది సమస్యలో కల్లా సమస్య. ఆ బట్టలన్నీ నల్లగా మారేక, నా ముఖం పారేసింది. పనితొందరతో కనక నే నీ పని మర్చిపోతే దానికి శిక్ష చాలా చిన్నదే! డబ్బిచ్చి, వెళ్లి కొత్త బట్ట వేసుకున్నాను.

మిస్ కీలర్ నాకు నిజంగా ఒక వంకటం! ఆమె తన సడవడికవల్ల పాడై పోలేందని నాకు తెలుసు. పైగా తన జీవితానికి హాని వస్తుందని కూడా నే ననుమానపడేవాణ్ణి. ఈ అనుమానం ఒక నాటి సంఘటనవల్ల ధృవపడింది. కొన్ని నెలల క్రితం ఒకనాడ పొద్దున్నే ఆమె వడకగదిలోకి వెళ్ళాను.

నే నవ్వాళ్ళు పనిచేసినా, "పెద్ద మనుష్యుల్లో పెద్ద మనిషి" అనే పేరు పొందాను. అనాడు నేను పాడిలిపోయినంత ఎన్నడూ పాడలేదు. కీలర్ మంచమీద రంగురంగుల తొలు బోపీ పెట్టుకున్న ఒక వృక్షి ఉన్నాడు....!

అలాటి సమయాల్లో ఎందుకు వెళ్ళకంటా రేమా! నేనాక ప్రీతి బట్టలే పని చేస్తున్నాను! కదా! కనక ఆ ప్రశ్నకి సమాధానం అక్కరలేదు.

ఆమెవద్ద పనిచేసే రోజుల్లో చాలాపొద్దు వచ్చామే ఆశ్చర్యకరమైనది మొదలు ముగిసేవరకు తిరిగి.

రోజు విడిచి రోజు తప్ప ప్రియం చెయ్యదని, కోర్కె పుట్టినాడు చేస్తుందని తెలిసినాడు కొయ్యదారిపోయాను. దుస్తు కట్టుకునే లాగులు ఉతుక్కొడమేమిటని ఆమె ఆశ్చర్యపోయేది. రెండు అందమైన పదిమల సుధ్యన మారిజానా లేకుండా సామాన్యంగా కనబడేది కాదు.

అనాడు కానీ, బిస్కెట్లు ఒక క్రేజ్ పెట్టి తీసుకువెళ్ళాను. వడకగది తలుపుమీద చిన్నగా తట్టి రోపలకు వెళ్ళాను. రోపల మంచమీద కీలర్, ఆమె చక్కన గురకపెట్టి బండ్లుద్ర పోతున్న ఆ రంగురంగుల బోపీవాడు కనుపించారు.

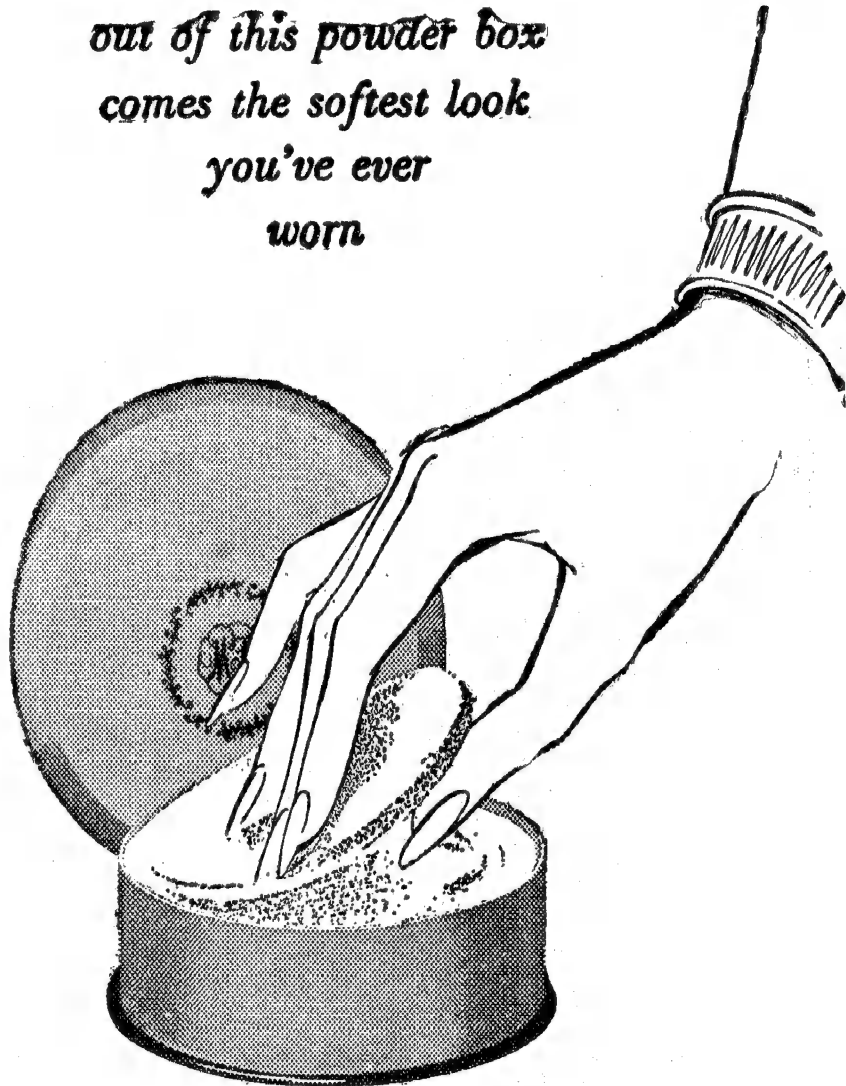
నేను కొంచెం వెనక్కి తగ్గినా, ఆమె పెద్దగా పట్టించుకున్నట్టు లేదు. గమ్మున గుమ్మం లోకి జొరవడ్డాక, ఏవెయ్యారో తెలిసి ప్రియో నేను ఉండిపోయేనరికల్లా ఆమె నన్ను రోపలికి రమ్మని సొంజ్జ చేసింది.

"రావోయ్! రా! అదిగో ఆ కుర్చీమీద క్రేజ్ పెట్టు" అంటూ మగవాడి చొక్కా తగిలించి ఉన్న కుర్చీ చూపించింది.

ఆమె చెప్పినట్టే చేసి బయటపడ్డాను. ఇంతలో ఆ రంగురంగుల బోపీ, పెద్ద మనిషి బయటకువచ్చి "హల్లూ" అనుకున్నాడు. వేతులు టపాయింపాడు. బారలు చాపాడు. అనక ఓ పాటలో పడ్డాడు. అది ఒక జాతీ పాట.

మిస్ కీలర్ ని పొందాక, అతనికో పాట పాడడం రివాజై పోయింది. కానీ, ఆ పాటతో నేనుమాత్రం అనందించలేదనే చెప్పాలి. కీలర్ అతన్ని గురించి ఎప్పుడూ చెప్పినా, అతన్ని "అదృష్టవంతు" డనేది. మొదటిసారి అపేరు వినడంతోనే బహుశా యిదేదో విక్ నేవో (వెక్కిరింతగా పెట్టిన పేరు) లాటి దయ్యంటుం దనుకున్నాను. బహుశా నీ డెడో జాదం ఆడే పెద్ద మనిషి అయ్యూటాడు అని కూడా అనుకున్నాను.

*out of this powder box
comes the softest look
you've ever
worn*

*the matte-mist finish
of Max Factor face powder*

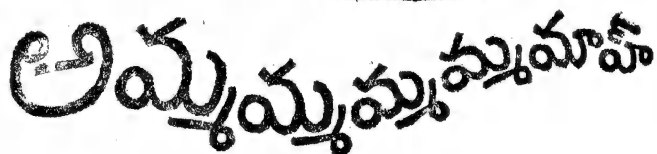
SO FEATHER LIGHT YOU CAN HARDLY FEEL IT ... SO BEAUTIFULLY BLENDED IT NEVER CHANGES
COLOR OR PATCHES ... THE MATTE-MIST FINISH OF MAX FACTOR FACE POWDER, PERFECTED TO
ENHANCE TODAY'S SUBTLE, SOFT MATTE LOOK.

MAX FACTOR

SOLE SELLING AGENTS: T. T. KRISHNAMACHARI & CO. BOMBAY-CALCUTTA-DELHI-MADRAS

© 1963 Max Factor & Co. All rights reserved under International Copyright Convention.

Always MP 276

పుడేవార్
(గ్రేవ్ వాటర్)

ప్రపంచమంతటా
100 ఏళ్ల నుంచి
వాడబడుచున్నది

Alyars AT. 357-TL.

五

అందికే హానికర.
 ఓపరులు లేనే పిలువబడి
 మరకరంగా
 అవ్వవచ్చును.
 రొమ్ము పడకెములా
 అంతు వెచ్చి,
 పదకేము, అదికే
 కనము జలుదులా
 దగ్గులను
 క్షురకంగా వివరించును

SPY-SS T

15-11-63

ఈ వ్యక్తిని గురించి అప్పుడు పెద్దగా వట్టించుకోలేదు. ఎందుకంటే ఈ వ్యక్తి పేరు దిన పత్రికల్లో పెద్ద పెద్ద అక్షరాలలో వస్తున్నదని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఈ రంగురంగు తోలుటోపింటే పది వచ్చే — అమెరికన్ జాజ్ నృత్య గీతాలు విడే ఆ వ్యక్తి ఎవరో కాదు 'గోర్డాన్' అంటే అరేబియీ యన్ గోర్డాన్. అని తెలిసింది. కీలర్ని ఎవమానించినందుకు అతనికి మూడేళ్ళు శిక్ష పడింది. చివరి కతను కోర్టువారికి విన్నవించుకోగా వాళ్ళు ఆ కేసును రద్దుచేసి, ఆ 'అదృష్టవంతుణ్ణి' వదిలేశారు.

నా గురించి నేను చెప్పుకుంటే గర్వంగా ఉంటుంది. కానీ, తప్పుడు. నేను చాలా గొప్పవారి ఇళ్ళల్లో, మర్యాదస్థుల ఇళ్ళల్లో — అడ, మగకి ఒకే వసువుతో పనిచేసినవాణ్ణి. అలాంటి నేను, చిటికి మాటికి జైలుకు వెళ్ళినప్పుడు అలాంటి వాడు 'అదృష్టవంతుడు' గోర్డాన్ అంటే వాళ్ళతో కలిసి పుండాలి రవటుం నాకు ఎంత నిష్ఠుడో కల్గింది చిందో వేరే చెప్పనవసరం లేదునుకుంటాను.

ఎంత దారుణమైనవాడు ! నే నతని ముఖం కేసి చూసినకొద్దీ అతనింటే అనన్యం ఎక్కువయ్యేది. నే నతనికోసం ఏదైనా పనిచేసి పడేతే, మాటికో, కోటికో ఒకసారి "థాంక్స్" అనో "కొంచెం ఈ పని చేసేపెద్దవా" అనో "చాలా సంతోషం" అనో అనేవాడు. నభ్యత తెలియని వ్యక్తిలా ఉండేవాడు.

కానీ, కీలర్ కి మాత్రం అతని దైవం. అతనితో పిలుస్తూనే ఉన్నా సోనులో మాట్లాడేది. వరాయి పూళ్ళల్లో ఉన్నాసరే ! ఒకసారి హుటా హుటి 90 నిమిషాలు అతనితో సోనులో మాట్లాడింది. చాలాసార్లు నేను అతన్ని ఆమె వడకమంచం మీద చూశాను. ఎప్పుడు చూద్దామన్నా ఆటోపీతో తయారయ్యేవాడు.

కీలర్ తయారయ్యేవాడు మారిజానా 'పాల్' సిగరెట్టు కాలుము — ముత్తెక్కినప్పుడు పిలుస్తూనే వరకూ గొంతు చించుకుంటూ ఏదో విషయం మీద మాట్లాడుకుని ఆనక పోట్లాటలో దిగే వారు. అలాంటి సమయాల్లో కొట్టుకుంటున్న శబ్దాలు కూడా నేను విన్నాను.

ఒకనాడు నే నొచ్చేసరికల్లా "అదృష్టవంతుడు" అప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు. కీలర్ తన విపుమీద సిగరెట్ తో కాలిన మచ్చ చూపించింది.

'ఈషని' లక్ష్మీయే చేశాడు. ఇహతనితో మాట్లాడ కూడదు అని చెప్పింది. కొన్నాళ్ళ తర్వాత 'సిరోజా' ఉదయం నేను పనిలోకి వెళ్ళేసరికల్లా మళ్ళీ 'లక్ష్మీ' సిద్ధమయ్యాడు. నిజానికి నా కతను కనుపించిన తీరు కొంచెంగా విడమర్చి చెప్పింది.

మామూలు ప్రకారంగా చిన్న వరండాలోకి వెళ్ళి తాళం తీద్దామని తాళంచెవితో ప్రయత్నించ బోయేసరికి — మూలుగులూ, గుర్ గుర్ అనే శబ్దాలు, కీమనుని అరుపులు వినబడ్డాయి.

అనేమిటో, ఎక్కడనుంచి ఎందుకు వస్తున్నాయో నాకు బోధపడలేదు. ఏమైతే మన కెందుకనే ధోరణిలో కాఫీకి నీళ్ళు పడేసి, కీలర్ ఒక్కతే పడుకుందో లేక మరెవరయినా తోడు న్నారో చూచి రౌడదానికని వెళ్ళాను.

ఇది నా దైవదీన కార్యక్రమం ! ఆమె ఒక్కతే గనుక ఉంటే ఒక కప్పు కాఫీ చెయ్యాలి. ఒక్కతే

క్రిస్టిన్ కీలర్ కథ

గాక తోడున్నట్టుయితే ఆ తోడుకి మరో కప్పు తోడాలి.

అరోజా అలాగే నీళ్ళు పడేసి ఆమె వడకగది లోకి వెళ్ళాను. తలుపు తెరవగానే నీరో వివరితం జరిగిందన్న తలంపు కలిగింది. అంతక్రితం నే విన్న పిల్లికూతలు, గొండ్రింపులు ఎక్కువయ్యాయి.

నేను మంచంకేసి చూసి నిశ్చిన్మల్ల య్యాను. నా యజమానురాలు — మిస్ కీలర్ మంచంమీద పడుకుని ఉంది. ఆ వంటిపిదాదలో చిన్న తాగు తప్ప మరేమీ లేదు. ఆమె మీదకు వంగి "అదృష్ట వంతుడు" ఉన్నాడు. అతని చేతిలో సై కెత్తి ఉన్న గొడ్డలి ఉంది!

అతనికి నా యజమానురాలిమీద అనూయ ఉందని నే ననుమానించాను. "నిజానికి నన్ను కాదని నువ్వవతలి కెలితే నేనేం చేస్తానో తెలుసా" అని అతనంటున్నాడు.

"చంపకు నీ పుణ్య ముంటుంది" అంటోంది కీలర్ జాలిగా.

నేను పెద్ద భౌతికాయుణ్ణి, శైలికాయుణ్ణి కాకపోయినా, నా యజమానురాలిని తక్కిందే బాధ్యత నాకుంది. గయ్యన రంగంలోకి చూకి "మిస్టర్ లక్ష్మీ ! ఏమిటా చూశాడు ? ఆ గొడ్డలి దింపండి. లేకపోతే ఆమె మర్ర పగులుతుంది." అని అరిచాను.

ఆమె ఇంతలో తన నగ్నశరీరాన్ని కైట్ గానో తప్పుకుంది.

లక్ష్మీ మంచంమించి గంతేసి, గొడ్డలి వామూరికి పిరికేశాడు. ఆనక టోపీ నవరించుకుని, కొరగా నాకే చూస్తూ "భలేవాడివి. తమాషా చేశాను కానీ నిజంగా ఆమెను చంపేస్తా ననుకున్నావా" అన్నాడు.

లక్ష్మీ చాలా మంచివాడు, ఎవర్నీ చంపదు, నేలేని ముట్టుడు, ముట్టలేదు అన్న నమ్మకం నాకు ఉన్నా నా యజమానురాలిని రక్షించుకోవాలన్న అదుర్దాతో అడుక్కోక తప్పలేదు.

ఈ సంగతి విన్నవాళ్ళల్లో కొందరు — తగలవలసిన గొడ్డలిదెబ్బ తప్పింది కనుక నేనే "అదృష్టవంతు" ణ్ణానా. ★

కొలంబా

ప్రాస్పర్ మెరిమె

జరిగిన కథ

20

కర్నూల్ థామస్ నెల్, కుమార్తె లిడియా కార్మికాకి వెదుతూ రెఫ్టేనెంటు ఆర్స్ దెల్లా రెబ్బియాని కలుస్తారు. ఆర్స్ తండ్రి హత్య షెయ్యబద్దాడి మిన్ లిడియా తెలుసుకుంటుంది. ఆర్స్ చెల్లెలు కొలంబా తను తండ్రిని జారిచిసి అనే వ్యక్తి చంపించాడని, అందువల్ల వగ తీర్చుకోవాని ప్రేరేపిస్తుంది. ఆర్స్ కి వగ అంటే ఇష్టంలేదు కాని గ్రామాధికారి రాయ బారాలు కూడా జారిచిసి నిర్దోషి అని రుజువు చెయ్యలేకపోతాయి. రాయబార ప్రయత్నాలు విఫలం అవుతాయి. కర్నూల్ గారు, మిన్ లిడియా మరొక ఊరినుంచి ఆర్స్ స్వగ్రామం పీయత్ర వెరాకి రావోతారు. కొలంబా జారిచిసి మీద ఆర్స్ అంటుకు అనుమానం ఎక్కువయ్యే ప్రయత్నాలు చేస్తుంది. ఆర్స్ కర్నూల్ ను తీసుకు వచ్చేందుకు బయల్దేర్చాడు. దారిలో జారిచిసి కొడుకులు విస్సెంట్స్ ఆర్గాండుచ్చియోలు తనను చంప ప్రయత్నించగా వారిని కాల్చి వేస్తాడు మిత్రుడైన బ్రాందరాచ్చియో ఆర్స్ ను న్నజోనా అడవులవేపు తీసుకుపోతాడు. క్నూల్ గారు, మిన్ లిడియాతో పీయత్ర వెరాకు వస్తారు.

శ్రీ శ్రీ వైద్యుడు రావటానికీ ఆలస్యం అయింది. అతనికి దారిలో జయోకాంతో కాత్రికోని ఎదురయి, గాయపడిన మనిషి ఒకతనికి చికిత్స కావాలని ఆర్స్ దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళాడు. వైద్యుడు తనకు చేతనయినది చేశాడు. తర్వాత బందిచోటు పైసా (నగరంలో) తనకి తెలిసిన ప్రాఫెసర్ ల గురించి కబుర్లలో దింపేశాడు.

“డాక్టర్ గారూ” అన్నాడు ‘పాదర్’ అనబడే బందిచోటు అతన్ని సంపించివేస్తూ. “అంత్య క్రియలకు తప్ప దారితియ్యరు వైద్యులనుకుంటే మీరు పరవాలేదనిపించారు. మనం కలుసుకున్న సంగతి మర్చిపోండి! ఇక సేలవు!”

కొలంబా కర్నూల్ గారిని శవపరిక్ష జరిగే సవయంలో అక్కడ ఉండమని కోరింది.

“మా అన్నయ్య తుపాకి సంగతి మీకు బాగా

తెలుసు. మీరు ఉండటం చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అదీకాక ఇక్కడివారిలో చాలామంది పట్టి దొంగలు — మా తరఫున ఒక పెద్దమనిషియినా అక్కడ ఉండటం మంచిది..”

మిన్ లిడియా, తనూ ఒంటరిగా మిగిలిపోయారు. తల భారంగా ఉండడంచేత గ్రామంలో ఆలా నడిచి వెళ్లివద్దమన్నది. “బయట గాలికి కొంచెం నయం అవుతుంది,” అంది. “అసలు ఇక్కడ ఊపిరి ఆడటంలేదు.” వదుస్తున్నంత సేపూ తన అన్నగారిని గురించే మాట్లాడింది. ఈ సంభాషణలో మునిగిపోయిన మిన్ నెల్ తాము పీయత్ర నెరాని దాటి వచ్చామన్న సంగతి గమనించలేదు. తీరా ఈ విషయం కొలంబాతో ప్రస్తావించే సమయానికి సూర్యుడు కూడా అన్నమించాడు. అడ్డదారిలో తిరిగి వచ్చిన పీయత్ర వచ్చునన్నది కొలంబా. నిర్మానుష్యంగా ఉండే ఒక దారి వెంటడే తీసుకుపోయింది, బాగా దుబ్బుగా పాదాలు పెరిగిపోయి ఉండడంచేత కొలంబా కత్తితో దారి చేసుకుంటూనే రావలసి వచ్చింది. ఇలా ఒక పావుగంట ప్రయాణం చేసిన తర్వాత ఒక చదును ప్రదేశం చేరుకున్నారు. ఇక్కడ తీగచెట్టు దట్టంగా పైన కప్పులాగ ఎదిగి ఉన్నాయి. సూర్యరశ్మి లోపలికి వచ్చినట్లే లేదు. మిన్ లిడియా బాగా అలిసిపోయింది. చీకటి పడుతున్నా ఊరు చేరుకున్న సూచనలు ఏవి కనిపించలేదు.

“నాకు భయంగా ఉంది కొలంబా!” అంది.

“భయం ఏమీ లేదు, నా వెనకనే నడిచి రావాలి” అని సమాధానం వచ్చింది కొలంబా.

“కాని, మనం గ్రామం చేరుకుంటామని నాకు నమ్మకం లేదు. అసలు దగ్గరగా కూడా లేమేమో, అని నా అనుమానం. అదీకాక దూరంగా వెలుగు కనిపిస్తోందే, అది పీయత్ర నెరా కదూ!”

“నిజమే” అంది కొలంబా కొంచెం కలవర పాలుతో.

“కాని, ఇక్కడికి రెండు వందల గజాల దూరంలో చిట్టడివో”

“ఏముంది?”

“మా అన్నయ్య ఉన్నాడు. ఒకసారి చూస్తే వద్దమని .. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే ...”

మిన్ నెల్ అశ్చర్యపడినట్లు కనిపించింది.

“పీయత్ర నెరాతోనే తెలుసు కాని అన్నాడు బయటపెట్టడం నాకు ఇష్టంలేదు. ఎవరయినా వెంటాడుతారేమోనని ఇంత దగ్గరగానే ఉండి చూడక పోవలమా అయినా మా అన్నయ్యని చూస్తే ఏం ఎంతో సంతోషిస్తాడు!”

“అది కాదు కొలంబా, నేను వస్తే బావుంటుందా అని”

“అర్థం అయింది. మీ పట్నం ఆడవారంతా ఇలా మర్యాదల గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు. మాలాంటి వల్లెటూరి అమ్మాయిలు మాకు తోచినట్లు చేస్తాము.”

“కాని చాలా ఆలస్యం అయింది ! మీ అన్నయ్య నేనిలా వస్తే ఏమనుకుంటాడు?”

“తన స్నేహితులు తనని మర్చిపోలే దన్నకుంటాడు. మరికొంత ధైర్యం వస్తుంది అతనికి.”

“మా నాన్న గాబరావడపోతాడేమో”

“నాతో ఉన్నట్లు ఆయనకు తెలుసు నరే! మీ యిష్టం మీరే నిర్ణయించుకోండి ఇవారే పార్టీన అతని బొమ్మ చూస్తూ ఉన్నారే ?” కొలంబా ఈ ప్రశ్న వేసిటప్పుడు కొంచెం కసిగా నవ్వింది.

“కాదు కొలంబా, నిజంగా అంత తెగింపలేను ఈ బందిపోట్లు”

“నరే! ఈ బందిపోట్లు మీకు తెలియనప్పుడు, వచ్చిన చిక్కెమీ లేదుకదా అసలు అతన్ని చూద్దామని మీకుందా ?”

“అయ్యో!”

“అమ్మాయిగారూ, నేను వెళ్లితేరాలి! మిమ్మల్ని నంబరిగా వదలవలసి వస్తుంది కదా నేను మీ యిష్టం”

“ఏమిటేమిటి? వెడదాం వదండి!”

కొలంబా ఆమె చెయ్యి పుచ్చుకుని మాట్లాడ కుండా ముందుకి తీసుకుపోయింది. మరి వేగంగా నడవటంవల్ల మిన్ లిడియా కొంచెం కష్టపడ వలసి వచ్చింది. ఎలాగో అనుసరించింది. కొంత దూరం వెళ్లిన తరువాత కొలంబా ఈల వేసింది. వెంటనే కుక్క మొరగటం వినిపించింది. అది ఎవరో కాదు, బ్రుస్కో. త్వరలోనే ప్రత్యక్షం అయి వారికి దారి చూపింది. మరికొంత దూరం ముందుకి సాగిపోయిన తర్వాత ఇద్దరు సాయుధు లయిన వ్యక్తులు కనిపించారు.

“బ్రాంద్ లాచ్చియో! మా అన్నయ్య ఏడి?”

అని అడిగింది కొలంబా.

బ్రాంద్ లాచ్చియో వారిని ఒక గుప్త ప్రదేశానికి తీసుకుపోయాడు. చిన్న కంచెలాగ వేసిన దాని మధ్య ఆర్సో ఒక ‘తల్లిం’ మీద వడుకొని కనిపించాడు. చాలా పొలిపోయి ఉన్నాడు. ఊపిరి తీసి విడవటానికి కష్టపడుతున్నాడు. కొలంబా పక్కనే కూర్చుని చేతులు జోడించి ప్రార్థిస్తున్నట్లు అలాగే ఉండిపోయింది. మిన్ లిడియా తన రుమాలుతో ముఖం కప్పుకుని, కొలంబా వెనక చేరి అప్పుడప్పుడు గాయం పడిన ఆర్సో పంక చూస్తూ ఉండిపోయింది.

ఒక పావుగంట కాలం నిశ్శబ్దంగా గడిచింది. ఇంతలో ఫాదర్ అనబడే బందిపోటు బ్రాంద్ లాచ్చియోతో బాటు అక్కడనుంచి జారుకోవాడు; మిన్ లిడియాకి చాలా తెరచి కలిగినట్లయింది— అంతదాకా బందిపోట్ల గడ్డాల విచిత్రంగా కనిపించాయి గాని ప్రస్తుత సందర్భంలో మాత్రం వెగటు కలిగించాయి ఆమెకి.

ఆర్సోకి తెలిసి వచ్చింది. కొలంబా తన ప్రశ్నలతో అతన్ని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసేసింది. అన్నిటికీ సమాధానం ఇచ్చి, ఆర్సో మిన్ నెవిల్ ఇంకా పీయూత్రనెలాతో ఉన్నదా అని అడిగాడు. కొలంబా వెనుకనే ఉన్న ఆమె అతనికి కనిపించనలేదు. కొలంబా మిన్ లిడియా చెయ్యి ఒకదానిని తన చేతితోకి తీసుకుని రెండవదానిని ఆర్సో తలమీద ఉంచింది.

“ఉంది కాని నీకు ఉత్తరం ఏదీ రానీ పంప లేదు అయినా ఎప్పుడూ ఆమెని గురించే కలవరిస్తావు, ఆమెమీద నీ కంఠ ప్రేమా?”

“ఓహూ, కొలంబా! కాని, నేనంటే

ఆమెకి అనన్యం వేస్తాడేమో ఇప్పుడు!”

మిన్ లిడియా తన చేతిని వెనక్కి లాక్కో పోయింది, కాని కొలంబా వదలలేదు.

“నువ్వంటే అనన్యమా?” అని అరిచింది.

“నువ్వు పొందినదంతా చూసిన తర్వాత నీమీద ఆమె వదలిపోయింది ఎక్కువ యుంటుంది.”

“అయితే నా ఉత్తరాలకి జవాబు ఇవ్వడం?”

అని అడిగాడు ఆర్సో. “ఒక్క ముక్క కూడా రానీ వడయ్యడం?”

కొలంబా బలవంతంగా మిన్ నెవిల్ చేతిని తీసి తన అన్నగారి చేతిలో ఉంచి, “జాగ్రత్త ఆర్సో! మిన్ లిడియాకి కార్పికన్ భాష అర్థం అవు తుంది!” అంది గట్టిగా.

మిన్ లిడియా అవ్యక్తంగా ఏమో కొన్ని మాటలు పలికింది.

“మిన్ నెవిల్ ఇక్కడున్నారా! ఎలా సాహ సించి వచ్చారు? వాకెంత సంతోషంగా ఉందో చెప్పలేను!” అని ఆర్సో తనపోయాడు.

“మీ చెల్లెలుతో వచ్చాను ఎక్కడికి బయలు

పెట్టాను?”

“ఓ నిజాయితీపరుణ్ణి! (వేమి

స్తున్న యువతి) అలా అడిగింది;

“ఈ గొడుగు కిక్కిరిస్తోంది

సంపాదించాడు!”

“మీ చెల్లెలు ఏ మామతో?”

“నిజాయితీపరుణ్ణి!”

“చెప్పండి, భార్య పేరు?”

“నా గొడుగు కిక్కిరిస్తోంది

రానుంది” అంటూ నేసిగాడా

నిజాయితీ పరుడు.

రంగధాన్ (కొత్తవలస)

దేరిందో ముందు చెప్పలేదు నాకూ రావాలనే

ఉంది అయ్యో! ఇంత బాధపడుతున్నా రనుకో

లేదు!”

కొలంబా ఆర్సో అవతల కూర్చుని నెమ్మదిగా అతని తలని తన మోకాళ్లమీద ఆనించి, చేత్తో పొదిని పట్టుకుని మిన్ లిడియాని దగ్గరగా జరగ మంది. ఆమె సంకోచించేసరికి బలవంతంగా దగ్గరకు జరిపింది. మిన్ లిడియా చెయ్యి ఆర్సో భుజంమీదికి వారింది.

“ఆర్సో, ఇది చక్కని రాత్రి!” అంది కొలంబా ఉత్సాహంతో.

“అవును! చాలా అందమయిన రాత్రి! ఎప్ప టికీ మరిచిపోను!” అన్నాడు ఆర్సో.

“కాని, మీరు బాధపడుతున్నారు!” అంది మిన్ నెవిల్.

“ఇక బాధపడటంలేదు. ఇక్కడే చనిపోయానా పరవాలేదు” అన్నాడు ఆర్సో. అని తన కుడి చేతితో ఆమె చేతిని కప్పివేశాడు.

“మీకు అన్ని సదుపాయాలు దొరికే చోటికి మారటం చాలా అవసరం, నెల్లారెచ్చియారా!”

ఇలా, అరుబయట వరయిన వక్క కూడా లేకుండా ఉండటం తలుచుకుంటే నాకు నిద్రవట్టదు....

“అసలు మీకు మొహం చూపించటానికి భయ పడ్డాను. కాని, లేకపోతే పీయూత్రనెలాకి వచ్చి అతి కారులకి లొంగిపోయాడని....”

“అ! ఆమెకి మొహం చూపటానికి భయ మెందుకు ఆర్సో?” అని కొలంబా అడిగింది.

“మిన్ నెవిల్ మీమాట వివలేదు నేను ఇప్పటికీ సిగ్గుపడుతున్నాను”

“చూశారా, మిన్ లిడియా మా అన్నయ్య మీరు చెప్పినట్లే చేస్తాడు?” అంది కొలంబా నవ్వుతూ.

“ఈ వ్యవహారంతో వరయిన పడ్డతితో పది మైలరం అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను మీ సాహ సానికి తగిన తీర్పు న్యాయవతులు ఇవ్వాలని నా కోరిక” అంది మిన్ లిడియా. “మీము వెళ్లిపోయే మునుపే వినంగతి తెలుస్తూం దను కంటాను”

“వెళ్లిపోతున్నారా, మిన్ నెవిల్! మళ్ళీ ఆమాట నాతో అనకండి!”

“ఏం చెయ్యమంటారు? మా నాన్నగారు ఎల్ల కాలం వేటాడుతూనే ఉండరు కదా! వెళ్లిపోదాం అంటున్నారు!”

మిన్ లిడియా చేతిమీద ఉంచిన తన చేతిని నేలమీదికి జారవిడిచేడు ఆర్సో. ఒక క్షణం నిశ్శబ్దం ఆనరించింది ఆ ప్రదేశంలో.

“ఛ! మిమ్మల్ని అంత త్వరగా వదిలిపెడే తామా ఏమిటి? పీయూత్రనెలాతో మీకు చూపించ వలసినవి చాలా ఉన్నాయి అదీకాక నా బొమ్మ వేస్తేనని మాట ఇవ్వారుకదా! నేనేమో ఒక ‘నెరెనాతా’ కట్టి మీకు ఇస్తా వనన్నాను అదే మిటి, బ్రుస్కో ఎందుకు గుర్రుమంటోంది?

.... అదిగో బ్రాంద్ లాచ్చియో కూడా వస్తు న్నాడు ఏమిటి విశేషం?”

కొలంబా శీఘ్రంగా లేచి, అనాలోచితంగా ఆర్సో తలని మిన్ లిడియా మోకాళ్ల మీదికి మార్చి, బందిపోట్ల దగ్గరికి వెళ్లిపోయింది. మిన్ లిడియాకు ఇది కొంచెం యిబ్బంది కలిగింది.

సందడి ఏమాత్రమూ లేని ఏకాంతమైన ఆడ విల్ తాను, తన ఒళ్లో ఒక అందమైన యువ కుడు ఇలా ఉండటం ఆమెకు కొంచెం అవన్న గనే ఉంది.

అయితే ఆర్సో మాత్రం తన చెల్లెలు తనకు యిచ్చిన ఈ ముఖదాయకమైన ఆలంబనను ఒడులు కొని, మోచెయ్యి నెలాగో నేలమీద అని తల పెట్టుకున్నాడు. మిన్ లిడియాను ఉడ్డెలిచి

“యిక మీరు ఈ పాడు ప్రాంతాలను వదిలి వెళ్లి పోతారనే అనుకుంటాను. మీకు వీడ్కోలు ఇవాలంటే నాకు గుండెలు శతవిధాల పీకుతున్నది. కాని ఏం చేస్తాం.... కేవలం దిశ్చర్యమే కాదు, ఉద్యోగం కూడా లేని సామాన్య రైస్సెంటు

నైపోయాను నేను” అని బాధపడ్డాడు. “అంతే కాదు, ఈ సదవకాశాన్ని వమ్ము వాడుకోనివ్వండి నేను మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను మిన్ లిడియా”

అని కూడా చెప్పి ఆర్సో తన గుండెం భారం తగ్గించుకున్నట్లు నిట్టూర్చాడు. (నశేషం)

మృదువైన వాయుతరంగం ఒకటి
అందంగా ముంగురులతో చెల
గాటమాడి వెళ్లిపోయింది. తనపల్పుని
క్రేళ్లతో నుడుట పడుతున్న ఆ
చిలిపి ముంగురులను వెనక్కు
తోసుకున్నది గంగి. రెండవ
చేతితో తన రంగడి చేతిని గట్టిగా
పదిలితే మళ్ళీ తనకు దొరకడేమో
నన్న ఆదుర్దాతో పట్టకూని నడు
స్తున్నది.

వాళ్లు మొత్తం నలుగురు. ఆ నలుగురికి
ఒక పదేళ్ల కుర్రవాడు దారి చూపిస్తూ నడిపించుకు

పోతున్నాడు. వాడి జాబ్బు దుబ్బులా పెరిగి భుజాలమీద పడుతున్నది. వంటమీద నల్లగా నూసిన మురికి చొక్కా లాగూ ఉన్నాయి వాడికి. నడుస్తూ ఉండి ఉండి మోచేత్తో ముక్కు తుడుచు కుంటున్నాడు. వాడి చేతిలో ఉన్న కర్రను నలుగురూ పట్టుకున్నారు. అందరికంటే చివర గంగి తనవాడి చెయ్యి పట్టుకుని నడుస్తున్నది.

“ఇంకా ఎంత దూరమెళ్లాల్సి ?” అని అడిగిందామె, వినుక్కా. ఒక్కక్షణం పేవు ఎవరూ నమాదానం చెప్పలేదు. తర్వాత రంగడి దగ్గు వినిపించింది. “అబ్బో! అప్పుడే ఎక్కడ ? ఇంకా కొనా దూరం నడవాలి....” అన్నాడతను.

దగ్గరలో పెద్ద గుంపు ఏదో చేరి రోడ్ చేస్తున్నది. “అదేందిరా బుచ్చిగా ?” అని అడిగాడు, కర్రపట్టుకొని అందరికన్నా ముందు నడుస్తున్న వెంకటేశ్వర్లు. అతని చేతిలో వెండిపాన్లులు తొడిగిన పుల్లల్ ఉంది. అతని కళ్లు గాజు బిళ్లల వలె, పత్తికాయలవలె ఉట్టి ఉన్నాయి.

బుచ్చిగాడు కళ్లకడ్డం వడ్డున్న జాబ్బు వెనక్కు విసురుకుంటూ, “సినిమాహాయి..... టెక్కెట్లకోసం బనం ఎగబడుతున్నారు..” అని చెప్పాడు.

“ఏ సినిమా ఆడతాందిరా ?” అని అడిగాడు రెండవవాడు. అతని పేరు గోపాలం. అతని భుజం మీద ఘటం ఉంది. చేతులకు గడ్డెలు కట్టు

మీదా, తనవంటి పిల్లలతో బొమ్మా బొడుమూ డబ్బులాట అడటం వాడికి మధ్య అలవాటుయింది. ఇంట్లో కొత్తమ్మ వాడికి నయాపైసా విక్రయిస్తున్నది. తండ్రి ఎదట పడేందుకే వాడికి రైర్యం లేదు. ఇక డబ్బు అడిగేదాకా ఎక్కడ ? అందువల్ల వాడి కొత్త కాలా కుదుర్చుకున్నాడు. ఇది లాభపాటిగానే ఉంది. ఉదయం ఏడేనిమిది గంటల ప్రాంతంలో ఈ నలుగురూ గుడ్డివాళ్లనూ నడిపించుకుంటూ తీసుకువెళ్లి ఏ సెంటర్లోనో పేవ్ మెంట్ మీద గుడ్డ పరచి పాటకచ్చేరికి కూర్చోపెట్టుటం.... వారు అక్కడి నుంచి మారాలనుకున్నప్పుడు మరొక చోటికి తీసుకు పోవటం.... సాయంకాలం పొద్దు వాలుతూ ఉండగా తిరిగి వారిని కృష్ణ ఒడ్డున గుడిపెకు చేర్చటం.... ఇది వాడి పని. అందుకు ప్రతిఫలంగా రోజూ వాడికి సావలా డబ్బులు దొరుకుతాయి.

గంగికి వరమ చిరాగ్గా ఉంది. “కాళ్ళు పీక్కుపోతా ఉండాయ్. ఎంత సేపని ఇలాగా నడవడం?” అన్నది ఆమె. రంగడు నవ్వాడు “ఇంకెంతలే నాలుగడుగులేస్తే ఇంటికెళ్లి పోతాం” అన్నాడు. కొద్ది క్షణాల క్రితమే, “అబ్బో! కొనాదూరం నడవాలి” అన్నవాడిప్పుడు “నాలుగడుగులే” అంటున్నాడు. గంగి రంగడి మణికట్టు తన చేత్తో నొక్కుతూ అలకతో మూతి విరిచింది.

రంగడి కళ్లు పైకి మామూలుగానే కని

రంగడి ముందు నడుస్తున్న గోపాలం చెవులు సాము చెవులు. అతడి అలవామగల సంభాషణ వింటూనే ఉన్నాడు. అతనికి గంగి కాలి మెట్టెలూ, కడియాలూ చేసే అందాం ధ్వని విసబడుతూనే ఉంది. అతని మనసులో ఏదో వికారం.... ఏదో తపన.... నిన్న సాయంకాలం గంగి రంగడి చేతిని అందుకోబోయి పారపాలిన గోపాలం చెయ్యి పట్టుకుంది. అతని కరీరం ఒక్కసారిగా బలదరించింది. ఆ చెయ్యి ఎంత మెత్తగా ఉందని అతని మనసు ఏదో తెలియరాని వికారానికి లోనైంది! ఆ గాజుల చేతిని వ్రేళ్లతో విమిరాడు. ఇంతలో ఎలా పసిగట్టిందో! గంగి వెంటనే చెయ్యి లాగేసుకుని ‘ఒరే ఒరే’ అంటూ రంగడి కోసం కేక పెట్టింది. అంతలో “ఇక్కడే ఉన్నానే సింకా” అంటూ అతడూ నవ్వాడు. పిల్లిదర్బరూ మొగుడూ పెల్లాలుట! అడెటుంటి దాంపత్యమో! అయినా అనలు గంగి ఎలా ఉంటుందో! తనకేమో చూసేందుకు కళ్లు లేవు. నిన్న చెయ్యి పట్టుకున్నప్పుడు తనకు చిత్రమైన కొత్త అనుభూతి కలిగింది. అదే తనకు మొదటి స్త్రీ స్పర్శ!

గంగి నడుస్తూ ఆలోచిస్తున్నది. చుట్టూ ఏవో బస్సులూ, లారీలూ, బండ్రాల్లా చేసే చప్పుడు.... అక్కడక్కడ మనుష్యుల కేకలు.... అయినా తనకేమీ కనిపించదు. తన కళ్ల ముందంతా కటిక చీకటి. మూడేళ్ల క్రిందపాటి వరకూ గంగి

కొని ఉన్నాడు. అతనికి కళ్ళిందవలసిన చోట రెండు గుంటలున్నాయి. మొహం నిండా నల్లని మచ్చలున్నాయి.

బుచ్చిగాడు నమాధానంగా, “సిమో” అన్నాడు వాడికి చదువురాదు. పొద్దుగూతులూ ఊరి మీద నడి బలాదూరు తిరుగుతూ ఉంటాడు. వాడి తల్లి బ్రతికి ఉన్నప్పుడు, “నడుపుకోరా నాయనా! నడుపుకోకపోతే ఏ బతుక్కూడా ఇంతేరా” అంటూండేది. వాడి తండ్రికి కృష్ణ ఒడ్డున పాక ఉంది. అందులో కమ్మరిపని చేస్తూ ఉంటాడతను. రోజంతా కొలిమి ముందు రెక్కలు ముక్కులు చేసుకొని క్షుద్ధపడినా రెండు పూటలా తిండికి చాలేదీకాదు. భార్య కాస్త క్షుద్ధమై చచ్చిపోయిన తర్వాత బుచ్చిగాడి తండ్రి మరొక మనువు చేసుకొన్నాడు. కొత్తమ్మ ఎప్పుడూ అనవసరంగా రుసరుస లాడుతూ ఉంటుంది. అందుకే బుచ్చిగాడెప్పుడూ ఇంటి పట్టున ఉండకుండా ఊరిమీద తిరుగుతూ ఉంటాడు. అకలి అయినప్పుడు ఎక్కడో దొరికితే అది తినటం, మిగిలిన సమయమంతా తనబోటి బజారు పిల్లలతో ఆటలాడటం.... వాడికి మామూలు. అప్పుడప్పుడు గుబులు మళ్లి ఇంటికి వెళ్లి కొత్తమ్మచేత చివాట్లు, తండ్రిచేత చావు డెబ్బలూ తింటూ ఉండటం కూడ వాడికి మామూలే. కృష్ణ అనక్క పక్కన రోడ్ల పేసెంటు

స్తాయి. అతన్ని చూసిన వారెవరూ గుడ్డివాడనుకోరు. అతడు పుట్టిన వెంటనే చూసిన పెద్దలు కూడా అలా అనుకోలేదు. కానీ ఏళ్లు వచ్చే కొద్దీ అతనికి తను గుడ్డివాడినని లోకమంతా తనకు చీకటి అని తెలిసి వచ్చింది. ముషి బక్క పలచగా అందంగానే ఉంటాడు. అతడు గంగిని ప్రాణాధికంగా ప్రేమించాడు. ఆమె మృదువైన చేతి స్పర్శ ఉన్నంతకాలమూ అతనికి ఏ దిగులూ లేదు. గంగి నడుస్తూ ఉండగా ఆమె కాలి మెట్టెలు కడియాలూ చేసే నవ్వు ఎంత రొదలోనూ అతని చెవులకు మధురంగా వినిపిస్తూనే ఉంటుంది. ఇప్పుడూ వినిపిస్తూనే ఉంది. గంగి ఎప్పుడో సంవత్సరం క్రిందట సంబర పడితే అతడే కొని పెట్టాడు వాటిని. అవి ధరించినప్పటినుంచి గంగి తనకు కొద్ది దూరంలో ఎక్కడ తిరుగుతున్నప్పటికీ ఆమె తన దగ్గరే ఉన్నట్టు అనిపించేది. ఆ రెండు నిట్రాళ్ల పాకతో ఏ మూల నుంచి ఆ కడియాల చప్పుడు వినిపించినా అతడు ఆ వైపుకే వెళ్లి ఆమె పక్కనే చేరేవాడు.

ఒక లారీ తను పక్కనే దూసుకు పోతున్న నవ్వుడి విని గంగి భయంతో రంగడికి అతి దగ్గరగా జరిగి అతని చేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నది. లారీ వెళ్లి పోయిన తర్వాత గుండెమీద చెయ్యి వేసుకుని ‘అమ్మో’ అనుకుంది. రంగడు నెమ్మదిగా “పరవాలేదు తేమ్మ పంపాలింనుకో,” అన్నాడు.

రైళ్లలో అడుక్కుంటూ ఉండేది. ఆమె కెవరూ లేరు. తల్లి తండ్రి ఎప్పుడో పోయారు... పైగా గుడ్డిది. అందువల్ల రైళ్లలో అడుక్కుంటూ జీవితం ప్రారంభించింది. అదీ అంత సులభమైన పనిగా కనిపించలేదు. రోజూ రైల్వో పెట్టె పెట్టెకూ తిరిగి రకరకాల పాటలు పాడి అందర్నీ ప్రాధేయపడి సంపాదించుకున్న చిల్లర డబ్బులు కూడా తరచు దక్కేవికావు. టెక్కెట్టు కలెక్టర్లు పట్టుకుని ఎక్కడ బడితే అక్కడ దింపేస్తూ ఉండేవారు. అలా కానిపక్షంలో ఏ అల్లరి వెధవో దగ్గరచేరి లాను పోలిసునని బెదిరించి ఆ కానిని డబ్బులూ రాలింపుకునిపోతూ ఉండేవాడు. తనేమో కళ్లు లేని కబోడి— భూమి మీద పడ్డప్పటినుంచి ఈ ప్రపంచం ఎలా ఉంటుందో, తన చుట్టూ ఉన్న దేమిటో తెలియని దురదృష్టవంతురాలా. తనకు టి. సి. ఎవరో మోసగాళ్లైతర, పోలిసు లెవరో తెలియదు కదా! అలా ఆమె కష్టపడ్డితం— గొంతు బొంగురు పోయేట్టు పాడి, నలుగురి కాళ్ళూ పట్టుకుని, ‘కళ్లుమేసి కబోడిని బాబూ! దిక్కులేని పచ్చిని బాబూ! అనాద జీవితం బాబయ్యా!’ అని ప్రాధేయపడి సంపాదించిన డబ్బు చెల్లిపోతూ ఉండేది.

అటువంటి దినావస్త్రో ఆమె రంగిణ్ణి కలుసుకున్నది. ఆమె నడుస్తూనే ‘వాడి మనసెంత నల్లటిది’ అనుకున్నది. అతడు తనను వదలి

ఒక్కక్షణం కూడా ఉండలేదని నీయం తలుచు కున్నప్పుడల్లా ఆమెకు ఎంతో సంతోషం... ఒక సారి రైలు పెట్టెలో "కళ్ళలేని కబోది వక్కిని బాబూ! దయగల తల్లలు, దయగల తండ్రులు పైసా ధర్మం చెయ్యండి బాబయ్యా!" అని అడుక్కుంటూ ఉండగా మరొక చక్కమంచి ఎవరో తక్కువ గొంతు వినిపించింది. ఎవరో తనలాగే అడుక్కుంటూ బలికేవాడు చక్కని కంఠంలో "ఏమి జల్మంటేమి జీవనము..." అని పొడుకుంటూ నలుగురినీ తప్పుకుంటూ ముందు ముందుకు వస్తున్నాడు. తాను ఆగిపోయిందా అనతి వాడి గొంతు మంచిది. పైగా ఒకటి తర్వాత మరొకటిగా తల్లలు పొడుతూ నలుగురినీ తప్పు ఖాళీ సంతోషించాడు. మధ్య మధ్య పాట ఆ గంభీరంగా "దిక్కులేని జల్మం బాబయ్యా! మీ కాళ్ళకాడ బతకాలైన అనాదులం బాబయ్యా! ఒక్క పైసా ధర్మం...." అంటున్నాడు. చివరకు 'నూడ కళ్ళలేవు నారాయణా' అని పాడటం ప్రారంభించాడు. గంగి ఆ తన ని గురించి 'నాలాటేడే నన్ను మాట....' అనుకున్నది. అలాగే ఒక్క నిమిషం సేపు వింటూ నిలబడింది. ఇంతలో టి. సి. కాబోలు వచ్చి తనను చివాట్లు పెట్టి క్రిందకి దింపివేశాడు. అతన్ని కూడా దిగి మన్నాడేమో 'దిగుతున్నాను బాబూ!' అంటున్నాడతడు.

రైలు వెళ్లి పోయిన తర్వాత ఏర్పడిన ప్రశాంత వాతావరణం చూస్తే ఆ స్టేషను చాలా చిన్న దని అనిపించింది. పక్కలు గూళ్ళకు చేరేవేళ. దిక్కులేని పక్కలు నీడ వెతుక్కుంటూ వెళ్ళే వేళ.. చల్లని వర్షపు గాలి వెనురుగా వీచున్నది. గంగి తడుపుకుంటూ స్టేషను వెలుపలికి వెళ్ళి కూర్చున్నది. పైన మేమూలు గర్జిస్తున్నాయి ఉండి ఉండి ఎక్కడో ఏదో పక్షి కుంకుమ కొద్ది నిమిషాల్లో తన నెవరో గురుమొర వల్ల నల్లు వర్షం పడటం ప్రారంభించింది. గంగి గిబగిలా లేచి తడుపుకుంటూ ముందుకు వెళ్ళి గోడ వక్కన మారు క్రింద నిలబడింది. కళ్ళ లేని కబోది బతుకు. ఒంటరి వేళ.... ఏదో

ఎగిరిపోయిన సిలక

తెలియని చిన్న స్టేషను.. పైనుంచి కుండ పోతూ వాన.... గంగి కప్పటికి వదిలేడు నవవత్త రాల.... ఆమెకు దూకుం పొరలి వచ్చింది. మౌన పడితే గంగి ముఖానికి కుంకుమ 'మా అమ్మ నిన్ను కలలుచూస్తుంది' అని వచ్చింది. కుంకుమ పొడుపు... నవ్వుదామని నీతు పొపు భయం కూడా!.... అమ్మంటూ... ఎక్కెక్కెక్కె ఏడ్చింది. భగవంతుడునుండే... నీతిదర వనీతి ఉన్నాడే... తెలియదు కాని... గంగి మౌనం అక్కడ ప్రయాణికులు చూస్తూ పోతుంటే ఒక ప్రశ్న జల్మం చేసుకోవాలి... అతనికి ఏదో ఏదో ఏదో... ఒక్కసారిగా తన కూని రాగొచ్చింది "ఎవరు?" అని అడిగాడు: గంగి ఆ ప్రశ్నకు... తడుపు అనే నిశ్చలంగా నిలుచుండి పోయింది... అతడు మళ్ళీ "ఎవరది? మాట్లాడరేం? నీవేమోనాడు. గంగి మాట్లాడలేదు. రంగడు "ఎవరూ లేరేమో తమ్మో" అని మళ్ళీ కూని రాగానం అందుకున్నాడు. తన తనవరం ఎవనానే గంగికి అనుమానం కలిగింది. "ఇందాక రైలు పెట్టెలో తారసిల్లిన వానమ్మ ననుకున్నది. వర్షం పడలేదు. గాలి వాన కూడ బలుక్కుని పైనుంచి వాన వచ్చాయి. జల్ల మరీ విసురుకు తడుతున్నది. గంగి పూర్తిగా తడిసిపోయింది. అక్కడ అలా సుంచుంటే లాభంలేదు. అప్పుడు తో చేతులతో తడుపు కుంటూ ఒక ప్రయాణికుల కోసం కట్టిన కుప్పిని పోయి అందుకు వెళ్ళింది. అక్కడ కూడా కట్టిన అలాగే ఉంది. రంగడు మాటలు వేరయ్యాయి. అక్కడ వాన వచ్చింది. అతడు గళ్ళ దున్నం చేశాడు. మాక్కా మాట్లాడు కప్పుకుని కూర్చున్నప్పుడే పొడవైన మూగమేదిర "బాబూ...." అంటూ వెళ్ళి పొడుపు మొదలు పెట్టాడు.

తారా వడికి వాడేమి నిర్ధారణ చేసుకుని అక్కడే గోడకానుకుని కూర్చున్నది. బయట వర్షపు హారం.. ఉండి ఉండి ఉరుముల భయంకర ధ్వని, ఎక్కడో పిడుగు పడన చప్పుడు.. రంగడు అనితే తాననుకుంటున్నట్టు 'మా బలేగా ఉందిలే వాన..' అన్నాడు.

ఇంతలో స్టేషను మాస్టరు కిటికీలో నుండి మాటాడు. పోలు మధ్య గాలి విసురుకు పూగుతూ అదిపోయేదుకు సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ మందంగా వెలుగుతున్న దీపం వెలుతురులో ఆయనకు ఇద్దరు మనుషులూ కనిపించారు. ఏదో బండి వచ్చేవేళ.. అందువల్ల ఆయన టిక్కెట్లు కోసం ఎవరైనా ఉన్నారేమోనని అలా చూశాడు. ఒక మూల ఎచ్చగా దుప్పటి కప్పుకుని కూర్చున్న గుడ్డివాడు ఆయనకు పరిచితుడే.. అతడింతకు ముందు రెండుసార్లు బండో నుంచి దింపివేయ నడి ఇలాగే కాలక్షేపం చేశాడు. అటువంటి సమయాల్లో అతని పాటల రోడ ఆయనకు తెల్ల వార్షు ఉండి ఉండి వినిపిస్తూనే ఉంటుంది. మరొక వక్క వానకు నిలువెల్లా తడిసి నీళ్ళు కారుతూ చరికి గడగడ వణుకుతూ కూర్చున్న గంగివంక చూసి ఆయన "అమ్మాయ్! నువ్వెటు వైపు వెళ్ళాది?" అని అడిగాడు.

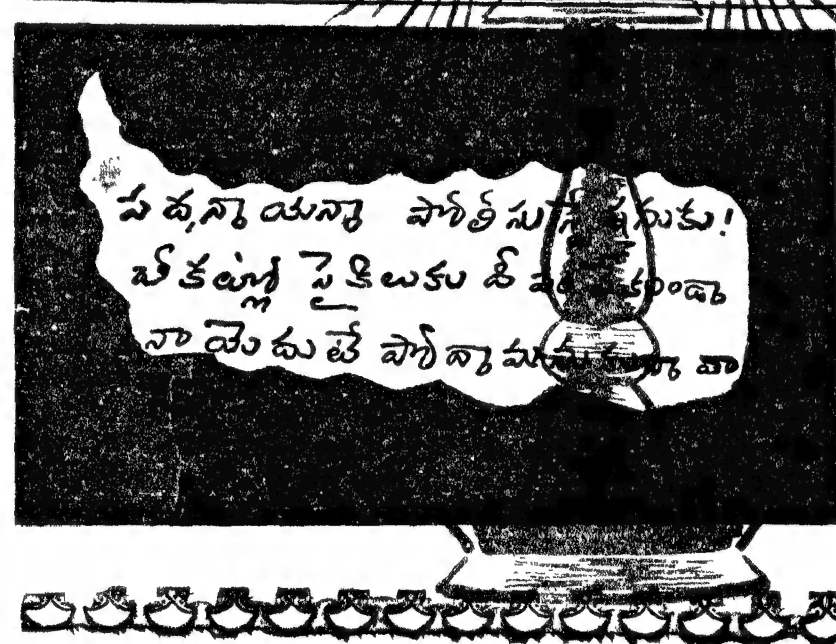
రంగడి పాట ఆగిపోయింది. అతడు చెప్పలెప్పు గించి వింటున్నాడు. ఏ సమాధానమూ వినలేదు. స్టేషను మాస్టరు చిరాకుతో "అడుగుతూ ఉంటే సమాధానం చెప్పవేం?.... నరే అలాగే కూర్చో.... నా సొమ్మేం పోయింది." అని తిరిగి తన పనిలో లీనమై పోయాడు.

ఇంతలో ఒక పోలీసు కిటికీలో నుంచి చూసి "ఆ పిల్లను నేంటికు ముందు తెనాలి స్టేష నులో చూశానడి. గుడ్డిది.. అడుక్కుంటూ పోతుంది..." అని చెప్పాడు. స్టేషను మాస్టరు ఒక్కక్షణం ఆగి ఓహో! అని మాత్రం అని మళ్ళీ తన పనిలో మునిగిపోయాడు.

తర్వాత ఎవరూ మాట్లాడలేదు. స్టేషను మాస్టరు గదిలో నుంచి ఏదో శబ్దం అప్పుడప్పుడు మాత్రం వివవస్తున్నది. ఒక రైలు రోడ చేసు కుంటూ వచ్చి అక్కడ ఒక అరనిముషం సేపు మాత్రమే ఆగింది. నిజానికి అదీ అనవసరమే.... అక్కడ ఒక్క పురుగు కూడా దిగలేదు. ఆ అర నిముషం తర్వాత నిశ్శబ్దం ఘనీభవించింది.

రంగడు అలాగే కూర్చున్నాడు. ఎందుకో ఏమీ పాడటంలేదు. ఒకసారి మాత్రం "ఇప్పుడు దిక్కి ఒకటి ఉంటే ఎంత బాగుండును.." అను కున్నాడు. వెంటనే "తేకపోతే ఏం? బ్రతక లేనా" అనుకున్నాడు కూడా.

గంగి గోడకు తలనించి అలాగే నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నది. మనసులో ఏమిటో గుబులుగా భయంగా ఉంది.. ఇటీవల ఆమె నిలాగే ఎక్కడో చిన్న స్టేషనులో దింపి వేశారు... అక్కడ దిక్కు తన్నూ తోచక ఒక స్తంభాని కానుకుని కూర్చు న్నది.. ఎవడో ఆమె దగ్గరికి వచ్చి జాలవడి ఏదో మాట్లాడుతూ అక్కడే కూర్చున్నాడు. కొంత

ఆమె నా ప్రక్కన కూర్చుంది

ఆమె అందంగా వుంది

అందుచేత నేను

“నువ్వుకూడా గ్లాక్స్ బేబీవా?”

అని అడిగాను

ఆమె “అవును” అంది

నేను “నేను కూడా” అన్నాను

దానితో మాకు స్నేహమైంది

మేము చాల సరదాగా గడిపాము

గ్లాక్స్ ని ఎంతవరకు పొగడగలను?

నిజంగా అది సర్వోత్తమమైనది

నాకు అది తప్ప మరేదీ అక్కర లేదు

దానిలో అమ్మ శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది

నేను పట్టు పడతాను !

గ్లాక్స్ లో, కల్రిఫోరన్ వంటి
గుణాలన్నీ వున్నాయి... మీ
బిడ్డ బలమును ఆరోగ్యవంతముగా
చేయగలదు కావలసివచ్చిన
పున్నాయి. మరియు ఇది ప్రతి
రోజూ సులభముగా తీసుకుంటున్నది.
గ్లాక్స్ బేబీ పుస్తకం ఉచిత ప్రతి
(తెలుగులో) కోసం 60 వ. ప్రతి. తపాలా
బిళ్లలను (తపాలా బిళ్లల విమర్శలు)
గ్లాక్స్, పుద్దు రోడ్, మద్రాస్-2
ఈ చిరునామాకు పంపండి

Glaxo

GLY-5-TEL

గ్లాక్స్ - పసి బిడ్డలకు సంపూర్ణ పాల అహారము

మనవిమల

శివవిష్ణు

జరిగిన కథ

జానకిరామయ్య రిటైర్మెంట్ వరకు జీవించినట్లు. ఆయనకు విరంజనం, శ్రీకారం, సుశీల అని ముగ్గురు పిల్లలు. శ్రీకారం ఉద్యోగ ప్రయత్నంలో వుంటాడు. జానకిరామయ్య సుశీల పెళ్లిగురించి అలోచిస్తూ వుంటాడు.

4

అసలయితే మళ్ళా ఆయన గొడుగుతెచ్చి ఆయనకి ఇచ్చేశాడు. గొడుగుని చూడగానే ఉదయం అనుభవించిన నీరసమంతా మాయమైపోయింది తెచ్చిన వాడి భుజం చరుస్తూ, ఎలా దొరికిందో చెప్పమన్నాడు. వాడు చక్కటి కథ చెప్పి, మాస్టారి అభిమానానికి పాత్రుడయ్యాడు.

గమ్మత్తేమిటంటే — దీక్షితులుగారి చేతిలో ఈనాడు కూడా గొడుగు విక్రయంలాగుంది.

“ఎప్పుడోచ్చావో ఊళ్లోకి” అడిగాడు జానకిరామయ్య.

“నిన్న”

“యారిత్ర సుఖంగా జరిగిందా?”

“అవు.....అందంగా జరిగింది”

“హూ.....ఏమిటి విశేషాలు”

“ముందు పార్కులోకి పద నాలుగు బుర్రులు చెప్పింది.”

ఇద్దరూ పార్కులోకి వెళ్లారు. మూలగా కూర్చున్నారు. దీక్షితులుగారు చక్కపాడి పాట్లాంటి చించి, కొంత జానకిరామయ్యగారిని ఇచ్చి, మిగిలింది తను వేసుకుని, సిగరెట్లు ముట్టించి గట్టిగా దమ్ములాగి పాగ వదిలారు అందంగా.

ఇంత కార్యక్రమం శ్రద్ధగా గమనించిన జానకిరామయ్యగారు ఫక్కున నవ్వేసి,

“ఓరి నీ బడాయి మండిపోనూ—ఇంకా కుర్రతనం పోలేదన్నమాట” అన్నారు.

“అప్పుడే మనం పెద్దవాళ్ళమై పోయినట్టు దిగులు పడతా వేమిటోయో! ఇంకా జవస్థల్లా బడిగి పోలేదుగదా— పయస్పంట్లావో రోజులు గడుస్తూంటే రాక విమలమంది? అంతమాత్రాన కుర్రాళ్ళకి మనం ఏమీ అనిపిస్తాము. అంతేందుకూ

ఇప్పుటి మా పెద్ద కుర్రాడు నాతో ముంగా నడువలేడు తెలుసా? నాతోపాటు మైలు గట్టిగా నడుస్తే రెస్ట్ కావాలి బాబోయ్ అంటాడు. జానకిరామయ్య! ఒకమాట చెప్తాను.....మన కాలంవాటి తిండి వేరు, ఈనాడు వచ్చే తిండి వేరు. అసలా మనుషులే వేరనుకో” అన్నారాయన.

“కాగడాపట్టి వెదికినా నీతో బెదురుతనం కనిపించదోయ్ బంధూ!”

“బెదరడం మెండుకోయ్! మనిమై పుట్టిన తర్వాత అనేకమైన పాట్లు పడాలి. ఈ ధర్మ సూత్రం మన కందరికీ తెలిసి గూడా బ్రతుకంటే బెదిరిపోతే ఎలా జానీ? ఏముంటావో” అన్నారు దీక్షితులు సిగరెట్టు. మన అందంగా రాలిపోతూ.

“ఈ ఆర్జున్మెంట్లు నాకు కొత్తకాదులే గానీ, నీ యాత్రానుభవాలు చెప్పడూ వినాలని ఏమిస్తుంది”

“అవి చెప్పేముందు ఒక చక్కటి ఇన్ సెడెంట్ చెప్తాను. ఇలాంటి జన్మకో శివరాత్రి అన్నట్టు ఎప్పుడోగాని జీవితంలో చోటు చేసుకోవు. విను. మనం చేసిన వ్యత్యేమిటోయ్?”

“ఉపాధ్యాయులం”

“కొన్ని వేలమందికి విద్యాదానం చేశాం. ఎంతో మంది ప్రయోజకులయ్యారు. చాలామంది చెడిపోయారు గూడాను. అయ్యిందా.....పోతే..... ప్రయోజకులైన వాళ్ళల్లో చాలామందికి కళ్ళు నెత్తిమీద కొచ్చిన మాటూ, చెడిపోయిన వాళ్ళల్లో ఇంకా భయ భక్తులున్నమాటా రెండూ నిజమే. అయ్యిందా....”

“ఇదిగో బంధూ! నువ్వు చెప్పదలుచుకున్నదేదో ముక్కుమాటిగా చెప్పు.....ఈ ఉపన్యాసంలా ఎందు కనలు?”

“తొందరపడకు. నే చెప్పేది ఒకానొక యోగ్యుడైన నా శిష్యుడి గురించి. కాబట్టి ఈ ముందు మాట చాలా అవసరం. మోహనరావు ఓ కుర్రాడు నా దగ్గర చదువుకున్నాడు. వాడికి ముఖ్యంగా సోషలిస్ట్ ఓనం టే మంటగా ఉండేది అనేవాడూ ‘మాస్టారూ జరిగిన చరిత్ర చదివి మనం సాధించే పునకార్యం ఏమిటండీ’ అని. నయానో, భయానో ఎలా

గైతేనో వాడినో దారి కంటూ తీసుకొచ్చి సోషల్ స్టడీస్ మీద వాడికి శ్రద్ధ కలిగించాను. తర్వాత— టి. ఎ. లో హిస్టరీస్ మెయిన్ తీసుకున్నట్టు. ఇంతకీ నే చెప్పాల్సివేయటం టే — ఆ కుర్రాడు భువనేశ్వర్ లో మని చేస్తున్నాడు. ఉద్యోగం చిన్నదే అయినా నాలుగు రాళ్ళు వెనకేసుకోడం గూడా వేర్చుకుంటున్నాడు. పెళ్లయింది. ఇద్దరు పిల్లలు గూడాను. ఆ కుర్రాడు నన్ను చూచి గుర్తు పట్టి గబగబా నా దగ్గరకొచ్చి ముచ్చటగా నమస్కారంచేసి, ‘నే నెవరో చెప్పుకోండి చూద్దాం’ అని నా జ్ఞాపకశక్తిని పరీక్షించేడు. చెప్పద్దా..... మొదట్లో కాస్త గందరగోళమైంది గానీ, తర్వాత వాడిచ్చిన రెండు క్లూల ఆధారంతో నువ్వు ఫలానా గదూ అన్నాను. తర్వాత అతను చూపించిన అదరణ, అతను మాకిచ్చిన అతిధ్యమూ జన్మలో మరిచిపోలేను జానీ! అలాంటి శిష్యులు జీవితంలో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎదురై మనమీద వాళ్ళకున్న గౌరవాన్ని, భక్తిని ప్రకటించుకుంటేనే గదా మన ప్రాణానికి తృప్తి. మన వృత్తికి ప్రతిఫలమూను. అతను బలవంతం చెయ్యడంవల్ల ఒక రోజు పూర్తిగా వాళ్ళింట్లో ఉండిపోవాసి వచ్చింది. ఆ మర్నాడు అతను మాతోపాటు స్టేషను వరకూ వచ్చి రైల్వేస్టేషన్ వాడు. రైలు కదులుతుండగా కళ్ళ నిండా నీళ్లు వింపుకుని భక్తిభావాన్ని ప్రదర్శిస్తూ అంటాడు ‘చాలా థాంక్స్ మాస్టారూ! ఎన్నాళ్ళికో కానీ ఊళ్లో కనిపించి, పాత విషయాని కదిలించి వెదుతున్నారు. మాస్టారోయ్! మొదటి పానెట్టు యుద్ధం ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎవరెవరికీ జరిగిందో నా కింకా జ్ఞాపకాని కుదందోయ్!’ అని. పిచ్చి తండ్రీ! అతని అదరణ, అత్యుత్సాహం నన్ను మరి పించాయోయ్ జానకి రామయ్య! అలాంటి శిష్యుల్ని చూచే గదా మనం గర్వపడుతుంటాం. అంతన్నా తెచ్చిన దర్పంతో కళ్ళు నెత్తిమీద కొచ్చిన భ్రష్టుల వల్ల మన మనసు ఒక చక్క బాధ పడేనా, పెద్ద వాళ్ళయి సుఖాల్ని అనుభవిస్తున్నందుకు మాత్రం సంతోషిస్తుంటాం. అంతేగదూ!”

జానకిరామయ్యగారి మనసులో మోహనరావు మెదిలాడు. అతని మంచితనం ఆయన్ను కదిలించి వేసింది. అంతటి మధురానుభూతిని స్వంతం

చేసుకున్న దీక్షితులుగారిని అభినందించారు జానకి రామయ్య.

“నే చేసిన యాత్రలూ, దానివల్ల కలిగిన మనశ్శాంతి ఒక ఎత్తూ, మోహనరావు నా పట్ల చూపించిన కృతజ్ఞత ఒక ఎత్తూను. కాబట్టి మోహనరావు గురించి చెప్పిన తర్వాత నా యాత్రానుభవాలు నీ కూ చెప్పుకున్నా ఏమంత వెలితి ఫీల్స్వను” అన్నారు దీక్షితులు. మళ్ళా అంతలో మారిపోయారు. తాను చెప్ప దలుచుకున్న మరో ముఖ్య విషయం గుర్తుకు రాగానే ఉలిక్కిపడి, కొత్త సిగరెట్టు ముట్టించి అన్నారు.

“అన్నట్టు మీవాడు బరంపురం రైల్వే స్టాటు

ఫిరంగిద కనిపించాడోయ్ భగవాన్మా!”

జానకిరామయ్యగార్ని అ‘మీవాడె’వడో అర్థం గాలేదు.

“అదేనోయ్ మీ రాజారావు”

ఈ పేరు వినిగానే జానకి రామయ్య పూర్తిగా మారిపోయారు. కాస్త ముందుకు జరిగి —

“మా రాజారావు? కనిపించాడా?”

“ఏదో వ్యాపారం చేస్తూన్నట్టు చెప్పేడు. నాలుగు చివాట్లు పెట్టాననుకో. బాగా చిక్కి పోయాడు. గడ్డం పెరిగి, మానస బట్టలో ఉన్నాడు.”

మూడేళ్ల క్రితంనాటి రాజారావు జానకి

రామయ్యగారి కళ్ళముందు మెదిలితాడు.

“మరిన్నేళ్ళు.....”

“అదే అడిగేను. నీ మొహం చూపించకపోతే మానె, ఒక్క ఉత్తరం ముక్కనూ రాయకుండా ఎలా ఉండగలిగేవయ్యా. అవతలి మీ మావయ్య మనసెంత బాధ పడిపోతుందో అని రెండు వడ్డీం చాను. చెప్పద్దా.....పాపం.....ఆ కుర్రాడు కళ్ళ నీరెట్టుకున్నాడు.”

“బాధ.....నాకు బాధేమిటి బంధూ..... అయిపోయింది. వాడేకీ మాకూ బుబం అనాటి తోనే తిరిపోయింది. అలాంటి నీమధూ, భ్రష్టుడూ ఉండీ ఒకటే.....చచ్చి ఒకటే” అన్నా రాయన బాధగా.

ఆయన్నా స్థితిలో చూచిన దీక్షితులుగారు మరో మాట రాదా మాటాడలేకపోయారు. అంతే అలా అయిదు నిమిషాలపాటు వచ్చు నంగా కూర్చున్నారద్దరూ. నెహ్రూమనుకున్న చాలా విషయాలు చెప్పుకుండానే జాన రామయ్యగారి దగ్గర సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయారు దీక్షితులు.

ఇంటి కొన్నా రాజారావుని అలుచుకుని అసహ్యించుకున్నారు జానకిరామయ్య అక్కయ్యమీద ప్రేమకొద్దీ, తల్లి, తండ్రిలేని వాడు గదా అని చెరచిపి పెంచితే వాడు చేసిన నిర్వాహకం.....

వాడెంత ద్రోహి కాసోతే ఒక రాత్రికి రాత్రి ఇంటావిడ పోతూ మిగిలిన నగలు, పవిత్రంగా భావించుకుంటూన్న ఆవిడ సొమ్ముల్ని దొంగిలించి పారిపోతాడు! వాడూ ఒక మనిషీనా ? ధూ!

వాడు జాదరి, మోసగాడు. అయినా సహించి మంచిదానికి తీసుకొద్దామనే ఆశతో ఎంతో ప్రయత్నించే రాయన. ప్రతి మెట్టులోనూ ఓడి పోతూనే వచ్చారు. కాలేజీలో చదువుతూన్న రోజుల్లో వాడిమీద అనేకమైన ఫిర్యాదు లొచ్చేవి. వాడి మూలంగా తన పరువుా కొంత పోవడం కూడా జరిగింది.

49 వ పేజీ చూడండి

మరిమూలలు కథా శి.కామేశ్వరి

“లలితా!” స్కూటరు దిగి హుషారుగా యీలవేసుకుంటూ గుమ్మంలోకి అడుగుపెట్టిన శేఖర్ కి రోజూ చిరునవ్వుతో గుమ్మంలోనే ఎదురయే లలిత కనిపించకపోవడంతో కాస్త ఆశోభంగం కలిగింది.

పదిహేను నిమిషాలు ముందుగా వచ్చానుగా— అని వాచ్ చూసుకొని స్వగతం చెప్పుకొంటూ లోపలికి నడిచాడు. (ద్రాయింగురూం, నట్టిల్లా... ఎక్కడా పతా లేదు. తిప్పిగా వడ్డగ్గది వైపు నడిచాడు. ఆవేళ్ళు అక్కడ ఉండడం అరుదు.

“వదులున్నావే ? ఒంటో బాగలేదా ?” మంచంమీద ఓ పక్కగా కూర్చొని అతనివైపు తిప్పుకుంటూన్న శేఖర్ చేతుల్ని మెనురుగా తప్పించు కొని లేచి వంటయింటివైపు వెళ్ళిపోయింది లలిత.

ఈ విసురు గమనించనట్టు శేఖర్ మామూలుగా మాట్లాడ్డానికి ప్రయత్నించాడు : “చూశావా ! ఏం తోచడంలేదన్నావని నీకోసం ఓ మాంధి ప్రాగ్రం వేశాను. ఎల్లండి ఆదివారం మనం, ఇంకో నలుగురు (ఫెండ్స్) పేమిలిన్ తో—అందరం ముక్కడికి అయిదారు మైళ్ళ దూరాల కొండల సుదూర అడవిలోకి పిక్నిక్ వెళ్ళడానికి ప్రాగ్రం కేశం. (ప్రాద్దున్నే ఏడింటికి వెళ్ళి రాత్రికి పిరిగి రావచ్చు. కారము, కార్టేన్, (బ్రాస్)

ఫ్లర్ ... కావల్సినంత కాలక్షేపం ! మన మంతా తినడాని కేవలం వట్టుకుపోదాం !”

ఉత్సాహంగా చెప్పుకుపోతున్న శేఖర్, లలిత కాఫీకప్పు తెచ్చి తావేమని బల్లమీద పెట్టి తిరిగి అడే వేగంతో వడకగదిలోకి వెళ్ళిపోడం చూసి కొంచెం తగ్గుడు.

కప్పు చేత్తో వట్టుకొని వెనకాలే నడిచివెళ్ళి, “ఏం, అలా ఉన్నావు యివ్వాళ? వంటో నరిగ్గా లేదా ? ఏదీ చూడవీ !” నుదురుమీద చెయ్యే శాడు. లలిత చెయ్యి తీసేసి కళ్ళుగట్టిగా మూసుకొని అటు తిరిగిపోయింది. శేఖర్ కి అర్థమైంది.

“ఇప్పుడు శ్రీమతి లలితగారు అలక నల్లన యిస్తారు చాలు, బాగుంది. మొదటి బహుమతి ఈయడమైంది..... ఇంక ఇప్పుడు నవ్వు తారు.” గిరిగింతలు పెట్టబోయాడు.

లలిత నవ్వులేదు.

“నిజం కోసమా, లలితా? ఏం, ఏమవరాధం జరిగింది ? రాణిగారి కోపం తీర్చడానికై వా కారణం తెలియాలిగా !”

లలిత కళ్ళు తెరవలేదు.

“చాలే, ఇంతటితో బతిమాలడం కార్యక్రమం అయిపోయింది..... ఇంక ఏ కారణం ఏమిటో చెప్పేస్తే, తిరిగ్గా కూర్చొని నీ యిష్టమొచ్చి నంతసేపు అలుగుదువుగాని ” శేఖర్ లేచి ఇవ తలికి వచ్చాడు.

లలిత విసురుగా వెనక్కి తిరిగి ఎర్రగా తడిగా ఉన్న కళ్ళతో శేఖర్ కి తీక్షణంగా చూసింది.

“అయితే పోవడాని కప్పుడు తయారుకావా అంటారు ?”

“ఇది బాగుంది, ఇంతసేపూ చెప్పిందేమిటి ! ఎల్లండి ఆదివారం అన్నానుగా !” నవ్వాడు.

“అదికాదు..... మావాళ్ళింటికి వెళ్ళడంమాట నేనడిగేది !” తెల్లగా మెరుస్తున్న కళ్ళని ఎటో తిప్పింది.

“మీవాళ్ళింటికా ! ఇప్పుడెందుకు ?” ఆశ్చర్యంగా అడిగి, అంతలో గట్టిగా నవ్వేశాడు శేఖర్. “ఓహూ ! ఈ దుమారం అంతా అందుకా ? అయితే చిన్న పాపానికి వచ్చిన నాలుగు నెలలకే అమ్మా, నాన్నమీద బెంగ పుట్టిందన్నమాట ! దానికోసం ఇంత గొడవెందుకు ! నీళ్ళి లల్లీ ! అడిగితే సరిపోయేదిగా !” లాలిస్తున్నట్టు దగ్గరికి తీసుకోబోయాడు.

లలిత ఆవేశంగా లేచి కూర్చొంది. “నేనేం అమ్మా, నాన్నని చూడాలని ఏడవడంలేదు. ! మీరే నే నిక్కడుండడం యిష్టంలేక అనవసరంగా నామీద ఉన్ననీ, లేచి కల్పించి సంపించేయాలని యెత్తేసి పైగా నాటకం !” లలితకి దుఃఖంతో గొంతు పూడి పెదాలు వణకడం తప్పించి మాటలు సరిగా రావడంలేదు.

శేఖర్ కిదేం అంతుబట్టలేదు.

“ఏమిటి నువ్వు మాట్లాడేది ? ఏమయింది ఏకివాళ ?”

“చాలేండి, ఇంకా ఎందుకు బుకాయిస్తారు ఏమెరుగనట్టు ! నేను మీకేం చేశాను ? ఎప్పుడన్నా మీరు చెప్పింది కాదన్నావా ? ఎందుకలా

ఉన్నది లేనిది కల్పించి రాయడం ?" కళ్ళంట జాకే విళ్ళని అతనికి చూసేతే తలగడలో దాచుకుంది.

అలా కళ్ళవ్వగించి అమెనక చూడడం తప్పించి ఏం చేయలేక విసుగ్గా "ఏమిటింటా ? నేను నీమీద కల్పించి ఏం రాశాను, ఎవరికి రాశాను ! సరిగా చెప్పకుండా యీ గోలేమిటి ?" - శీఖర్.

"అవును, గోలగానే ఉంటుంది మరి ! చేసేవన్నీ గవేచునగా చేసేసి ఏమీ తెలియనట్లు వేసాం !... ఇంకా విడదుర్తి నా నోట్స్ చెప్పాలి గాబోలు !"

"ఏ సంగతి చెప్పకుండా ఏమిటో గొడవ ? చెప్ప దలిస్తే వ్వస్తంగా చెప్పు. లేకపోతే నీ ఖర్చు !... వేసేం నీ గురించి ఎవరికీ ఏమీ రాయలేదు, అన లేదు !" శీఖర్ గొంతు యిప్పటికీ, అతితతో నమానస్థాయికి వచ్చింది.

అతిత వెంటనే లేచి టేబిల్ పొరగు లాగి పుడేళి కవరు ఒకటి తెచ్చి యిచ్చింది.

"ఇదేమిటి ? ఒకవేపు చేతికొచ్చినట్టులా రాసేస్తూ నాతో ఈ దొంగనాటకం రెండుకు ? మీదేదయినా కష్టంగా ఉంటే నాతో చెప్ప వచ్చుగా ! వాళ్ళకి, వీళ్ళకి రాయడం ఎందుకు ? ఇదే కాబోలు ఆ పేక్ష, అధిమానం అంటే !..." శీఖర్ ఉత్తరం చదువుతున్నంతసేపూ నిర్విరా మంగా మూలుగు వదుల్చాననే ఉంది అతిత, కపి తీరేలా.

ఉత్తరం పైనించి కిందికంటా చదివాక శీఖర్ మొగం, ఏ భావం తెచ్చుకోవాలో తెలియక, ఏం వెలిబుచ్చకుండా దిగాలుపడింది.

"ఈయన యిలా రాస్తాడేమిటి ? వేసేం రాయ లేదే !..." సగం తవతోనే అనుకున్నాడు శీఖర్.

"మీరేం రాయకుండా ఉత్తరే తీరిక్కుర్తొస్తే అలా రాశారా ఆయన !" వ్యంగ్యం, కోపం రెండూ అతిత గొంతుతో పోటీ పడుతున్నాయి.

"ఏదో పీరపాటు జరిగింది. అనలు నెలయి ఉత్తరమే రాయలేదు నేను యింతకీ నీమీద అలా ఎందుకు రాస్తాడు ? ఏం జరిగిందని ? నీదగ్గర దాచేటంత అనసరం నాకేముంది ?" అనునయింతజోయాడు.

"అయితే పెద్దాయన, ఆయన అబద్ధమాడా రంటారు ! ఇంక చాల్చండి !"

ఎప్పుడూ నవ్వే అతితమొగం ఇంత కోపం కూలెత్తడం మూలుగు వెంటవెంటనే తట్టటం లేదు శీఖర్కి.

"నీకెలా చెప్పిలో అర్థంకావలంలేదు మీ వాస్తవాలకి ఇవాళే నీ యెదురుగా ఈ విషయం ఏమిటో, ఎందుకలా రాశారో వ్వస్తంగా తెలియ తెయ్యమని రాస్తాను. సరేవా ! లేకపోతే అంతకన్నా, టెలిగ్రాం యిస్తే ఆయనే వస్తాడు. ఏ సంగతి ఆయన నోటినుంచే విందువు గాని ! అంతవరకు అగు కొంచెం !" ఆమె భుజాల మీద నిమరుకూ పొద్దమై నంత సొమ్మంగా అన్నాడు శీఖర్.

"ఇంక అదేమిటి తరువాయి ! మొంపిద ఏవాట్లు పెట్టించడం మిగిలింది గాబోలు !.... ఇంతటితో చాలు నన్ను క్షమించి పంపించెయ్యండి." కళ్ళ తుడుచుంటూ అంది.

"చెప్పేది వినిపించుకోడం మంచిది, అతిత ! వామాల నమ్ము. ఆయన కచ్చాక, అంతా విని అప్పుడు ఏ యిష్టం వచ్చినట్లు చేద్దామని !-

బాగా ఆలోచించు. చదువుకొన్నదానినీ, నీ కంఠ తొందర, మొండితనం కూడదు !" శీఖర్ ఓర్పికి, మంచితనానికి అది చివరమెట్టున్న సంగతి అతితకి తెలుసు.

ఇంక చెప్పాల్సిందేం లేదన్నట్లు బూట్లు విప్పకొసాగాడు శీఖర్. అతిత గదిలోంచి బయటికి వెళ్ళిపోయింది.

పెళ్ళయిన తర్వాత నాలుగు నెలలు నాలుగు సెకన్లలా గడిచాయి గాని ఆ సాయంకాలం ఒక్కటే ఒక యుగమై పోయింది. ఎన్నడూ ఇంత ఇదిగా నాటకం పక్కే సంభాషణలు యిద్దరి మధ్యా జరగ లేదు. అతనలు అతిత ఆ రకం కాదు. పొద్దమై నంత వరకు యెదటివాళ్ళకి సరిపడేలాగే వదులుకు పోదా మన్న మనస్తత్వం. శీఖర్ విషయంతో అనలు ఎన్నడూ ఎదురుమాటన్నది చెప్పలేదు - తమాషాకి, పోస్టునికీ తప్పేస్తే. అలాంటిది ఇప్పుడింత రభస చేస్తూండంటే పాపం, నిజంగా చాలా కష్టం పెట్టుకోవడమేమిట. ఎప్పుడూ వంతోషంగా కని పించే మొగం కాస్తా వాడిపోయింది. కళ్ళు వాచాయి. ఉత్తరం వచ్చిందగ్గర్నంది ఏడుస్తూంది బాబోలు ! నిజంగా ఆ ఉత్తరంతో విషయాలు చదివితే అలానే అనిపిస్తుంది మరి ! అందుతోనూ ప్రాణాల్లో నమానంగా నమ్మిన మనిషి ఒక్కసారి, మోసం చేశాడని తెలిస్తే ఎలాంటివాళ్ళకైనా అంతే !

శీఖర్ మెదడు ఆలోచనల్లో వేడెక్కింది. ఎవ రైనా ఏడిపించడానికి అలా రాశారా ? ఎవరు రాస్తారు ? అంత ప్రాక్టికల్ జోక్కు వేసేసాటి చనువు ఎవరికుంది ? అనలు ఆ ఊరు వచ్చి ఆర్మెల్లయిందేమో ! ఇంకా ఆ వీధిలో వాళ్ళే సరిగ్గా పరిచయం కాలేదు. అసేమతో వాళ్ళకి అతిత వాళ్ళ ఊరు, తండ్రి యెడ్రు అన్నీ ఎలా తెలుస్తాయి ? తెలిసినా యిలాంటి పని చేయ్య దాని తగినంత చనువు ఎవరికుంది ? ఈ ప్రశ్న లిలా దొంకల్లా పెరగడమే గాని విడ్డంలేదు. చివరికి బట్టలు మార్చుకుని టవలు తీసుకొని బాత్ టవై ను సడిచాడు.

ఇప్పటికీ మొదటిసారి స్వపాస్తాలతో బూట్లు

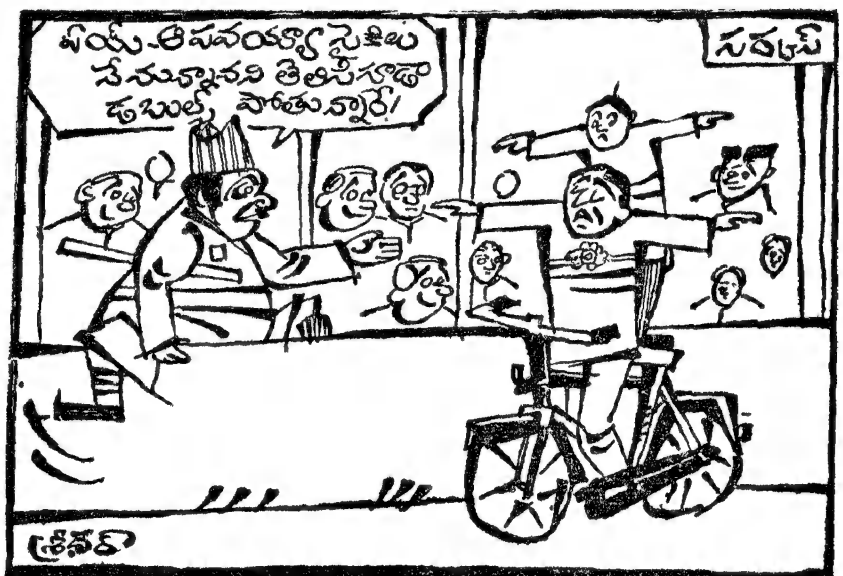
విప్పకొని, టవలు తనే తీసుకొని ఒక్కజే వెళ్ళున్న శీఖర్ వంక చూసి అతిత మనస్సు చిచ్చుకుమంది. అన్ని ఆమె చేతిమీదుగా జరగడం అలవాటు. అనలు ఏమీ చేసుకోలేని చిన్న పిల్లా డిలా చిలిపిగా అర్థరిచేస్తూ అన్నిటికీ ఆమెని విసి గించడం అతనికి సర్దా. అసేమకి వెళ్ళేప్పుడు ఏ ద్వీపాంతరవాసానికో వెళ్ళున్నట్లు, పదిమాట్లు దగ్గరకీ తీసుకొని, అదీ యిదీ పర్తి, ఏమిటో కబుర్లు చెప్పి వెళ్ళలేక వెళ్ళున్నట్లు వెళ్ళేవారు ! సాయంత్రం గుమ్మంలోనే నావనర్పణ మొదలు.

అంత మనసేస్తే మనిషి ఇలాంటి పనెందుకు చేశారు ? అంతా నటనా ? ఏది నటన ? కానీవు తనేడిస్తే చూడాలనిపించిందా ? అదేం ముచ్చట ? పోనీ అదే అయితే యిప్పుడైనా అనలు సంగతి చెప్పవచ్చుగా ? తనకేం తెలియదని డబా యించడం ఎందుకు ? ఇంట్లో అంతా అమ్మ, అన్నయ్యలు, అక్కయ్యలు అంతా ఏమను కుంటున్నారో ? అనలు ఆ ఉత్తరం చదివాక అయిదు నిమిషాలదాకా ఏం పాలుపోలేదు. ఎంత చిన్నతన మనిపించింది ? వేదాకోళమైతే మాత్రం అంత దారుణమా ?

అతిత మనమ కొంతకాలం ఊగులాడి చివరికి తండ్రి వచ్చేదాక వేచియుండాలన్న నిశ్చయాని కొచ్చాక అగింది.

మూడోరోజు ఉదయం ప్రసారాపుగాలు వచ్చే వరకు ఇద్దరూ భారంగా గడిపారు. రోజూ మామూలుగా ఎంతో గొడవతో, మాటల్లో నవ్వుతో జరిగే వసులు, గడియారం ముల్కా జరిగినట్లు నిర్దిష్టంగా జరగక తప్పదు కాబట్టి జరుగుతున్నట్లు జరిగిపోయాయి.

ప్రసారాపుగాలు వస్తూనే, "ఏమిటోయ్ ! ఎలా ఉందిప్పుడు ? అనలేమయింది ?" అడుర్దాగా ప్రశ్నించాడు శీఖర్. తండ్రి గొంతు విని బయటికి వచ్చిన అతితని చూసి, "ఏమిమ్మా ! టెలిగ్రాం యిచ్చి గాభరాపెట్టేదానికి ఊ వారం రోజుల ముందు కాస్త వివరంగా ఉత్తరం రాస్తే ఏం

బోయింది ?" అన్నాడు. లలిత కళ్ళంకాలేదు శీతవంత మాసింది.

"మరేంలేదు, దుక్కలా ఉన్నాను. మీరు పూరికే ఇంగారునడి పోకండి. మీతో కొంచెం ముండి మాట్లాడాలని, అలా అంటే వెంటనే రాకేమోనని తెలిగ్గాం యిచ్చాను. ఆనంగతి అవి డకి తెలియదు. అవిడ నడక్కండి."

కాఫీ తెస్తానంటూ లోపలికి వెళ్లిపోయింది లలిత.

"బలేవాడివోయ్ ! ఎంత అర్థంలేదు నన్నేతే మాత్రం అలా ప్రాణంమీది కొచ్చిందని నైరివ్వడ మెందుకు ? ఇంట్లో అంతా గారవడి చచ్చాం !"

"జబ్బు లేదన్నమాటే గని, విజంగానే ప్రాణం మీది కొచ్చింది.... ఆ సంగతి తర్వాత మాట్లాడొం. ముందర మీరు వెళ్లి స్నానం వగైరా కానివ్వండి."

కాఫీ తెచ్చి అందించింది లలిత. వాల్చర్లదొరి మొగాలు చూశాక ప్రసాదరావుగారికి అర్థం కావాల్సింది కొంత అర్థమయింది. తలొంచుకొని లోపలికి వెళ్ళాడు.

తొమ్మిది గంటలకి ముసలాయన జనం, తనం అన్నీ కానిచ్చి వచ్చాడు. తండ్రికి, భర్తకి మరోపారి కాఫీ అందించి లోపలికి వెళ్ళబోతున్న లలితతో శీతర్ "ఉండు, లలితా, కూర్చో" అన్నాడు.

నగం వెళ్ళిన లలిత అక్కడే ఆగి ఓరగా నిల బడింది తల దించుకొని. ఇద్దరినీ మార్చి మార్చి చూస్తున్న ప్రసాదరావుగారికిదంతా ఇబ్బందిగా ఉంది. తెల్లబోయాడు.

"ఏమిటో చెప్పనోయ్ ! ఏమన్నా ప్రణయ జలహమేమిటి ?" కొంచెం అడుర్లాగానే వచ్చారు.

కాఫీ కొద్దికొద్దిగా తాగాతూ ఎలా ప్రారంభించా లా అని అలోచిస్తున్నాడు శీతర్.

"పోనీ, నువ్వు చెప్పమూ !"

లలిత ఎడంకాలు బోటనవేలు నేమీడ రామ్మ అటే చూస్తోంది.

శీతర్ గొంతు మరించుకొని కప్పు బీపాయ్ మీద పెట్టి మొదలెట్టాడు.

"మీరు రెండు రోజుల క్రిందట ఒక ఉత్తరం రాశారు. దాంట్లో"

"నేను రెండు రోజుల క్రితం ఏం రాయలేదే ?"

"మీరేం రాయలేదా ? సరిగ్గా గుర్తు చేసుకోండి."

"ఇందులో గుర్తు లేకపోవడాని కేముంది ? అనలు నే నెప్పుడోగాని ఉత్తరాలు రాయను. అఖరి పారి ఉత్తరం రాసింది మా కృష్ణాడికి. వదిలేసు రోజులయింది. అంతే !"

"పోనీ, నేను మీకు యిటీవల ఓ నెలలో ఉత్తర మేదన్నా రాశావా ?"

"నెలలో కాదుగదా ! ఈ నాలుగు నెలల్లోనూ మొదటి నెల తప్పించి అనలు ఉత్తరమే రాయలే దని మేమంతా యిదపుంటుంటే !"

"అయితే ఇదెవరు రాశారంటారు ?"

ప్రసాదరావుగారు ఉత్తరంపైనుంచి కిందదాకా చదివారు.

"చిరంజీవి శీతర్ని ఆశీర్వదించి వ్రాసింది—

నీ ఉత్తరం అందింది. ఉత్తరం చదివాక ఎంతో ఆశ్చర్యం, ఏచారం కలిగించాయి.

మామూలు కథే

పెళ్ళయిన మొదటి ఏడాది సాధారణంగా ఎంతో ఆనందంగా, అన్యోన్యంగా గడపాల్సిన పమయం. అప్పుడే మీలో మీకు మనస్ఫర్మలు రావడం చూస్తే—ఎక్కడో అరుకు కుదరక, కుదుర్చుకో లేక బాధపడుతున్నా రనిపిస్తుంది. అమ్మాయికి నీవంటే ఎంతమాత్రం లక్ష్యంలేదని, చెప్పినా విన కుండా పినిమాంకి, బట్టలకి, కళ్ళబ్బు పార్టీలకి, స్నేహితులకి జీతమంతా తగలేస్తుందని రాశావు. ఇవన్నీ చాలా పెద్ద ఆరోపణలు. ఇవే నిజమయితే తప్పకుండా నువ్వన్నట్టు మనశ్శాంతి లేకపోవడం, ఇల్లా నరకమవడం లాయం. అయితే ఇలాంటివి పీలయినంతవరకు మీలో మీరే సరిష్కరించుకోడం మంచిదనుకుంటాను. "పరిస్థితులకి మిగిలాయి, ఇంక గత్యంతరంలేక, తండ్రిగా మీరయినా అమెకి బాధ్యతలు నేర్పుతారన్న ఆశతో ఎంతో సిగ్గు వదుతూ ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను." అని రాశావు.

నువ్వుంతగా బాధపడి రాశావంటే నాకూ చాలా కష్టంగా ఉంది. ఇద్దరు చిన్నవాళ్ళు ఒంటరిగా కలిపి మెలిపి ఉండేప్పుడు ఏవో చిన్నచిన్న అభి ప్రాయశ్చేదాలు, కలతలు రావడం సహజం. నువ్వు వాటినే పెద్దవి చేస్తున్నావేమోనని అనుమానంగా ఉంది. మా అమ్మాయిని వెనకేసుకుని నమ్మన్నా

ఇద్దరు పినినిగొట్టు సినీమాకి వెళ్లారు. క: నావద్ద వర్స వుంది గాని మైకం మరిచా. గ: నావద్ద పర్సకూడా లేదు మరిచిపోయా.

ననుకోవద్దు. ఒకవేళ అమ్మాయి చిన్నతనం కొద్దీ తెలివితక్కువగా మాట్లాడి ఏ కీకట్టంటేని పని చేసి ఉండవచ్చు. అయితే నీ కృంగించాక, దాన్ని పరి దిద్దాల్సిన బాధ్యత నీదే. అంతేగాని మీమధ్యలో ఇంకోకరు, తల్లియినా, తండ్రయినా కలుగజేసి కోడం మంచిదిగాదని నా ఉద్దేశ్యం. అయినా, నిమిట కాదనదల్చుకోలేదు.

ఎలాగూ ఈ విషయాలు నాదాకా తెచ్చేవు కాబట్టి, నాకు చేతనయినంతవరకు నచ్చజెప్ప దానికి ప్రయత్నిస్తాను. నాకు యిక్కడ పను లన్నిటిమధ్యా అక్కడికి రావడం కుదరదు. అమ్మాయి నే ఒక్కసారి సువికృడికి పంపితే అన్ని సంగ తులు దాని నోటంట కూడా విని, మంచి చెడ్డలు తెలియజెప్పి పంపడానికి పీలుంటుంది. ఎప్పుడు బయలుదేరినీ రాస్తే స్నేషనుకి నేనో, అబ్బాయో వస్తాం. ఉత్తరంలో ఇంతకంటే ఇంకేం రాసినా బాగుండదు. తప్పక పంపగలవని ఆశిస్తాను.

ఇట్లు,
కా. ప్ర. రావు"

ఉత్తరం అంతా చదవడం అయ్యాక ప్రసాద రావుగారు పోకిలిన్నట్టు టేబిల్మీదికి విసిరేసి—

"ఎవడు రాశాడిది ! వా రైటరు కాదు !" అన్నాడు.

"మీరు రాయలేదా ?" లలిత, శీతర్ గొంతులు కలిశాయి.

"రాస్తే రాయలేదనెందుకంటాను ? అయినా శీతర్ ! నీ కవలు తెలుగులో యెప్పుడన్నా రాశావా ?నీకూ తెలియదమ్మా ఇది నా రైటరు కాదని ! అంతమాత్రం అనవాలి తెలియదా !" ప్రసాద రావుగారికి కొద్దిపాటి చికాకు, కోపం కలిగాయి.

"ఏమో నాన్నా ! నేను నీ తెలుగు రాత యెలా ఉంటుందో సరిగ్గా చూడలేదు. అనలు అంత దూరం ఆలోచించనోలేదు !" నేరం చేసినదానిలా శీతర్ వేపు దొంగచూపు ఒకటి చూపి సిగ్గుతో తలొంచు కొని నవగింది.

"అవునునుమండి ! మీరు సాధారణంగా ఇంగ్లీషు లోనే రాస్తారు. ఈ ఉత్తరం చూసినప్పట్టుంచి మీ అమ్మాయి గోలతో మరి పోగొట్టేసింది. ఆ తుపానులో అనలుమాటే తోచలేదు."

లలిత బుగ్గలు ఎరుపెక్కి. శీతర్ మంచి మొగం దాచుకుంది.

"ఇంతకీ నుమవ్వ పరిష్కారం కాలేదు !" నవ్వాడు శీతర్.

"మరో ! ఇదెవరు రాశారంటావ్ ! ఎందుకు రాసి నట్లు ? నీపేరు, నాపేరు, నీ చిరునామా అన్నీ తెలిసినవా డెవడో యాపని చేసుందాని !" ఉత్తరం అటూ యిటూ తిప్పుతూ ప్రసాదరావుగారు స్వగతం చెప్పాడు.

"ఇరుగవోయ్ ! శీతర్ ! అవలిది నీ ఉత్తరం కాదు.... చంపివ్ పో !" అశ్చర్యంతో, గట్టిగా నవ్వేశాడు.

శీతర్, లలిత ఒక్కసారి "అ" అంటూ ముసె లాయన కుర్చీ వెళ్ళేస్తూ చేరారు.

"చూశావా, ఆర్. శీతర్ బదులు కె. శీతర్ అని ఉంది. మీ యింటి నెంబరు నాలుగు అయితే, ఇది పీథి నెంబరు నాలుగు. ఇదంతా పోట్టలు డిపార్టుమెంటు ఫునకార్యం !" ప్రసాదరావుగారి ఆనందాని కంటులేదు. ఏరగబడి నవ్వుసాగాడు పెద్ద విజయం సాధించినట్టు.

"అమ్మయ్య ! చూడు రోశాల్లాంచి బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నాం." నవ్వింది లలిత. దీని కంతకీ కారణం ఎవరంటారు ? యిదిగో, ప్రబుద్ధురాలు !" నవ్వాడు శీతర్. లలితకి జవాబు చటుక్కున స్ఫురించక చిన్న కోపం తెచ్చిపెట్టు కుని చూసింది.

"మొత్తంమీద ఇద్దరూ సరిపోయారు ! నా పనులన్నీ చెడగొట్టి యిక్కడికి పిల్చి ! ఇంతకీ అందులో అల్లుడి పేరు శీతర్, మామగారి పేరు కా. ప్ర. రావు. పరిగ్గా అతకడం తమాషా ! నేనెప్పుడే అలా పోయిస్తాను కాసేపు" అని బయ లికి నడిచారు ప్రసాదరావుగారు. ఆయనకున్న అనుభవం అపారం, విశాలం.

పిరిపోతున్న లలితని కొంగు పట్టుకుని ఆపు జేసి వెనక్కి తిప్పి కళ్ళలోకి చూస్తూ, "అయితే అమ్మాయ్ ! నువ్వు కాలేజీలో ఏం చదివావు ? ఎర్ర సై నా చదవడం చేతగాదు నిన్ను గాదు, నీకు డిగ్రీ యిచ్చిన యూనివర్సిటీ ననాలి అనలు !"

శీతర్ అన్న మాటలకి—

అతని స్వరయంలో యిమిడిపోతూ, సిగ్గు తో "నా దొక డిగ్రీ అయితే, రెండు డిగ్రీలున్న మీా తెలివితేటలు" అనబోతున్న లలితని మాట వూరిచెయ్యనియ్యలేదు శీతర్.

మీసమీసలాడే చర్మ సౌందర్యానికి.

నిగనిగలాడే కురుల అందానికి

నీపా

టాయిలెట్ పౌడరు

హేరాయిల్

మనోహర పరిమళ భరితాలు

ఎ. కె. ఎస్. & కంపెనీ
అడయర్ మదరాసు-20.

EP-AKS 3'

దివ్య సౌరభం

పవ్యతి వ్యంగా

కునేగా వారు మీకు అందిస్తున్నారు.

మిమ్మల్ని ముద్దెక్కించేందుకు

మీ ఎన్నికకు పదహారు పరిమళాభిన్నాయి

రు. 2/- ముయార్దరు పంపి

నాల్గు రకముల పెండ్లు

కాంపెర్ పీసాలను పొందండి.

కునేగా

అడయర్ మదరాసు-20.

EP-AKS 3'

“మామయ్యగారి దగ్గర్నుంచి జాబాచ్చింది.”
అన్నాడు రాఘవరావు తన భార్య మాధవితో.

“ఏమని రాశారేమిటి ?” అన్నట్టు చూసింది
తిరిడివంక కొబ్బరి తురుముతూనే.

“ఏమంది ? దీనివారికి మూల్గాలుగు రోజుల
ముందుగానే పిలు జానుకు రమ్మని !”

“వెడదామండి ? ఎన్నాళ్ళయిందో అమ్మ
నాన్నల్ని బాబూ పోనల్నా చూసే !” అంది ఆమె
తతో విజానికి ఓ రెళ్ళెళ్ళ క్రిందటే ఓ మాటు
వారందర్నీ దర్శించి వచ్చింది !

“బాబోయ్— నేనాను ! ఆ పిసింద్రీల విద్వర్త
తల్పకుంటేనే ఒక్క జలదరిస్తుంది “భయంతో”

అన్నాడు తన బావమర్రి వాడి చెల్లెలూ మనస్సుతో
ప్రత్యక్షంకాగా....

కీలకలా నవ్వింది. ఎప్పుణ్ణున్నా అలానే నవ్వు
తుంది. ఆ నవ్వుంటే రాఘవరావు కెంతో ఇష్టం
ఎప్పుడూ అలానే నవ్వుతుండమని అడపా దడపా
అభ్యర్థనలు పారేస్తూంటాడు అమ్మండు. అలా
అడిగినప్పుడల్లా నవ్వుతుంది. అంచేతే కాబోలు
ఎప్పుడో నవ్వును విక్షించాలన్నా అలానే అడుగు
తుంటాడు ఒక నవ్వునా కనిపిస్తుందని !

విజంగా చెప్పిలంటే ఇప్పటి నవ్వు మామూ
లుగా రోజూ నవ్వే నవ్వుకన్నా ఎంతో భావుంది !
కానీ రాఘవరావుకు చిరాకెతి నట్టయి “ఏం నవ్వు
లావ్ ?” అన్నట్టుగా కోపంగా చూశాడు.

“కానీ మాధవి అతనివేస్తూ చూడకుండా తురిమిన కొబ్బరిండా వివరాకుండా ఓ గిన్నె లోకి తీస్తూ— “అసీసులో ఆఫీసర్ నూ అందర్నీ పాడలగొట్టే వారు ఆ చిన్న పిల్లలకు భయపడ్డమా ?” అంది ఇంకా చిరుగా నవ్వుతూనే.

“అబ్బే ఏంటేమి ! సరదాగా అన్నామీ అంతే వెదదాంలే ?” అన్నాడు చిరునవ్వు నరుపు తనకు కుంటూ, కానీ తోవల మాత్రం వీకుతూనే ఉండి, వారిద్దర్నీ ఒక్కరున్నా చాలు— అదే తనకు సీమో స్వప్నమే ! ఇద్దరూ కన్నీస్తే.... అయ్య బాబోయ్! ఎప్పుడు తలుపుకున్నా ఇద్దరూ కన్నీస్తారు గానీ ఒంటరిగా ఎప్పుడూ కన్నీరు కార్చే... ఈ విషయం మాధవి గమక పసిగడితే ఇంకేమన్నా ఉందా ? భార్య ముందు కూడా చులకన సోదా అంతేకే ఒప్పుకోవలసి వచ్చింది. మాధవి దృష్టిలో తనకే మహా ధైర్యశాలి ! పై ఆఫీసర్ల వందర్నీ పాడలగొట్టే పుటికుడు వెనకతోనూ చీవాట్లు పడలేని అభిమాన ధనుడు ! ఎప్పుడూ అసీసు పనుల్లో ఏ తప్పు వేయని ప్రతిభావంతుడు ! (ఇదంతా కేవలం రాఘవరావు అభిప్రాయాలే గానీ, నిజంగా తన అభిప్రాయాలేమిటో ఎప్పుడూ అతన్నే చెప్పలేదు మాధవి !).

తర్వాత ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చి నేలంతా వెదక పోగాడు.

“ఏమిటంటి ?” అనిడిగింది మాధవి అశ్రురసంగా “ఏం లేదు— ఇండాకటి ఏ నవ్వుల తాబాకు నవరత్నాలేమోనా దొరుకుతాయేమోనా.... !”

అతడి ‘పాత విల్లు’కు నిజంగా చూడయ్యే వూర్య కంగానే నవ్వి— “నా మొహంలా ఉంది !” అంది.

“నా కంఠపైద కాండ్లమెంటే ? !” అని విల్లుపై విల్లుచేసి మాధవి పీట మీదనే సర్దు కుర్చున్నాడు. ఆ పైన ఏం జరిగిందో మన కిం పనరం !

“అమ్మా ! అక్కా బావా వచ్చేశారే !” అంటూ లోని వరుగుతీసింది పాప— రిక్తాలింకా దిగక ముందే !

బాబు రిక్తాల దగ్గరికి వరుగున వచ్చాడు. ఒక రిక్తాలోంచి మాధవి రాఘవులూ ఒక దాంట్లోంచి మాధవి తండ్రిగారు దిగారు.

“థాం !”

అదిరి క్రింద పడ్డాడు రాఘవరావు ! మాధవి జాలిగా లేవదీసి దుమ్ము దులిపింది. “అప్పుడే మొదలు పెట్టాడే రాస్కెల్” అనుకున్నాడు కోపంగా. మాధవి తండ్రిగారిది చూసి బాధపడి బాబును మందలించారు. “ఊరికినే తిట్టడంకాదు చెయ్యి కూడా చేసుకుంటేనే గానీ బుద్ధిరాదు కోరి వెద వకి !” అనుకున్నాడు. మాధవి మాత్రం వింది. వన్య వాపుకోడానికి విఫల ప్రయత్నం చేసింది. అవ్వనీ, పైకే అనేకానేమా, మామగారూ విన్నారేమో !” అని గాభరా పడ్డాడు— కానీ “అంతా అయిపోయాక ఏమనుకుని ఏం లాభం ?” అని స్థిమిత పడ్డాడు.

“ఎందుకే అలా నవ్వుతున్నావే ?” అంటూ దివిరొచ్చింది రాఘవరావు అత్తగారు.

“రండి బావా తోపాకి” అంటూ సాధారణగా బిల్లు తెల్లంది పాప. ఆ అదరణ భావంబాధా

గానీ దానికేదో వివరీత వర్ణనసీసం మాత్రం తప్ప ఏర్పడుతుందని మాత్రం ఊహించాడు. అంతేత చాలా జాగ్రత్తగా మనులకోవాలని నిశ్చ యించుకున్నాడు. “కూర్చోండి !” అంది చిరునవ్వుతో వడ కుచ్చి చూపిస్తూ.

వంటన ఏదో పురుషునిట్టు విజయగర్భంతో ఆ పడకల్లో చుట్టూ ఓ ప్రదక్షిణం చేశాడు తాగ త్తగా నిల్చి పరిశీలిస్తూ. ఆశించినట్టు అందులో ఏ ‘పిక్కా’ కనిపించక పోయేసరికి బాధగా కూలబడ్డాడు అందులోనే.

ఏదో తరతరలాడుతూ పిలిచింది.

“అప్పుడే భార్య ! నవ్వుకుంటే చూడూ !” అనుకున్నాడు.

“మంచి పిళ్ళ తనాలేమోలేమ్మా బావకు !”

.... అమ్మను కానీ తొందరగా చెయ్యమని చెప్పు !” అన్నారు రాఘవరావు మోమగారు.

పాప వెళ్లి మంచి పిళ్ళ తెచ్చి వచ్చిందో గ్లాసులో.

ఆనందంగా అందుకుంటూ పోస్ట్ కోడ్డిగా పోసుకోగానే అతడి గంభీరత ఏ “బాబోయ్ !” అనే కేక వెలువడింది ! మామగారు గాబరాగా

“ఏమిటి నాయనా ?” అని అడిగారు.

“ఉప్పునిట్లు” అని గుడిచాడు.

కింతలా రావం కేసింది పాప. దాంతో బాబూ

పులి కలిపాడు.

“భోయనానిక్కూర్చున్నారండీరా.

పాప, బాబూ ముందే రోం చేసేకారు గనుక మిగిలిన నలుగురికీ వడ్డీలు వచ్చి కూర్చున్నారు.

ఇక్కడ ఏదో అల్లడి చేసేకామా, ఇద్దరు

కోతులూ కలిశారు— అలా భయపడ్డాడు రాఘవ

రావు. అందులో కూర్చున్న వడ్డీలనుకూడా ఇప్పుడు

దుమ్మునీ, ఉప్పునీ కాబోలు విల్లుచెయ్యలేదని

ధ్వమరమకున్నాగానీ తలుపుకోడంలేదేమిటో.

ఆ రోజు వంటకాన్నే సైవర్ కోడిగుడ్డు

పుడు ! (క్షమించాలి పిళ్ళలు కావాలి !)

పుడును మొదలు బుట్టిన బిల్లుండంగా

ఉండునీ పిక్చుకుడినీ గుట్టెమీదకు వేస్తూ

రాఘవరావు— బాబు అంతా చూడాలి : కానీ

గట్టిగా ఉంది. అంచేత ఇంట్లోని అంజానా వాళ్ళను

దాన్ని తేల్చే ఉద్దేశంతో, నిజం కనం అందుల్ని

దాటి బైటపడింది— అలాగూ శబ్దం చేస్తూ.

సిగ్గుతో తల వంచేశాడు తన దాస్యంత తేలిగ్గా

పడలదాని కిష్టంలేక దాన్ని తన వట్టుకున్నాడు

—అత్తగారూ మామగారూ వడ్డీ— పదిలేసి వేరేది

చేసుకోండండుంటే కూడా తన తిట్టుకుండా

గట్టిగా నవ్వేకారు బాబూ పాపను.

అప్పటిగానీ అర్ధం అయిపోయి చెక్క కోడి

గుడ్డు (‘చెక్కకోడి’ పైట్టిన గుడ్డుకాదు !

చెక్కతో చేసిన గుడ్డు !)

భోయనాలయ్యక పిల్లలంతా తీసుకుండా

మని పడకల్లోకి పడుకుంటామనా.

అంతే— “అమ్మోయ్ !” అనిడికేకాడు.

ఆ పడకల్లోకి కూర్చుంటూనే ఉన్నాడు. మాధవి కోపంతో తన ముక్కు మీద చెట్టునుపెట్టి— గడ్డ మీదకు వెళ్ళి

పోయింది.

“థాం ఏదో చిన్నతనం ! దానికే ఇంత కోప్ప డారా ?” అని భార్యను వారించాడు. అశ్రురసంగా అతడితో మాసింది ! నిజంగా కనిగా ఉన్నా పైకలా అనాపోతే బాపుండదని, అదికాక ఇలా కొంతంగా ఉంటే వాళ్ళల్లో పరివర్తన కనిపించవచ్చని అతడి భావం.

తర్వాత తన భావన తప్పని తెలికాక “నీరివ ముందంగా అపార్థం చేసుకున్నావే” అని భాధ వడ్డాడు.

అ మాట్లాడులు రోజులూ వారు చేసిన అల్లరి అంతా ఇంతా కాదు. చెప్పలేన్నేమి ! చెప్పగలిగినా, చెప్పి అతడిని కించపరచడం నా కిష్టంలేదు !

అతడనలే ఒక తరహా మనిషి. అతనికి నా మీద కొరం కూడా రావచ్చు ! విరోధం చెంచుకోవచ్చు.

నాకింతవరకూ విరోధులెవరూ లేరు ! ఇప్పుడు మాత్రం ఎందుకు ! ఏదో నరదాకు ఒక విరో

ధవా కావాండుందిగానీ ఇతట్టే మాత్రం విరో

ధిగా చేసుకోలేను. అప్పుడప్పుడూ నాకు అప్పు

లిచ్చే కల్పవృక్షం మరి ఈ రాఘవరావు !

ఇంతకీ చెప్పివేదేమిటంటే ఈపై సంఘ

టనలన్నీ ఆ నాడు జరిగిన ‘కొప్పి’ మాత్రమే !

నరక చతుర్థి.

అందరూ ఆనందంగా టపాకాయలు కాలుస్తూ

ఉంటే రాఘవరావు మాత్రం పంట్లో బాగలేదని

తల భారంగా ఉందనీ తలుపులు చేసుకుని మునుగు

అన్ని మరి పడుకున్నాడు మామగారింట్లో తన

క్కేటాయించిన గదిలో.

న్నాళ్ళూ బాపుంది పండగూడే ఈ ‘పంట్లో

బాగేకే పొనడమేమిటా ?” అని బాధపడ్డారు అత్త

మామలు. మాధవికి తెలుసు ఇంతకూ ఆ కుత్ర

కుశలీ కారణభూతుని ! ‘భూతులు’ కాదు

భూతాలు— అనుకుంది. భర్తమీద జాలి, పాప

బూతి నిర్బంధింది. అతడి గదికెళ్ళి ఎంత పిల్లనా

రమ్మ తలకండా పడుకున్నాడు.... తర్వాత

‘కల్పవృక్షం’ అయిందని రూడీ చేసుకున్నాక

తలుపు తెరిచాడు మాధవి కోసం.

ప్రాద్భిచ్చే “ఎలాగుందంటి ఇప్పుడూ ?”

అట్టూ నవ్వు మొహంతో సుప్రభాతం పల్కింది.

మాధవి ఈ అందమైన నవ్వు మోసు తన పొమ్ము !

భాంత అదృష్టవంతుడు ! అనుకున్నాడు రాఘవ

రావు బాబు చెప్పకుండా.

“ఎలా ఉంది నాయనా !” అంటూ అత్త

గారూ—

“ఎలా ఉంది రాఘవరావు ?” అని మామ

గారూ ప్రశ్నిస్తూ ప్రవేశించారు.

“బాగానే ఉందంటి !”

“మంచిది ! ఈ రోజున్నా తగ్గింది. అదే

పదివేలు !” అని నంపువేత్ బైటకెళ్ళి పోయారు

గదిలోంచి.

మాధవిని దగ్గరకు తీసుకొని ఏదో చెప్పి

బోతూంటే బాబూ పాప ప్రవేశించారు (పానకంతో

పుడకల్లా !). మాధవి చుటుక్కున దూరంగా

జరిగింది. బైటకు పోబోతూ మళ్ళీ ఏకేసున్నా

గడవచేస్తారేమోనని అనుమానంమీ అక్కడే

నిలబడి పోయింది.

“మారు లేకుండా బోత్తికా బాగోతేమి

చందన్ సమర్పించునవి

హోమేకర్

14 వివిధ రకములు

క్రొత్త సై

క్రొత్త అనుకు

రెండు వార్డు రోడ్స్ క్రొత్త అనుకు రోడ్డు (లోకాగం) — మీకు వూరిగా పరిపూర్ణము. అనేక రకాల, బైబిల్స్, పొయతులు.

ట్వీన్ లాక్ పకు గం. క్రొత్త విభాగమునకు ప్రత్యేక తలుపు ఇమిడితగం దీటమైన ట్వీన్ లాక్ యోగించుకోవచ్చును. అవీ

హోమేకర్ మరియు ట్వీన్ పంటి విశిష్టా మగుణములన్ని

ఈ 2 క్రొత్త వార్డు రోడ్స్ మైనదో ఎన్నుకోండి.

హోమేకర్ రు.

ట్వీన్ లాక్ రు. 41

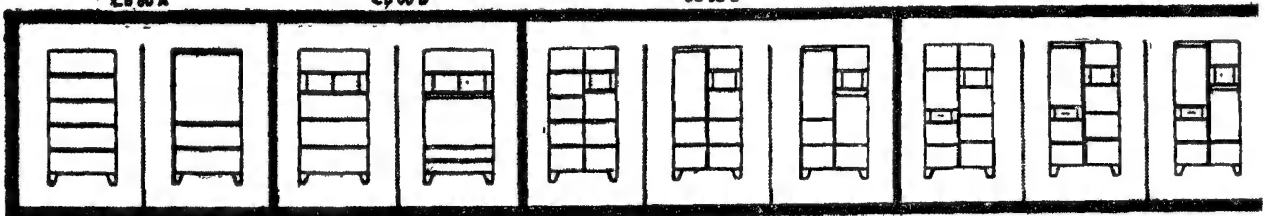
-ఉక్కుసామా

చందన్ మెటల్ ప్రె

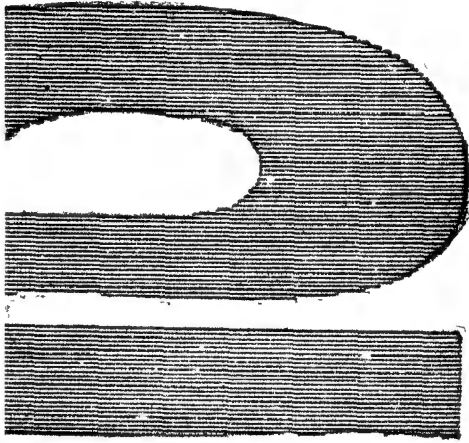
CP 80 A

CP 80 B

CP 80 C

బ్రాక్ డి. దర్శించండి : మైసూర్ రహదారి ప్రదర్శనలో స్టాల్ నంబర్లు : 11 - 17. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మరియు మద్రాసులో. ఆర్ట్ షోర్మ్ : మద్రాస్. పూర్ణిమ ఏజెన్సీస్ : కోయంబత్తూర్ మరియు ఈ రోడ్ : 3. బాంగురువ చెట్టియూర్ పవ : మదురై మరియు అయ్యూర్ : తిరుచిర పల్లి : శ్రీ వెంకటేశ్ ఏజెన్సీస్ : తిరువెల్వేలి : ఎస్.ఆర్.ఎస్. ఏజెన్సీస్ :

క్రొత్త వార్డురోబ్స్ ట్విన్ లాక్

జు • క్రొత్త సుఖము

లత • క్రొత్త ఉపయోగం

దిక్ నిద్ద వైశాల్యం 78" ఎత్తు x 42" వెడల్పు x 26" బలము, అపీను లేదా సంస్థలకు కావలసిన అగత్యంతు వివిధ రకములలో లభించుచున్నవి — కానాలు, హేంగింగ్ లాకర్, సంపూర్ణ విభజిత అర, అద్దము, మొదలైనవి.

అవమాన రాక్షసులు: రెండు విభాగములు ఒక్కొక్క మరయు వేర్వేరుగా కాళము వేసుకునే ఏర్పాట్లు వహి. ఒక గ్రాక్ ను ఇద్దరుగాని లేదా హోస్టల్ లోగాని వేర్వేరుగా ఉప గాని లేదా సంస్థలోగాని అది రెండు కాళులకు ఉపయుక్తం. లాక్ రెండున్న చందన్ పేరు ప్రసిద్ధి కిక్కి యున్నటా పి.కలిగియున్నవి.

వేదే చూడండి. మీ అగత్యంతు బాగా ఏది. అనుకుంటే

41/- మొదలుకొని అంతకుపైగా

(వస్తులు, ఇతర వస్తువులు అదనం)

6/- మొదలుకొని అంతకుపైగా

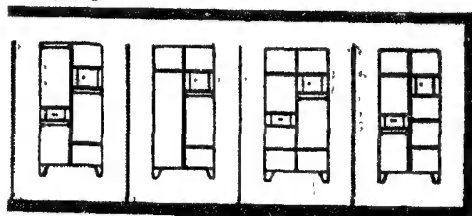
(వస్తులు, ఇతర వస్తువులు అదనం)

సోల్ క్రొత్త విశిష్టతకు నికర గుర్తు

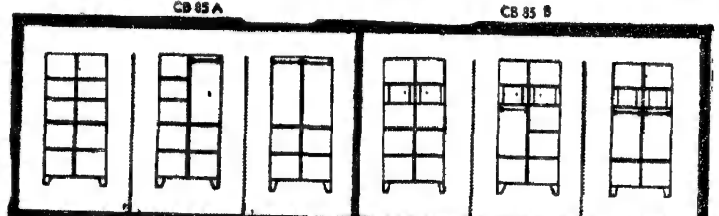
డక్టర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. బరోడా. 3

CB 80 D

CB 81 A

CB 82 B

CMP. 1008 EVEREST

అమోదిత వ్యాపారులు: హైదరాబాద్: గోకుల్ ప్రెడింగ్ ఏజెన్సీస్; వెల్లూరు: మధు ఏజెన్సీస్; శ్రీ కాకుళం: ఎలవన్ ఏజెన్సీస్; విశాఖ పట్నం: మెహ్తా కలెక్టర్: పిప్పియర్ ఏజెన్సీస్; సేలేమ్, చిదంబరం మరియు పాండి చెట్రి: పివరామ్ ప్రెడర్స్; కుంజికోణం మరియు తిరువరూర్: వి. రాజగోపాల ఇతర రాష్ట్రములలో కూడా గలదు. మా ప్రాతినిధ్యం లేని జిల్లాలనుండి వ్యాపార వివరములకోసం వ్రాయండి.

బావయ్యా ! నిన్న రాత్రి !— అన్నాడు బాబు.

“అవును ఎలా బావుంటుంది ?” అని కసిగా అనుకున్నాడు పైకి అనే ధైర్యంతో.

“బావకు భయం అంచేత....” అంది పాప వల్లతూ పిళ్ళ అసాధ్యుల బాబూ— అనుకుంది మాధవి.

“ఛ భయమేమిటి ? తల నొప్పిగా ఉండి పడుకున్నానంటే అయినా భయం దేనికి”

అన్నాడు ‘గుమ్మడికాయల దొంగ భుజాలు తడుము కొప్పుట్టు’ అంటారు— ఇదే కాబోలు !

“నీ కేమిటి ?— టపికాయలంటే !” తేలిగ్గా అంది.

“ఛ, అటంబంబలూ ప్లాడ్రోజన్ బాంబులూ కూడా పేల్చేవాళ్ళిదవరకు !” అన్నాడు రాఘవ.

“ఛమో.... అలా అయితే నిన్నటిలా మునుగు తన్ని పడుకోకుండా ఇవాళన్నా రండి ! ఏం ?” అడిగిరిద్దరూ యుగళంగా.

“ఓయస్ !” అనేకాడు పిల్లల యెదుటన్నా తన అధిక్యతను నిలబెట్టుకుందుకు.

నాళ్ళ పరిస్థితియే— “పిళ్ళ పిల్లలా? పిడుగులు గానీ !” అని నిట్టూర్చాడు.

* * *

చీకటి పడింది.... సారీ.... కాదు ! చీకటి పడవలసిన వేళ దాటింది. అమావాస్యయినా చీకటి కరువైంది బొత్తిగా ! వీధంతా ఎంతో సందడిగా పండు వెన్నెల్లా ఉంది. నింగిని చూస్తే మృగం చంక్రండు కన్నులకు గానీ వివిధ రకాల

మందుసామాన్లు తమతమ ప్రతిభను గాటుకోడానికి చంద్రుడికంటే అందంగా ఎన్నో రంగులతో కప్పించి మాయమవుతున్నాయి అప్పుడప్పుడూ.

ఇదంతా చూస్తూంటే అందరికీ ఆనందం గానే ఉంది గానీ, రాఘవరావు మాత్రం అవప్పి తన ఒంటి మీదే కాల్చినట్టు బాధ పడుతున్నాడు. ‘జెట్టు’, ‘బాంబు’ల శబ్ద వినిపించినప్పుడల్లా ఉలిక్కి పడుతున్నాడు.

చిన్న నాటినుంచీ అగ్గి పెట్టెలూ, సాదా కాకర పువ్వులూ, ఎలక్ట్రిక్ వైర్లూ (నిజం ఎలక్ట్రిక్ వైర్లు కాదు— అదో దీపావళి సామాను ! మహా అయితే మతాబాలా తప్ప ఇంకేం కాల్చేవాడు కాదు. వాళ్ళ నాన్నగారు కొనిపెట్టక్కాదు ! భయంచేత ! అఖరికి కప్పగంతులూ తాటాకు టపికాయల బోలిక్కూడా పోయేవాడు కాదు.

ఈ ఇరవై అయిదువసంతాల్లోనూ, ఒకసారి మాత్రం మిష్టాచకం ధైర్యం చేసి ముట్టించబోయి చెయ్యి కాల్రుకుని దాన్ని పదిలపేశాడు.

భూచక్రాలు ఐదారు దాకా విజయవంతంగానే ముట్టించాడు కానీ ఓ మాటు అంటించగానే తన పువ్వులను గర్భంగా ఇతని కాలుమీదికి విరజిమ్మింది. అంతే— మళ్ళీ దాన్నలికి పోతే ఒట్టు ! ఇరవయ్యో యేడు నిండిన్నాటి నుంచీ దీపావళి బారి నుంచి తప్పించుకోడానికి మరోసాకు దొరికింది ! “మనం ఇక పెద్దవాళ్ళ మయ్యాం ! దీపావళి చిన్న పిల్లలగ్గా మనకేమిటి !” అని

ఇంట్లోనే ఉండి పోయేవాడు.

అప్పుణ్ణుంచీ వ్రతి సరళ వతుర్గళి దీపావళి రోజుల్లో విధిగా తలవోప్పే గగ్గూ ఎన్నుండేది. ఈ నాడిలా జరిగి కానీ తేపోతే చెపుల్లో దూది దోపుకుని మునుగు తన్ని పడుకునేవాడే తన గది తలుపు దిదాయించుకు మరీ !

“సరిగ్గా ఐదేళ్ళయింది దీపావళి రాత్రి జైటకు లొంగి చూసే !” అనుకున్నాడు. “అందంగా ఉంది !” అని మెచ్చుకున్నాడు. ‘అడదాని అందంవల్ల కొందరు కొట్టుకు చస్తారు ! ఈ దీపావళి అందం వల్ల ఒళ్ళి కాల్రుకు చస్తారు !’ అనుకున్నాడు. తర్వాత తన భావ పరంపరకు తనే అశ్రువు పోయాడు— ‘ఇంత గొప్ప ఊపాలు నాకే రావడం’ అని. ‘ఐతే ఇకనుండి కథలు గగ్గూ సరకొచ్చవు మాట !’ అనుకుని సంతోషించాడు.

“బావా, ఈ చిచ్చు బుడ్డి కాల్రుండి !”

‘ఇంత వేపుకు తింటూనే గౌరవ పూర్వకమైన బహువచన వ్రయోగం !’ అని చికాకు పడ్డాడు రాఘవరావు.

చిచ్చుబుడ్డి చేతికందించాడు బాబు. అందుకుని దాన్ని చూసి అదిరిపడ్డాడు రాఘవరావు. అది మామూలు పైజా చిచ్చుబుడ్డి కాదు. బాబుగాడి పైజాతో ఉంది. బాబూయే అందులో కప్పించాడు కూడా ! చెయ్యి పణికింది. చేతిలోంచి జారి పడు తుండేమానని గిట్టిగా నిగింపాడు పిడికిలిని.

అసలింతవరకూ తన జన్మలో చిచ్చుబుడ్డి వెలిగించిన పాపాన పోయాడు కాదు. ఎలా మరి ఇప్పుడు వెలిగించడం ?.... ఒక్క అయిడియో స్ఫురించింది మెరుపులా.

“మవ్వే కాల్చియ్య బాబూ !” అన్నాడు రాఘవ రావు.

“చిచ్చుబుడ్డికే భయమా ?” అన్నాడు వల్లతూ బాబు.

“అబ్బే ! నా ట్రీడ్ పాంటు పాడయిపోతుం దేమానని !”

“అలాగనకండి ! నాకు తెలుసు మీ భయమేమిటో ?” అన్నాడు బాబు.

“అవునా ! బావకు చిచ్చుబుడ్డి అంటేనే భయం !” అంది పాప.

తన వేలిడంతలేరు. ఈ ఇద్దరు కుంకలూ తన లాంటి పెద్ద మనిషిని పట్టుకునలా అంటారా ? అని కోపంగా చూశాడు బాబునంక, పాప వంకా, మాధవి వంకాను.

“పర్వాలేదుగానీ వెలిగించండి !” ప్రాథేయ పూర్వకంగా అడిగింది మాధవి. “తన భరనేడిపిస్తుంటే తన నేడిపించినట్టు కాదా ?” అని బాధ పడ్డదేమో !

విధిలేక (“ ంకా నయం. ఏ అటంబాజో, తారా బావో ఇవ్వలేదు !” అనుకుంటూ) మెట్లు దిగి

దూరంగా చిచ్చుబుడిచి నిలబెట్టాడు.

బాబు అగ్గి పెట్టె ఇవ్వబోయాడు.

“కాకర పువ్వుల్నివ్వు!” అని అరిచాడు కోపంగా.

తను కాలుస్తున్న దాన్ని అందించబోయింది తాను.

“హూ” అని మూల పెట్టెలో ఉన్న పెద్ద సైజు కాకర పువ్వుల్ని తీసుకుని వెలిగించాడు.

తర్వాత దైర్యంగా చిచ్చు బుడ్డి వరకు వెళ్లాడు. ఒకసారి బాబుగా పాపం వంక గర్భంగానూ, మాధవి వంక దీనంగానూ చూశాడు. మాధవి జాలి వడింది.

దూరంగా నిలబడి వంగి ఒక్కసారి చిచ్చు బుడ్డి మూతికి ఆ కాకర పువ్వుల్ని తగిలించి తిరిక్కులా చూడకుండా ఒట్టు!

దూరంగా ‘దోడు’ తీశాడు. అరుగు మీంచి గట్టిగా నవ్వులు వినిపిస్తూంటే, చిచ్చు బుడ్డిలోంచి పువ్వులకోసం చూశాడు. చిచ్చుబుడ్డిలోంచి కాదు గానీ అక్కడే వడేసి వచ్చేసిన కాకర పువ్వుల్ని మాత్రం పువ్వులు వెదజల్లుతూనే ఉందికా. మళ్ళీ వారివైపు చూడకుండా (మొహం చెల్లక) మూతి బిగించి మళ్ళీ కాకర పువ్వుల్ని వట్టుకుని దాని దగ్గరికెళ్లాడు.

మాధవి అతురుతతో చూస్తుంది. ఏం జరుగుతుందో అన్న బాధ కూడా పుష్కలంగా కనిపిస్తోంది మొహంతో. క్రొత్తగా పెళ్ళయిన ప్రాణం కదూ మరి!

‘ఘం ! ! ! !’

అదిరి క్రింద వద్దాడు రాఘవరావు. (అనంతని కాశబ్దం అంటే, అట్టే వదలు లేండి! అంచేత ఎప్పుడూ బ్లం విన్నంతనే వద్దాడు!)

మాధవికిదంతా బాబూ పాపలు చేస్తున్న అల్లరి అని తెలుసు. మరి ఎక్కువగా కోపం వచ్చింది కానీ ఏం చెయ్యగలగా? “నా మొగుడొత్తి పిరికివాడు! అతన్నేడిపించద్దు!” అనగల్గా?

రాఘవరావు మట్టుచూపాడు. అత్త మామలు కప్పించలేదు. అంతేకాక ఆ వీధిలో ఎవరూ తన్ను చూసినట్టు లేదు.

భారంగా లేచి నిలబడి ఒళ్ళ దులుపుకుని “ఇంకా నయం. వారుండగా చెయ్యలేదు!” అని కాస్త తన్ను చెందాడు.

కోపంగా అదోరకంగా మొహం పెట్టి (దావే షేక్స్పియర్ మొహం అనేవాడు ఎమ్మార్ ప్రెసెన్ట్, అని మా ఫ్రెండ్!) తన గదిలోకెళ్ళిపోయాడు, వోల్టాలంతా సర్దుకున్నాడు. తీరా సర్దుకున్నాక అత్తగారు కానీ మామగారు కానీ కారణమడిగితే ఏం చెప్పడం? అని తన్ను తనే వ్రశ్చించుకుని బాబు దొరక్క మళ్ళీ వోల్టాలు విడివరకు లాగే చేసేశాడు కోపంగా.

ఇదంతా తలుపువాటు నుంచి గమనిస్తున్న మాధవి అర్థం చేసుకోగలిగింది. ఎంతైనా ఆర్మెల్ల పాటు అతడితో కాపురం చేసిందికదా! అంత మాత్రం తర్వాత నర్థం చేసుకోలేకపోతే ఇంకెండుకా భార్యత్వం!

ఎక్కడ
లైఫ్ బూయ్ ఉన్నదో
అక్కడ ఆరోగ్యము ఉన్నది

ఓహో! ఇలా హాకరమైన హాయి గొలుపుతుంది! లైఫ్ బూయ్ సబ్బుతో స్నానం. లైఫ్ బూయ్! మురికిలోగం శ్రమలను కడిగివేస్తుంది. లైఫ్ బూయ్ వద్ద ఉటుండు మరో అందరి జీవితం... ఆరోగ్యవంతం!

ప్రసంగం

అజ్ఞానం

“నా యద చేరువలో...”

శ్యామిరాగం...నర్మకావ్యభాణి.
పంతులుగారు మధురంగా పాడు
తున్నారు. ఆయన పాడిందానికి
అయినే ఆశ్చర్యపడుతూ, ఆనం
దీస్తూ పాడుతున్నారు.

“ఎంత బాగుందోయ్ పాట...?”
అన్నారు కొద్ది సేపటికి.

శకుంతల నవ్వింది. ఇలా నవ్వుటం
ఆమెకు ఆలవాటుయిపోయింది.

“మరి నేను వెళ్ళిరానా?” లేచి
నుంచుంటూ అడిగా.

పంతులుగారు తన్మయత్వంలో ఉంటూనే తల
అడించారు. ‘బలికాసురా’ అనుకుంటూ బయలు
దేరా. అంతసేపు దాదాసు కలిపి భరించాం—
నేనూ, శకుంతల. ఇప్పుడు శకుంతల ఒక్కతై
మీదనే పూర్తి భారం....

శకుంతల తపశీల్వరుగారి కూతురు. వాళ్ళిం
ట్లోనే ఒక భాగంలో పంతులుగారు, మరో
భాగంలో నేనూ అద్దె కుంటున్నాం. అద్దె కట్ట
టానికి బదులు శకుంతలకు సంగీతం నేర్పు
తున్నారు పంతులుగారు.

అనుకోకుండా ఒకరోజున శకుంతల వా గది
దగ్గరకు వచ్చింది.

“ఏమైతే వా (క్రొత్త పాటలు వ్రాశారేమో
కనుక్కు రమ్మంటున్నారు. ...)” అంది.

“ఏమీ వ్రాయలేదే!” అన్నా.
ఇంతలో పంతులుగారే చేపొకారు.

“అదేంటి ? వ్రాయమని చెప్పిన విప్లు—?”
అంటూ—

“ఇవళ వ్రాస్తాను అవలేదీ పైం లేండే!”

“వ్రాసేంతరువాత తప్పించుకోనేవు! వాప్రక్కనే
ఒక గంటసేపు కూర్చున్నానంటే అదృతమైన
రాగం అతికిస్తాను!”

శకుంతల నవ్వింది.
ఆమెకు తెలుసు వా జాధ—పంతులుగారి
ప్రక్కన ఒక గంట కూర్చుంటే ఎలా ఉంటుందో.

“అలాగేనండి!”

“ఒక్క గంటే—పద శకుంతలా—!”
పంతులుగారు వెళ్ళిపోతుంటే ప్రాణం తేలి
కయింది.

ఆయనగారక్కడ రెండేళ్లమంచి ఉంటు
న్నారు. ఎవ్వరూ లేరు ఆయనకు, ఒక్క కూతురు
తప్ప. ఆమె ఎక్కడో గుంటూరులో ఉంది.
అప్పుడప్పుడు ఉత్తరాలు వ్రాసేది. పాటప్పటికీ
జవాబులు వాచాతే వ్రాయుస్తుండేవారు పంతులు
గారు. బిడ్డంటే ఎవలేని ప్రేమ ఉన్నా ఒక్క
సారయినా అటు పోలేదు. ఆమె తండ్రి వద్దకు
రానూలేదు. సంగీత పాఠాలు చెప్పుకుంటూ
గడుపుతున్నారు పంతులుగారు ఈ వృద్ధాప్యంలో.

మూడవ బహుమతి

మరునటిరోజు నేను వ్రాసిన మరొక క్రొత్త
పాటకు తాళీలు కట్టి, నన్ను చిత్రహింస చేసి
దినరికి జయప్రదంగా వినిపించారు.

“నా కన్నులలో దాగియుంటివి ప్రియతమా—
నే నెరుగ నీ మోము అదెట్లో పూడయినా—”

“రేపటిలోగా ఇంకా రెండు—మూడు పాటలు
వ్రాయవోయి—!” పంతులుగారు నా భుజంమీద
చేయిపేసి అన్నారు.

“ప్రయత్నిస్తాను—!” అన్నాను.

ఇంతలో పోస్టు జవాన్ పంతులుగారికో కవర్
యిచ్చిపోయాడు. కూతురు వ్రాసి ఉంటుంది.
పంతులుగారు కవర్ చివీ చదువుతుంటే మెల్లగా
బయటపడ్డాను.

ఆ ఉత్తరానికి ప్రత్యుత్తరం వ్రాయటానికి
ముప్పుతిప్పలుపెట్టా రాయన. ఒకసారి వ్రాయించి,
చదవమని చెప్పి—దాగాలేదనుకొని ఇంకోరకంగా
వ్రాయుస్తారు. ఈవిధంగా ఒక్క ఉత్తరం
గంటా గంటన్నరదాకా నైవా కనీసం వ్రాయు
వలసి వస్తుంది.

ఆరోజు రాత్రి భోంచేసి పడుకున్నాను. మరు
నటిరోజు ఆఫీసులో ఏం చెయ్యాలో ఆలో
చిస్తున్నాను.

“శేషా—!” పంతులుగారి గొంతు దగ్గర్లో
వినిపించింది.

“అ—!” వెనక్కి తిరిగి చూస్తే పంతులు
గారు గుమ్మంలో నిల్చున్నారు. చేతిలో ఒక
కవర్, రోసతి, అవీను, కండ్లజోడుతో.

“రండి పంతులుగారూ—!” లేచి కూర్చున్నా
నుంచంపిద.

పంతులుగారు వచ్చి ప్రక్కనే ఉన్న కుర్చీ
దగ్గరికి లాక్కున్నారు.

దీపం పెద్దది చేశాను.

పంతులుగారి కండ్లు ఎర్రగా ఉన్నాయి.
తీవ్రంగా ఏదో విషయం ఆలోచిస్తున్నారు
రెండు నిమిషాలలాగే కూర్చున్నారు.

“ఉత్తరం వ్రాయాలోయ్—!” అన్నారు.

ఎక్కడికో, ఎందుకో చెప్పి అలవాటు లేదాయ
నకు. అసలా సమయంలో వ్రాసే స్థితిలో
లేను నేను.

“ఇప్పుడూ—?”

తల ఊపారు—

“సరే—!”

రై టింగ్స్ ప్యాడ్ తీసికొని కూర్చున్నా. “చెప్పండి!”
పంతులుగారు చెప్పటం ప్రారంభించారు.

“చిరంజీవి రాజకుమారిని మీ వాన్న దీనించి
వ్రాయువది—”

పంతులుగారు ఒక్క నిమిషం మౌనం
వహించారు. ఎర్రబడ్డ కండ్లలోంచి కన్నీళ్లు
వెలుగుతో తళుక్కుమన్నాయి.
అదిరిపడ్డాను.

రు. 225 లు పొందిన కథ

“పంతులుగారూ—!”

“హి—వ్రాయి—!”

—“విరంజీవి రాజకుమారిని మీ నాన్న దీనిని వ్రాయునది ఏమనగా—!”

“వ్రాశానండి—!”

“వ్రాశావా అయితే మళ్ళీ వ్రాయి!”

పంతులుగారు యీసారి అగకుండా చెప్పారు.
వ్రాస్తూ కూర్చున్నాను.

—“అమ్మా ! రాజా !!—

నీ ఉత్తరం యివ్వాలే ముట్టింది. విన్న వ్రాసిన ఉత్తరం చూసి మురిసిపోయాను. ఇవ్వాలి అందిన ఉత్తరం చూసి కంట తడి పెట్టున్నాను. వద్దేని మీది నెంతవరకూ తరువాత మళ్ళీ ఈరోజున మీ అమ్మని జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను. అవాడు ఆ మహాసాధ్వికి యిచ్చిన మాట ఈవాడు పూర్తి చేయలేక పోయాను. పంపిందిమైంది ఎక్కువ కాక పోయినా పరువుగా బ్రతుకుతూ ఒకళ్ళవేత నేలెత్తి చూసించుకోవటం అవలు మన వంశానే లేకుండా పోయింది.

పందలకు, పబ్బాలకు వస్తానన్నా వద్దేని వ్రాశాడు ఈ నాన్న. మొండి ఇంట్లోకి, గాజుల్లేని సంసారంలోకి, దారిద్ర్యంలోకి నిన్ను తీసుకు రావటం యివ్వడం ఉండక అలా వ్రాశాను. ఇవ్వాలి వీవు వస్తానంటే నే వద్దంటావా తల్లీ! కాని అలా కాదమ్మా పనువు కుంకుమను చెదర గొట్టుకొని కాదు వెయ్యేండ్ల భవిష్యత్తుతో, నకల సంవదలతో మునిముళ్ళతో ముని మనుమరాళ్ళతో రావాలమ్మా !

ఇది చూడటానికే నే బ్రతికి ఉన్నానా ? నా బిడ్డ నానటం చెరిగిన బొట్టుని చూడటం వానల్ల కాదు.... నిర్దాక్షిణ్యంగా, పూదయంలేని వాడిగా వ్రాస్తున్నానని అనుకోకు ఒక తండ్రిగా తండ్రికుండే ఆశతో, ఆశయాలతో వ్రాస్తున్నాను

మనసు మార్చుకో రాజా! ఈ విపత్కర సమయంలో మీ అమ్మను తల్చుకో. నీకు ఏం చేయాలోనే తోస్తుంది. నీ మాంగల్యాన్ని రక్షిస్తుంది. ఆ తల్లి దీవెనలు పొందటానికి ప్రయత్నించు చేయి.

మీ అమ్మ కూడా వద్దంటే వచ్చేసెయ్ !

మీ నాన్న,
కొండరావు.”

కొండ్ల తుడుచుకున్నారు పంతులుగారు.

వ్రాయటం పూర్తయింది. “చదవవా ?” అన్నాను.

“వద్దు క్షేమా !” ఆయన తల వంచు కున్నారు. పంతులుగారి పరిస్థితివివాద వా కెంతో జాలి కలిగింది.

“పంతులుగారూ అసలేం జరిగింది—?”

“నీమి జరగలేదు—జరగబోతుంది—!”

గాంధీ

“సిమిలినీ ?”

పంతులుగారు సమాధాన మివ్వలేదు. మానం పడించారు. ఆ సమయంలో ఆయన్ను బలవంతం చేసి అడగటం భావ్యంగా ఉండదనుకున్నాను.

“వెళ్లి వడుకోండి — రేపుదయమే పోస్ట్ చేస్తున్నా—!”

ఆయన వెళ్లిపోయారు.

మరునటిరోజు ఉదయం ఆఫీసుకెళ్ళా— పంతులుగారి వాటావైపు వెళ్ళాను. తలుపు తెరుచుగా కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నారని పంతులుగారు. ఒక్క రాత్రిలోనే ఆయనెంతో క్షీణించి పోయారు. ఎంతో వృద్ధులుగా కనిపించారు.

ఎందుకై నా మంచిదని అడిగాను. “ఉత్తరం పోస్ట్ చెయ్యమంటారా ?” అని.

ఆయన నాకోసంపే ఎదురుమాస్తాన్నట్లుంది— “తోపతికి రా !” అన్నారు.

వెళ్లి కూర్చున్నా.

“అనలేం జరిగిందో నీకు తెలియదు కదూ !” అన్నారు.

“ఉహూ—!”

“నే చెప్పండి ఎలా తెలుస్తుంది—?” అంత భాధపడ్డా కూడా పంతులుగారు నవ్వగలిగారు.

“రాజకుమారికి విడాకు లిస్తానంటున్నాడట అబ్బుడు—!” అని అగి నావైపు చూశాడు.

“ఎందుకు ?”

“చెప్పండి ఏను — విడాకు తెందుకని అడగలేదు. రాజకుమారి ఒప్పుకుంది. నా దగ్గరికి వచ్చేస్తా నంటుంది. ఇక్కడ నా సలహా అడిగితే ఏం చెప్పాలి ? వద్దంటే ఏ నుయ్యో, గొయ్యో చూసుకుంటుంది. రమ్మంటే దాని జీవితం—? నేనున్నాళ్ళ బాగానే ఉంటుందనుకో. తరువాత ఏమవుతుంది ? అరిటాకు, ముల్లు సామెతలా ఎటొచ్చి కష్టాలపాలయేది రాజకుమారి. సంగతి వందరాలు కనుక్కోవాలి—!”

పంతులుగారిలో వైరాగ్యం కనిపిస్తోంది.

“చీకా, చింతా లేకుండా కాలం గడుస్తుందనుకున్నాను. బ్రతికి ఉన్నవాళ్ళు ఈ జంకూటం తప్పదేమో—!”

“మరి వన్నేం చెయ్యమంటారు ?” నే నడిగాను.

“అదే నేనడిగి — నన్నేం చేయమంటారు అని—!”

“మీ రొకసారి వెళ్లిరండి అక్కడికి—పరిస్థితులు —చక్కబడాయేమో !”

పంతులుగారు ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నారు.

“నీవు వెళ్ళకూడదూ—?”

“నేనా? వెళ్లి ఏం చేయగలుగుతాను ?”

“అక్కడికి నే వెళ్ళలేను శీషూ—నాకో సహాయం చేయి—!” పంతులుగారు గభాల్ని నాచేతులు తెంచూ పట్టుకున్నారు.

ఆయన గొంతు వోణికింది.

“నే చేయలేంది నీవు చేస్తావు!”

“పంతులుగారూ !”

ఆయన కుర్చీలో వెనక్కు వాలిపోయారు — చిన్నసిల్లాడిలా వెక్కి వెక్కి ఏడ్చారు.

పంతులుగారు ఒక్కసారే ఇంతగా దిగజారి

ప్రసాదం

పోయేసరికి నా కెలాగో అనిపించింది. పంతులుగారి కోసం ఏమైనా చేయాలనిపించింది. కాని విస్తృత యుక్తి — నేనేం చేయగలుగుతాను ! కూతురు యింటికి తిరిగి రావడం సహించలేదు. కూతురింటికి పోయి అక్కడి అవజయాన్ని భరించలేదు. అందుకనే కుమిలిపోతున్నారు.

“పంతులుగారూ—చూడండి. నేనక్కడికి వెళ్ళటంలో అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. కాని, నేను వెళ్లి ఏం చేయగలను ? అసలిలాంటి పరిస్థితిలో నే నెలా ప్రవర్తించాలోనూ కూడా తెలీదు. పెద్దలు మీరు మీకు తోడుగా రమ్మంటే వస్తాను..!”

అనవసర భారాన్ని వెత్తిమీద వేసుకోవడానికి భయపడి అలా అనలేదు. అదొకరి జీవిత సమస్య— నేను కలుగజేసుకున్నప్పుడు, జరిగే ప్రతి సంచిక—చెడుకీ కొంతవరకు బాధ్యుణ్ణువృతాను. ‘మంచి’ జరిగితే ఏ తంటా ఉండదు. జరిగేదేదో ఊహించనిదే అయి, కీడు సంభవిస్తే— ? అందులోనూ పంతులుగారి విషయంలో—

“శీషూ !” అన్నా రాయన గంభీరంగా.

“ఏమండీ !” అన్నాను.

“నే నక్కడికి వెళ్ళటం యిష్టంగా లేదు. నీ వక్కడ చేయవలసిందేమీ ఉండదనుకుంటూ— వెళ్లిరా—వెళ్ళు!”

పంతులుగారు ఈ తోకంతో లేరనిపించింది.

“మరి రాజకుమారి నన్ను !”

“అమ్మాయి పేరిట నేనో ఉత్తరం రాసిస్తాను !”

“మరి నేను !”

“ఇన్నాకో వెళ్ళు—!”

ఆఫీసుకు తెరిపు చీటి వంపించి, రెండు జతలు బట్టలు బ్యాగ్లో పెట్టుకొని మళ్ళీ వచ్చాను. పంతులుగారు ఒక కవరు నా చేతికిచ్చారు.

“నీ చెల్లెలి కాపురం చూడటానికి వెళ్తున్నావు!” పంతులుగారు మాట్లాడలేకపోయారు.

“అమ్మాయి ఎలా ఉందో చూసేరా—!” అన్నారు చివరికి.

“రేపు తిరిగి వచ్చేయనా ?”

“రావాలిసేస్తే వచ్చేయి.”

గుంటూరులో ఆ యింటిని గుర్తుపట్టడం నాకంత కష్టం కాలేదు. ఇల్లా చిన్నదే—అయినా ఎంతో బాగుంది. తలుపు తట్టాను—

“ఎవరు కావాలి ?”

“నేను రాజమండ్రినుంచి వస్తున్నాను. కొండల్రావుగారు పంపించారు !” వెంటనే తలుపు తెరుచుకుంది. సన్నగా, పొడుగ్గా ఉండామె. కండ్లు, ముక్కు పంతులుగారివే—రాజకుమారి నని అనుకున్నాను.

“సమస్తే—” అందామె. “తోపతికు రండి !”

చిన్న గది—రెండు కుర్చీలు, ఒక టేబుల్ ఉన్నాయి. కూర్చుని పంతులుగా రిచ్చిన ఉత్తరం యిచ్చాను.

చదువుకుంది.

ఆమె చదువుతున్నంతసేపూ తరువాత ఏం మాట్లాడాలోనో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నా.

“అయితే అవ్వయ్యగా రన్నమాట—” నవ్వుతూ అంది రాజకుమారి.

పంతులుగారి ఉత్తరం ఇంత మంచి వాతావరణం ఏర్పరుస్తుందనుకోలేదు. ఎక్కడలేని ఉత్సాహం వచ్చింది. నిజంగానే నా చెల్లెలి యింటి కొచ్చినంతగా ఆనందించాను.

“మరి ఇన్నాళ్ళేక్కడున్నారు—?”

“నాకిక్కడ ఒక చెల్లాయి ఉందని తెలిస్తే వెంటనే వచ్చేవాణ్ణి !”

నవ్వింది.

“ఉండండి—యిప్పుడే వస్తాను. అందాకా ఆ పేవరు చూస్తూండండి !” అంటూ రాజకుమారి పేవర్ నా చేతికిచ్చి మరో గదిలోకి నరుగెత్తింది.

మరొక అయిదు నిమిషాలకే తిరిగొచ్చింది.

“వెళ్ళిళ్ళ తోడాను—స్నానం చేయండి !” అంటూ.

ఆమె కండ్లలో ఎంతో ఉత్సాహం కనబడింది. అయిదు నిమిషాలలో స్నానం ముగించి వచ్చాను. టిఫిన్, కాఫీ రెకేగ ఉంచించి రాజకుమారి.

“మీవారు లేరా ?” అడిగాను.

“వారు వస్తారు—మీరు తీసుకోండి—!”

ప్రక్కనే ఒక కుర్చీలో కూర్చుంది.

రాజకుమారిని చూస్తే ఒక దీర్ఘ రోగిలా కనిపిస్తోంది.

ఆమె కండ్లలో అవ్యక్తంగా మెదిలే భాధను చూడటం సహించలేకే రావడానికి సాహసించలేదు పంతులుగారు.

నేనే అన్నాను—“ఇక్కడి కొచ్చేటప్పుడు పంతులు గారేమన్నారో తెలుసా ?”

“ఏమన్నారు ?” అంది.

“నీ చెల్లెలి కాపురం చూడటానికి వెళ్తున్నావోయ్ అన్నారు ?”

రాజకుమారి సంతోషించలేదు. తల వంచుకుంది.

“వాస్తవిక కెలా ఉంటుంది దిప్పుడు ?”

“అరోగ్యమా ? బాగానే ఉంటున్నాను. కాని అప్పుడప్పుడు వాతా శీత్రంగా ఆలోచిస్తుంటారు. నేను సరిగ్గా గమనించలేదు గాని అప్పుం, నీళ్ళు కూడా మానేసేవారట. ఎందుకో అర్థం చేసుకోలేకపోయాను. తరువాత తెలిసింది కొంతవరకు.”

“ఏం తెలిసింది ?”

రాని చిరునవ్వు బలవంతంపెట్టినా రాలేదు. ఆ ప్రయత్నం లీలామాత్రంగా మెరిసింది చిన్నబోతూ పెదాలమీద—

“నిజమేనేమో నని భ్రమపడిన అబద్ధం !”

“అంటే—!”

“నేనక్కడ ఏం చూస్తానో అని భయపడ్డా వచ్చాను. కాని యిక్కడ చూడవలసిందేమీ లేదనుకుంటాను !”

“మీరునామీ చూడలేరు—!”

“అంటే—?”

రాజకుమారి పత్రికను చేతిలో పట్టుకుని విసురుకుంటుంది.

“మీరు చూడాలింది ఇంకా ముందుంది!” అంటూ ఆ విషయానికి నవ్వే అవసరం లేక పోయినా నవ్వింది రాజకుమారి.

“అయితే నేను పిరపాటు వడ్డాను—!”

“సరే—నాన్నగారు రోజూ ఏం చేస్తుంటారు?”

“ఉదయమే లేచి స్నానపాదాలు ముగించి ఒంటిగుండడా ఇంటికొచ్చిన పిల్లలకు సంగీతం పాఠాలు చెప్తారు. తర్వాత తమకు తామే చెప్పు లంటూ కూర్చుంటారు. విశేషించి ఇంకేమీలేదు!”

“మీరేం చేస్తున్నారు?”

“నాన్నగారు ఉత్తరంలో వ్రాయలేదు?”

“వ్రాస్తే ఎందు కడుగుతాను? మీ పేరు కూడా వ్రాయలేదు!”

“మరేం వ్రాశారు!”

“మీ అన్నయ్యను పంపుతున్నాను—” అని వ్రాశారు!” నవ్వింది రాజకుమారి ఎంతో గర్వంతో.

ఎంతో ఆశ్చర్యపోయాను. నే నిన్నాళ్లు పంతులు గార్ని ఏమాత్రం అర్థం చేసుకోలేదు. పంతులు గారు ప్రతీ మాటలోనూ ధీమా, అధికారం ద్వనించేయి. కారణం ఇదే కావచ్చు. పంతులు గారు ఆ క్షణం నుంచి నాకు ఇంకా ఎంతో పూజ్యులైపోయారు.

“నా పేరు కాశీనాథ్—పంతులుగారు శీషా అంటూ పిలుస్తుంటారు. బి. ఏ. స్వామయ్యను, ఉద్యోగం—!”

“అన్నయ్యగారు వకీలనుకున్నాను!”

నవ్వి పూరుకున్నాను.

“కాఫీ చల్లారుతోంది!” అంది.

కాఫీ త్రాగాను.

అడిగాను—“వారిని గురించి పరిచయ మివ్వ టంలో మీ కెవైనా అభ్యంతరమా?”

“వారు మీకు స్వయంగానే పరిచయ మవుతారు!” అంటూ నవ్వింది.

నేను బదులు పలికలేదు.

“రాజమండ్రి విశేషాలింకేమున్నాయి?”

“ఏముంటారు—అంతా కేమం. మేమంతా వేరేవేరే వాటాల్లో ఉంటున్నా ఏకీకరణంగానే ప్రవర్తిస్తాం.... అయినా ఇంకేం చెప్పమంటారు?” గాజులు లెక్కపెట్టా కూర్చుంది రాజ కుమారి.

“వదినెగారి పేరు—?”

వెంటనే అర్థంకాలేదు. “ఏ వదినెగారు? ఓహూ! ఆ ప్రాప్తం ఇంకా కలగలేదు. ఇంకా బ్రహ్మచారినే!”

రాజకుమారి వాళ్ల పూర్వగాథ అంతా చెప్పు కుంటూ వచ్చింది. రాజకుమారి పుట్టిన రెండు, మూడు నెలలకే తల్లి పోయింది. తండ్రి తల్లి అయి పెంచాడు. సంపాదించుకున్నదంతా ధార పోసి పెండ్లి చేశాడు. కాని, వివరికి ఎన్నో ఆశలు పడ్డ పంతులుగారు ఆశలు అడియాశ లవుతున్నా యని దుఃఖించింది.

“మీరు నాన్నగారి కేమని వ్రాశారు ఉత్త రంలో?” అడిగాను.

“ఎప్పుడు—?”

“క్రితంపారి—!”

కండ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి రాజకుమారికి—

“సరే! బయటికి వెళ్లి వస్తాను—!” అన్నా, నిలవంతం చేయడం ఇష్టంలేక.

“చీకటి పడకముందే వచ్చేయండి. కుక్క లున్నాయి ఈ వీధిలో—!” కన్నీళ్లు తుడుచు కుంటూ, కొంచెం నవ్వుతూ అంది.

“అలాగే—!” అంటూ బయలుదేరాను.

*

మళ్ళీ ఇంటి కొచ్చేసరికి ఎనిమి దయింది.

వోల్లో దీపం వెలుగుతుంది. మెట్ల దగ్గర నిల్చుని చూస్తోంది రాజకుమారి.

నేను వెళ్లిం తరువాత స్నానంచేసి ఉంటుంది తెల్లని వాయిల్ చీర కట్టుకుంది — కుంకుమ బొట్టు పెట్టుకుంది.

“నా కోసమే చూస్తున్నారా?”

అవునన్నట్లు నవ్వింది.

లోపలికెళ్తూ అడిగాను—“మీవారు వచ్చారా?” అని.

“రాలేదు — ఇప్పుడే రారు—!”

ప్రక్క గదిలో కెళ్లి బట్టలు మార్చుకుని వచ్చాను.

“అన్నం వడ్డిస్తాను — కాళ్లు చేతులు కడు క్కోండి—!” వంటింటి తలుపు నానుకొని నిల బడి ఉంది రాజకుమారి.

“వారిని రానియ్యండి—అతిథి మర్యాద కాదు!” నవ్వుతూ అన్నాను.

“వారిప్పుడే రారని చెప్పిగా. రాత్రెప్పుడో వస్తారు—!”

“ఏం—?”

“అలవాటు—!”

“సరే” నన్నాను.

భోజనం చేయటం పూర య్యేసరికి తొమ్మి దయింది.

వసారలో ఒక మూల చివరన మంచం వేసింది రాజకుమారి.

వెళ్లి పడుకున్నా.

అంతవరకు నేనుగా చూసింది మననం చేసు కుంటున్నాను.

రాజకుమారి కే తోటా లేదు. సంసారం సుఖ తంగానే ఉన్నట్లుంది. మరి విడాకుల సమస్య ఎందుకు రేకెత్తిందో వీళ్ల మధ్య ఊహించడం సాధ్యంకాకుండా ఉంది. ఆయనగారిని చూసిం తర్వాతగాని ఒక నిర్ణయానికి రావటం సాధ్య పడేదేమో!

రాజకుమారిని ఈ విషయం అడిగితే సముద్రం పొంగి పొరలుతుంది— పంతులుగారు తన బిడ్డ ఎలా ఉందంటే ఏం చెప్పాలి?”

ఒక శోకదేవతలా

కన్నీటి సముద్రంలా

లేక రాజకుమారిలా — ఉందని చెప్పాలా?

పంతులుగారి ఏకైక సంతానం రాజకుమారి. తను రెండేండ్లనుండి చూస్తున్నాడు — ఒక్క

సీతైనా అవిడ తండ్రి దగ్గరికి రాలేదు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు తప్ప నేరేదేమీ లేదు.

పంతులుగారికి ఇంకా ఏమేం చెప్పాల్సి?

తన కూతురు సంసారం గురించి అడుగుతూ రాయన.

ఒక్క రోజులో ఏం అర్థం చేసుకుంటాడు.

తను మాత్రం? అయినా సంసారాని కేమయింది? అద్దంలాంటి ఇల్లు—

అంతకన్న స్వచ్ఛమైన హృదయం కల ఇల్లాలు.

సంసారంలో ముఖ్యంగా ఉండాలినవి—ఇల్లు, ఇల్లాలు—పోతే యిక ఆమె భర్త సంగతి? తను ఆయన్ని చూడలేదు. కనీసం అతనిని గురించి వివ నైనా వినలేదు. స్వయంగా ఎలా పరిచయ మవు తాడు?

ఆలోచిస్తూనే నిద్రపోయాను.

ఓ అర్ధరాత్రిన మెలకువ వచ్చింది.

లోపలినుండి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. ఒక కంతం రాజకుమారిది, మరొకటి మొగ గొంతు. బహుశా భర్త కావచ్చు. తాగి వచ్చిన మనిషిలా మాట్లాడుతున్నాడు.

“ఊరుకోండి! ఆయన బయట పడు కున్నారు. మీ అల్లరి విని నిద్ర లేస్తారు—” రాజకుమారి అంటుంది.

“అసలత నెవరు నా యింటికి రావటానికి? బయటి కెళ్లిపోమన్ను. అన్నట, అన్న. రోగిషి డానికి రోగిషి అన్న—!”

“క్రి—!”

కొంతనీపు నిశ్శబ్దం—

మళ్ళీ ఆయన కంతం వినిపించింది.

“వెళ్ళమని చెప్పేవా? నాల్గు తన్ని నేనే వెళ్ళ గొట్టాల్లా?” గర్జిస్తున్నాడు.

“ఎందుకెళ్తారు? నాకోసం వచ్చారు వారు!”

“అసలు నువ్వెవరిని మాట్లాడటానికి?”

“మీ భార్యను—కట్టుకున్న భార్యను!”

“షట్! రేపు వెళ్లిపోయే దాని!—నీలాంటి మూర్ఖురొగిని ఉంచుకోవడమే నాకు నానుర్తా! ఇంకా భార్యననే బిరుదా నీ మొహానికి!”

రాజకుమారి ఏదో అనబోయింది.

చెళ్ళమని చప్పుడైంది.

కొడున్నాడు వెధవ—రాజకుమారిని—సంగీత పంతులుగారి కూతుర్ని—నేనేదో నా భార్యతను విన్నున్నట్లున్నట్లునిపించింది.

“వెధవను బైటికి లాగి పడేస్తాను!”

అంటున్నా డాయన రొప్పుతూ.

రాజకుమారి తలుపు కడ్డంగా నిల్చే నుండ వచ్చు. తలుపు చప్పుడైంది. తరువాత రాజ కుమారి మూలిగినట్లు చప్పుడు.

“నీ బామికలు విరగ తంతా—నా కడ్డురాకు!”

ఆ కొట్టేదేదో రేపు విరగొట్టుండి. రే పాయన వెళ్లిపోతారు. మీ కాళ్ళ పట్టుకుంటాను!”

“ఛ! వెధవ!” పిప్పిమీద ‘ధడ’ మని

కొట్టినట్లు చప్పుడు.

లేచి కూర్చున్నా—

లాభంలేదు. నేను జోక్యం కలుగజేసుకోవాలి.

తన్ని చంపేస్తాడా దేవతను? తలుపుదాకా వెళ్ళాను. అయినా ఏదో అదృశ్యకృతి వారిందింది

కన్ను. పంతులుగారి మాటలు జ్ఞానం వచ్చాయి.

“నీ పెద్ద చేయవలసిందేమీ ఉండదు!”

పంతులుగారు నన్ను బంధించివేశారు.

ఇటువంటి దేదో జరుగుతుందని వారికి ముందే తెలుసునేమో!

లోపల రాజకుమారి ఏడుస్తోంది.

మూలగు ఇంకా వృషభంగా వినబడుతోంది.

“అయ్యో పంతులుగారూ—లోపల రాజకుమారి విసిగ్పడుతోంది. ఇప్పుడేనా నన్ను బంధించి మా కుక్కలతో చేయండి!” లోలోన కేకేశాను.

తనకని అన్నను సంపాదించి యిచ్చారు పంతులుగారు తన బిడ్డకు. కప్పిరు ముప్పిరు తయ్యాను రాత్రుల్లా.

రాజకుమారి కంటే నేనే ఎక్కువ విలపించా చి రాత్రులు.

* * *

తెలతెలవారుతుండగానే ఆయన బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పట్లోగా చూశాను. చాలా పొడుగు ఉన్నాడు. నడక ఎక్కువో చూసినట్లు గుర్తు.

కాఫీ తెచ్చింది రాజకుమారి.

“నా కలవాటు లేదు. ముఖం కడుక్కున్న తరువాత త్రాగుతాను!”

రాజకుమారి తీసుకెళ్ళి పోయింది.

విచారాన్ని సూచించే ఛాయలు ఏమీ కనిపించలే దామెతో. ఎంతో మామూలుగా ఉంది.

ముఖప్రకృతికనం చేసేవచ్చి కాఫీ త్రాగుతా అడిగాను.

“ఆయన వెళ్ళిపోయారా?”

“అవును!”

“నాతో మాట్లాడటం యిష్టంగా లేదేమో!”

వచ్చింది రాజకుమారి.

“మమ్మల్ని అడిగినట్లు చెప్పమన్నారు!”

దీంతో తేలిగ్గా చెప్పింది. రాజకుమారి ఈ విషయం. రాత్రులు ఏమీ జరగనట్లే మాట్లాడింది

“సంతోషం—నేను వెళ్తున్నాను!”

“అప్పుడే—?”

“వెళ్ళాలి. మళ్ళీ ఎప్పుడైనా వస్తాను. అక్కడ పంతులుగారు నాకోసం ఎదురుచూస్తుంటారు.”

రాజకుమారి మౌనం వహించింది.

వెళ్ళబోతూ అడిగాను—“ఏం చెప్పమంటారు?”

నేల చూపులు చూస్తూ అన్నది—“ఉత్తరంలో ప్రాసిన విధంగా జరగదని చెప్పండి!”

కప్పిళ్ళ నేలమీది కురితాయి.

“వెళ్తున్నాను—కేలవు!”

గుమ్మందాకా నడిచాను.

“అన్నయ్యా!”

వెనక్కి తిరిగి చూశాను. ఎంత బాగుందా పిలుపు? రాజకుమారి పిలిచింది. తన మనసు లోని ప్రేమంతా అమృతంగా మార్చి ఆ పిలుపుతో విసిరింది.

“అపార్థం చేసుకున్నానా అన్నయ్యా?”

“లేదు చెల్లాయి లేదు!” బయటికి సరిగా రాలేదు నా మాటలు. గబగబా పిధి తోక నడిచాను.

ఇంకా రాజకుమారి ఏడుపు వినిపిస్తోంది.

* * *

ప సా ద ం

రైలులో కెక్కి కూర్చున్నా.

అప్పుకుందా మనుకున్నా దుఃఖం ఆగలేకుండా ఉంది. ఎక్కడికో ఏకాంతంలోకి వెళ్ళి తనివీటిం ఏడ్వాలనిపించింది.

అవంతటవే కప్పిళ్ళ బాలువారుతున్నాయి.

“ఏమండీ!” ఎవరో పిలుస్తున్నారు ప్లాట్ సారంమీద నిలబడి ఉన్నాడు.

కిటికీలోంచి తొంగిచూశాను.

ఆయనేదో చెప్పన్నాడు నన్ను చూస్తూ. ఎక్కడో చూసినట్లుంది—విందరవందర జాట్లు.

“క్షమించాలి మీరు ... నన్ను మీరు—”

అతను స్పష్టంగా చెప్పలేకపోయాడు.

ప్రశ్నార్థకంగా చూశాను.

“నేను లోకేశ్వర్ రావును. రాజకుమారి భర్తను రాత్రులు జరిగిన గొడవకి ఎంతో విచారిస్తున్నాను!”

ఆయన చెప్పింది వెంటనే గ్రహింపుకు రాలేదు.

“ఏం చెప్పన్నాడు? ఎవరాయన?? తను అతన్ని క్షమించాల్సా—?”

ఆయన చెప్పనే ఉన్నాడు.

మూ డ వ

బ హు మ తి

క థ

“.... చాలా విచారిస్తున్నాను. మీరు నన్ను క్షమించాలి!”

రైలు కదిలింది. ఆయనక్కడే నిలబడి పోయాడు

“మీరు లోకేశ్వర్ రావుగారా?” పెద్దగా కేకేశాను.

అప్పటికే పది గజాల దూరమయ్యా ఉతను. ఆ దూరంలో నిలబడి ‘అవును’ టూ తల వూపాడు.

రైలు మరీ దూరమై పోయింది.

ఎంత చిత్రమైన మనిషి?

లోకేశ్వర్ రావా యిప్పుడు తనతో మాట్లాడింది? చాలాసేపటి వరకు కోలుకోలేకపోయాను.

రాజకుమారి భర్త నా దృష్టిలో క్రూరుడు, కఠినాత్ముడు—కానీ, అదిప్పుడు పూర్తిగా తారు మార్తై కూర్చుంది.

క్షమాపణల్ని మోసుకొచ్చా డాయన.

పంతులుగారు వెంటనే గుర్తుకొచ్చారు. ఆయనతో ఏం చెప్పాలి?

రాజకుమారి హిస్సీతి—ఆయన అబ్బడుగారి

మంచితనం— ఒకటే తోచింది

మంచితనపు ముసుగుతో లోకేశ్వర్ రావు ఏకైక

స్వరూపం.

రాజకుమారి గుండెగిండా పగిలిన మంచితనపు అమృతభాండాలు—

గుండె బరువెక్కింది.

“నీ చెల్లెలి కాపురం చూడబోతున్నావు క్షేమా!” అన్నారు పంతులుగారు. అవలు నేను చూసిందేమిటి? నాకేం అర్థంకాలేదని చెప్పలేమో ఆయనతో

తన బిడ్డ కాపురం చిన్నాభిన్న మపుతుందన్న భావాన్ని పంతులుగారు భరించలేదు. అందుకనే ఆయన కూతురు వద్దకు రాకుండా ఉండటానికి కారణం—ఆయనేదీ భరించలేదు. కనిపించేను చెప్పబోయే మాటలనైనా భరించలేదు.

పంతులుగారు నాకోసం నిరీక్షిస్తుంటారు.

వేయి గుండెల దడ దడలతో నాకోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తుంటారు.... కావీరి నిండిన కండ్లతో సతమత మవుతుంటారు.

పంతులుగారి స్మృతి నా బాధాశ్రువుల్లో సంతోషాన్ని చిమ్మింది.

* * *

శ్వేతన్ నుంచి ఇంటికి వేరుకూనేవరికి చాలా అలెన్యమైంది. దూరంనుంచే చూశాను....

గేటుదగ్గర చాలామంది నుంచాని ఏదో చూస్తున్నారు.

పరుగెత్తాను.

అక్కడి భీతావహ దృశ్యాన్ని చూసి స్తంభి భూతుణ్ణయ్యాను.

పంతులుగారిని పీటమీద కూర్చోబెట్టి, చెరోకవైపు ముసుపులు వదిలిపొకుండా పట్టుకొని నీళ్ళ పోస్తున్నారు.

పంతులుగారి శవం అది—

తల ఎటుంటే ఆటే వాలిపోతుంది.

“పంతులుగారూ—” పెద్దగా కేకేశాను.

ముందుకు పరుగెత్తబోతే ఎవరో పట్టుకున్నారు.

మరింతెవరో అంటున్నారు.

“ఇంకెక్కడి పంతులుగారు—?”

“వారి కష్టాలు ఈనాటికి పూర్తయ్యాయి!”

“అయ్యో పంతులుగారూ—నన్నటు పంపించి మీరిటు వెళ్ళిపోయారా? అందుకేనా నన్ను పంపించింది!”

పంతులుగారిని రూపంతో చూడలేక భోరున యేడ్చాను.

“పంతులుగా రెంతవని చేశారు?”

“ఎలా ఇంతమందిని వదిలి వెళ్ళిపోగల్గారు?”

పంతులుగారు జీవితంలో తనని నమ్ముకున్న వాళ్ళకేనాడూ అన్యాయం చేయలేదు. వారి ఏకైక ఆశ—అస్తి—రాజకుమారి. ఇన్నాళ్ళ రాజకుమారే పంతులుగారి బాధ్యత. అందుకనే యిన్నాళ్ళ జీవించి ఉన్నారు. ఆ బాధ్యత వేరొకటి కీచివేసి పరలోకగతు లయ్యారు.

నిశ్చయ మరణం వారిది..... తప్పితో చివరి శ్వాస పీల్చిఉంటారు.

పంతులుగారి బాధ్యత నా బాధ్యతైంది.

ఈ పవిత్రమైన బాధ్యతను ప్రసాదంతా నాకోసం మిగిల్చారు పంతులుగారు!

★

పెద్దవాడు కాబట్టి వాడిని పెంచుకున్నాడు కాబట్టి, వాణ్ణి కోప్పడితే కోప్పడి ఉండచ్చు. నీ స్ట్రీట్‌మిట్ తెలుసుకుని తిరుగూ అని హెచ్చరించ వచ్చు. ఆ చిన్న మాటకే వళ్ళ తూట్లు పడేవాడికి ఈ వివరీత బుద్ధు లెందు కనులు? అభిమాన స్వయం అభిమానంతోనే బ్రతకాలి మరి. తన వేదో మాట అన్నారని ఇంట్లో చెప్పి చెయ్యకుండా చేతి కందిన నగలు తీసుకుని పారిపోతాడు? పైగా ఊరునిండా వివరీతమైన అప్పులు గూడాను.

మనిషి - మిథ్య

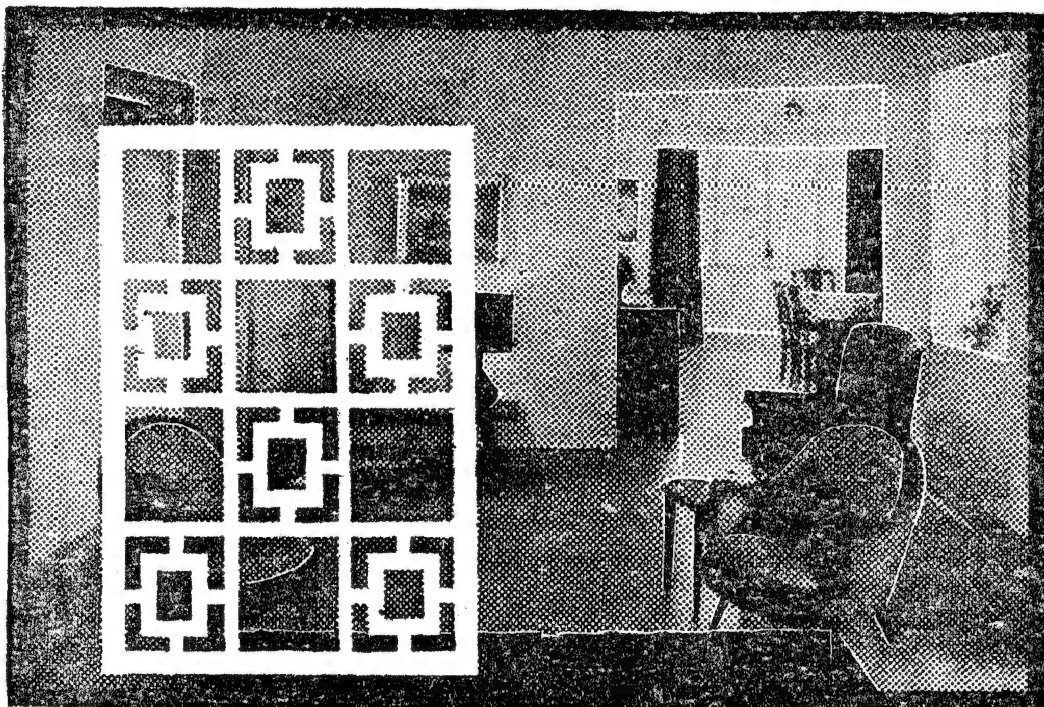
33 వ పేజీ తరువాయి

వాడు ఇల్లు విడిచిన తర్వాత నాలుగైదు నెలలుపాటు వాడి జాడ గురించి వెతికించారు. తర్వాత విసుగుపట్టి ఊరుకువచ్చారు. వాడు దుర్మార్గుడు, పాము, వాడి నరనరాల్లో విషం, కత్తిలేని కాలకూట విషం ప్రవహిస్తోంది. జీవితంలో వాడిని క్షించరాదు. వ్యర్థంలోపున్న

అక్క మమ్మ క్షణింతుగా, తనని తీసుకుపో వాడిని తిరిగి అదరించరాదు.

హఠాత్తుగా జానకిరామయ్యగారి గుండెలో పోటు వచ్చింది. ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకి వేరులేకపోయారు. పక్కనే ఉన్న రామాలయం తాలూకు అరుగుమీద కూర్చుండిపోయారు. పది నిమిషాలపాటు కూర్చున్న తర్వాత పోటు తగ్గింది, కానీ వివరీతమైన నీరసం పట్టుకుంది. ఇంత హఠాత్తుగా శరీర తత్త్వం మారి

జెడిఎన్ కోటింగ్స్‌ను అమ్మేది నాణ్యతే

రోబియాలాక్ స్లాస్టిక్ ఎమల్షన్

లోపలి పూతలకు సాటిలేని రంగు

రోబియాలాక్ స్లాస్టిక్ ఎమల్షన్ కళ్ళు జిగ్గెకొలిపే 120 రంగులలో లభింపగలదు. మీ ఇంటికి యీ రంగులు వాడితే ఎంతో కోరిక చేకూరగలదు. ముఖ్యంగా గోడలకు, కప్పులకు. కొయ్యతో చేసిన ప్రతి వస్తువుకు దీనికి దీటు రాగలది మరొకటి లేదు. పూతపూయడంతోలిక. పెంపిణీ అరిపోతుంది. కుంచెవారలు కనుపించవు. అతి మృదువుగా వుండి, విన్నాణం గొలుపుతూ వుండడమేగాక చాలా రోజులు చెక్కుచెదరదు. ఎన్నిసార్లు గోడలను కడిగినా, తుడిచినా రంగు తగ్గదు. ఇతరులకు మిన్నగా, ప్రత్యేకమైన విశిష్టత కలిగి వుండాలంటే దీనికి మించినది లేదు. ఈసారి మీ ఇంటికి రంగులు పేసుకొనేటప్పుడు రోబియాలాక్ స్లాస్టిక్ ఎమల్షన్ మాత్రమే వాడండి.

అనుభవం : బెర్లర్, జెన్నన్ & నికల్సన్ అంతర్జాతీయ సంస్థ సాధించిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ఇండియాలో 40 సంవత్సరాలుగా గడించిన అనుభవం కలిసివున్నది.

సాధన సంపత్తి : అత్యుత్తమమైన ముడి పదార్థాలతో, అత్యధనాశనమైన యంత్ర పరికరాలపై అనుపమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ఇది ఉత్పత్తి చేయబడుతున్నది.

నాణ్యతపై అబ్బాయిషీ : బానిసావధి అత్యున్నత ప్రమాణాలు, ఎడతెరిపిలేని పరిశోధన, అనుభవం పరీక్షలు వున్నందున సాటిలేని అంతర్గత పూతలుగా ఇవి కొనియాడబడుతున్నవి.

వర్గీకరణ : దేశం నలుమూలలా దీండ్లు తె & యన్ కోటింగ్స్‌లోని అన్ని రకాల రంగులను సర్వదా నిల్వలో వుంచుతారు. దీనికికోడు రంగులను గురించి సాంకేతిక ప్రవీణులు సర్వదా సమచిత్త సంహిత ఇవ్వగలరు.

మీ నమీవంలోగల డీలర్ ను కలుసుకోండి :

జెన్నన్ & నికల్సన్ (ఇండియా) లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు : 2, పెయిల్లీ స్టేన్, కలకత్తా-1

JEN/17TEL

బొడంలో కంఠరహితు చందరు. ఆయన నెమ్మదిగా లేచారు. రిక్తాని పీలిచి ఇంటికి వెళ్లెను.

ఇంటి అడుగు పెడుతూనే ఆశ్చర్యపోయాడు. శంకరం వాళ్ళ చెల్లాయిలో ఏదో చెప్తున్నాడు. గుమ్మం దగ్గర వాన్నగార్ని చూడగానే మాటలాపి ఒకసారి ఆయనవైపు చూచి తలవంచుకున్నాడు.

జానకిరామయ్యగారు తన అస్పష్టమైన దాచుకుంటున్న "ఎప్పుడొచ్చావ్? ఉద్యోగం ఏమైంది?" అని అడిగారు.

శంకరం తండ్రి ప్రశ్నకి వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు.

* * *

ఫోన్ మోగింది!

నిరంజనం మొదట్లో వినిపించుకోలేదు. మళ్ళా పాడావిడి చేసింది ఫోన్. విసుక్కుంటూ రిసీవరు అందుకున్నాడు నిరంజనం.

"హెల్లో..... నిరంజనాన్ని"

"నేను..... రేణుకాని మాటాడుతున్నా. అనుకోకుండా సీనియర్ వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. సుందరివాళ్ళ బలవంతం చేశారు. ఇట్టుంచి ఇంటి సీనియర్ వెడు తున్నాం. వచ్చేప్పటికీ వేళవచ్చు. సుబ్బయ్యతో కేరియర్ తెప్పించుకుని భోంచేసేయండి" అవతల నుంచి ఈ నాలుగ ముక్కలా వినిపించాయి. విన్న తర్వాత ఫోన్ పెట్టేశాడు నిరంజనం.

అతని కీవేజ్ మనసు బొత్తిగా బాగులేదు. ఇంటి దగ్గర్నుండి వచ్చిన ఉత్తరం తన మనసుని పాడు చేసింది. అన్నీ ఒకేసారి వచ్చినట్టు, ఇంటి మీదా, నాన్న మనసుమీదా దాడి చేశాయి పరిస్థితులు. నిరంజనం ఆ ఉత్తరాన్ని మళ్ళీ చదివేడు.

"రెండు రోజుల క్రితం శంకరం కాకినాడ నుంచి వచ్చేశాడు. ఉద్యోగంకోసం వెళ్ళినవాడు ఉత్తర చేతుల్లో రావడం నాకు ఆశ్చర్యం అనిపించింది. కారణం అడుగుతే ఒక్కటే సరిగ్గా తెల్సి చెప్పడం లేదు. వాడి వద్దతి విడ్డూరంగా ఉంది. ఎక్కడో చాలి, చాలని జీతంతో ఉద్యోగం చేసే దానికంటే వాగలి పట్టుకుని సేద్యం చెయ్యడం మంచిదంటున్నాడు. అనలు వాడి ఉద్దేశ్య మేమిటో స్పష్టంగా బోధపడటంలేదు. నాకేం తోచకుండా ఉంది.

శంకరం ఉద్యోగం గురించి అలా ఉంది.

నువ్వు, నేనూ మన మందరం మరిచిపోయేందుకు ప్రయత్నిస్తూన్న రాజారావు ఈ మధ్య మా దీనిబంధుకి బరంపురంలో కనుపించాడు. అతి దారణమైన స్థితిలో. ఆ మచ్చ మనకి దూరమైందనుకున్నాం. మళ్ళా దిక్కుమాలిన మొహాన్ని అవాంఛనీయమైన పరిస్థితుల్లో చూడాల్సి వస్తూందేమోనని అనుమానం. వాడి గమక ఈ ఇంటి దమ తొక్కిలే? — ఈమధ్య విష్కారంగా కోసం వచ్చేస్తుంది నాకు.

నా ఆరోగ్యం బొత్తిగా బాగోలేదు. ఈ రెండు రోజులా కాలు బయట పెట్టలేదు. డాక్టరు చెప్పున్న డేమిటంటే—బ్లడ్ ప్రెషర్ కి సంబంధించిన రోగము, శ్రద్ధ తీసుకోవడం చాలా అవసరమని. నా గురించి నా కెప్పుడూ భయంలేదు. ఈ ప్రాణం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు రాలిపోతా అప్పుడని తెలుసు. కానీ ఒక్కటే చింత వచ్చే నమ్ముకున్న నా కుటుంబం ఒక స్థితికంటూ కా రాలేదు. మనల్ని

మనిషి - మిథ్య

ఆవరించిన చిన్న చిన్న సమస్యలూ ఇంకా తీరనే లేదు. ఇలాంటి స్థితిలో.....

మొన్నమధ్య ఉత్తరం రాశావు. గుంటూరు వైద్య శాకర్లు చాలా బావుంటాయనీ, వీలైతే ఓమాటు రావలసిందనీను. రెండు మూడు రోజులో రాదల్చుకున్నాను. ఇక్కడ ఒక చిన్నమాట—శంకరానికి తెలికుండా సువ్వే ఎక్కడయినా ప్రయత్నించి వాడికో ఉద్యోగం వేయించు. నాకు తెలుసు—వాడికి నాగలి పట్టుకోడమే చాలాగాదు. సేద్యానికేం పనికొస్తాడు.

సుశీలకు మొన్నమధ్యనే ఒక సంబంధం వచ్చింది. కానీ అది నాకు నచ్చలేదు. వివరాలు వ్యయంగా చెప్తాను.

ఇంకేం వ్రాయను? ఇప్పటి కిది చాలా పెద్ద ఉత్తరం అయ్యింది. పూర్తిగా రాసిన తర్వాత చదివాను. ఇన్ని విషయాలు చెప్పే సీ-మనుసు పాడు చేయడం న్యాయంకాదు; గ్రహించగలవు.

రేణుకకి, నికూ నా అశీస్సులు.

—జానకిరామయ్య.

=====

రామూ : మేమారు ఈ రోజు స్కూలుకి లేటుగా వచ్చా రేమింది?

మేష్టారు : మరేరా! నిద్రలేచే సరికి ఎనిమిదయింది...

రామూ : ఏమిటండీ! మీరు ఇంట్లో కూడా నిద్రపోతారా?

రంగారావు.

=====

నిరంజనానికి, తమ్ముడి ఉద్దేశ్యం అర్థంకాలేదు. ఉద్యోగం దొరకడమే ఒక గొప్ప యజ్ఞంగా తయారైన ఈ రోజుల్లో ఎవరో మిత్రుడు ఉద్యోగం వేయిస్తానని రాస్తే వెళ్ళాడు. మళ్ళీ ఇలా అకారణంగా ఉత్తర చేతుల్లో తిరిగి రావడంతో అంత రాత్రి మేమిటో? అనలక్కడ ఏం జరిగిందో ఊహించటానికి వీలుపడటంలేదు.

నిరంజనం లేచాడు. సిగరెట్టు ముట్టింది వరండాలోకి వచ్చాడు. కాసేపు అక్కడే నిలబడి సిగరెట్టు కాల్చేసాడు.

నాన్న తన నింకా అర్థం చేసుకోలేదు.

తనిక్కడ అంతర్వా, హోదాలో బ్రతుకు తున్నమాట వాస్తవమే. కానీ.....

విసుగ్గా, సిగరెట్టు పీచిని కాలి కిందవేసి నలిపేశాడు. సుబ్బన్నని పీలిచి రాత్రికి కేరియర్ తీసుకు రమ్మని చెప్పేడు. బట్టలు మార్చుకుని రింగు రోడ్డు వైపు నడక ప్రారంభించేడు.

అధికారమూ, అంతస్థా రెండూ ఉన్నాయి. స్థానికంగా పరువు, ప్రతిష్టలూ ఉన్నాయి. తన చేతికింద చాలామంది బ్రతుకుతున్న మాటా విజయ.

ఇలా అని చాలామంది చెప్పుకుంటారు. అప్పు డప్పుడూ తమా 'అత్యవసరం' చేసుకోడం కద్దు. కానీ, యధార్థం అతోచిస్తే తన బ్రతుకు వడ్డం

తన విస్తరి కాదు. తనపైన వర్తనేక్షణ, అధికారమూ లాటి శక్తులు మావయ్య చేతుల్లో ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన వ్యాపార విషయాలు ఆయన వంశ దించాలి. తన అభిప్రాయాలు ఆయన కను గుణంగా మార్చుకోక తప్పదు. అనగా అర్థం తను మరొకళ్ళ చేతిలో అట బొమ్మ!

సమర్థ నియుడైన వ్యక్తి వ్యాపార వంశని వెయ్యి కళ్ళతో పేట కుక్కలా కనిపెట్టాలి గనుకా, ఇంత బాధ్యతా మరొకళ్ళ చేతికి వస్తుగించడం ఇష్టం లేదు గనుకా, తన సువయోగించుకుంటూ వ్చారు మావయ్య.

ఆయన లొక్కడు. అంతా తన చేతిలో పెట్టి నట్టు నటించి, తననొక ఆయుధంలా ఉపయోగిస్తూన్నా రాయన. ఇలాంటి సమయంలో తమ్ముడికి ఉద్యోగం అందునా అతి సామాన్యమైనది కావాలని ఆయన్నడుగుతే మరింత చురుకైనదేవడం మినహా మరొకటి జరగదు.

తనలాటివారు శ్రమింతులంటిల్లో కాలు పెట్టు డమే విడ్డూరమనిపించింది చూచేవారందరికీ. ఈ నన్న సత్యాన్ని తన పరివరయన్నుల్లో చెప్పు కుని తన విశాల హృదయాన్ని దృక్పథాన్ని చాటి చెప్పుకోవాలనే తనవ రోజు రోజుకీ ఉధృతమవు తుంది మావయ్యకి.

మనిషికి తనమీద తనకి నమ్మకం, విశ్వాసం, ధీమా గౌరవం ఉండాలి. రేణుకతో తన పెళ్ళి యైన నాటినుండి అవన్నీ ఒక్క టక్కటిగా దూరమవుతూ వస్తున్నాయి. ఒక్కో మెట్టు దిగి పోవడం జరుగుతోంది.

ఈ వంజరంలోంచి అప్పుకోవడం తనకి చేత కావడంలేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో తమ్ముడ్ని కూడా ఈ వంశోదయంలో ఇరికించి, వాడి ఆత్మాభి మానంపైన దెబ్బ తీయడం తనకి సుతరామూ ఇష్టంలేదు. వాడికి ఉద్యోగం వచ్చిన మరుక్షణం నుండే ప్రారంభమవుతుంది గారడీ.

"ఫలానాతను మా అల్లుడికి వ్యయంగా తమ్ముడు. పాపం, చదువున్నా అగిన ఉద్యోగం లేక నానా ఇబ్బంది పడుతాంటే అయిన వాళ్ళపై చూస్తూండటం ధర్మమంటారా? అందుచేతనే అతని గూడా ఒక దారి చూపించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇదిగో ఇలా చెయ్యగలిగాను" అని తను కలుసుకున్న పెద్ద మనుషుల్లో తోచినప్పుడు బాతా భానీలో చేర్చి చెప్పుకుండా ఉండలేడు మావయ్య. తమ్ముడి నంగతి తనకి బాగా తెలుసు. వాడు ఈ మాటలు వింటూ నవించి పూరుకుంటాడన్న మాట అబద్ధం. తను కాబట్టి—'నర్దుకుపోయే మనస్తత్వం' ఇంకా చావలేదు కాబట్టి నవ్వుతూ తిరిగి కలుగుతున్నాడు. వాడికి ఉద్యోగం వేయించడం అని లేనిపోని 'వొట్ట' నెత్తిమీద రుద్దుకోడ మన్న మాట.

తనముందు నడవగా కారు ఆగింది. కార్లోనే 'హెల్లో' అన్నాడు శివానంద్. నిరంజనమూ ఏదీ చేశాడు నవ్వుతూ.

"ఏమిటి విశేషం మాదారి వస్తున్నావ్?"

"ఏం లేదు. తోచక."

"నో తోచకా బిజినెస్. కమాన్. అలా క్లబ్బు క్లౌగ్నాద్దాం."

"ఇవ్వాళ రాతేను."

"బలే.....ఇంకా నయం. ఇవ్వాళ కొత్త చేతు లొస్తూన్నాయి. ముఖర్షి అని చెప్పే ఒక బ్రహ్మం

దమ్మెన చెయ్యి దిగిందట. అతని ముందు మనిషిని వరిచయం చేసుకోవాలని అభిలాష. మధ్య చెయ్యి కలవకపోతే మా బాగు ప్రేక్షకుడిగానైనా రద్దా. ఆనందిద్దువుగానీ" అన్నాడు శివానంద్.

నిరంజనం అయిష్టంగానే కాలెక్కాడు. కారు కదిలింది.

శివానంద్ ఆసీనరు. 'దాహం' గల పెద్ద మనిషిని చాలామంది అనుకుంటారు. అంచం తీసుకునే చాలా మందికి ఉద్యోగాలు చేయించాడని అనుకుంటారు ఈ సాపేక్ష్య దబ్బుని పేటానికి అంకితం చేయడం అతని కలవాలి. అతని బహిఃప్రణం పేటా. దానికోసం ఎంత త్యాగమైనా చేయగల ధీరోదాత్తుడు.

నిరంజనానికి అతన్నే వరిచయం క్లబ్బులో జరిగింది. అది బయట కూడా ప్రాకి పేహితులయ్యారు.

ఈ క్లబ్బు వాలావరణం రుచించలేదు నిరంజనానికి. అలా అని బయటకు చెప్పుకుంటే 'అనాగరికుడు' అని గేలి చేయగలరు కాబట్టి తప్పని సరిగా ఆ ద్వేష భావాన్ని గుండెల్లో దాచుకోవలసి వచ్చింది. ఇలా క్లబ్బుల కెళ్లడం కొన్ని ఏళ్ళి పనులు చేయడం లాటి నవ వాగరికతా లక్షణాలకి మావయ్యే మార్గదర్శకుడు.

కారు రింగ్ రోడ్ దాటి బవునోతోకి వస్తూ ఉండగా శివానంద్ అన్నాడు.

"ఎన్నార్లనుంచో నీతో ఒక ముఖ్యమైన విషయం

పుట్టుకొస్తుంది" అన్నాడు నిరంజనం ఖుణితబ్బి.

"కానీ ఎప్పాయింట్ మెంట్ విషయాల్లో, నీ డిపార్ట్ మెంటులో నీ చెయ్యి ఎంతవరకు ఉందో మా కంపెనీలో నా చెయ్యి అంతే ఉంది మరి" అన్నాడు విష్ణురంగ.

శివానంద్ కి వేవమొచ్చింది. క్లబ్బు దగ్గర కాలానీ దిగుతూ 'దబ్బుల్ రైట్' అన్నాడు విష్ణురంగ.

నిరంజనాన్ని అక్కడే వదిలి శివానంద్ గబగబా క్లబ్బులోకి నడిచేడు. నిరంజనానికి బాధ అనిపించింది.

వెంట బెట్టుకొచ్చి, తన మాట కాదన్నాడనే నెపంతో వసిపిల్లాడిలా ప్రవర్తించిన శివానంద్ వాలకం అనవ్వం కలిగించింది. గూడాను. కొందరి మనస్తత్వాలు చాలా చిత్రంగా ఉంటాయి. వాళ్ల వయస్సు పెరిగినంతగా మేధస్సు సాస్కారం పెరగవు. ఈ స్వభావం చూస్తూన్న వాళ్లకి జాగుపు కలిగించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు మరి.

తన దగ్గర ఉద్యోగమైతే యోగ్యతా యోగ్యతలు కావలసివాయిగాని ఎదటివాడి దగ్గరైతే ఆ పట్టెంపులు లేనట్టు మాటాడారు శివానంద్.

క్లబ్బు ఆవరణలో మరో నిమిషం గూడా నిలువకుండా ఇంటికి తిరిగివచ్చేటాడు నిరంజనం.

ఆ రాత్రి భోంచేసే మరో తడవ నాన్న రాసిన

"భారదం టిమా పిన్చి కూతురు. కి. యూ. కి. వరకూ వదువుకుంది. సంగీతంలో మంచి ప్రవేశం ఉంది. చాలా చక్కగా పాడగలదు. పిన్చి భారదారేపు సాయింత్రం వస్తున్నారు. మీరు పెందరాళి వస్తే వాళ్లని రిపీపు చేసుకోవచ్చు."

"మాద్దాం. వీరైతే అలాగే చేద్దాం."

"అదేం కుదరదు."

"అంటే?"

"అబ్బ! మీ కబ్బు విషయాలూ విడువరిచి చెప్పి లండి మరిను. వాళ్లు మనింటికి రావడం ఇదే మొదటిసారియే. మర్యాద చెయ్యడం మన వంతు గదా."

"అలాగే.....నీ లోపమూ రాకుండా మర్యాద చేద్దాం. సరేనా?"

రేణుక వీవీ మాటాడలేదు. అతని మాటలకి కోపం వచ్చింది కాబోలు రున రున చూచింది.

"చాలా వేళయింది. నాకు నిద్రొస్తుంది" అన్నాడు నిరంజనం.

"మీ నిద్ర పాడు చేయడానికి నేను రాలేదు. హాయిగా నిద్ర పొండి" అంటూ విన విసి వెళ్లి పోయింది రేణుక. లైట్ ఆఫ్ చేసి కళ్లు మూసుకున్నాడు నిరంజనం.

ఆ రాత్రి అతనికి సరిగ్గా నిద్ర పట్టలేదు.

* * * ఆ సాయింత్రం అతనికి నాలుగంటలకి అపే

మాటాడాలని ఉంది."

"ఏమిటో అది?"

"మాకజన్ ఒకడున్నాడు. మెట్రిక్యులేషన్ ఎలాగైతే సానయ్యాననిపించుకున్నాడు. వది హేను రోజులు ంచి మా ఇంటిలోనే మకాం చేశాడు. 'నాకు ఉద్యోగం కావలసి వచ్చింది కాబట్టి వేయిస్తావా ఫస్టా' అని కూర్చున్నాడు. చెప్పస్తా—ఉద్యోగాలు దొరకక, గ్రాడ్యుయేటునుంచి పండలకొద్దీ అప్లికేషన్లు మా డిపార్ట్ మెంటుకి వచ్చాయి. పైగా రాబోయే ఇంటర్వ్యూలో నా చెయ్యి అంతంత మౌత్రంగానే ఉంటుంది. మాజీసర్ మానేజర్ అప్పాయింట్ మెంట్స్ చూస్తాట్ట. ఇలాటి పరిస్థితుల్లో మావాడు ఇంటర్వ్యూకొచ్చి నిలబడతాడనే నమ్మకం నాకులేదు. మాజీసర్ మానేజర్ ముందు, యోగ్యతగల అనేకమంది కేండిడేట్స్ ని అవతలకు వెట్టి మావాడి పేరు సజెస్టు చెయ్యడం గూడా ఏమంత భావ్యమూకాదు. అందరినల్ల మా వాడికి మా డిపార్ట్ మెంటులో ఉద్యోగం దొరకడం కల్ల వుదా శ్రమ తప్ప."

"అవుతే?"

"ఏముంది. నా పరిస్థితి నంతా చెప్పుకున్నాను గదా. మరి అవతల వాడికేము ఉద్యోగం కావాలాయే. అందుచేత నువ్వే మీ కంపెనీలో వాడికి చోటివ్వాలియో" అన్నాడు ఆసీనర్.

"ప్రస్తుతం—మా కంపెనీలో ఖాళీలున్నట్టు లేదు."

శివానంద్ గట్టిగా నవ్వేడు. నిరంజనానికి అతని వాలకం చిరాకు కలిగించింది.

"నువ్వైతే తలుచుకుంటే వేరేమీ దాకంతటాదే

ఉత్తరం చదివాడు. ఎన్ని సార్లు చదివినా—అదే ఉత్తరం, అనే విషయాలు, అదే భాద. భారంగా నిట్టూర్చి నదుం వాల్చాడు.

దాదాపు వది గంటలకి రేణుక వచ్చింది. తాను కారు దిగి, కారులోవున్న వేమ్రాళ్లని ఎవరింటి దగ్గర వాళ్లని దిగబెట్టిరమ్మని ద్రైవరత్త చెప్పి ఇంటికి వచ్చింది.

నిరంజనం మంచం పక్కన వున్న పేము కుర్చీలో కూర్చుంటూ—

"భోంచేశారా?" అనడిగింది.

"ఘా....."

"వాళ్లతోపాటు వీనిమాకీ వెళ్లేంతవరకూ నా ప్రాణం తీకారు. వెళ్లక తప్పిందికాదు."

"ఉహూ....."

"....."

"....."

"మీరీ వేళ అదేలా ఉన్నారే?"

"....."

"పంట్లో బాగో లేదా?"

"బాగానే ఉంది"

"మరి?"

"ఏమీలేదనడంలే!"

"కాదు.....నీదో ఉంది విశేషం"

"అలాగా. పాకు తెలియలే" అన్నాడు విష్ణురంగ.

"....."

"....."

"మా పిన్చివాళ్లు వస్తున్నారట. కొరడ ఉత్తరం రాసింది"

"అయితే?"

సూరీ ఫోన్ చేసింది రేణుక.

"పిన్చివాళ్లు వచ్చే వేళంబంది."

"అవుతే"

"ఇదేమిటండీ! బొత్తిగా పసిపిల్లలై పోతూ న్నారు. మనం వాళ్లని రిపీపు చేసుకోవాలి గదా. త్వరగా వచ్చేయండి మరి."

"సారీ.....రేణు. నేను రాలేను. అఫ్ సు పనింతా తెనుల్లేదు. కాబట్టి....."

"అఫ్ సుపని తెనులకపోతే అవతం కొంపలేం మునిగిపోవులేండి. ఆ పని అలా పెట్టేసి రండి. రేపు చూచుకోవచ్చు" నిరంజనం మాటకి అడ్డు వడి అన్నది రేణుక.

"నో.....రాలేను. నా తంజైన గూడా మచ్చి రిపీపు చేసుకో"

"అంతేనా?"

"....."

"అవుతే కారు వందండి. ఆర్డర్ లో" అనేసి ఫోన్ పెట్టేసింది రేణుక.

కారుని ఇంటికి వంపి, తన పనిలో నిమగ్నుడయ్యాడు. వనంతా ముగిసేసరికి రాత్రి ఏడు గంటలయ్యింది. బయట కొచ్చి నిలబడ్డాడు. ఇంటి కెళ్లిన కారు ఇంకా తిరిగి రాలేదని తెలిసింది. అలాగే నడుచుకుంటూ ఇంటి కొచ్చేడు.

"గోపాల కృష్ణుడు నల్లనా గోకులమున పాలు తెల్లనా!"

చక్కటి గొంతునుంచి ప్రావ్యంగా వినిపిస్తోంది పాట. నిరంజనం మంత్ర ముగ్ధుడిలా గుమ్మం దగ్గరే నిలబడి పోయాడు. పాట పూర్తయిన రక్తాత తప్పరిల్లి తోపరికి వచ్చేడు. (సశేషం)

రామ చరిత్ర మాస

• తులసీదాసు •
రామచరిత్ర
తెలుగు
ముంగర
శంకరరాజు

5

ప్రవర్తమానులు

చిన్నతనము నుండి లక్ష్మణుడు రాముని అనుసరించెను. భరత శత్రుఘ్నులు పరస్పరానురాగముతో నంచరించిరి. రూపగుణములందు ఆ నలుగురు ఒకరి కొకరు తీసిపోక సమానశీలురై యుండిరి.

కాని రామచంద్రుడు వారితో మణిపూసవలె సర్వలకు ప్రీతిపాత్రుడై పెరుగుచుండెను.

అతని రూప రేఖ లావణ్యములు ఎవరిని మోహింప జేయవు!

శరీరము మేఘ వర్షము! తామరాకుపై తలతళలాడు ముత్యము లాంటి కాలిగోళ్లు వజ్ర ధ్వజాంకుశ రేఖతో నొప్పుచున్న పాద ధ్వయము! మన్ములను ముగ్ధుల జేయు మాపుర ధ్వని. ఉదరమున ముచ్చట గొలుపు త్రివలి. విశాల భుజములు, సింహ నౌక పతకము, భృగుచరణ విహ్వలమును, మణి హారములు గలిగిన వక్రస్థలము, కంబు కంఠము, పాలవండ్లు, విశాల నేత్రములు, అరుణాధరము, అన్నీ కలసి కోటి మన్మథుల ధిక్కరించు శరీర సౌందర్య మతనిది. బాలరాముని రూపురేఖ వైభవము అవర్ణనీయమై నది.

ఆ మోహన మూర్తి ఆ వాఙ్మైననగోచరుడు, అద్భుతములు లేచి సన్నిధానంద స్వరూపుడు అయిననూ భక్త వత్సలుడు గాలిట్టి, జననీ జనకులను నయదానందకరమగు బాల క్రీడలచే రంజింప జేయు చుండెను. కౌవల్య తన చిట్టి తండ్రి ముద్దు చేష్టలకు ముగ్ధురాలు కాని క్షణములేదు.

ఒక దినము తల్లి బిడ్డకు నీళ్లుపోసి ఉయ్యెలతో నిద్ర బుచ్చెను. అనంతరము కుల దేవతకు పాయనము నైవేద్యమిడి, వంటశాలకు వెళ్ళి వచ్చెను. అప్పుడు ఆమెకు పూజా గృహములో నైవేద్యము అరగించుచున్న బాలరాముడు కన్నడెను. అక్కడనుండి ఉయ్యెలవద్దకు వెళ్ళి చూడగా అక్కడ కూడ రాముడు యథాప్రకారం నిదించుచుండెను. నైవేద్యము అరగించుచున్న, ఉయ్యెలతో నిదించుచున్న ఇద్దరు రాములను జూచి ఇది ఏమి మాయయని దిగ్భ్రమ జెందెను. అప్పుడు రాముడు నవ్వుచూ, తల్లికి తన విశ్వరూపమును చూపెట్టెను. ఆ విశ్వ రూపముతో ఆమెకు ఎన్నియో ఈశ్వర రహస్యములు గోచరించెను. అందుతో ఒకటి — భగవంతుడూ అతని ఎదుట మాయచే ఆడింపబడు జీవుడు, మాయనుండి జీవునికి ముక్తి కల్గించు భక్తిని కౌవల్య కాంచ గలిగెను.

కౌవల్య కేలుమోడ్చి—“భగవాన్, ఇక నీ మాయను నాపై ప్రసరింపజేయక కరుణించు” నుని వేడెను. భగవంతు డిట్టెన్నియో తీలను ప్రదర్శించి భక్తులకు ఆనందము చేశారపుచుండును.

ఇదియేగాక, ఆ పరబ్రహ్మ బాల భావముతో, ఒకప్పుడు సౌధ ప్రాంగణమున దోగాడుచూ,

మిఠొక్కడు యమ్ములో ఆడుకొనుచూ ఇంకొక్కప్పుడు దధోధనము ముఖమునకు పూసుకొని ముద్దు గొలుపుచూ, తల్లి వాత్సల్యమును వేయి విధముల వినోదింపజేసెను. రామ, భరత, లక్ష్మణ, శత్రుఘ్నులు సకల జనులకు ప్రీతికరముగా దిన దిన ప్రవర్తమాను లగుచుండిరి. ధశరథుడు యథా సమయమున వారికి కేళి బంధనము పండ్లండవ యేట ఉపన యనాది సంస్కారములు చేయించి గురువుల వద్దకు చదివించుటకు బంపెను. రామాదులు అతి శ్రీమకాలముతో ఉపాధ్యాయుల వద్ద సకల విద్యలు నభ్యసించిరి. క్షత్రియోచితమగు శస్త్రాస్త్ర ప్రయోగములందు సైతమం ఆరితేరిన ప్రవీణులైరి.

నిత్యమూ ప్రాతఃకాలముననే లేచి అల్లి దండ్రులకు నమస్కరించి, వారు తమ దిన చర్యల ప్రారంభింతురు. శాస్త్రములను చదువుట శస్త్రములను ప్రయోగించుట, పురాణోత్పాసనములు వినుట, తమ్ములతో వేటకై వనములకు వెళ్ళుట మొదలైనవి వారి నిత్య కార్యములు. గుణ సంపన్నులు, దిన దిన ప్రవర్తమానులగు ఆ నల్లరు రాకుమారులు ధనుర్బాణములు ధరించి పుర వీధులందు వచ్చుచూ పోవుచున్నపుడు వారి రూప సౌందర్యములను నేత్ర పర్వముగ తిలకించి అయోధ్యావాసులు ముగ్ధులగుచుండిరి.

విశ్వామిత్రుని వెంట రామ లక్ష్మణులు వెళ్ళుట

“ఓ అవర్త! ఆ పై జరిగిన కథ చెప్పుచున్నాను శ్రద్ధతో అలకింపుము” అని శంకరుడు పార్వతి కిట్లు చెప్పెను.

విశ్వామిత్ర మహర్షి మహాజ్ఞాని. అతడు మునులతో గూడి వనమందు తపసు చేసుకొనుచుండెను. విశ్వామిత్రాదులు చేయుచుండిన యజ్ఞ యాగములకు మారీత నుబాపా లనడి రాక్షసులు అటంకకము కలిగించి భగ్గుము చేయుచుండిరి. ఈ రాక్షసుల దుండగముల వలన వారి క్రతుక్రియలు సాగలేకుండెను.

అంతట విశ్వామిత్రుడు ఒక దినము—“ఈ రాక్షసులను భగవంతు యొక్కడే సంహరించగలడు. శ్రీహరి అయోధ్యలో అవతరించెనున్నాడు. అయోధ్యకు వెళ్ళి, శ్రీమన్నారాయణుని కన్నులారా చూచి, రాక్షసుల బారినుండి, ఋషుల యజ్ఞములను రక్షింపుమని ప్రార్థించి వచ్చెద—” నని యోచించి అయోధ్యకు బయలు దేరెను.

అనతికాలమునకే విశ్వామిత్రుడు అయోధ్య సమీపించి, సరయూ నదిలో స్నానముచేసి రాజ సభ చేరెను.

ధశరథుడు మహర్షిని ఆశ్రమముతో ఆహ్వానించి అర్హ్యపాద్యులతో పూజించి, ఉచితాపన మిచ్చి సత్కరించెను. పిమ్మట రాజ సభ్యులు పుత్రులను రావించి వారిచేత మహర్షికి పాదపూజ చేయించెను. చంద్రుని జూచిన చక్రేరమువలె రాముని తిలకించిన విశ్వామిత్రుడు ఆనందముతో వశ్య మరచెను. కుశల వ్రళ్ళల పిమ్మట రాజ మహర్షి రాకకు గల కారణము తెలుసుకొన కుతూహల పడుచున్నట్లు వెల్లడించెను.

అంతట విశ్వామిత్రుడు—“రాజ! రాక్షసుల

జాగ్రత్తయి యిట్లు చేయి. యిట్లు చేయి. నీకు లభించును. నీ కుమారులను నాతో బంధువులు. వారు రాక్షసులను నంపించి నాకు సహాయపడెదరు. నా కోరిక వెరవరును. నీకు కీర్తి లగును" అని రాజా నడిగెను. విశ్వమిత్రుని కోరిక తెలుసుకొని రాజా ముఖము వెలవెలబోయి నిర్విణ్ణుడై యాయెను. అతడు దీనుడై ఇట్లు మొరపెట్టెను.

"ఓమునీశ్వరా! ఈ బిడ్డలు నాకు వృద్ధాప్యముతో పుట్టిరి. వీరిని ప్రాణములతో సమానముగ చూచుకొను చున్నాను. సైగా రాముని కూడ నిదే ఒక క్షణముండలేను. స్వామీ! వారిని తప్ప మరెవరినూ కోరుము. నా ప్రాణములు సైతము భారబోయుటకు వెనుదీయను. అయ్యో! ఆ హేర రాక్షసు లెక్కడ. ఈ పసిబాలు లెక్కడ!" అని విచారించెను. రాజాకు బిడ్డలపై గల ప్రేమాను రాగములు చూచి విశ్వమిత్రుడు హర్షించెను. వశిష్ఠుడు భరణధునికి అనేక విధముల సచ్చజెప్పి, మునివెంట రామ లక్ష్మణులను పంపించుటకు అతనిని ఒప్పించెను. పిమ్మట దశరథుడు రామ లక్ష్మణులను రప్పించి, వారిని ప్రేమతో వృద్ధ యమున కత్తుకొని దీనిని విశ్వమిత్రునికి అప్ప గించెను.

రామ లక్ష్మణులు తల్లి దండ్రులకు నమస్కరించి, గురువుల ఆశీర్వాదములు పొంది, మునివెంట అడవులకు వెళ్లిరి.

ఎర్రతామరల వంటి కన్నులు, విశాలమైన వక్షము, బలీయమగు బాహు దండములు కలిగిన క్షత్రియ కుమారులు క్షాత్రతేజము ఉట్టి పడుచుండ ధనుర్బాణములు ధరించి మునివెంట అరణ్య మార్గమున జనుచుండిరి.

ఇట్లు పోవుచుండ దారిలో వారిని తాటకీ అను రాక్షసి ఎదుర్కొనెను. రాముడు ఒక్క బాణముతో తాటకీని కూల్చి దానికి స్వర్గప్రాప్తి కలుగజేసెను.

విశ్వమిత్రుని ఉత్సాహమునకు మేరలేకపోయెను. అతడు బల — అలిబల అను విద్యలను వారి కిచ్చెను. ఆ విద్యల వలన శరీర సౌష్ఠ్యము చెడక ఎన్ని దినములైననూ ఆకలి దప్పలు కలుగవు. ఇదియే గాక ఎన్నియో అన్రములను వాని ప్రయోగాదులతో రామ లక్ష్మణులకు ప్రదత్తము చేసెను.

ఆ రాత్రికి వారు ఆశ్రమము చేరి కందమూలాదులు సేవించి విశ్రమించిరి.

ఉదయముననే విశ్వమిత్రుడు మునులతో యుజ్జము చేయ నారంభించెను. రామ లక్ష్మణులు విల్లంబులు ధరించి యుజ్జవేదికకు కావలా గాయుచుండిరి. యుజ్జము చేయుచున్న సంగతి తెలియగానే మారీచాది రాక్షసులు దానిని ధ్వంసము చేయుటకు పరుగెత్తుకొని వచ్చిరి. రాముడు ఒక మొనలేని మొండి బాణము మారీచునిపై ప్రయోగించెను. ఆ దెబ్బకు వాడు మూడు యోజనముల దూరము వెళ్ళి సముద్రమున కావల పడిపోయెను. పిమ్మట ఒక అగ్ని బాణముతో సుబాహుని మర్దించెను.

లక్ష్మణుడు మిగిలిన రాక్షసులను దిక్కుల కొకరు పరుగెత్తి పోవునట్లు పారద్రోలెను. దుష్ట

రాక్షసుల వాద తొలగించుటకు మొదలు, దేవతలు రాజకుమారులను కీర్తించిరి. యుజ్జములు నిర్వముముగా వెరవరెను. అటు పిమ్మట రామ లక్ష్మణులు మునులతో కలసి కొద్ది దినములు ముఖముగా గడిపిరి.

ఒక దినము విశ్వమిత్రుడు రామ లక్ష్మణులతో జనకుడు భూర్యజ్ఞము చేయుచున్నాడు. వెళ్ళి చూచెదమని తెలిసెను. అందుకు నమ్మకంతో వారు విశ్వమిత్రునితో కలసి మిథిలకు జయలు దేరిరి.

దారిలో వారికి ఒక ప్రదేశమున ఆశ్రమ మొకటి ఏ విధమైన ప్రాణి సంచారములేక భూస్యముగ పడియుండుట కానవచ్చెను. ఒక పెద్దరాయి మాత్రము పడియుండెను.

విశ్వమిత్రుడు రామునకు ఆ రాయి యొక్క పూర్వ చరిత్ర నవినరముగ తెలియజేసి (బ్రహ్మ ఒక త్రిలోక సుందరిని స్వప్నించి, ఆమెను గౌతమున కిచ్చి పెండ్లి చేసెను. ఆమె పేరు అపాల్య.

కాని స్త్రీబుల్ హాడ వుడి గా స్తేవన్ లోకి వచ్చాడు.

"ఒకా య న్ను దో చు కున్నాను సారో! వాళ్ళలో ఒకరిని పట్టుకొచ్చాను"

'ఎవరిని పట్టుకొచ్చావో? ఇన్ స్పెక్టర్ క్రశ్మి.

'డబ్బు పోగొట్టకున్న వాణ్ణి సారో! కాని స్త్రీబుల్ హాడ ధానం చెప్పాడు.

శ్రీరామమూర్తి (పద్రాసు)

గౌతముడు ఇంట లేనపుడు ఇంద్రుడు మూడు వేషమున వచ్చి అపాల్యతో రమించెను. ఈ సంగతి తెలిసిన మీదట గౌతముడు అపాల్యను రాయివై పడి యుండుమని శపించిన వృత్తాంతము) 'రామా! ఆ శిలా రూపంతోనున్న అపాల్య నీ పాద భూశిక్షై పరిత పించుచున్నది. కటాక్షించి ఆమెకు ముక్తి కలిగింపుమని చెప్పెను.

శ్రీ రామచంద్రుని పాద పుర్రుకు రాయిగా పడి పుస్త్ర అపాల్యకు శాప విమోచనమై ఆమె తన పూర్వ రూపము పొందెను. అపాల్య శ్రీరాముని పాదములపై బడి ప్రణమిల్లి మేను పులకరింప, కన్నుల నుండి ఆనందాశ్రువులు రాలుచుండ, గడ్గడ కంఠముతో శ్రీరాము నిట్లు స్తుతించెను.

"ఓ రామచంద్రా! నీవు జ్ఞానులకు మాత్రమే తెలియబడగలవు! నన్ను కరుణించి రక్షించుము! గౌతముడు శపించుట వలన నాకు మేలే జరిగెను. అందువలన మీ దర్శన, పుర్రున భాగ్యము నాకు కలిగెను. నీ పాదమునందు పుట్టిన గంగను పరమే శుడు తన శిరస్సున ధరించెనో, నీ పాదములకు

నిల్చబడి బ్రహ్మ బ్రహ్మశివుడు యిందులో ఆ శిశువులు తా సై యుంచి వన్న తరించజేసిరి. స్వామీ! నా మనస్సునది తుమ్మెడ నలా నీ భరణ భుజనరగాదు సేవించుచుండునట్లు నాకు భరణు ప్రసాదించుము."

అపాల్య రాముని అపగ్రహము పొంది సంతోషముతో భర్త వద్దకు పోయెను.

మిథిలానగర దర్శనము

అతడునుండి వారు ముందుకు నడచినిచి గంగ తీరము చేరిరి. గాధి మామడు రామ లక్ష్మణులకు భూమిపైకి గంగ అవతరించిన గాధ తెలియజెప్పెను. రామునితో సహా విశ్వమిత్రాదులు సురసరియుండు స్నాన మాచరించిరి.

గంగను దాటి త్వరలో వారు జనకపురిని సమీపించిరి. జనకపురి యొక్క రమణీయకలకు రామలక్ష్మణులు ముగ్ధులైరి.

తియ్యని జలముతో, రత్న సోపానములతో, తుమ్మెదల ర్ఘంకారములతో, వక్తల కలకలా రావములతో వానా విధ పుష్ప పంకదలతో రాణిల్లుచుండిన నదులు, తటాకములు, సరోవరములు పట్టణమునకు మరింత అందము చేకూర్చుచుండెను.

నగరమునకు నాలుగు వైపుల సరి. పుష్ప వాటికల అమరియుండెను.

రంగు రంగుల మేడలు, రత్న వృగిత గృహములు తీర్చి దిద్దిన విధులు, చూచువారికి కనులవండువ జేయుచుండెను. ఆ పురజనులు నమాజ సుందరులు, సకలైశ్వర్య పంపవల్లులు, జనకుని నగరు, సీతాదేవి సాధముయొక్క అంద చందాలు చూచుటకు దేవతలు సైతం మురిసిపోదురు.

కోటలు, సింహ ద్వారములు, గజాశ్వశాలలు, మంత్రుల సేవాధిపతుల భవంతులు కూడ రాజ భవనమునకు సోటిగా నుండెను.

వంధిమాగధులు, నటీనటులు, మండరలుగు స్త్రీ పురుషులు గుంపు గుంపులుగా వీధులందు సంచరించుచుండిరి. నగరమునకు వెలువల సదీ తీరమున అనేక రాజస్వలు విడిది చేసియుండిరి.

అచ్చటికి సమీపముననే అందమైన తోట ఒకటి ఉండెను. అది అన్ని విధముల వాసయోగ్యముగా ఉన్నదని భావించి విశ్వమిత్రుడు తన వారితో కలసి ఆ తోటలో బస చేసెను.

విశ్వమిత్రుని అగమన వార్త తెలియగనే జనకుడు సవరివారుడై మహర్ష్యాదులున్నచోటుకు వచ్చెను. రాజా ముని బృందమునకు భిక్షతో ప్రణమిల్లి వారి ఆశీర్వాదములు పొందెను. ఇంతలో పూర్వోటలు చూచుటకు వెళ్ళియుండిన రామ లక్ష్మణులు అచ్చటికి వచ్చిరి. విశ్వమిత్రుడు వారిని చేరదీసి తన ప్రక్కన కూర్చుండ బెల్లొకొనెను. సుకుమారులు, సుందరాకారులగు ఆ రాకుమారుల రూపురేఖలు జూచి, పట్టరాని సంతోషముతో విదేహ రాజా కొద్ది సేపటివరకు విదేహుడయ్యెను.

అంతట జనకుడు ప్రేమాతురుడై విశ్వమిత్రునితో "మునీశ్వరా! ఈ రాజకీయ లెక్కరూ! బ్రాహ్మణ పుత్రులా, లేక క్షత్రియ కుమారులా!

అగ్రా వేదములు నేటి—నేటి యని చెప్పిన ఆ వర ప్రహ్లాదు వీరి రూపమున అనంతరించి వచ్చినదా! నవాజముగ బా మనస్సు వైరాగ్య ప్రధానమైనది. కానీ, వీరిని చూచి రాగభావము పొందుచున్నది. కావున వీరి వరివయ భాగ్యము కలుగజేయవలసిన” డని నమ్ర భావముతో వలికెను.

విశ్వామిత్రుడు మందహాసము చేయుచూ, “రాజా!” మీరన్నది యథార్థము. వీరు ప్రపంచమునందలి వర్ష ప్రాణులకు ప్రీతి పాత్రులు. రఘు కులమందు పుట్టిన దశరథ పుత్రులు—రామలక్ష్మణులు—వీరు. యజ్ఞ సంరక్షణార్థము రాజా వీరిని నా వెంట బంపెను” అని ముని రామ లక్ష్మణుల వరివయచూ జేసెను.

జీవాత్మ వరమాతృలవలె ప్రకాశించుచున్న ఆ యున్నదమ్ముల అతి రూప సౌందర్యమును చూచుచూ, జనకుడు అమితానందము పొందెను.

అనంతరము జనకుడు విశ్వామిత్రులను వెంట తీసుకొని నగరసమీపానికి వచ్చెను అక్కడ వారిని సకల సౌకర్యములు గల ఒక మంచి భవనమున విడిపించ జేసెను. భోజనాదులు చేసి వారచుట విశ్రమించిరి. అప్పటికి నగలు జాము ప్రార్థన మాత్రము మిగిలియుండెను.

రామ లక్ష్మణులు నగరము దర్శించుట

మిథిలా వట్టణము కలయజూచి రావలెనని నుకొనుచూ, లక్ష్మణుడు ముసే ముసే నవ్వుకొను నుండెను. రాముడది గ్రహించి విశ్వామిత్రునికి తెలియజేసెను. గురువు అనునతి పొంది అన్నదమ్ములిద్దరూ వట్టణము చూచి నవ్వుటకు బయలుదేరిరి.

కటి ప్రదేశము వీతాంబరములచే బంధించి, అలాటమున చందన తీలకము విద్రి, చేత ధనుర్వాణములు ధరించి, కంఠమున గజముక్తామాలలు వ్రేలాడుచుండ, నల్లని శిరోజములపై చమ్మిటోపేలు ధరించి, రాజవీధిన బడిపోవుచున్న ఆ అన్నదమ్ముల అంద చందాలు చూచిన పురవాసులు ప్రేమచే పులకితులైరి.

శ్రీరాముని చక్కదనమునకు, అతని తియ్యని మోటులకు నమ్మోహితులైన ఆ యూరి బాలురు గుంపులు గుంపులుగా వారివెంటబడి వచ్చుచుండెరి. రామ లక్ష్మణులు నగరము చూచుటకు వచ్చు చున్నారని తెలిసి పురజనులు వరుగు లెత్తుకొని వచ్చి, వారిని చూచి అనందించిరి. రామ లక్ష్మణుల అంద చందములను ముందుగనే వినియున్న మిథిలా పుర అంగనామణుల ఆతురత ఇక చెప్ప నలవికాదు. వారు మేడలూ, మిడైలూ ఎక్కి గదాక్షముల నుండి దృష్టులవ్వగించి ఆ రాజకుమారుల రమణీయ సౌయగవును అనిమేష భావముతో జూచిరి. ఆ వయ కిశోరుల రూప లావణ్యముల నెంత చూసిన నమూ తరుణీమణులకు తృప్తి కలుగ లేకుండెను.

స్త్రీలు గుంపులు గుంపులుగాచేరి రామలక్ష్మణుల గుణ గణములను ప్రసంగించుచూ, వారి రూప లావణ్యములను గురించి గుస గుసలాడ జొచ్చిరి రామునియంద ననురాగము అతిశయించుటచే చెప్పు

రామచరితమానస్

వారూ, వినువారు, ఇరు వక్షముల వారు తన్మయులై ప్రసంగించసాగిరి.

వారి సంభాషణ క్రమ మిట్లుండెను:—చెల్లీ! శ్యామల వర్ణము గౌర వర్ణము కలిగిన ఈ జోడు సోదరుల సోయగమే సోయగము. తీర్చి దిద్దిన అంగ సౌష్ఠ్యం, కమలముల వంటి కన్నులు, కమనీయ మగు దేహకాంతి లలిత కోమల లావణ్యమును జూచి భ్రమింపని వా రెవరుండురు. అహ! ఎంతటి అనిర్వచ నియమైన సౌందర్య శోభ వీరిది! సఖీ! వీరు రఘు కుల వంశ దీపకులు. తాటకిని వధించిరట, యజ్ఞ మును రక్షించి మారిన నుదాహరణ మిట్లుటెట్టి రట, అహల్యను కరుణించిరట. ఇవట ధనుర్వ జ్ఞము దర్శించ వచ్చివారట. అమ్మీ! రాముడు మన జానకికి భగన వరుడే! జనకుడు వీరిని జూచిన ఎంత బాగుండును. అయినా అతడు ప్రతిజ్ఞ చేసి పారబాలు చేసినాడు. ఆ కఠిన శివధనుస్సెక్కడ! ఈ కోమల కిశోరు డెక్కడ! కానీ రాముడు శక్తి వంతుడని వినుచున్నాము. ఈ సంబంధమే స్థిరపడి

ఒకావిడ గాభరాపడుతూ డక్టరు దగ్గరికెళ్లింది. “మీరు త్వరగా రా వాలండి మా ఆయనకు 120 డిగ్రీల జ్వరం వుంది” అని గోలపెట్టింది!

“అలా అయితే నే చేయగల్గిం దేం లేదమ్మా, ఫైర్ సర్వీస్ వాళ్ళను పిలవండి” అని డక్టరు సమాధాన మిచ్చాడు.

మక్తేర్వరరావు (అవనిగడ్డ) మిథిలకు వచ్చి పోవుచుండు రాముని అన్నదమ్ముడూ చూచుకొనగల భాగ్యము కలుగును.”

ఇట్లునే విధముల పనితామలులు వారిలో వారు ప్రసంగించుకొనిరి. రామ లక్ష్మణులను చూచిన ఆ బాల గోపింము అనందముచే పరవశమగుచుండెను.

అట్లు వట్టము చూచుచూవారు నగరమునకు తూర్పున కట్టబడిన ధనుర్వజ్ఞశాల వద్దకు చేరిరి. ఆ రంగ స్థలముయొక్క వివిధ భాగములు ఆ యూరి బాలురు ఉత్సాహముతో రామ లక్ష్మణులకు చూపించిరి. రామ లక్ష్మణులు రంగస్థల ముయొక్క వివిధ దశలను బాలుర నడిగి తెలుసుకొనిరి. ఇవిధముగ రామ లక్ష్మణులతో సంవర్కము కలిగి, వారిని స్మరించి, వారితో సంభాషించు అవకాశము కలిగి సందలకు బాలురు అమితానందము పొందిరి. ఇట్లు నగర భాగములను చూచుచూ చాల సేపు గడచెను. పిమ్మట రామ లక్ష్మణులు మంచి మాటలతో బాలురవద్ద సెలవు తీసుకొని గృహాన్తఃకృతులైరి.

అప్పటికే ఆలవ్యమయినందుకు గురువు ఏమనునో అని భయపడుచూ బసచేరిరి.

రాముడు జానకిని చూచుట

మరుదినము కోడి కూయగనే రామ లక్ష్మణులు మేల్కొనిరి. స్నాన సంధ్యలు ముగించుకొని గురు చరణములకు నమస్కరించి, పూజకు పూలని దెచ్చు నిమిత్తమై జనకుని పూ దోటకు వెళ్లిరి.

వనంత జుతువునే వలసిన జేయుచున్న ఆ వాటిక జనకుని తోటలో మేటిది. ఫలపుష్ప భరితమైన పృక్షములు, వాని నాశ్రయించిన లతా మండపములు, కోకిల—కీర—కేళి—నక్కర—చాతక పక్షుల కల కల ధ్వనులతో అది కళకళలాడుచుండెను.

ఈ పుష్ప వాటిక మధ్య సుందరమైన సరోవర మొకటి గలదు. విర్మలపగు వీరు, మణిమయ సోపానములు, తుమ్మెదలు రోద చేయు చున్న తామరలు, జల పక్షుల సందడితో సరోవరము శోభిల్లుచుండెను.

పుష్పవాటిక, అందున్న సరోవరము యొక్క రామణీయకత చూచి రాకుమారులు ప్రసన్న చిత్తులైరి. తోటమాలి నడిగి ఆ తోట నాల్గు వైపుల కలయజూచి, వారు వ్రత పుష్పములను కోయసాగిరి.

ఇంతలో సీతా కుమారి చెలికత్తెల వెంట నిడుకొని గౌరీపూజకై తల్లి పనువున అవటికి వచ్చెను. ఆ తోటలోని సరోవరము గట్టుననే గిరిజామందిర మున్నది. సీత సఖులతో గలసి సరోవరమున స్నాన మాచరించి, గుడిలోనికి వెళ్లి గౌరీ దేవిపూజించి, తన కనుకూలమగు వరము ప్రసాదించుచుని పార్వతిని ప్రార్థించెను.

వీరిని వదలి వనము చూచుటకై ఒక నఖి వెల్చియుండెను. అమెకు అక్కడ పూల కోయు చున్న రామ లక్ష్మణులు కనపడిరి. ఆ చెలి వరు గెల్తుచూ సీత వద్దకు వచ్చి ప్రేమాతిశయముచే వళ్ళుపుల కరింప అమె వారితో “చెలలాడా! వేసు తోటలో ఇద్దరు రాకుమారులను చూచి వచ్చితిని. అబ్బ! వారి చక్కదనము నే వెల్లు చెప్పగలను. ఎందుకనగా వారిని చూచిన నయ నములకు నాలుకలేదు, వారిని వర్ణించవలసిన బిచ్చాకు చక్క పులు లేవు” అని చెప్పెను.

అమె మాటలకు సఖులు సంబర పడిరి. బహుశః వీరు ముని వెంట వచ్చిన రాకుమారులై యుండు రని పూహించి వారిని గురించి వగరవాసులు చెప్పు కొనుచున్న రూప నామములను పేర్కొనిరి. ఈ ప్రసంగము జానకి చెవులకు ఇంపుగ నుండెను.

పిమ్మట అత్యనఖి దారి చూపుచుండ సీత ముందుకు నడచెను. మైథిలి మనస్సు మాధుర్య భావముచే నిండెను. అప్పు డామెకు నారదుని వచన ములా జ్ఞప్తికి రాగా (“జానకి పెండ్లికి మునుపు నీవు పుష్పవాటికతో రాముని చూడగలవు” అని ముని చెప్పియుండెను) అమె హృదయము పవిత్ర ప్రేమచే పులకిత మయ్యెను. తన అంతర్యమును సఖులెక్కడ గ్రహించిరో యని దిగులుతో జానకి బెదిరిన లేడి పిల్లవలె దిక్కులు చూచెను.

కాలి యుందియలు, కర కంకణములు ఘల్లు ఘల్లున మ్రోగుచుండ సీత నడచెను. ఆ మధు

వనము చెవులు సీకి రాము డలు నైపు మోమెత్తి చూచెను. చాతకము చంద్రుని చూచినట్లు రాముడు జానకిని చూచెను. జానకి జగన్మోహనా కారము తిలకించిన రాముని చూపులకు రెప్పపాలు లేకపోయెను. ఆమె అందమును అతడు అత్యుత్ అభినందించి నిర్మల హృదయముతో లక్ష్మణుని కిట్టినెను. “లక్ష్మణా! అదిగో. ఆమెయే జనక పుత్రిక. భనుర్యజ్ఞము ఈమె వివిత్తమే జరుగు బడుచున్నది. తమ్ముడూ, అందమునకే అందమిచ్చు ఈమె సౌందర్యము జూచి నా మనస్సందుకో చలించు చున్నది. రఘువంశజాలు కలలో కూడ కన్నెత్తి వర స్త్రీని చూడరే. శుభ సూచకముగ నా దక్షిణాంగము కంపించుచున్నది. ఇందుకు కారణము భగవంతునికే తెలియును” అని చెప్పెను. ఒక నైపు లక్ష్మణునితో మాట్లాడుచున్నచూ, మరొక నైపు రాముని మనస్సు భ్రమరమువలె మైదిరి ముఖ కమలముపై విహరించుచుండెను.

అక్కడ సీత నృపతి కిశోర్క. లెక్కడున్నారని చకితురాలై నల్లెపల పరికించెను. ఆమె ధృష్టి శ్వేతకుల స్పృశి (ఆమె చూచిన చోట్లెల్లెడల శ్వేత కమలములు వర్షించెను) సఖులు సీతకు లతా గృహము చాలునుండి రామ లక్ష్మణులను చూపించిరి. అదే సమయమున జలదవలలము చీల్చుకొని ప్రకాశించు రేండు చంద్ర బింబములవలె రామ లక్ష్మణులు సాదరింబనుండి బయటికి వచ్చిరి.

శ్యామల—గౌర వర్ణములతో భాసించు రామ లక్ష్మణుల ముఖ కమలములందు చిరు చెమటలు క్రమ్మియుండెను. పంకరలు తిరిగిన ముంగురులు పంచిన విల్లువంటి కనుజోమలు, కర్ణములందు కుండలములు, ముద్దుగొలుపు చెక్కుల సొంపు, ముక్కుసోయగము, కమలముల బోలిన కన్నులతో శోభించు ఆ వరు కిశోరుల రూప లావణ్యముల ఎదుట కోటి మన్మథులు సిగ్గుపడుదురు.

రామచంద్రుని దివ్య సౌందర్యము దర్శించిన సీత చూపులు తృప్తితో స్థిరపడిపోయెను. ఆమె రాముని రూప చిత్రమును తన నేత్రములందు దాచి కనురెప్పలు మూసుకొని కొన్ని క్షణాలు అట్లే విలబడి పోయెను.

సీతా కుమారి స్థితి గమనించిన ఒక చెలికత్తె— “సీతా కండ్లు మూసుకొని గౌరిని పిమ్మట ద్వారించ వచ్చు! ఇప్పుడు రాముని చూడరాదా” అని చమత్కరించెను. జానకి సిగ్గుతో కండ్లు తెరచి, ఎదుట సున్న రామ లక్ష్మణులను క్రీగంట మరొక్కమారు చూచి ముగ్ధురాలయ్యెను.

అంతట చెలులు కాల విలంబన మాయెనని తెలుసుకొనిరి. “రేపు ఇదే వేళకు తిరిగి రావలెను సుమా!” యని ఒక సఖియ వర్మ గర్భముగా వెలుకునుండ అక్కడనుండి వారు కదలిరి. జానకి ఖగ మృగములను అవతోకించు నెవమున మాటి మాటికీ వెను దిరిగి రాముని చూచుచుండెను.

ఆమె మరొక్కమారు భవానీ గుడిలోకి వెళ్లి దేవి నిల్లు ప్రార్థించెను.

“ఓ శ్రీ రాజ కిశోరీ, జగన్మాతా, శివప్రియా, పరపితకారిణీ, పతివ్రతాగ్రణీ, నీవు సర్వాంశ ర్యామిని. నా అభీష్టము నీకు తెలియనిది కాదు.

దేవి నా నంకల్పము సిద్ధింపజేయు” మని దేవి పాదము లపై ప్రారెను.

భూపుత్రి ప్రార్థనకు జగన్మాత కరుణించెను. భవానీ విగ్రహము మందస్మితయై నేతనున్న మాలను జార విడచెను.

సీత భవానీ ప్రసాద పుష్పములను భక్తితో శిర మున కడ్డుకొనెను. అంతట గౌరీదేవి— “సీతా వారధుని వచనములు నత్యము. నీ కౌరిక ప్రకారము శ్రీరాముడు నీకు లభించగలడు” అని దీవించెను.

సీత, సఖీజనులు భవానీ పలుకులు విని పరమ సంతోషము పొందిరి. దేవిని బహు విధముల స్తుతించి వారు అంతఃపురమునకు చనిరి.

రాముడు సీత సౌందర్యమును స్మరించు కొనుచూ, లక్ష్మణునితో కలిసి గురువువద్దకు వెళ్లెను. అతడు తోటలో జరిగిన సంగతంతయూ దాచుకొనక విశ్వామిత్రునికి వివేదించెను. వారు తెచ్చిన పూలతో గురువు పూజ ముగించుకొని వచ్చి “మీ యభీష్టము సిద్ధించుగాక” యని దీవించెను. రామ లక్ష్మణులు సంతోషించిరి.

గురువుయొద్ద పురాణ కథను వినుచూ వారు నాటి పగలు గడపిరి. సాయంసమయ మయ్యెను. గురువు ఆజ్ఞ ప్రకారము సంద్యాసప్రసములకై లేచిరి.

అప్పటికి తూర్పున చంద్రోదయ మయ్యెను. చంద్రుడు సీత ముఖమువలె ఉన్నాడని తలంచి రాముని హృదయము ఆనందముచే న్పుందించెను. అయినా ఈ చంద్రుడు సీత వదనమునకు సాటి రాడని తిరిగి అత డిట్లు నమర్చించుకొనెను.

“ఓ చంద్రుడా! నీవు విషముతో కలసి పుట్టి తివి! నిత్య కళంకిని, అర్థ దినము అప్రకాశుడవు. నీకు పృథ్వి క్షయములు కలవు. విరహాణులను వేధించె

దవు! రాహువుచే కబళింపబడుదువు. పద్మములకు పగవారివి. ఓ చంద్రమా! నిన్ను సీతతో పోల్చ డము పరికాదు” అని తలపోసి రాముడు చంద్రుని విషతో సీత ముఖ కాంతిని స్మరించుకొనుచూ, గురువువద్దకు చేరెను. ఆ రాత్రి గడచెను.

మరుదినము ప్రాతఃపూర్వమే రాముడు మేల్కొంచి— “లక్ష్మణా అరుణోదయ మాయెను. చక్రీ— చక్ర వాకములకూ, పద్మములకూ సుఖమిచ్చు సూర్యు డుదయించుచున్నాడు. చూడు” మని తమ్ము నితో పలికెను.

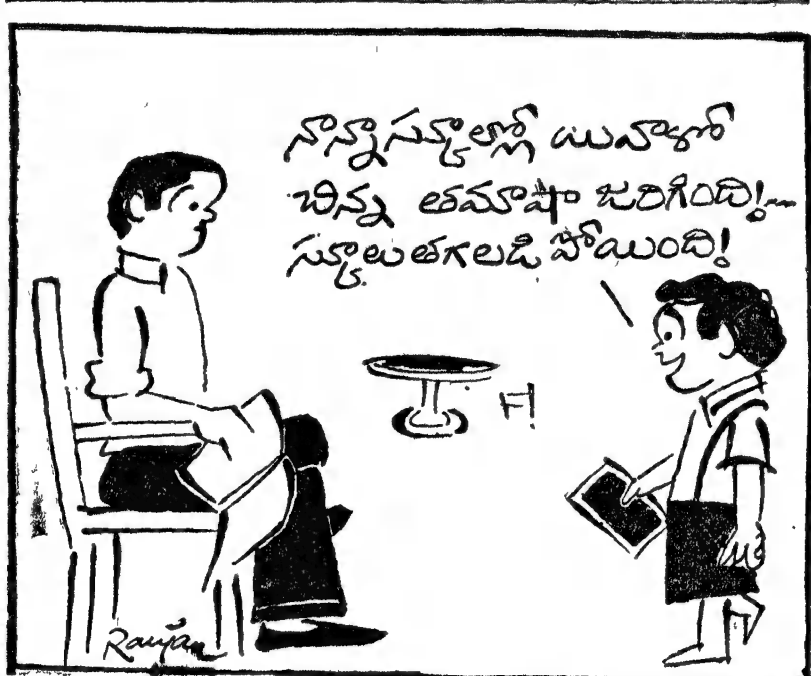
అంతట లక్ష్మణుడు రాముని ఎదుట ముకు రిత హస్తద్వై నిలబడి ఇట్లు ప్రభువుకు వ్రాత వర్ణన చేసెను—

“సోదరా! అవును అరుణోదయ మయ్యెను. కుముదములు ముకుళించి వక్షత్రములు కాంతిని కోల్పోయెను. అటులనే మీ ఆగమనవార్త విని ధరణీ శులు దర్శనమును కోల్పోయిరి.

స్వామీ! చుక్కలవంటి ఈ రాజములు ఎంత ప్రకాశించినను చీకటి వంటి శివచాపమును హరించ లేరు.

రఘువంశీ, భానుడు ప్రభవించి మీ ప్రతాప మును భూ పతలకు తెలియజేయుచున్నాడు. భాస్కరుడు తన తేజఃపుంజము ద్వారా మీ బల పరాక్ర మము ప్రకటించి ఇక శివచాపము విరిగినట్లే యని చాలుచున్నాడు” అనుచూ తమ్ముడు అన్నను కీర్తించెను. రాముడు వన్నచూ సైకి లేచెను. వెంటనే వారు నిత్యకృత్యములు నిర్వర్తించుకొని వచ్చి గురు చరణములకు నమస్కారము చేసిరి.

ఇంతలో జనకుని పురోహితుడు శతానందుడు వచ్చి, భనుర్యజ్ఞము తిలకించుటకు రాజా తమరిని ఆహ్వానించెనని విశ్వామిత్రునికి విన్నవించుకొనెను. (ఇంకా ఉంది)

గ్రహస్థితి

మిథునంలో రాహువు, కులా వృశ్చికంలో మార్కుడు, వృశ్చికంలో కుజ మధ్యకులు, ధనుస్సులో కేతువు, మకరంలో శని, మిథునంలో గురువు, కులా వృశ్చిక ధను భృగులలో చంద్రుడు.

15-11-1963 శుక్రవారము మొదలు
21-11-1963 గురువారము వరకు.

మేవం :

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ప్రస్తుతం మీ వృత్తి ఉద్యోగాలలో కలహాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. కార్యభారం కూడా పెరుగుతుంది. విలువగల వస్తువులు కొంటారు. బంధు విరోధాలకు అవకాశం కనుపిస్తుంది. ఆదాయం బాగున్నట్లే ఉంటుంది. కాని, ఎప్పటికప్పుడు లోటు పొట్టు తెలుస్తూ ఉంటుంది. ప్రయాణాలు శ్రమగా తోచగల సమయం. అధికారులవల్ల మాట రాకుండా చూచుకొనండి. అస్త్రాలకు సంబంధించిన మార్పులు, వృద్ధి ప్రయత్నాలు నిదానముగాను, నిరుత్సాహంగాను సాగుతవి. వారం రెండవ భాగంలో శుభ వార్తలు తెలుస్తవి. ఆదాయ వృద్ధి ఉంటుంది. 15, 16 తేదీలలో అనారోగ్యము, ఆదాయ భంగము.

* * *

వ్యవధిం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, శోనిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

ప్రత్యాహకరమైన కాలం. కుటుంబంలోని వారి అదరాధిమానాలు లభిస్తవి. స్వనవర నిషయాల్లో లాభ సూచనలున్నవి. వృత్తిలో ఎదటి వారి కుయుక్తులు మిమ్ములను కొంతవరకు కలవర పెట్టగలవు. దైవానుగ్రహంవల్ల ఫలితం మాత్రం చెడదు. యంత్ర సంబంధమైన వస్తువులు, అగ్ని, ఆయుధాలు—వీటిని ఉపయోగించటంలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. శుభకార్య ప్రయత్నాలలో ప్రత్యాహకరమైన సూచనలు కనుపించకపోవచ్చు. అందువల్ల అదుర్దా చెందవచ్చు. అర్థిక స్థితి సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. అవతల మనస్సులను అనుసరించి మీ కార్యక్రమాలను సాగించ గలుగుతారు. ప్రయాణ సూచనలున్నవి.

* * *

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆశ్విని, పుష్యమి 1, 2, 3 పా.)

మొదట్లో మీ మాటకు అభ్యంతరాలు ఉండ గలవు. దేహసుఖం కూడా అంతంత మాత్రం గానే ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారంలో మీ జాగ్రత్త వల్ల స్థిమితం లభిస్తుంది. చిన్న చిన్న దండగలు మాత్రం భరించవలసిందే. కలహాలకు దారితీసే మధ్యవర్తులు తటస్థులగుతారు. కోర్టు కచేరీలలో కొద్దిగా మంచి మార్పు కనుపిస్తుంది. ఆదాయ వృద్ధి ప్రయత్నాలు అభివృద్ధిలో మాత్రమే

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

ఉంటుంది. ఎవరితోనూ విమలా అనతిగన సమయం కాదు. అనవసరంగా ఋజువులు, సాక్ష్యాలు మొదలయిన బాధ్యతలు పైన వడ గల సూచన లున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండండి. 16, 17 తేదీలలో పేదల, ధనవ్యయం.

* * *

కర్కాటకం :

(పుష్యమి 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్విని.)

శుభ సంతోష సమయం. బాహ్య అడంబరం ఎక్కువ. ఖర్చుల భారం పెరుగుతుంది. మీవల్ల కార్యం సాధించుకొనడా మనుకునేవారు ఎక్కువ అవుతారు. అయినవారిలోనే ఈర్ష్య, అసూయలు పెరిగి కలహాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ఈ సమయంలో గ్రహబలం బాగున్నది. మీ ప్రయత్నాలను, అభివృద్ధిని ఎవ్వరు ఆటంకపరచలేరు. సాధ్యమైనంతవరకు మాటలు పెరగకుండా క్రియ జరుపుకొనటం అవసరం. అధికారులవల్ల మేలు కలుగుతుంది. ఒక సమయంలో మీమీద నిమగ్నం చేయబడి అణగారినట్లు కన్పిస్తుంది. వారం రెండవ భాగంలో సమీపవారివల్ల మోసం.

* * *

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ఈ వారం అన్నివిధాలా మీ క్షేమ లాభాలకు తగినది. ప్రయాణ సూచనలున్నవి. వృత్తి వ్యాపారాది మార్గాలలో కొంత శ్రమ ఉన్నా చేసిన పని విధి వృధా కాదు. ముందుగా ధనం పెట్టుబడి పెట్టవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. గొప్పవారి తోను, మంచివారితోను చేరగలుగుతారు పిల్లల ఆరోగ్యం సంతుష్టిగా కనుపించకపోవచ్చు. సంఘ కార్యాలలో మంచి మంచి అవకాశాలు లభిస్తవి. అయితే కొన్ని సందర్భాలలో ఇతరుల తప్పులకు మీరు బాధ్యత వహించవలసిన పరిస్థితి రాకుండా చూచుకొనండి. నాకరులతో పేదల వస్తవి. వారం రెండవ భాగంలో ఖర్చులు పెరుగుతవి. 17, 18 తేదీలలో ధనలాభం, కార్యమకూలత.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, శుభ, శిశి 1, 2 పా.)

గ్రహబలం బాగున్న సమయం. మీ మంచి భవంతో వదిలిపెట్టి అదరాధిమానాలు, సహాయ

ఈ వారము ధరలు

మిర్చి, ధర మండిలో ఉండి వారాంతంలో పెరుగుతుంది. పెనెలకు వారం రెండవ భాగములో గిరాకీ రావచ్చు. జెల్లెము ధర ముందు పెరిగి 18 తరువాత తగ్గుతుంది. దాన్యము ధర పెరుగుతుంది. వేరుపెనెగవచ్చు ధర మండి అవుతుంది.

మును పొందగలుగుతారు. కుటుంబంలో ముఖ సంతోషాలు లభిస్తవి. దైవకార్యాల ప్రశాంతంగా పూర్తి అవుతవి. ఇతరులవద్ద మంచి ఎదురు చూస్తున్న ధనం చేతికి వస్తుంది. విశ్రాంతి లేకుండా పని పెరుగుతూ ఉంటుంది. స్థిరాస్థులు కొనే ప్రయత్నాలు సుముఖంగా సాగుతవి. అకస్మాత్తుగా వస్తువులు కాని, ధనం కాని చెయి జారిపోయే సమయం. మాటలలో మిమ్ములను ఉద్బించే వారుంటారు. నూతన కార్యక్రమాలలో మీ శక్తి సామర్థ్యాలను చూచుకొని దిగవలసి ఉంటుంది. బంధువులవద్ద మంచి అసంతృప్తికరమైన వార్తలు తెలుస్తవి.

* * *

తుల :

(చిత్తి 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, గళాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

గతవారంకన్నా గ్రహబలం బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా అర్థిక సమస్యలు తీరిపోతవి. పెద్ద మనుష్యులతో చెప్పిన మాట ప్రకారం అన్ని రంగాలలోను వసులు పూర్తిచేయ గలుగుతారు. కొన్ని సమయాలలో మనస్సు నెనుకకు తగ్గుతుంది. కాని, విగ్రహించుకో గలుగుతారు. ఒకరితో పోటీలుపడి అస్త్రాలు, వస్తువులు కొనే ప్రయత్నాలు చేయవచ్చు. కుటుంబంలో అనారోగ్య సూచన లున్నవి. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో మీ ధర్మాన్ని నిర్వర్తించటంలో ఆటంకాలు శ్రమ ఎదురు అవుతవి. చివరకు అప్పి నవ్వంగా జరిగిపోతవి. ఈ సమయంలో ఎదురు చెప్పుకుండా అందరి తోను మంచిగా ఉండటం అవసరం. 18, 19 తేదీలలో అనవాయలు, శ్రమ.

* * *

వృశ్చికం :

(నిశాఖ 4-5 పాదం, అశాగా, శేషి)

వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీ స్థితి బాగుంటుంది. గౌరవము, మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. కుటుంబ విషయాలలోనే వరసర శ్రేణులు, అలెజడికి అవకాశాలున్నవి. అధికారులవల్ల ఉపకార సూచన లున్నవి. అయితే "పాము చాచదు, కర్ర విరగదు" అన్నట్లుగానే ఉంటుంది. ఖర్చులున్నా ఆదాయం పెరుగుతుంది. అందువల్ల ఇబ్బంది కన్పించదు. బంధు మిత్రులకు చేయవలసిన సహాయ బాధ్యతలు, కార్య బాధ్యతలు పెరుగుతవి. సంతోషవార్తలు తెలుస్తవి. నూతన వ్యాపారము వంటి ప్రయత్నాలు అంతగా రాణించవు. మీ ఆరోగ్యం లోపించి, తిరిగి వెంటనే వ్యస్తత కలుగుతుంది. వారం మధ్య

భాగంలో నీచులతో కలహాలు, వారంతంలో కార్య భంగం.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)
శక్తికి మించిన పనులు, క్రొత్తవారితో పరి చయం, మీ స్వంత బాధ్యతలలో ఎక్కడ పాఠ పాలు వస్తుందో వనే భయం, వీటివల్ల మీరు ఎదురుమానున్న ఫలితతం కొంత తగ్గుతుంది. కుటుంబంలో సుఖము, క్షేమము లభిస్తుంది. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు. కోర్టు కచేరీ లలో ధనవ్యయము. మానసికంగా ఆందోళన కలుగు తవి. మీ విత్య కృత్యములలో లోటుపాట్లు రాకుండా జాగ్రత్తపడండి. ఈ నమయంలో ఇతరుల ఇచ్చే గౌరవము, పెద్దరికాలవల్ల దరిద్రగలను పైన చేసుకొనవలసి వస్తుంది. కుటుంబంలో శుభ కార్యాలు నెరవేరుతవి. ఉత్తరదిశ నుంచి శుభ వార్తలు వింటారు. 19, 20 తేదీలలో అకాలి, కార్యభారము.

మకరం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా.)

ప్రస్తుతం మీ ఆశలు ఫలిస్తుంది. వృత్తిలో మంచి వారు కలుస్తారు. ధనాదాయం కూడా బాగుంటుంది. అయితే అవకాశాలలో అనుకుంటున్న పరిస్థితులు కనుపిస్తవి. ఏపని చేస్తున్నా మానసికంగా అనేక యోచనలు చేస్తూ ఉంటారు. వారారంభంలో ప్రయాణం చేయవలసి ఉంటుంది. పశ్చిమ దిశనుంచి లాభవార్తలు తెలుస్తవి. క్రొత్త కార్యక్రమాలలో ధనం పెట్టుబడి పెట్టవలసి ఉంటుంది. కోర్టు కచేరీలలో అనుకూలమైన కాలం. ఒకటి, రెండు నమయా లలో జ్ఞాపకం రోపించబడవల్ల ఫలితం సోగిట్టు కుంటారు. అయినా మొత్తంమీద ఇంతకు ముందుకన్నా చాలా బాగుంటుంది.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

మానసికంగాను, శారీరకంగాను, సుఖవంతమైన సమయం. బాధ్యత పెరిగినకొద్దీ గౌరవ లాభాలు కూడా తృప్తికరంగా పెరుగుతవి. వ్యాపార వ్యవహారాలలో మంచి స్పృహలు లభిస్తారు. అనేక సందర్భాలలో వినోదంగా ఉన్నట్లే గడిచి పోతుంది. వారం మధ్యలో క్షుద్ధవార్తలు తెలియటంవల్ల గానీ, ముఖ్య వస్తువులు పోవటం వల్ల గానీ ఆందోళన కలుగుతుంది. వ్యవహారాలలో జాప్యపడంగా ఉంటుంది. నౌకరులను సమ్మి నిర్లక్ష్యంగా ఉండవద్దు. స్నేహితులకు వాక్యవోయం చేయగలుగుతారు. పిల్లల అరోగ్యం సరిగా ఉండుడు. 20, 21 తేదీలలో విసుగు పుట్టించే ప్రసంగాలు, వస్తునష్టం.

మీనం:

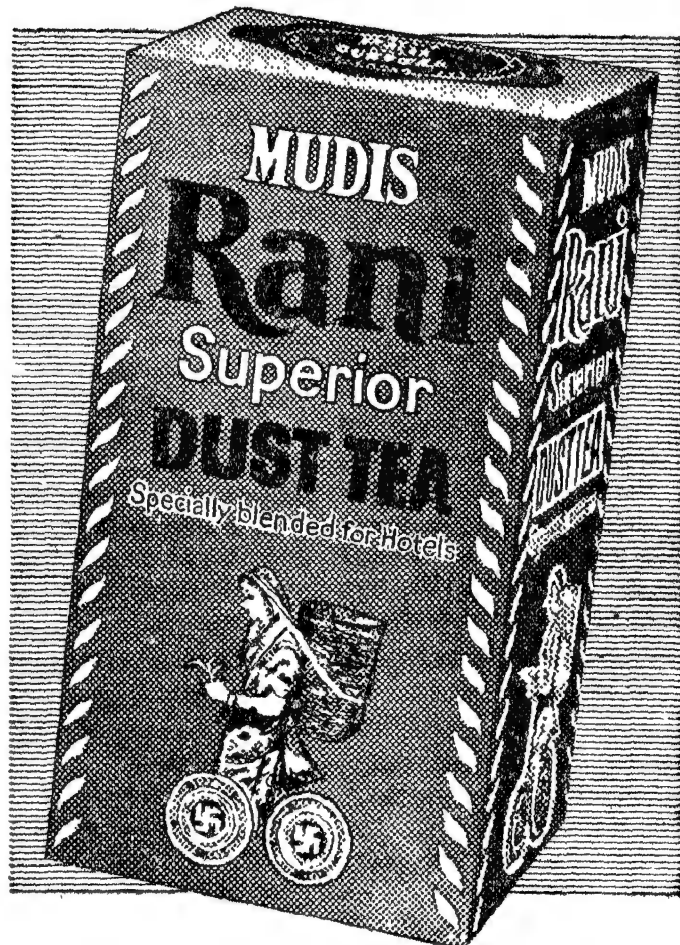
(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శశి.)

వ్యక్తి పెరుగుతుంది. ఇంతకుముందు ఆదుర్దా కలిగించిన వ్యవహారాలు చల్లబడిపోతవి. వృత్తిలో మీ ప్రయత్నాలు సాఫీగా సాగుతవి. కుటుంబ ములో శుభకార్యములు జరుగుతవి. అడంబరాలవల్ల జరిగే దండుగలను తగ్గించుకొన గలుగుతారు. తల

పని తలంపుగా లాభం చేతికి వస్తుంది. రాజకీయా లలో గౌరవనదంగా ఉంటుంది. తరచు అనేక కార్యకలాపాలుపైన చేసుకొని నిర్వహిస్తూ ఉంటారు. సమయంలో తగిన సహాయ సహదలు లభిస్తూ ఉంటవి. మిత్రమీరిన శ్రమవల్ల అనారోగ్యం చేయ గల అవకాశాలున్నవి. వారంతంలో దొంగతనంగా వస్తువులు పోయే అవకాశాలున్నవి.

మీకు నిజంగా మంచి టీ కావలెనంటే-ముడిస్ రాణి

ముడిస్ రాణి సుపీరియర్ డస్ట్ టీ

కమ్మని రుచిగలిగినది మరియు ప్రతి ప్యాకెట్ లోనుంచి ఎక్కువ కప్పులు టీ తయారగును ముడిస్ టీ త్రాగండి - సౌమును ఆదాచేసుకోండి

ವಿರಾಜಿ

“పిచ్చిదావా!” అమె లేచివచ్చి కూతురు తల విమిరించి. “తాకంలో ఉంటూ దాని కటితంగా బ్రతకడం— పిళ్లల్లో ఉంటూ ఈత ఈడను అనడంలాంటిదమ్మా” అని బుజ్జగించింది.

అమె తిరిగి నిట్టూర్చి కూతురి తల అక్కున అడుముకుని గెండు క్షణాలిగా చెప్పింది.

“రాజా లేని సమయంలో ఈ రగడ అంతా జరిగింది గమక పరిపొయింది లేకపోతే అతగాడు దీన్ని గోరంతలు కొండంతలు చేసును. పైగా విించి పిర్వతికి సమ్మంధాలు రానంటాడమ్మా!..

వద్దావతికి ఈ మాట తల్లి నోటి నెంటువచ్చి దప్పటికీ శూలంలా గుచ్చుకున్నది.

“అబ్బ! వెధవ ప్రతిష్ట వెధవ బ్రతుకులు.... ఒక మగాడితో మాట్లాడినంత మాత్రాన పోయే వరువు ప్రతిష్టలు ఎవడిక్కావారి?” అని తల్లికి పెడమొఖం పెట్టుకున్నది వద్దావతి.

“మనకే....” వన్నది జయమ్మగారు వున్నంగా

శకుంతలకు కూడా దుష్కర్మతుని చేతిలో రాభవం తప్పలేదు...యిక యిప్పుడా? మగాడి మాటలకు విలంప?” నిట్టూర్చిందామె.

“సరే నమ్మా నీ ఇష్టమే! బడికి వెళ్లను” —దుఃఖపడుతూ మంచాన బోర్లా వడుక్కుంది వద్దావతి.

“పిచ్చిపిల్ల! ఆ రాజా నిజంగా దేవుడిలా వచ్చి సమ్మంధం చూశాడు.... అయితే అవని రెండో పెళ్లి అయినా ఫర్వాలేదు. అవవాడూ, అప్రతిష్టి రాకమునుపే ఆ మూడు ముళ్ళూ వేయించేస్తాను” అని నిర్ణయంగా తలపోసింది జయమ్మగారు.

జయమ్మగారన్న మాటలతో అనత్యమున్న దనడానికి వద్దావతికి మనసు కూడా ఒప్పుకో లేదు. తాను ఇంతవరకూ అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకున్న వర్తావై అమె చెప్పింది. వద్దావతికి భాస్కరం తనను దగా చేయడం అవమానంగా

“నేను.... నేను.... ఇలాగే ఉండిపోతాను” అనుకుంది కాని ఎలా ఉండిపోవాలన్నాయిక తనవేరుతో ఏముంది? అంతా జయమ్మగారి ఇష్టాన్ని విన్నోల్తో ఉన్నది. “ఇవాళ చావు యిలా బ్రతకడం కన్నా సుఖంగా వుంటుంది బాబు” అనుకన్నుది వదేవరే.

* * * వద్దావతి నా రాత్రి పదిగంటల వరకూ జయమ్మ గారు బుజ్జగిస్తూనే ఉండి బ్రతిమాలుతూనే ఉంది. మధ్యమధ్యలో అమె భాస్కరం గురించి కూడా కొన్ని ప్రశ్నలు వేసింది!

“మన అంతస్తు మన ప్రియకి తగినవాడు మనకి కావాలి తప్ప ధనవ్యామోహమూ వెంప దాయాల మక్కువ గలవాడు కాదమ్మా” అని వదేవరే అమె బోధ పరిచింది.

వద్దావతికి ఒక్కసారి జీవితంమీద భరింత లేనంత విరక్తి కలిగింది. చచ్చిపోవడంకన్నా గత్యంతరం తోచలేదు. కాని తల్లి మాటలకు నమ్రదానంగా

ఆ వెంటనే తన ఉద్దేశం కూడా అమె చెప్పింది.

“చూడమ్మాయ్! ఇక గడిచిన దానికి వగని లాభంలేదు.... సుప్రభ ఈ పాడు ప్రపంచం ధోరణి తెలియక ఆ కుర్రవాడెవడో చెప్పిన దగాకారు తియ్యని పలుకులకు ఇంకా విలువకూడా ఇస్తున్నావు.. కాని తోకజ్జానం నీ మూత్రం యిరిగిన వాళ్ళైతే, ఈ ప్లేవోలు ప్రేమలూ సమ్మరు....అదికాలంలో

తోచింది. “ఏ!” అనుకుంది. భాస్కరం తానే వచ్చి తన ఆశక్తితను బలహీనతను చెప్పి “వద్దా! నన్ను క్షమించు నేను నిన్ను పెళ్లిచేసుకోలేను” అంటే అది వేరే మాట.... కాని ఇలా తన తల్లిని కూడా వివరికి “రంపపుకోత”లకు గురిచేసి సిద్ధించ దం ఆ పిల్లకు భాస్కరం మియాదాడు మొత్తం పురుష ప్రపంచం మీదనే క్రోధం కలిగించింది.

పెడవి విప్పనేలేదు. జయమ్మగారికి వద్దావతిని బడికి పంపడం ఇంత పిరు మున్నరించలేదు.

“ఆ భాస్కరం అనే మనిషి ఎవడనీ ఇలా నా పిల్లను వాడి కంటపడనివ్వకూడదు.” అను కున్నదామె.

“నీకు మీ రాజా అన్నయ్య తెచ్చిన సమ్మంధం పీర వరుస్తాను.... నీ బి. ఏ. చాలు.... ఇలాంటి

ఇట్లెవ్వరూ స్వేచ్ఛం." అంటూ ఆమె రికరకాలుగా బ్రతిమాలి చెప్పింది.

"భాస్కరం దగాకోరుతనంకన్నా తనకి ఇట్టే పింకావాలి?" అని తలపిస్తూ తల్లి మాటలను వివక్ష గుళికలలా మింగుతూ పూరుకుంది వద్దావతి.

52

సురేఖకు తన తొందరపాటు తనకే విన్యాయంగా తోచింది. ఒకవేళ "నాకేమేనా పిచ్చి త్రిందా?" అని ఆలోచించింది. తనేనా? దొడ్డమ్మను కాదని వచ్చేనా? తనేనా? దొడ్డమ్మ

ప్రేమకు పగ్గాలు

మాటకు ఎదురు చెబుత? ఎంత వివరీతమైన పని చేశాను?

"కాని ఎందుకు చేశాను? వద్దావతి కోసం రమా? ఎందుకు వద్దావతికోసం? దొడ్డమ్మ కన్నా వద్దావతి యొక్క వదా?.... ఇంతకీ నేనేం చేస్తున్నాను?"

సురేఖకు దుఃఖం వచ్చింది. తన మీదనే అన్ని ఆశలు పెట్టుకుని, తనకోసంమే అపాంకారాన్ని ఫలవృక్షంలా పెంచుకున్న దొడ్డమ్మను కాదని

తాను తల్లిని తండ్రిని సుఖపెడుతుందా? కాని "వాతరంకాదు.... మరొకరిని ప్రేమించిన మనిషిలో ఒక జీవితంపాటు వంసారమనే క్షైలుకట్ట వడటంకన్నా ఇప్పుడే రైలుక్రింద వడటం మేలు" అనుకుంది.

సురేఖకు ఆలోచించినకొద్దీ మనసు భాస్కరం కోసం పీకుతున్నదని తెలిసిపోయింది. ఇన్నాళ్లు లేని బాధ, ఎడబాటు లాంటిది భాస్కరం గురించి తనలో కలగనిగింది. అరే! ఇక భాస్కరం అనే పక్కతనము ఏమీ కాదా? అతనికన్నా వద్దావతితో కాపురం చేస్తాడు.... పిల్లల్ని కంటాడు.... సుఖపడతాడు.... అంతేనా? సురేఖ ఏ కోర్కెనైతే ఇన్నాళ్లు దాచుకున్నదో, తన సర్వశక్తులూ ధారపోసి వొక్కి వట్టుకున్నదో ఆ కోర్కెయే తల యెత్తుతున్నది. భాస్కరం వట్టు తనకు ఒక అత్యీయత ఉన్నది. అది ఫలానిది అని తాను తెలుసుకోక పోయినా ఇప్పుడు, గుండెలు దోలుస్తున్నది!

"హీ భగవాన్! వన్ను చంపెయ్యకూడదూ?"

సురేఖకు 'అత్త హత్య' మీద గౌరవంలేదు. నేను ఫస్ట్ నలుగురూ వాకు సామభూతి చూపిస్తారు.... ఛీ! ఎందుకూ?" అనుకుంది.

"ఇతరులు చేసిన అవమానానికి, తమ బలహీనతకీ కూడా స్త్రీలు అత్తహత్యకు పూనుకోవడం సాంఘికమైన నేరంగా పరిగణించాలి" అని ఎన్నిసార్లు డిబేట్లో వాదించి పేరు, బహుమానాలు గెల్చుకున్న సురేఖ— ఇప్పుడు తానే అత్తహత్య గురించి ఆలోచించడంతో లోపల లోపలే సిగ్గు పడిపోయింది.

సురేఖ బాధనంతా లోపలే అణచుకుని తల్లిని వచ్చుతూ వెలకరించింది కాని అవిడ కూతుర్ని ఇలా అనుకోకండా చూడటంతో నిమ్మసోయి "అరే! అవిడగారు సాధారణంగా నిమ్మ ఉత్తరం రాసిగాని రైలెక్కివస్తాడే.... ఇప్పుడలా వెళ్ళనిచ్చిందే తల్లి!" అంటూ సురేఖని అస్వాయంగా తలనిమిరి దగ్గరికి తీసుకుంది.

"నిమ్మ, వాస్తూగిని చూస్తానంటే వెళ్ళమంది దొడ్డమ్మ" సురేఖ బెరుకుగా చెప్పింది.

జతే సురేఖ తల్లితో ఏ విషయమూ చెప్పడం పూర్తిగాకదానే సురేఖ తండ్రి శ్యామలరావుగారు రావుతూ వచ్చాడు.

వస్తూనే కూతుర్ని చూసి అంతలో కాస్త తమాయించుకుని భార్య అరుధంతమ్మకేసి తిరిగి "ఏం జరిగిందేమిటి?" అన్నాడు. అతని చేతిలోని తంతి కాయితం చూస్తూనే అరుధంతమ్మగారు కూడా అలబ్బి ఆ ప్రశ్న వేద్దామనుకుంది.

"ఏం జరగడం ఏమిటంటి?...." అన్నది గాభరావచ్చుతూ.

"నిమ్మ ఎవడు ఇలా వచ్చేయమన్నాడు?" ఈ సారి ఆయన కూతుర్నే గద్దించాడు. సురేఖ తల్లి వెనుకకు చేరింది. అవిడ భర్తను కాస్త అదమా యించింది.

"అసలు ఏం జరిగిందో చెప్పకండా పిల్లదాన్ని కనురుతారెందుకూ?"

"వది నన్ను వెంటనే అక్కడకు తోలడమని పైరిచ్చింది.... అంటే ఇది చెప్పకండా నియమం

గీరు కోరినట్లు రెండు జడలు, బర్మా ముదులు, శృంగార జడలు అల్లుకోడానికి వల్లని పుష్కలమైన కేశసంపద అవసరం.

కేశవర్ధిని

కేశవర్ధిని షాంపూ (పాడర్)

వెంట్రుకలను శుభ్రంగా, సువాసనగా ఉంచును. కేశవర్ధిని రెడిమిక్స్డ్ హేర్ ఆయిల్ మరియు "సాగతిక" వ్యవర్ డెవ్ యివ్వడు లభించును.

కేశవర్ధిని ప్రాడక్ట్స్.

క్రాస్ కట్ రోడ్, కోయంబత్తూరు-12.

తూ|| గోదావరి, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు మినహా ఆంధ్రప్రదేశ్ కంతటికీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మెనర్స్ ప్రగతి ఏజెన్సీస్, విజయవాడ

రేం దొంగమాయ" అని మూలలకు అరుంధతమ్మ గారు వోరు వోక్కుకుని "అన్న! అయితే అదే మేనా అవరాధమా? నా కూతురు దొంగతనం చేసిందా? దోరుకుందా?" అన్నది కుగ. కాని శ్యామలరావుగారు చల్లబడలేదు. మండి వచ్చాడు.

సురేఖకు ఇక విగ్రహం వాలలేదు. "నేనే వచ్చేవాడమ్మా! నాకు తను చేస్తే నన్ను పెళ్లి ఇస్తారేమో" అనే అక్కణ్ణించి గజగజా నెలిపోయింది.

శ్యామలరావుగారు వడ్డి విగిగివట్లు కూల బడ్డారు. అరుంధతమ్మగారు కూడా ఉత్సాహం తీసేసివట్లు పాలిపోయింది.

"ఏం కర్మ వచ్చిందంటే" అంది వోరు తడి చేసుకుని ఎట్టు కేలకు.

"ఇక వదిన దీనికి చిల్లిగవ్వ ఇవ్వరు" నిరు త్సాహం నిరాశ, వడిపోయాడు శ్యామలరావుగారు.

"అఁ ఏదో" పిల్లది.... తొందరపడ్డది విక్షేపం లాంటి నమ్మంధమా అన్న వదులుకుంటామా? నేను బోధపరుస్తానైతే" అన్నది అరుంధతమ్మ.

"ముందు పంటవార్ని విస్తర్త వడయ్!"

సురేఖ అమెను విరాగ వారింపిన లాభం లేదని గ్రహించి అక్కడే చతికిలబడి ఏడవడం ప్రారంభించింది.

"నైగా ఏడుపు ఎందుకే?" చగ్గరిగా వచ్చి గట్టిగా అరిచింది ధనమ్మగారు.

"ని ఆరోగ్యం మంచిదికాదు కేకలు వెయ్యకు దొడ్డమ్మా" అని మరింత వెక్కిళ్లు మింగింది సురేఖ.

ధనమ్మగారు చల్లబడిపోయింది. "వరిలే! వా కర్మ ఇదంతా! ఏడవకు నేను దుక్కలాగా ఉన్నాను" అన్నది సురేఖ కన్నీళ్లు కొంగుతో తుడిచి.

అరుంధతమ్మకు ఈ దృశ్యం కనులు కుట్టు కున్నా చేసేదిలేక విలబడి పోయింది.

"కాస్త మా ఇద్దరికీ కాసే తేగలవా ఇల్లు గలాచిదా!" తోడికోడల్ని కాస్త అధికార పూర్వ కంగాను కాస్త వేళాకోలంగాను అడిగింది ధనమ్మగారు.

అరుంధతమ్మగారు మోటాడకండా మూతి అటు తిప్పకుని నంట ఇంటోక్ వెళ్లిపోయింది.

"దొడ్డమ్మా! నన్ను చంపేయ దొడ్డమ్మా!" అంది సురేఖ.

లేచి గదిలోకి గజగజా వెళ్లి మంచంమీద బొడ్డ వదుక్కుంది.

ధనమ్మగారు హఠాశయ్య అలా కుమ్మలా కూచుండి పోయింది. సురేఖ ఏడుస్తున్నదని అమెకు తెలుసు కాని అమె మెల్లిగా అపాంకారాన్ని వట్టుదలను అణచుకోవాలికదా?

సురేఖకు ధనమ్మగారి వట్టుదల తంపపు కోత గనే అయింది. తాను ఒప్పుకోనేటంత బలహీనత ఇవ్వకండా కాపాడమని దైవాన్ని ప్రార్థిస్తూ వచ్చింది కారుస్తున్నది సురేఖ.

"నేను భాస్కరాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను గనుకనే నన్ను భాస్కరానికి దూరంగా భాస్కరాన్ని వద్దా వతికి దగ్గరగా వెయ్య దేవదా!" అని వడవడే మనస్తూర్తిగా వేడుకున్నది సురేఖ.

ధనమ్మగారు ఎట్టు కేలకు తనతో తానె నమా ధానవడిచ్చి సురేఖ మంచంమీద కూచున్నది. స్పి రింకిపోగా అలాగే వడున్నది సురేఖ.

"సురేఖ!" అన్నదామె తలమీద వెయ్యవేసే మోటాడలేదు సురేఖ.

"ఏమే! తల్లి!" అని గాభరాపడి సురేఖను ఒత్తి గిరించి మెడక్రింద వెయ్య వేసింది ధనమ్మగారు.

వే నామె దగ్గరికి పోతాను. ఈ పాటికే అమె చిందులు తోక్కుతూ ఉంటుంది" అన్నాడు ధనమ్మ గారిని తల్లుకుని శ్యామలరావుగారు.

* * * ధనమ్మగారికి సురేఖ ఎడరించిందన్న కోపం, తన మాట కాదన్నదే అన్న అపాంకారమూ చల్లారి పోయి, ఆ పిల్ల ఎడతాటును పసింపడం దుర్బ రమై పోయింది. "కీడెంచి మేలేంపమన్నారా? ఇంతకీ ఈ పిల్ల పూరికే వెళ్లిందా లేక...." అన్న అనుమానం అమెలో ఇంతై అంతై ఎడనంతా వ్యాపించి వ్యాకుల పరచుపొంది.

"తన హాసీ; లోకండా! నేనే వెళ్తా నక్క డీకీ" అనుకుని అమె కూడా శ్యామలరావుకు తలతి ఇవ్వాను అతలాడు వస్తాడు అన్న మారు అలోచన కూడా లేకండా గుడివాడ బయలుదేరిపోయింది.

అనుకోకండా అమెను చూసిన అరుంధతమ్మకి ముచ్చెమటలు పోయాయి....

"వారు వారు మీ కోసరమే మధ్యాహ్నమే.... వెళ్లారక్కయ్యా?" అన్నది.

"సురేఖ వచ్చిందా?" ధనమ్మగారు అరుంధ తమ్మ అందోళనను గమనించ వేసలేదు.

"వచ్చిందే! అదో.... సురేఖ...." అంటూ అమె భయాందోళనలతో లోపలికి కేకవేసింది. అరుంధతమ్మగారికి మొదటినించి ధనమ్మగారం టేను అమె దర్శనం టేను కాదు గాని అమె డబ్బును చూసి గౌరవం, భయం!

ధనమ్మగారి గుండెల్లో ఆరాటం తగ్గిందిగాని తను అనుకున్నట్లు కాక సురేఖ సురక్షితంగా ఇక్కడ - ఉండటంతో మళ్ళీ అపాంకారం విజృంభిం చింది. రక్తస్పృహలు పెరిగిపోయింది.

"సింజారీదావా! నా ఇల్లా ఒళ్ళు, నన్నా అంతా హూనంహూనం చేసే.... ఇలా అమ్మా నాన్నా అంటూ పారిపోయిస్తావా?" అంటూ అమె విజృంభించింది.

"చీ! వోర్మయ్! విన్నెందుకూ చంపడం - అస్తినంతా మతానికి రాసిపారేసి నేనే కాశీ పోయి గంగలో దూకుతానంది" ధనమ్మగారు.

"నేను కూడా నీతోనే వచ్చి ఆ గంగలో దూకక పోతే నీమీద ఒట్టేనం"ది సురేఖ గట్టిగా - ధనమ్మగారు అనేకంగా సురేఖవోరు నొక్కింది.

"చీ" పిగ్గు మాలిందావా! వోటి కొచ్చిన మాటల్లా అనకు"మని నొచ్చుకుంది.

"అవును దొడ్డమ్మా! నేను నీకు సేవచేస్తూ కాశీలో ఉండిపోతా" నంది సురేఖ.

"అంతేగాని నా మాట విన్?"

సురేఖకు దుఃఖంతోపాలు బాధకూడా కలిగింది.

"నన్ను ప్రేమించనివాణ్ణి కట్టుకోమని చంపడంకన్నా విషం ఇన్నేనే మేలా" అన్నది --

తీవ్రమైన జ్వరంతో మూలుగుతున్నది సురేఖ.

ధనమ్మగారు సురేఖను గట్టిగా కాగలింపే కుంది. "నేను నీకు నా కంకంకో ప్రాణాలుండగా పెళ్లి చెయ్యను వరేనా! లే! నన్ను ఇలా ముక్కలా ముక్కలాగా చిత్రవధ చెయ్యకు" మన్నది సురేఖ మరుగుతున్న బుగ్గలను ముద్దు పెట్టు కుచి. సురేఖ ఆ మాటలు విన్నదో లేదో తెలియదు గాని ధనమ్మగారి చేతులను మాత్రం తన గుండెలమీద నుంచి తీసుకోనివ్వలేదు. అంత జ్వరం తీవ్రత లోనూ అమె రెండు చేతులను రోమ్ము కడుము కుంది.

ధనమ్మ పాద్యమైనంత వెమ్మడిగా గదిలో నింది బయటకు కేకేసింది.

"అరుంధతీ! ఎవరినేనా చంపించి వెంటనే

'వాడు ఆ చిన్నటవాణ్ణి వెళ్ళడానికి ఎంత బెదుగుతున్నావా' చూడండి. మా చిన్నతనంలా... ఎంత పెద్దచి కాల్చేవాళ్ళమండి. వీళ్ళకంత ధైర్యంవది?'

కామేశ్వరి అద్దం ముందు నిలబడి బడ వేసుకుంటూ, సుశీల మాటలు తలచుకుని తనతో తనే వచ్చుకుంది. 'ఏమిటి పిల్లలు! వర్ణి కార్డన్ కి వెళ్లి అక్కడికావే అబ్బాయిలను చూస్తూ బాళ్లను గురించి మాట్లాడుకుంటూ కూర్చోవడంలో ఏళ్లకేం ఆనందం అభివృద్ధి ఏమో?' అనుకుంది.

టాయిలెట్ అవుతున్న వెళ్లి సుద్దేశించి తోపిలిమించే అడిగింది కొంత.

"కామూ! రెండు మూడు రోజుల నుంచి

కన్నె మనసు

19 వ పేజీ తరువాయి

చూస్తున్నాను నువ్వెందుకో ఇదివరకులా లేవు. ఒంటి బాగుండలేదా?"

"అబ్బే! ఏంలేదు. నేను మామూలుగానే ఉన్నాను."

"అబద్ధంలేదుకు చెబుతా? అదివారం ఎప్పుడు వస్తుందా. స్నేహితురాళ్లతో ఏకాదు ఎప్పుడు వెళదామా అని ఎదురు చూసేదానివి.

ఈ వేళ సుశీల వచ్చివచ్చుదు.... అయినా వాళ్లకు ఉత్తరం రాస్తే మంచిదనుకుంటాను. త్వరగా మరో అల్లుణ్ణి వెతుక్కోమని...."

కామేశ్వరి మొహం సిగ్గుతో ఎర్ర బడి పోయింది. తన హృదయంలో వక్క వాటా గురించి, అందులో అద్దెకు దిగి విశ్వం గురించి చెలరేగుతున్న ఆలోచనలు అక్కయ్యకు తెలిసి పోయిందా ఏమిటి కొందరినీ?

"ఫో అక్కయ్యా! ఏ వేళా కోళమ్మా, నువ్వునూ!"

డాక్టర్ మనీలా! పిల్ల ఒళ్లు కాగిపోతోంది!"—

53

భాస్కరం తన చాతకానితనానికి వదేవదే విందించుకున్నాడు. రాఫువేంద్రంగారు మరోసారి హెచ్చరించి వెలి పోవడంతో భాస్కరానికి పూర్తిగా తెలివవుంది. మూర్తి దగ్గరికి వదిగెత్తాడు. "మూర్తి! ఇక నేను బ్రతకలేను.... ఏదో ఒకటి మనం వెంటనే చెయ్యాలి" అన్నాడు.

మిత్రులిద్దరూ కూలబడ్డారు. గంటల తరబడి ఆలోచించారు— సామాజికమూ అనుకున్న సమస్య అంతా సంసారికమైనదన్న విషయం తెలి పోయింది.

"ధనమ్మగారు సురేఖ శ్రీయన్ను కోరుతున్నది. జానికమ్మగారు భాస్కరం సుఖాన్నే ఆశిస్తున్నది. జయమ్మగారు ఏమనుకుంటున్నదో తెలియదు గాని వద్దావతి మాత్రం భాస్కరాన్ని దగాకోరు అనుకుంటున్నది. సురేఖ వద్దావతి కోసరం వసంత కాపురం కోసరం ధనమ్మగారికి కోసం తెప్పించడానికి పూనుకున్నది" అన్న విషయాలు తెలియ మిత్రులిద్దరి చర్చవల్లా.

"ఏన్నిని నేను ఆ తర్వాత ఎలాగో ఒప్పించుకుంటాను. ముందు ఈ రాఫువేంద్రం "జాకార్" పంజాబి ఏం చెయ్యడం? పైగా ఏడు నేను నా వసతి చెల్లలిమిదా ఈర్ష్యకొద్దీ ఇదంతా చేస్తున్నాననికూడా వాదిస్తున్నాడే?" అని భాస్కరం దిగులుపడ్డాడు. వసంత నా చెల్లమ్మరా? ఆ రాస్కల్ దాన్ని బాధపెడతాడేమోరా!" అని బాధపడ్డాడు.

మూర్తి అన్నాడు "మనుషుల పిరికి తనం మనుషుల బలహీనతా రెండూ ఉపేక్షించడం లోనే పెరిగి పెద్ద వస్తుతాయి భాస్కరా?— అంభాత మనం ముకుందరావును పట్టుకుని వసంత నతగాడు ఎంత ప్రేమిస్తున్నాడో తెలుసుకోవాలి.. ఆతను కూడా నీవు వద్దావతి విషయంలో అవలంబించిన వంధానే వసంత విషయంలో అనుసరించ నున్నాడే...."

భాస్కరానికి మూర్తి మాటలు తూలాల్లాగ గుచ్చుకున్నాయి. విలవిలలాడుతూ "నన్ను దావనీ బ్రదర్! నీ నలహా వద్దా వీమీ వద్దు...." అంటూ అటు మొహం తిప్పేసుకున్నాడు.

మూర్తి కూడా నాల్కొచ్చుకుని "చూడు భాస్కరం! మనం వరిస్థేతులను తూచి ఆలోచించి విర్రయిస్తున్నాం ఇక్కడ దెప్పి పొడుపు కోసరం కాదు నేను ఈ మాటలను అనడం.... కేవలం వాప్తింపక తానొప్పుక వద్దలితో వద్దావతిని

ప్రేమకు పగ్గాలు

వసంతనూ అందరి సుఖపెడదామనేగా...." అన్నాడు.

"సరే! ముకుందరావుతో అన్నీ చెప్పి నీ ఇల్లు వేలం అయినా నువ్వేం నొచ్చుకోవుకదా? అని అడుగుదామంటావు?" భాస్కరం అడుర్దగా అడిగాడు.

మూర్తి జాబ్బు పేక్కున్నాడు. నుదురు గోక్కున్నాడు. "మరి ఎలా?" అన్నాడు.

చివరికి భాస్కరమే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. "ముకుందరావుని వెళ్లి అడిగివస్తాను...." అన్నాడు. అని మళ్ళీ మరో ఆలోచనగా....

"మరి ఐదువేల రూపాయలు ఎవరు ఇస్తారు? ప్రస్తుతం.... పోనీ నాన్నగారికి చెప్పి మా ఇల్లు తాకట్టు పెట్టేస్తే— ఆ అయిదువేలతో ఆరోవో ధనమ్మ మొహాన పోయేయచ్చును...." అన్నాడు.

"కాని.... కాని...." మూర్తి మరోమా అసలేక పోయాడు. "సరే" నన్నాడు

భాస్కరం నేరుగా ప్రాఫెసర్ గారింటికి వెళ్లి శలవు చెప్పిస్తానన్నాడు. మూర్తి మాత్రం "వీల్లేదు వద్దావతికి ఈ కథంతా చెప్పు.... లేక పోతే ఆమె...." అంటూ భయం వ్యక్త పరిచాడు.

భాస్కరం గుండె రుల్లు మంది. "కాని! మూర్తి! వద్దావతి కిదంతా తెలుస్తే నన్ను సుల్లి వెంహం చూపెట్టుకు మంటుందిరా?" అన్నాడు.

మూర్తి స్తంభించి పోయాడు. రెండుక్షణాలలోచిందాడు— "అంతే నంటావా?" అన్నాడు.

"అంతే ననుకుంటాను.... తనను చేపట్టడంలో ఇన్ని చిక్కులున్నాయి అని తెలిస్తే నా వద్ద నాకు దక్కుతుందంటావా? నాకు మొదట్టింది లేనిది ఈ రైల్వే" నన్నాడు భాస్కరం.

"సరే! నువ్వు ముకుంద రావుతో ప్రస్తావించు లేదా మీ నాన్నగారితోనే ఈ విషయం చెప్పు.... నేను శైలజకు విషయమంతా చెప్తాను వద్దావతికి తను చెబుతుంది" అన్నాడు మూర్తి.

"వద్దావతి నన్ను పూర్తిగా అపార్థం చేసుకుంది మూర్తి!" భాస్కరం బాధగా మూలిగాడు. "నేను దగాకోరు ననిపించుకొని బ్రతకడం నాతరం కాదురా! నేను దగాకోరునికాదురా?"

"సరే! ఇప్పుడేమిని ఏం లాభం! నువ్వు ఒక అడవిల్లును మోసం చేసేవని నిన్ను తెలిసిన వాళ్లం మేం అనుకోవడం లేదుగా" అంటూ మూర్తి వెళ్లిపోయాడు.

భాస్కరానికి ఎంత కాదనుకున్నా బ్రతుకు మిద విరక్తి కలిగింది. "వద్దావతి ఈపాటికి ఏమేనా కానివని తలపెట్టలేదుకదా?" అనే అనుమానం కూడా గుండెలు తెలికింది.

ఎటు వెళ్తున్నాడో తెలియనంత వరాకుగా రూమ్ కేసి వెళ్తున్న భాస్కరాన్ని పోస్టుమోన్ "సార్! సార్!" అని అడుర్దగా పిలిచాడు.

భాస్కరం ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"వైర్ సార్?" అన్నాడు నంతకానికి కాగితం పెన్సిలూ అందిస్తూ పోస్టుమోన్.

భాస్కరం చేతులు వణిశాయి.

"తంత్రి" యివ్వగానే తనను తాను నమ్మలేక పోయాడు. కాళ్లు నేలలోకి కృంగిపోతున్నట్లుంది. పిన్నికి "సీరియస్"గా ఉందన్న మాట వదనగం రైల్వం లేదతనికి.

ఎవరేనా పట్టుకోకపోతే "పడిపోతా ననిపించింది"—

"పిన్ని.... పిన్ని...." గుండెలు పీకింది.

రూమ్ కి వదిగెత్తాడు— "మా పిన్నికి బాగోలేదు నె వెళ్తున్నా" నన్నాడు కనిపించిన రెండు మూడు దుస్తులు అక్కడే పడి ఉన్న సంచితో కుక్కుకుని బయటికి వదిగెత్తాడు.

"సార్!" అంటూ అతని రూమ్మేటు కూడా ఇవతలికి వచ్చి "పద! నేను దిగబెడతాను స్టేషన్ కు మరేం కంగారవకు.... అంతా బాగుంటుంది.... ఎవ్వరి ధింక విల్ బీ ఆల్ రైట్" అంటూ భాస్కరం చెయ్యి పట్టుకునాడు.

భాస్కరం మాట్లాడలేదు. రైలు ఎక్కాడో కూడా తెలియదు. మిత్రుడేమన్నాడో వినలేదు... మననంతా పిన్ని దగ్గరికి వెళ్లిపోయింది శరీరం మాత్రం రైల్వో అందోళన పడుతున్నది.

"పిన్ని లేకపోతే ఇక నా జీవితం ఎందుకూ? పిన్ని నన్ను పెంచింది నన్ను మనిషిని చేసింది. కాని ఇంకా నావల్ల తను నేను ప్రయోజకుణ్ణయ్యాననే సుఖం పొందలేదు. ఆమె.... ఆమెను నానుంచి దూరం చేయడానికి ఎవరికీ హక్కులేదు." అంటూ ఆక్రోశిస్తునే ఉండతని హృదయం.

రైలు ఎంత వేగంగా వదిగెడుతున్నా రెండు వందల మైళ్ల దూరం కొన్ని యుగాల దూరంగా తోచింది భాస్కరానికి.... ఎందుకో అందోళన అద్దెర్లం పూరు దగ్గర పడుతున్నకొద్దీ ఎక్కువయ్యాయి.

రెండు మూడుసార్లు "వైరు" తీసి చూసుకున్నాడు. తనకు కాని చిత్త చాంచల్యం కలిగి ఇలా వెళ్తున్నాడా? లేక నిజంగా తన పిన్నికి అంత జబ్బుగా ఉందా?.. అనిపిస్తోంది.

"వీల్లేదు పిన్ని వీల్లేదు పిన్ని, నన్ను నమ్మ అన్యాయం చెయ్యకు పిన్ని...." (సోషం)

“ఇంతకూ నా మాట నిజమేకదూ ?”

“పెద్దగా నవ్వేసింది కొంత.

విశ్వం !

నిజం చెప్పాలంటే విశ్వం వస్తాడని తెలిసిన మూడు రోజులకే తను ఎంతో మారిపోయింది. ఆ ఆలోచన రాగానే కామేశ్వరి ఏదో అవ్వకానడం పొందింది.

అద్దంలో ప్రతిబింబిస్తున్న తన పొందర్వాన్ని తిలకిస్తూ మైమరచి పోయింది కామేశ్వరి.

అంతలో సరోజ ఆమె ఉన్న గదిలోకి వచ్చింది.

“అయిందా నీ ముస్తాబు ?” అంటూ, కామేశ్వరిని చూస్తూ అక్కడే ఆగిపోయింది.

“అబ్బ ఎంత అందంగా ఉన్నావు కామూ ! ఇవ్వాలని నన్ను చూడ్డానికి ఎవరైనా వస్తున్నారా ఏమిటి ?”

కామేశ్వరి మాట్లాడలేక పోయింది. “నన్ను చూడ్డానికి ఎవరైనా వస్తున్నారా ?.... ఎవరు వస్తారు ?.... ఎవరు ? (విశ్వమా)....” అని అద్దంలో కనిపిస్తున్న ప్రతిబింబాన్ని ముసలంగానే (నవ్వించింది కామేశ్వరి.

“ఆ ! అన్నట్లు ఎవరైనా వస్తున్నారా అంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది.” అంటూ ఏదో చెప్పబోయింది సరోజ. కాని అంతలోనే పక్కగది గుమ్మం దగ్గరి కెల్లి “పదినగరూ” అని పిలిచింది. ఇవాళు రాక పోవడంతో కామేశ్వరి తిరిగి “మీ అక్కయ్య ఇంట్లో లేదా ?” అని ప్రశ్నించింది.

అద్దంలోని తన ప్రతిబింబాన్నే ఇంకా చూసు కుంటున్న కామేశ్వరి అటు చూడకుండానే “ఉన్నకు పొలిస్తూ అక్కడే వడుకుందిగా ! లేకపోతే తోప లికి వెళ్లిందేమో !” అంది.

“ఇదిగో కామేశ్వరి, నీకా సంగతి తెలుసా ? ఆ రోజే చెప్పానుకుని మరిచే పోయాను.”

కామేశ్వరి ఇంకా సరోజ మాటలు వినే స్థితికి రాలేదు. అది గమనించకుండానే చెప్పుకుపోసింది సరోజ.

“భారీ వాటాలేదూ ? అందులోకి....”

గబుక్కున ఇటు తిరిగింది కామేశ్వరి. ఆమె మొహంలో కనిపిస్తున్న ఆశ్చర్య మిథితమైన కుతూహలాన్ని చూసి సరోజ అడిగింది

“అంటే నీకూ తెలుసా ఆ సంగతి ?”

— “నీకూ తెలుసా ?” సరోజ ఎంత సిద్ధిది ?

తన విశ్వం గురించి తనకు తెలియకపోతే మరెవరికి తెలుస్తుంది ? అయినా అతని గురించి తనకు తెలిసినవన్నీ చెప్పకుండా అలా కళ్ళ తేలేసి చూస్తుందేమిటి ?— వరసగా ప్రశ్నలు ఉద్భవింప సాగాయి కామేశ్వరి మనసులో.

“అట్టే.... నాకేమీ తెలియదే !” అని అబద్ధం చెప్పేసింది.

“అందులోకి విశ్వం అనే యువకుడు రావాలనుకున్నాడట ! కాని....”

“(ఇప్పుడు రాదా ? విశ్వం రాడన్నమాట ! అలా మధ్యలో ఆపి నన్ను చంపకుండా పూర్తిగా చెప్పేయనే త్వరగా !)”

కామేశ్వరి గుండెలు వేగంగా కొట్టుకోసాగాయి.

“అతను మా నాన్నగారికి తెలుసువువాడే. ఇక్కడే ఏదో కాలేజీలో బి. ఏ. చదువుకున్నాడట ! వయసు పాతికేళ్ళంటాయట ! చాలా తెలివైన వాడట ! అయినా అతనెంత అందంగా ఉంటాడట తెలుసా ?

“(అ మొదలు నీ కంటే నాకే బాగా తెలుసు. ఇంకా ఎక్కువే తెలుసు ! ఇప్పుడా నివారణమీ అక్కర్లేదు. అతనిప్పుడు వస్తాడా రాదా ? చెప్పు. అదే నాకు ముఖ్యం.”)

కామేశ్వరి ఒళ్ళంతా చెవులు చేను కుని ఆతురతగా వివరించింది.

“పాపం ! అతని అదృష్టం బాగుండలేదు. బి. ఏ. అయిన తరువాత కొన్నాళ్ళకి అతనికొక విచిత్రమైన వ్యాధి వచ్చిందట ! అదొక విధమైన వాతరోగమన్నమాట. వారిక బిగుసుకుపోయి మాటలు పడిపోయాయట ! పాపం ఎవరైనా వలుకరిస్తే ఇవాళు చెప్పలేక కన్నీరు కార్చేవాడట !” వింటున్న కామేశ్వరి మొహం పాలిపోయింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

స్నేహితురాలితో కలిగిన మార్పును గమనించిన సరోజ తను కళ్ళ చెప్పిన విధం ఆమెనంతగా కదిలించే పిందని ఊహించి ఆ కథానాయకుని విషాద గాధను మరింత సవివరంగా చెప్పసాగింది.

“ఎంతో మంది డాక్టర్లకు చూపించారట ! ఎన్నో మందులు వాడారట ! అయినా ఎవరికీ అతని వ్యాధి ఏమిటో అంతు బట్టలేదు. చివరికి ఆ పూరి డాక్టరుగారి సలహాపైన అతన్ని హైదరాబాదు తీసుకువచ్చి బ్రిట్ మెంటు చేయించాననుకున్నారట ! వాళ్ళ నాన్న మా నాన్నగారికి ఉత్తరం

అందడంతోనే అతనిని హైదరాబాదుకు పంపారు.

వైద్యుని బహుమతి

హృదయ కథ

ప్రాకారం. మా నాన్నగారు వాళ్ళకోసం ఈ భారీ వాటాను అట్టే పెట్టమని ఇంటి యజమానితో చెప్పి అధ్వాన్న కూడా ఇచ్చేవారు. అనలు వారం రోజుల క్రితమే రావాలింది వాళ్ళు. చెబితే నువ్వు నమ్మతావో లేదోగని తనను హైదరాబాదు తీసుకెళ్లారని తెలియగానే అతని జబ్బు తీవ్రపరచుండాల్సిందట !”

“తరువాత ?” అప్రయత్నంగానే అడిగింది కామేశ్వరి.

“రానురాను తన చుట్టూ ఉన్న పరిసరాల్లను గుర్తించలేక పోయాడట ! చివరికి ఈ ప్రసవపు ధ్యాసే పోయిందట ! దృష్టి కూడా ఒక్కచోటే స్థిరంగా నిలిచి పోయిందట ! దానితో అతని తల్లి దండ్రులు బెంబేలెత్తిపోయి డాక్టరుకు కబురంపారట. డాక్టరు వచ్చిచూసి అదొక విధమైన మూర్ఖ రోగం అని చెప్పేడట ! మూడు రోజుల క్రితం నాన్నగారికి ఉత్తరం వచ్చింది. అతను మూర్ఖునంది కోలుకోగానే తీసుకోస్తామని.... కాని....”

“కాని.... ?” కుతూహలాన్ని అపుకోలేక అంది కామేశ్వరి.

“ఇవ్వాలి బెల్ గ్రాం వచ్చింది. అతను చని పోయాడట !” అని ముగించింది సరోజ.

ఆమె ఆ మాట పూర్తి చేయకముందే కళ్ళకు చీకట్లు క్రమిస్తున్నాయి కుర్చీలో కూలబడి పోయింది కామేశ్వరి.

తన స్నేహితురాలి ఎంత ప్రవర్తనకు కంగారు పడి పోయింది సరోజ.

“ఇదేమిటి కామూ ! ఏమైంది నీకు ? మీ అక్కయ్యను పిలవనా ?” అని గాభరాగా అడిగింది.

“కంగారు పడకు సరోజా ! నాకేమీ కాలేదులే !” అంది కామేశ్వరి లేని నవ్వును తెచ్చిపెట్టుకుని.

సరోజ ఆమె మాట నమ్మలేక పోయింది. తను విశ్వం గురించి చెప్పిన చెడువార్తే ఆమెను కలవర పరిచి ఉంటుందని ఇట్టే తెలుసుకుంది. ఏదో తప్పు చేసినదానిలా “క్షమించు కామేశ్వరి ! అతను మీకేమైనా బంధువా ?” అంది కామేశ్వరి ఏమీ నిమిరుతూ.

అంతవరకూ ఎంతో కష్టం మీద బిగవట్టివ కన్నీరు కట్టుతూ (తెంచుకుని వచ్చేసింది కామేశ్వరికి.

సరోజ ప్రశ్నకు అవునన్నట్లు తలూపింది.

“వెరిసారి కామేశ్వరి ! అతను మీకు బంధువని నాకు తెలియనే తెలియదు. క్షమించు. మనసును శాస్త్ర కుదులు పరచుకో ! ఇవాల నువ్వు ఎక్కడికి రానక్కర్లేదులే ! నుశీంతో చెప్పి ఇవాల్ని ప్రాగం కానిర్ చేస్తాను.” అంది.

ఏదో చెప్పబోయిన కామేశ్వరిని మాట్లాడ నివ్వకుండా “ఇప్పుడేం మాట్లాడకు కామేశ్వరి నువ్వుప్పుడు తేరుకో, నీ మనసును కష్ట పెట్టే వండుకు క్షమిస్తావు కదూ !” అని చెప్పి సరోజ అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయింది.

ఆమె వెళ్లిపోయిన కాసేపటికి ఆమె తండ్రి ఏదో మెరిసినట్లయింది. మూడు రోజుల క్రితం తను విశ్వం గురించి విన్న మాటలకు అర్థం ఇప్పుడు బోధపడింది. “ఆ అబ్బాయి పేరు విశ్వమట ! పాతికేళ్ళంటాయట ! చాలా తెలివైన వాడట ! అందంగా ఉంటాడట !” అంటే. తరువాత ఆ గోలతో వినిపించలేదు తనకు.

ఆ మిగతా మాటలు ఏమై ఉంటాయి ? బహుశా అతని జబ్బును గురించి అంబు ఉండాలి. కాని ఆ వినిపించిన మాటల్లోనే తనకు కానంసిన అర్థాన్ని ఊహించుకుంది తను.

తన పిచ్చితనానికి తనకే నవ్వచ్చింది. బిగ్గరగా నవ్వాలనిపించింది.

ఏ ! తన పిచ్చి కాకపోతే అతనెవరో ముక్కుమొహమూ ఎరుగని వాడిని గురించి విన్న మాటలను ఆధారం చేసుకుని, అతని గురించి ఆశలు రేపుకుని, కలలుకని, అతను చనిపోయాడని తెలియగానే తనివంతగా ఏడుస్తుందా ? తను ఒట్టి పిచ్చిది. ఈ సంగతి అక్కయ్యకూ బావకూ తెలిస్తే ఎంత నవ్వుతారోకదా ! తనకే నవ్వాలనిపిస్తోంది. కాని చిత్రమేమిటంటే తను ఎంతగా నవ్వాలని ప్రయత్నించినా నవ్వరావడంలేదు. దానికి బదులుగా దుఃఖమే వస్తోంది.

విశ్వం చనిపోతే తనెందుకు ఏడవడం ? ఆతనికీ, తనకూ వంబంధమేమిటి ?

ఈ మాటను తన మనసు ఒప్పుకోవడంలేదు. తన మానసగర్భంలో ఉద్భవించి, తన శరీరాన్నంతా ఆక్రమించేసిన విశ్వం చనిపోవడం సాధ్యమా ?

ఏమో తెలియదు.

మరి తన కన్నీళ్ళ కర్ణం. . . . ?

లలిత సంగీత ప్రియులకు చక్కని పోటీ :

ప్రథమ బహుమతి 10 రికార్డులు: రెండు ద్వితీయ బహుమతులు 7 రికార్డులు

ప్రాక్టికల్--మార్చులు 200

మీ సమాధాన ప్రతాలు నవంబరు 30 వ తేదీలోగా మా కార్యాలయం చేరాలి.

సరామాలయం పాఠకులు మాపుతున్న బోషడరాన్ని గమనించి, వారి వింకా ప్రాత్యహించాలనే ఉద్దేశంతో 'గంధర్వ ప్రశ్నలు' పోటీ నిర్వహిస్తున్నాము. సినిమా, లలిత సంగీత సాహిత్యాలయందు అభిలాష ఉన్నవారందరూ, లేనివారిలో డాక్టర్ కొందరూ; పాల్గొంటారని ఆశిస్తున్నాము.

ఇక పోటీ గురించి రెండు మాటలు. ప్రశ్నలు పాటలు గురించి అనీ, కఠినంగా ఉన్నవని విరుద్ధాపాదవద్దు. ఈ పరీక్షలో ఫెయిలవటమంటూ లేదు. ఆరోచ్చినా, మారొచ్చినా, ఎక్కువ మార్కులు వచ్చినా వారిదే ప్రథమ బహుమతి. తరువాతి రెండు స్థానాలకు రెండు, ఆ తరువాతి వది స్థానాలకు వది బహుమతులు.

రెండు మాట. పోటీలో కొన్ని ప్రశ్నలకు ఒకటి కన్నా యెక్కువ సరియైన సమాధానాలు ఉండవచ్చును. అందులో ఏదైనా వ్రాయవచ్చును. జవాబులు అరటాపు కాగితాలపై ఒకేప్రక్క వ్రాసి పంపండి. సమాధానాలు, ప్రశ్నలు ఉన్న క్రమంలోనే ఉండాలి. కవరుమీద స్పష్టంగా 'గంధర్వ ప్రశ్నలు' అని వ్రాయండి. సమాధాన ప్రతంతో మొదటి పేజీలోను, అఖిరిపేజీలోను మీ పూర్తి పేరు, విలాసం వ్రాయాలి. ఈ పోటీ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు. తుది విర్ణయం సంపాదకులదే.

1. ఈక్రింది పాటలు యేచిత్రం లోనివి, తెరమీద యెవరు పాడారు? నేపథ్యగాత్రం యెవరిది? సంగీత దర్శకులెవరు? రచయితలెవరు?

1. జయజయ వెంకటరమణ
నిరుపమ కరుణ భరణ!
- 2 భజనే మోదజనకమురా
3. మధుర వెన్నెల రేయి
4. మనసున మల్లెలు

5. విరిసింది వింత హాయి

6. ఇతిహాసం విన్నారా!

(ఉదా : మనసా—పెళ్లి చేసి చూడు—జి. వరంక్షి
పి. లీల—సుంటసాల—వీంగరి.) 15 మార్కులు.

2. ఈక్రింది చిత్రాలలో ఒకే వ్యక్తి పాడిన నాలుగుపాటలు వ్రాసి, ఆ చిత్రాలకు సంగీత దర్శకులెవరో తెల్పండి:

1. వలదమయంతి.
2. స్వప్నసుందరి.
3. భక్తరఘువాణ్.
4. పెళ్లితాంబూలం.
5. భక్తసోదన.

(ఉదా : బాలరాజు—ఎన్వరలక్ష్మి—జాలిలేదా, ప్రేమ ఎరుగనా, తేలిమాడుము హాయి, రాజారా, గాలిపెంచల. యుగళ, బృందగీతాలైనా కావచ్చు.)
25 మార్కులు.

3. ఈక్రిందిపాటలు యేచిత్రం లోనివి, తెరపైపాడిన దెవరు?

1. జాణతనమునను నాజెమునను.
2. నిన్న సాయంత్రమున.
3. చెరగుమూసే నేమి పేతురా.
4. వడలజాలరా.
5. ఒహో వారు లీలా.
6. నినుగని మనసున.
7. మదనా స్వగతమోయి.
8. ఏటైన వడుచున్నదోయి.
9. ఏమది పాడెను ఏమని.
10. రంగేలి రొతంటి.
11. రాజా ప్రేమ జావరా.
12. విరాళి పైపలేసురా.
13. మూలపడిన నా ముద్దుల పీట.
14. పై హాస్తీ గాతీ ఆయీ.
15. చిటారి కొమ్మను మిళాయిపాట్యం.

(ఉదా : ఆనందమంతా—బలేబావ—జగ్గయ్య.)
15 మార్కులు.

4 ఈక్రింది యిరవై పాటల్లో వదిజతలు ఒకే పోలిక గలవి ఆపోలిక

పాడే వ్యక్తిలోనో, రచయితలోనో, సన్నివేశంలోనో, యెందు లోనో వుంటుంది. ఆజతలు పేరుపరచి ఆపోలిక తెల్పండి.

1. వారే ధన్యులు కారా.
2. ఏక్ దో తీన్.
3. వేడు వాటిన మొలక.
4. అందాలబాల అమరాగమాల.
5. ఎవరు మాకింక సాటి.
6. ఎందరో మహానుభావులు.
7. సానిలి జోతలు.
8. శ్రీదేవిని నీడు దేవేని.
9. రాజశేఖరా.
10. ఈ చదు వింతేకద
11. వక్కల నిలబడి.
12. వడండిరా వడండిరా.
13. రాధ నిటు దయమాలి విడచి.
14. కోయిలోకసాగొచ్చి కూసిపోయింది.
15. సలలిత రాగసుధా.
16. దిగులుపడకు బేలా.
17. చిరునవ్వుల నవ మంతం.
18. పూలో పూలో.
19. మోముజూడ వేడుకా.
20. రావోయి రావోయి మనోజా.

(ఉదా : 1—8 రేడియో పాటలు.)

20 మార్కులు.

5. ఇవి చెప్పండి.

1. లింగమూర్తి పాడిన ఒక పాట, ఆ సినిమా, సంగీత దర్శకుడు ?
2. సంగీత దర్శకుడు బి. గోపాలం ఒక చిత్రంలో వేషంవేసి మరొకరి కంఠంతో పాడారు. ఎవరి కంఠం, ఎవరి సంగీతం, ఏ చిత్రం ?
3. బళ్లారి లలిత సుమతిలో పాడిన రెండు పాటల పేర్లు.
4. అనాటి బాల త్రిపురసుందరి యిటీవలి పిరాణిక చిత్రంలో ఒక యుగళగీతం పాడినది. ఎవరితో, ఏ చిత్రంలో, ఏ సంగీతకారునికి ?
5. వార్ల చిరంజీవి సినిమాలలో వ్రాసిన మూడు పాటలు, చిత్రాల పేర్లు.
6. వేదాంతం రామవర్మ కంఠం ఏ చిత్రంలో, ఏ పాటలో, ఏ నటుడికి పలికింది.

స రా గ మా ల పో టీ!

నిర్వహణ : పి. ఎ. కె. రంగారావు

పది తృతీయ బహుమతులు 5 రికార్డులు : మొత్తం 13 బహుమతులు 74 రికార్డులు

పో టీ ము గిం పు తే దీ 30 న వం బర్ 1963

7. సంగీత దర్శకుడు టి.వి. రాజు ఏ చిత్రాలలో నేషనలు వేశారు.

8. కమలాకోట్నీసుకి జాలనరస్వతి ఏయే చిత్రాలలో కంఠం యిచ్చారు.

9. ఛాయాదేవి ఏ చిత్రంలో తన స్వంత కంఠంలో ఒక శాస్త్రీయ గీతం, చిన్న ముక్కు పాడారు ?

10. కైజీకుడు చిట్టబాబు ఏయే చిత్రాలలో కనిపించాడు. 20 మార్కులు.

6. ఈ కలయికల పాటలు ఒక్కొక్కటి చెప్పండి.

1. పెండ్యాల—మల్లారి—భానుమతి.
2. పెండ్యాల—తాపీ—జమునారాణి.
3. మహాదేవన్—కొనరాజు—జమునారాణి.
4. మహాదేవన్—అరుద్ర—శ్రీనివాస్, జానకి.
5. ధక్షిణామూర్తి—అరుద్ర—జిక్కి.
6. ధక్షిణామూర్తి — నముద్రాల — బాల మురళీకృష్ణ, లత.
7. ఘంటసాల—నముద్రాల—ఎ. పి. కోమల.
8. టి. వి. రాజు—తిల్లానా—ఎ. పి. కోమల.
9. ఆదివారాయణరావు — తిల్లానా — సుశీల.
10. ఆదివారాయణరావు—తాపీ—వీతాపురం.
11. విశ్వనాథప్రసాద్—అనిసెట్టి — వీతాపురం, ఎల్లారీశ్వరి.
12. టి. జి. లింగప్ప—అనిసెట్టి—జానకి, శ్రీనివాస్.
13. టి. జి. లింగప్ప—సి. నా. రే—లీల.
14. ఘంటసాల—మల్లారి—లీల.
15. ఘంటసాల—పింగళి—లీల.

30 మార్కులు

7. ఈ పై) నేలు గీతాలు యెవరు పాడినవి?

1. ఆ తోటలో నొకటి.
2. రజిత పుణ్యముల.
3. ఈ చల్లని రేండు.
4. రాధ పృథ్వయం.
5. మొగలిపూ ముడివి.
6. రమితే యమునా.
7. కలివి కొఱకు.
8. స్వప్నజగతిలో.
9. పాట పాడుమా.
10. బహుదూరపు బాటసారి.

11. యమునా తీరము, సంద్యా సమయము.
12. ఏమోయి కోయిలా.
13. ఇంతి వేణుగోప జాలుడు.
14. మావల్ల కాదమ్మా, దేవీయశోద.
15. పసిడి మెరుంగుల.

30 మార్కులు.

8. ఈదిగువ ప్రశ్నలకు యేనాలు గిం టి కై నా స మా ధా నాలు వ్రాయండి.

1. పెండ్యాల మొదటి చిత్ర మేది ?
2. వేణు మొదటి చిత్ర మేది ?
3. వాలి సుగ్రీవుడు ఎవరెవరు సంగీత దర్శకులు?
4. కవచేనయానిలో “ప్రేమ మహిమ” గన పాడిన దేవయాని పాతధారి యెవరు ?
5. భక్తిమాల, గరుడగర్భభంగం చిత్రాలలో నటించిన ప్రముఖ నటీ ఎవరు ?
6. “హాయిశబ్ద” ఏ చిత్రంలో ఎవరు పాడగా ఎవరు నాట్యం చేస్తారు ?

20 మార్కులు.

(పై ఎనిమిది విభాగాలలో ప్రశ్నలకు డబ్బింగ్ చిత్రాల పాటలు గురించి వ్రాయకూడదు.)

9 డబ్బింగ్ చిత్రాల పాటలు గురించి:

- ఈ క్రింది పాటలు ఎవరు వ్రాసినవి, ఎవరి కంఠాలవి, ఎవరి సంగీతానివి, ఏ చిత్రాలలోనివి ?
1. అతిమధురం, అనురాగం.
 2. అశల పూయల లూగే మా.
 3. నాటి రోజు ఏం రాదో.
 4. చిన్నారి కన్నె మనసు.
 5. కర్ణాట రాజ్యమణి కంఠీరవ.

20 మార్కులు.

10. దస్తూరికి, స్వప్నతకు; 5 మార్కులు

మొత్తం 200 మార్కులు.

ధి గురీ-మార్కులు 100

1. ఈనాటి చిత్రసంగీత రంగంలో ప్రత్యేక ప్రతిభ చూపుతున్న సంగీత దర్శకు లెవరో సోదాహరణంగా నిరూపించండి.

10 మార్కులు.

2. సినిమాలలో వివరణ స్వర, ధ్రువ, వంచార యుక్త శాస్త్రీయ గీతాలు ఎవరు పాడితే (ఒక

పురుష ఒక (స్త్రీ కంఠాలు) మీకు నచ్చుతుంది ? ఏ కారణాలవేత ?

10 మార్కులు.

3. స్వర్ణీయ మల్లారామ్ సంగీత పద్ధతులు ఈనాడు ఏయే సంగీత దర్శకులు అనుసరిస్తున్నారో సకారణంగా ఋజువు చేయండి.

10 మార్కులు.

4. స్వయంప్రభ ఉండి పొందిపాటల ననుకరించి అభాసుపాలైన సంగీత దర్శకుల గురించి, సెభానవి పించుకున్నవారి గురించి, పొంది మాతృకలు, తెలుగు అనుకరణలు ఉదాహరణ వల్లంగా వ్రాయండి.

20 మార్కులు.

5. ఈ క్రింది ప్రైవేటు గీతాలను మీ స్వంత భాషలో, మీ అభిప్రాయాలను నిర్మోగమాటంగా తెల్పుతూ విమర్శించండి.

- జి ఇ 22400 విరిసెను వెన్నెల—స్వర్ణలత.
- జి ఇ 22793 రాధికాకృష్ణ—ఎమ్మెస్ రామారావు.

జి ఇ 37539 యమునా తీరాన—జానకి.

జి ఇ 37544 ప్రణయసీమ—జమునారాణి శ్రీనివాస్.

ఎన్ 96238 మరుకథి—గోపాలం, కోమల.

20 మార్కులు.

6. చివరకు మిగిలేది చిత్రంలో క్రింది పాటల గుణదోషాలను విమర్శించండి :

1. అయిన వారు వా కెవరు—సుధనోల్

ఎన్ 69719.

2. అందానికి అందం—కవికోకిల

జి. ఇ 35251.

3. పడవపాట—చిన్నారి ఏ మనసే

జి ఇ 35252.

20 మార్కులు.

(మొదటి మూడు ప్రశ్నలకు ఒక్కొక్కదానికి జవాబు ఎనిమిది వంక్తులకు మించరాదు. చివరి మూడు ప్రశ్నలకు పరిమితి 20 వంక్తులు. ఈ ధియర్ పత్రానికి జవాబులు వ్రాసేటప్పుడు వ్యక్తిగత దూషణ ఉండకూడదు, పూర్తైన విమర్శ ఉండవచ్చు.

7. వాక్య నిర్మాణానికి, భావ పరిపుష్టికీ, ధస్తూరికి,

10 మార్కులు.

మొత్తం 100 మార్కులు.

(ప్రాక్టికల్, ఫియర్ కలిపి 300 మార్కులు. ★

ఆరోగ్యంతో
కళకళలాడే
ఓన్నారీపాపలు

ప్లానిటాబ్ కు కృతజ్ఞులము

వన్ముక్తము * సులభము * తక్కువ ఖర్చు
మీ డాక్టరును లేక
డిప్. పి. క్లినిక్‌లను సంప్రదించండి

RIND CHEMICALS LTD., KANPUR

ఐదెక్కు బింది

బింది ఆకర్షణీయమైన రంగు
లలో అన్నిచోట్ల లభించును.

అరవింద్ లేబరేటరీస్

పి. బి. నెం. 1415, మద్రాసు-17.

తెలంగాణా జిల్లా లకు, హైదరాబాద్ మినహా
ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఏజెంట్లు :
ప్రగతి ఏజెన్సీస్, విజయవాడ-1.

మీ శరీరపు
భాయ చెదరకుండా
కాపాడుకోడానికి

రాజా
స్నో

మన్యం & కో.

రాజా స్నో బిల్డింగ్స్, బెంగళూరు-20

హి! తత్! సత్!
సుఖజీవిత సేవ
"సద్వైద్య మహిమ"

సిద్ధుల సాటిలేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము.

డా. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి

'మేల్ మాయిల్ మందు'

(Regd.)

దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు చక్కని నివారణ

నల్లరంగు, ఎర్రరంగు పాడలు, దద్దులు, పోట్లు, గజ్జి (చర్మసంబంధము) పాడలు
గల చోట్లలో తిమ్మర్లు, మాదితో పాడిచివచ్చుచు నొప్పిలేకుండుట, నివృత్తి జొబ్బలు
గలిగినా తెలియకుండుట, దుర్నిరు సర్వఅవయవములందు వ్యాపించి, రక్తముతో కలిసి
మత్తు కలుగజేయుట, (నరముల సంబంధము) చేతివేళ్లు ముడుచుకొనుట, జొబ్బలు
లేమట, ముక్కు బంధనములు, పాదమునందు వల్లపు పుండ్లు ఏర్పడుట, కాలు
చేతులు వేళ్లు తగ్గుట, ముక్కు సాట్లు పడుట, చూచుటకు విసుగుపట్టించు
రణములు (అస్థి సంబంధము) వీటికి చక్కని నివారణ.

1 మండలం (40 రోజులు) నూనె, లేహ్యము రు. 7/-

తపాల ఖర్చు రు. 2/-

స్నానమునకు ఉత్తమమైన 8 బొమ్మల శ్రీ పరమాత్మతైలం రు. 2-50

తపాల ఖర్చు రు. 1-50.

సిద్ధ దాక్షిణ్య

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్యు,

5/22, మేల్ మాయిల్ P. O., (N. A. Dt.)

నేటి తర్వాత చుట్టూ వక్కల మరూ లేరేమో తెలిసి అమె చెయ్యి వట్టుకున్నాడు.. అమె పెద్దగా కేకపెట్టింది. అవతలివాడు భయపడిపోయి ఎక్కడో పారిపోయాడు. ఆ వక్కల ఎక్కడో కునికిపాట్లు వదులుతున్న పోర్టు రోడ్లో వచ్చి “ఏందుకమ్మా అలా కాపుకేక పెట్టావు?” అని అడిగాడు. అమె అబద్ధమాడింది. “ఏదో పీడకల” అన్నది. పోర్టు రు వచ్చి “బాగానే ఉంది.... దోచ కడ్డంగా ఉన్నా విప్పుడు.... కొంచెం వక్కకు జరిగి కూర్చో..” అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. అద్భుత వశాత్తు అత డెవరో మేలకుని ఉండబట్టి సరిపోయింది.. లేకపోతే వాడేమేం చేసేవాడో..

వక్కల రంగడు దగ్గి సర్దుకు కూర్చున్నాడు. చాగా పొద్దు పోయినట్లుంది. వర్షం ఇంకా వదుతూనే ఉంది.. ఉరుములు తగ్గలేదు.

గంగికి మాగమ్మగా నిద్రపట్టింది. అలాగే గోడకాసుకుని నిద్రపోయింది. రంగడికి నిద్ర పట్టలేదు. మళ్ళీ “ఒక బిడి ఉంటే ఎంత బాగుండు” ననుకున్నాడు. అంతలోనే “పోన్.. ఈ లేకపోతే మానే” అని కూడా అనుకున్నాడు. తనకు కొద్ది దూరంలో ఒక ఆడపిల్ల తనలాగే కబోడి, కూర్చుని ఉన్నదని అతనికి అర్థమయింది. అతని మనసు సరిసరి విధానిపోయింది. ఎవరో ఆ పిల్ల ఎలా ఉంటుందో!

అర్ధరాత్రి సమయంలో మళ్ళీ ఏదో రైలు దారుణంగా చప్పుడు చేసుకుంటూ వచ్చి ఆ స్టేషన్ లో ఆగింది. గంగికి మెలుకుకు వచ్చింది. మళ్ళీ ఆ రోడ్ అణిగిపోయి ప్రశాంతత వ్యాపించిన తర్వాత అమె మనసులో ఏదో దిగులు బయలు దేరింది. చుట్టూ అంధకారం చిక్కగా ఘనీభ వించి తనను నొక్కిమోస్తున్న బాధ.... బయట జల్లు వదులుతున్న ధ్వని.... గంగికి మళ్ళీ ఏడుపు పొగి వచ్చింది.

ఇంతలో దగ్గర్లో ఎక్కడో విపరీతమైన ధ్వనితో భయంకరంగా పిడుగు పడింది. గంగి కెచ్చిన కేకవేసి లేచి వక్కకు నడవబోయి తూలి ఫడింది. రంగడు ఉలికిపడి తన మీద తూలి పడిన ఆ పిల్లను పొదిచి పట్టుకున్నాడు. గంగి భయంతో నలికిపోతూ ప్రవాహంలో మునిగిపోతున్నవాడు దొరికిన ఏ కొయ్యముక్కనో చివరి ఆశతో పట్టు కున్నట్లు అతని భుజం మీద తల ఆని ఉండి పోయింది.

భయంతో ఏడుస్తున్న ఆ పిల్ల పిపు నిమ రుతూ రంగడు ఏమనడానికి తోచక నిశ్చలంగా కూర్చుండి పోయాడు. కొద్ది నిమషాల తర్వాత అలా ఏడుస్తూనే గంగి నిద్రపోయింది. రంగడు తాను రవ్వంత కదిలితే ఆ పిల్లకు ఎక్కడ నిద్రా భంగం అవుతుందో అన్నట్లు కదలకుండా నైబ్బంగా కూర్చున్నాడు.

రకరకాల పక్కలు రోద చేస్తూ కులాసాగా గూళ్ళ నిడిచి రెక్కలు తనతన కొట్టుకుంటూ బారులు తీరి ఎగిరిపోతూ ఉండగా గంగికి మెల కువ వచ్చింది. ఆమె లేచి పరిసరాలను అర్థం చేసు కుని సర్దుకుని కూర్చుంది. ఇప్పుడేమే మన సెంతో ప్రశాంతంగా ఉంది.

రంగడులే “ఉండు.... ఇప్పుడే వస్తాను.” అని చేతిలో కర్రతో తడుపుకుంటూ వెళ్ళి తన దగ్గర ఉన్న గిన్నెలో నిళ్ళ పట్టుకున్న ఇద్దాడు.

ఎగిరిపోయిన సీలక

30 వ పేజీ తరువాయ

అతని భుజాన ఉన్న జోలెలో నిత్యసరమైన సామగ్రి చాలా ఉంటుంది. అమె చేతిని పట్టుకుని వళ్ళపాడి ఇచ్చి మెట్లు దింపి “మొహం కడు క్కుని కూర్చో.. బయపడకేం.. నేనెళ్ళి తింటాని కేవన్నా పట్టుకొస్తాను.. నాకిక్కడ అంతా ఎరి కేలే..” అని చెప్పాడు. అమె ‘సరే’ ననగానే, స్టేషన్ నుకు దగ్గరలో, పెద్ద చెట్టుక్రింద ఉన్న పాక హోటలుకు కర్రతాటించుకుంటూ వెళ్ళాడు.

గంగి మొహం కడుక్కుని కూర్చుంది. ఎందుకో ఆనాడు ప్రతిరోజూ మనసులో గూడు కట్టుకుని ఉండే దిగులూ ఒంటరితనమూ మాయ మై నట్టనిపించింది. ఎవరో తనను అదరిస్తున్నట్లు అభిమానిస్తున్నట్లు అనుభూతి కలిగింది.

ఆ తర్వాత ఇద్దరూ చాలా మాట్లాడుకున్నారు.. పుడయాలు విప్పి పరస్పరం అధర భావంతో ప్రేమగా ముచ్చటించుకున్నారు. స్టేషన్ మార్షల్స్ కిటికీలో నుంచి చూసి ఆశ్చర్యపోయి.. “ఏమిటో! దిక్కులేనివాళ్ళకు దిక్కులేనివాళ్ళే గలి....” అనుకున్నాడు.

ఆ ఇద్దరూ తర్వాత నెలల తరబడి కలిసి కట్టుగా రైల్వేలో అడుక్కుంటూ కాలం గడి పారు. గంగి ఎంత సమ్మర్లంలో నడుస్తున్నప్పటికీ రంగడి చెయ్యి వదిలేడికాదు. ఇంత ప్రపంచమూ తన కళ్ళకు లేనట్టే.... రంగడి చెయ్యి మాత్రం తనకు సరస్వ మనిపించేది. అతని చల్లని మాటలూ, అతడప్పుడు చెప్పే చమత్కారపు కథలూ, అతని తీయని పాటలూ చాలుననిపించింది. ఒక నాడు ఎవరో తనను రైల్వేలోనుంచి దింపివేశారు. అక్కడ అనలు నిజానికి స్టేషనులేదు. ఒక పాత రైలుపెట్టె స్టేషనుగా చలామణి అవుతున్నది. సర సంచారం అంతగా లేదు. దగ్గర్లో ఏ ఊరూ లేదు. చుట్టూ ప్రక్కల కనుచూపుమేర అంతా పొళాలు.... పండు వెన్నెల కాస్తున్నదేమో శరీరా నికి చల్లని కిరణ స్పర్శ తగులుతున్నది. చల్లని గాలి ఎక్కడెక్కడో నుంచో పొలాల మీదుగా, కొండల మీదుగా, మట్టి దిబ్బలమీదుగా, రాళ్ళూ

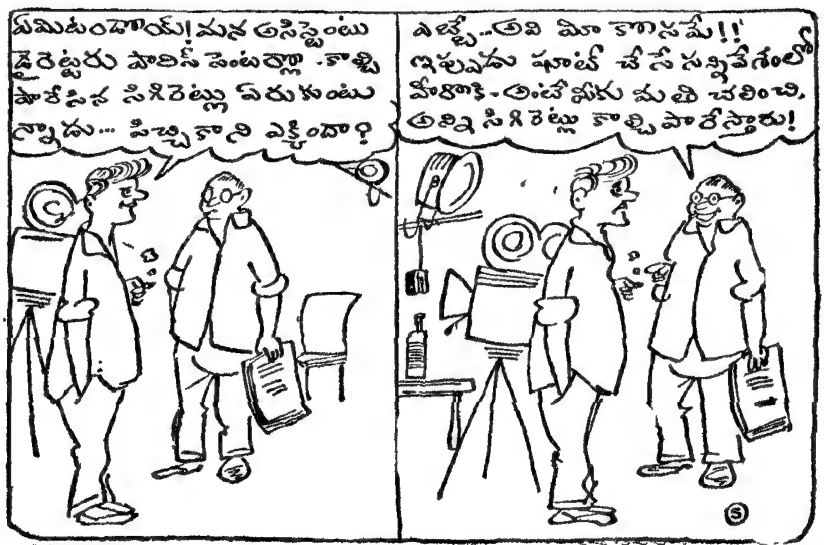
రవ్వల మీదుగా అలల అలలుగా వాయిగా విశ్మ స్పంది.

రంగడు, గంగి రైల్వేలో నుంచి తమను దింపి వేసినందుకు లేతమాత్రం కూడా దిగులు పడ లేదు. ఒక్క క్షణం సేపు నిలబడి రైలు కదిలి పోగానే ఒకరి వెంట ఒకరు పరుగుతెచ్చుతూ ఆడు కోవడం ప్రారంభించారు. రంగడు గంగికి దూరంగా “అలదాని కౌగిట్లో మరణించినా చాలు చంద మామా!” అని పాడుకుంటూ నడిచి పోతున్నాడు. గంగి గొంతెత్తి పిలుస్తూ అతని వెంటబడి నడు స్తున్నది. రంగడేదో చెట్టు క్రింద ఆగాడు.

గంగి అతన్ని సమీపించి చెయ్యి పట్టుకుని ఒక్క క్షణం ఆగి “ఒరే! చందమామ ఎలాగుంటా డంటావు?” అని అడిగింది. రంగడు గంగిని దగ్గరికి లాక్కున్నాడు. “ఇలాగుంటాడు.” అని తన రెండు చేతులతో ఆ పిల్లమొహం తన రై పుకు తిప్పుకున్నాడు. గంగి నిలవెళ్ళా సగ్గుతో కుంచించుకు పోయింది. రంగడి గొంతులో మార్పు వచ్చింది. “గంగి” అన్నాడు మత్తుగా, అమెను మరింత దగ్గరికి తీసుకుంటూ. ‘ఊ’ అంటూ గంగి అతని కౌగిలిలో ఒదిగి పోయింది. సై నుంచి తను మీద పడిన పువ్వును రంగడు చేతితో తీసు కుని తడిచి చూసి “ఇది నిద్రగడ్డేరు పువ్వు....” అన్నాడు. ఆ పువ్వు మెత్తగా పల్చగా ఉంది. గంగి మత్తుగా కళ్ళ మూసుకుని అతని వక్షం మీద తలవార్చి ఏమీ పలకకుండా ఉండి పోయింది.

ఆనాటి మెదల వారిద్దరూ భార్య భర్త రై నారు. జీవితం మాత్రం రైల్వేలోనే అడుక్కు న్నందువల్ల వచ్చే డబ్బలన్నీ మూలగట్టే దగ్గర ఉంచుకునేవారు. ఎక్కడ ఆకలయితే అక్కడ ఏదో తినటం.. ఎక్కడ నిద్రపస్తే అక్కడ పడుకోవడమూగా ఉండేది వారి జీవితం.

తర్వాత క్రమక్రమంగా రంగడికి అలా రైల్వేలో తిరగడం నచ్చలేదు. “మనమా, కబోదులం. తిరుగుతున్నది రైల్వేలో వినాటికేమో అందుకునే ఈ పద్ధతే సుంచిదికాదో” న్నాడతడు. తర్వాత ఒకనాడు తెనాలి స్టాల్ ఫారం మీద ఉల్పా ంహగా వచ్చి గంగిని కూర్చో బెట్టుకుని ‘ఒక పెద్ద స్టాను చేశామే సీలక.... ఇప్పుడే వెంకటేశ్వరని

బెజవాడలో తాళం వద్దాడు. వాడికి ముందు ఎవరూ ఎవరూ లేరంటే... బెజవాడలో కృష్ణ ఒడ్డున వాడికొక పాక ఉందని చెప్పాడు.... వాడితో మాట్లాడి వసంతా రైలు చేసుకోచ్చేశాను.. అన్నాడు. గంగి తరచి తరచి అడిగి వివరాలన్నీ తెలుసుకుంది. ఆ వెంకటేశ్వర్లు ఫ్లోట్ వాయిస్తాడట. "జాగానే వాయిస్తా ఉన్నాడు. అక్కడికెళ్లి స్వీరపడి ముగ్గురం కబోదులం కలిసి అడుక్కుంటే సరి.. నువ్వు నేనూ పాడతాం.... వాడేమో ఫ్లోట్ వాయిస్తాడు. బెజవాడ మహాపట్నంలో మన కడుపు విండకపోద్దా.... ఏచీదానా.... తెగు.." అన్నాడతడు గంగి సరేనన్నది. అంతలో ఆ వెంకటేశ్వర్లు వచ్చాడు. ముగ్గురూ కలిసి బెజవాడ వచ్చేశారు.. తర్వాత ఈ మధ్యనే గోపాలం కూడా వచ్చి వారితో చేరాడు. బుచ్చిగాడు వారిని పొడ్డున్నే తీసుకువెళ్లి ఏ సెంటర్లోనో కూర్చో బెట్టిన తర్వాత నలుగురూ పాటకచేరి ప్రారంభిస్తారు. గంగి రంగడు రక రకాల పాటలు నేర్చుకున్నారు. వాళ్ళిద్దరూ పాడుతూ ఉంటారు. వెంకటేశ్వర్లు ఫ్లోట్ వాయిస్తాడు. అతనిలో కొంచెం పాండిత్యం కూడా ఉంది. గోపాలం చేతికి గజెలు కట్టుకుని ఘటం వాయిస్తాడు. అలా నలుగురూ పక్కపక్కన కూర్చుని కలిసి కట్టుగా పాటకచేరి చేస్తారు. మధ్యమధ్య వెంకటేశ్వర్లు చుట్టూ చేరిన వారి మధ్యే కింది "కళ్ళు లేపి కబోదులం బాబూ ! తోచింది ధర్మం చెయ్యండి మా రాజా ! దయగల అబ్బాయి, దయగల తండ్రులూ, పుటండులకు

ఎగిరిపోయిన నీలక

చందమామా" అని పాడుతూ రంగడు లోపలికి వచ్చి నిలబడి "నీలకా, నీలకా" అని పిలిచాడు. గంగి మారు పలకలేదు. పరధ్యాసంగా అలాగే కూర్చున్నది. రంగడు పొయ్యి గమనిస్తూ, ముందుకు వచ్చి గంగి జేడ పట్టుకున్నాడు. ఆమె ముందు ఉలికిపడి 'ఎవరు ?' అన్నది. రంగడు "నేనే లేవే, కంగారు పడకు.." అన్నాడు జెడవదలి. "ఏమిటా మోటు సరసం. బుచ్చిగాడున్నాడు.." అన్నది గంగి మళ్ళీ.

బుచ్చిగాడు వచ్చి "అక్కా ! ఇండాక నీ సీరె లన్నీ పిరిగి పోయావన్నావుగా ! మరి ఇప్పుడు సెప్పవేం కొనిపెట్టమని ?"

గంగి, "అ ! పోదూ ! ఇంతోటి అందానికి రంగు రంగుల సీరెలు కావాలేటి ?" అన్నది. రంగడు వచ్చి, "ఒరే బుచ్చి ! మీ అక్క ఏమి రంగు చెప్పరా !" అని అడిగాడు. బుచ్చిగాడు చేత్తో జాబ్బు పైకి విసురుకుని, "ఏందయ్యాయ్ మంచిరంగేలే" అన్నాడు.

గంగి పిగ్గు పడింది. "పోడి ! ఇద్దరూ ఇద్దరే. ఇక్కణ్ణుంచి లేచిపోండి.." అన్నది జరిగి పోతూ. ఆమెకూ మొదటిసారి తన ఒంటి రంగు జ్ఞానం వచ్చింది. రంగడెవ్వోసార్లు తామిద్దరూ ఒంటరిగా కబుర్లు చెప్పుకొంటూవున్నాడు అలా అడిగాడు కాని జగకు మాత్రం ఏం తెలుసు ?

"మీ అబ్బా పెళ్ళిగిడ్డరూ ఒక్కతే ఈ నేనా పెయ్యగల్గు ? మీరు చెప్పండి వేదం అప్పుడి.." అనేవాడు.

ముగ్గురూ తిండి ముగించి వాకిట్లోకి వెళ్లి పోయారు. బుచ్చిగాడు మిగిలిన అన్నమూ కూడా గంగి ముందు గిన్నెలో ఉంచి అన్నీ వద్దే "నేనెళ్ళి పోతున్నాను...." అని చెప్పి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్లి పోయాడు.

గంగి తిండి ముగించి వాకిట్లోకి వచ్చేసరికి చల్లని వెన్నెల శరీరానికి హాయిగా తగిలింది. గుడిసె ముందున్న పసారాకూడా తడితేతో రెండు భాగాలుగా విభజించ బడివుంది. ప్రక్కనుంచి వెన్నెల పసారాతో కొంత మేర పడుతున్నది. రెండో పక్క గోపాలం తనపక్క పరుచుకుని చుట్టూ కాల్చుకుంటున్నాడు. అతని చెవులకు గంగి కాతి మల్లెలూ కడియాల సవ్వడి వినిపించింది. వెంకటేశ్వర్లు ఎక్కడికి వెళ్లాడో తెలియదు. అతడు పెద్ద తరహామనిసి. చుట్టూ పక్కల వారిని పరమర్థించి వారితో ఏవ్వాసోటి వేసి వస్తూంటాడు.. ఇక రంగడు అప్పటి వరకు గంగికోసం పసారాతో ఎదురు చూసి అప్పుడే వెన్నెలలో కృష్ణ మెట్టగొదకు వెళ్లి నిలబడ్డాడు కూనిరాగం తీస్తూ.

గంగి ఆపులించి ఒళ్ళు విరుచుకున్నది. ఆమెకు నిద్ర ముంచుకుని వస్తూన్నది. అలాగే పక్క మీద పడుకుని కళ్ళు మూసుకొంది. చుట్టూ పక్కల అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. వెంకటేశ్వర్లు

"పై సా వడెయ్యండి, నాయనలారా..." అంటూ ప్రాణోయ పడతాడు. చుట్టూ నిలబడినవారు తోచినవారు తోచినంతగా వారి ముందున్న గుడ్డ మీద విసిరి వెళ్ళిపోతారు.

అందరూ ప్రత్యేకంగా అక్కరించేది వారు నలు గురూ గుడ్డవాళ్ళ కావటం.. కలిసి తమ విద్య ప్రదర్శించటం..

గంగి బుచ్చిగాణ్ణి తమ్ముడివలే ఆదరిస్తుంది. వాడిమీద ఆమెకు అవ్యాజివైన సోదర ప్రేమ కలిగింది. వాళ్ళ దగ్గరికి తీసుకుని కబుర్లూ కథలూ చెబుతూ ఉంటుంది. వాడు 'కొత్తమ్మ కంటే, గుడ్డిదై నా, గంగి మేలు' అనుకున్నాడు. తనకు అక్క వెళ్ళి శైవరూలేరు.... గంగిని 'అక్కా' అని పిలుస్తూ పనులలో సహాయం చేస్తూ ఉంటాడు.

గుడిసెలో అడుగు పెడుతూనే గంగి "బుచ్చి ! దివ్యులెట్టే తీసుకురా.. పొయ్యి అంటించు.... పొద్దు పోయింది...." అన్నది.

* * *

ఆ పాక రెండు భాగాలుగా ఉంది. మధ్యలో మేడరి తడితే.. కుడివైపు భాగంలో గంగి బుచ్చి గాడు పొయ్యి ముందు కూర్చుని ఉన్నారు. పొయ్యిలో పుల్లలు టవటవ లాడుతూన్నాయి. బుచ్చిగాడు పొయ్యిలో మంట ఇవతలికి రాకుండా పుల్లలు నిర్మిస్తున్నాడు.

"అలాదాని కాగట్ల మరణించినా చాలు

అను ఎరుపో నలపో ఎవ్వరూ ఎన్నడూ తనకు చెప్పలేదు.

రంగడు తడితే నానుకొని ఆలోచనలో పడ్డాడు. "కళ్ళు లేవనేగాని దాని అందం మాగిపోయింది. దాని మనవంతకంటే గొప్పది గదా. నాకు కళ్ళులేవు. కబోడి వక్కిని. అయినా గంగి నాకు అన్నీనూ. ఎనక జల్మంలో ఏ పున్నెమో చేసాను. అందుకే దాని సాహసం అబ్బింది. లేపోతే ఎందుకీ ఎడవ జన్మ. కన్నులోపడి చచ్చేవాణ్ణి కదూ" అను కున్నాడు.

ఇంతలో మిగిలిన ఇద్దరూ వచ్చారు.. వెంకటేశ్వర్లు మంచివాడు. అతని కంఠమూ మెత్త నిదే. అతడు "నది జాగానే వస్తా ఉంది" అంటున్నాడు.

గోపాలం నలుగురితో ఒకడుగా బ్రతుకు తున్నాడే కాని ఎప్పుడూ ఏమీ మాట్లాడడు. మరి అంత అవసరమే వచ్చాడు బదులు పల్కితే కూడా గొప్పే. మిగిలిన ముగ్గురూ చక్కగా మనసులు విప్పి మాట్లాడుకుంటూ ఉంటే తనేమో ఎప్పుడూ విశృంభంగా కూర్చుని ఉంటాడు. ఒక్కొక్కప్పుడు గంగి, రంగడూ ఏదో వాదన మేసుకుంటారు ఆ వాదన తెగదు. వెంకటేశ్వర్లు ఎప్పుడూ గంగి పక్షమే. "మా చెల్లెలు చెప్పిందే రైలు" అంటూ ఉంటాడతడు. గోపాలం ముంగిలా కూర్చుంటాడే తప్ప ఏమీ మాట్లాడడు. అసలక్కడ తను ఉన్నాడో లేదో కూడా ఈ ముగ్గురికీ తెలియదు. రంగడూ వాదనలో ఒంటిపొడై పోతాడు. గంగి మాట నెన్నుతుంది. చివర కథడోడిపోయి

కూడా వచ్చి పడుకుని అప్పుడే నిద్రపోయినట్లు న్నాడు.

రంగడు వచ్చాడు. పక్కనే పడుకొని, "నీలకా" అని పిల్చాడు మీద చెయ్యివేస్తూ. "ఉండే ! పొద్దు ణ్ణుంచి ఒకటే తిరుగుడు.. ఒళ్ళంతా తీపులుగా ఉంది. నిద్రొస్తా ఉంది.. నువ్వు పడుకో.." అన్నది మెత్తుగానే. రంగడు మరో వైపుకి తిరిగి కళ్ళు మూసుకు పడుకున్నాడు.

* * *

మరునాడు వారు నలుగురూ ఎక్కడికీ బయలు దేరలేదు. వెంకటేశ్వర్లుకు జ్వరం తగిలింది. అతడు పొద్దున్నే మామూలుగా లేకలేక పోయాడు. ఒళ్ళంతా కండరాలు పిండుతున్నట్టు నొప్పులుగా ఉంది. గంగి రంగడూ తన చెంత వచ్చి నిలబడగా గడగడ ఒలుకుతూ, "జరం తగిలి నట్టుంది చెల్లమ్మా.... ఒళ్ళంతా తీపులు.. నిప్పు సాయం కాలం నది ఒడ్డున వెగ తిరిగాను ... నాకాగాలి వల్లేదు." అన్నాడు. వారనాడింటి దగ్గరే ఉండి పోయారు. గంగి వెంకటేశ్వర్లుకు నవ్వవహారాల చేసింది. వెంకటేశ్వర్లు ఉండి ఉండి మూడు గుతూ, "అర ! మామూలు జొరమేలే. సాయం కాలానికి జారిపోయింది. మరేం బెంగ పడకండి" అంటున్నాడు.

గోపాలం తెల్లవారు జామునే ఎక్కడికో వెళ్లి ఇంతవరకూ రాలేదు. గంగి రంగడూ తిండి ముగించి కాఫీపు వెంకటేశ్వర్లు పక్కనే కూర్చున్నారు. ఇంతలో బుచ్చిగాడు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి "జరం ఇంకా తగ్గలేదా ?" అని అడిగాడు

వెంకటేశ్వర్లు ఆ ప్రశ్న విని నవ్వుకుని "అప్పుడే ఎక్కడ ? మన మీద దయదలచి ఒచ్చిన జరం ఒక రోజయినా ఉండకుండా ఎట్లా ఒడుబుద్ది?" అన్నాడు.

రంగడు మధ్యాహ్నం వేళ బుచ్చిగార్ని దగ్గరికి పిలిచి "మాతో బజారుకు వస్తావురా బచ్చీ!" అని అడిగాడు. బుచ్చిగారు తల ఊపుతూనే "ఎక్కడికి ?" అని అడిగాడు.

రంగడు వెంకటేశ్వర్లు నుద్దేశించి "మీ చెల్లమ్మకు సీరె కొనాలయ్యా ! దాని సీరెల్ని చిరిగి పీలికలై పోయాయట.."

వెంకటేశ్వర్లు "అట్లాగే నిల్లండి.. దాన్ని కూడా ఎంటు తీసుకుపో.." అంటూ మూలుగుతూనే లేచి తడుపుకుంటూ వెళ్లి గుడిసెలో మూలగా నేలలో పొలిపెట్టుబడిన కుండలో నుంచి డబ్బులు లెక్కపెట్టి తీసి రంగడికి ఇచ్చాడు.. అది వినిమిది రూపాయల చిల్లర..

రంగడు డబ్బు బనియను జేబులో వేసుకుని తడితె ఇవతల నుంచుని "సిలకా రావే.. గబగబ ఎల్లాలి మనం.." అన్నాడు. గంగి వెంకటేశ్వర్లుకు బియ్యపు జావ కాస్తున్నది. ఆమె తలెత్తి అటు వైపు తిరిగి "ఎక్కడికి ?" అని ప్రశ్నించింది. బుచ్చిగారు "సీరె కొంటాడంట.. నన్ను రమ్మన్నాడు బజారుకు.." అన్నాడు.

గంగి, "నేను రాను అవతల జరం మనిషినొదిలి పెట్టి బజారు కెల్లాంటం.." అన్నది. రంగడికి కోసం వచ్చింది. "సరే ... రావద్దులే.." అంటూ అవతలికి రెండడుగులు వేశాడు.

వెంకటేశ్వర్లు అంతా విని రంగడికి ఉద్దేశించి "నీ కనలు ఏమీ తెలవదురా.. నువ్వుండు.. నేను చెప్పాను.." అని "చెల్లమ్మా" అని కేకవేశాడు.

గంగి "అఁ" అని బదులు పలికి జావ పట్టుకు వచ్చి "ఇదుగో అన్నా జావ తాగు. పొద్దుల్లాంటి ఏమీ తినలేదు నువ్వు.." అన్నది. వెంకటేశ్వర్లు లేస్తూ "చూడు చెల్లమ్మా! నీ పీరెల్ని చిరిగి పోయాయంటగా ... నువ్వు వాడూ బుచ్చిగార్ని ఎంట బెట్టుకుని బజారు కెల్లిరండి.. డబ్బు అడి చేతి కచ్చాను.." అన్నాడు.

గంగి ఏమీ పలకలేదు. వెంకటేశ్వర్లు చెప్పిన దాని కామె ఎప్పుడూ ఎదురు చెప్పరు. ఇప్పుడూ చెప్పలేదు. పక్కకు వెళ్లి గోళ్లతో తల కొంచెం దువ్వుకొని చీరె సవరించుకుని తయారై ఇవతలికి వచ్చింది. బుచ్చిగారు "అక్క వచ్చింది పదవయ్యా" అన్నాడు రంగడి మొహం వికపించింది. బుచ్చిగారు దోవచూపించగా ఇద్దరూ గుడిసె బయటికి వచ్చి నడవటం ప్రారంభించారు.

మధ్యలో రంగడు నెమ్మదిగా 'సిలకా సిలకా' అన్నాడు. గంగి నవ్వుకుని "ఓరి ఉండరా... నీ సిలక నీ పక్కనే ఉంది. ఎలూ పోలేదు రౌడీ వాడా.." అన్నది.

ముగ్గురూ జననమృత్యుమైన వీధులలో నడిచి వెళ్లి బుచ్చిగారు చూపించిన పాత బట్టలమే దుకాణం ముందు నిలబడ్డారు. అక్కడ అటు పంటవే నాలుగైదు దుకాణాలున్నాయి. వాటిలో పాత చీరలూ, ధోవతులూ, చొక్కాలూ, ప్యాంటులూ అన్ని రకాలైనవి దొరుకుతాయి.

బుచ్చిగారు "నీరెలున్నాయా ?" అని అడి

గాడు. ఒక చౌట నుంచుని. అక్కడి మనిషి నల్లని వాడు. అతని కళ్లు ఎర్రగా ఉన్నాయి.

బుచ్చిగారి అడుగూ మూసి అతడు "నీకేనా ?" అని అడిగాడు తెల్లని పల్లికిరించి నవ్వుతూ. బుచ్చిగారు జాబ్బు వెనక్కు మెనురుకుని "వాక్కాడు. అదుగో మా అక్కకు.." అన్నాడు అక్కడే నిలబడిన గంగిని రంగడికి చూపుతూ.

ఆ మనిషి ముందుకు వంగి వారిని చూసి "అయితే తీసుకురా.. బోలెడు రకాలన్నాయి.." అని చెప్పాడు. బుచ్చిగారు ఇద్దర్నీ నడిపించుకుని తీసుకు వచ్చాడు. ఇద్దరూ వేసమీద కూర్చున్నారు. రంగడు దగ్గి "చీరెలు మంచి చూపించండి మంచి రంగులు.. ఎర్రబోళ్లకు సరిపడే రంగులు" అన్నాడు. గంగి అతన్ని మోచేత్తో పాడి వింది.

దుకాణదారుడు అరడజను చీరెలు వారి ముందు పడేసి, తాను తానీగా ఒక్కొక్కదాన్నే చలన మడతలు విప్పి రంగులు వర్ణించి ఇరీదులు చెప్పాడు. "వ్యాయమై న రేట్లే చెప్పాను. మరి బేరంలేదు.." అన్నాడు కూడా.

బుచ్చిగారు నెమలి కంఠం రంగు చీరెను ఎన్నిక చేశాడు. దుకాణదారుడు తలవూపి "అవును. అది బాగానే ఉంది. చుట్టూ జరీ కూడా ఉంది. అయిదు రూపాయలు.." అన్నాడు.

గంగి చేత్తో చీరెను పట్టుకుని చూసింది. 'నెమలి కంఠం రంగు ! నెమలి ఎల్లా ఉంటుందో! నెమలి కంఠం మరెల్లా ఉంటుందో !' అనుకున్నది.

ఇంతలో రంగడు "ఆ రంగు ఈ అమ్మాయికి జాగుంటదా బాబూ !" అని అడిగాడు. దుకాణదారుడు "దివ్యంగా ఉంటుంది.." అన్నాడు మిగిలి నవి మడతలు వేస్తూ.. బుచ్చిగారు కూడా "అవును బరేగా ఉంటాది.. మా కొత్తమ్మక్కూడా ఇట్లాంటి టీడీ ఉంది.." అన్నాడు.

చివరకు ఆ చీరెనే కొన్నారు. దుకాణదారుడు డబ్బు తీసుకుని ఆ చీరెను కాయితంలో కట్టి ఇచ్చి వారు వెళ్లిపోతూ ఉంటే అలాగే చూస్తూ కూర్చుండి పోయాడు.

గంగి ఒక చేత్తో రంగడి చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుంది. మరొక చేత్తో చీరె పట్టుకుంది. రంగడు బుచ్చిగారి చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. అలా ముగ్గురూ చాలా దూరం నడిచి వచ్చారు. నడి ప్రవాహం మీదిగాలి పోయిగా వీస్తున్నది. బుచ్చిగారు అగి "ఇదే బ్యారేజీ.." అన్నాడు. రంగడు "అంటే ?" అని అడిగాడు.

"అంటే రోడ్డు వంతెన.. ఆ చివరదాకా కట్టారు. అయిగో లారీలు బస్సులూ పోతాండా యిగా.." అన్నాడు బుచ్చిగారు. వారిద్దరినీ అక్కడే తీసుకుపోయి నిలబెట్టాడు.

అక్కడ అలూ ఇలూ మరెవరూ లేరు. ముగ్గురూ బ్యారేజీ మీద పట్టగడ నాననుకుని నిలబడ్డారు. కృష్ణవేణి ఉరుకులు పరుగులుగా ప్రవహించినప్పటికీ. అవతల అంత ప్రశాంతంగానూ, గంభీరంగానూ ప్రవహించి వచ్చేనది వంతెన ఇవతల వివరీతమైన రోద చేస్తూ చెదిరిపోతున్నది. అలూ ఇలూ కొండలూ, మధ్యలో పాదరసం మడుగులా నది.. ఇటువైపు లాకులలో పడి నీరు రోద చేస్తు

న్నది. దూరంగా రైలు వంతెన మీద విదో గూడ్లు బండి చప్పుడు చేసుకుంటూ పోతున్నది. సూర్యు డన్నమించ బోతున్నా డోకరైపు.. చంద్ర బింబం గబగబ పైకి వచ్చేస్తున్నది మరొకవైపు.. ఎర్రని రాగిరంగు కాంతులు ప్రశాంత ప్రవాహం మీద పడి నీరు రంగులు రంగులుగా కనబడుతున్నది. అన్నీ కళ్లకు కట్టేపట్టు వర్ణించి చెప్పాడు బుచ్చిగారు. ఆ వంతెన ఎట్లా కట్టారో, లాకుంటే ఏమిటో వివరంగా చెప్పాడు. "ఇంకా వరద వస్తాడంట. రేడియోలో కూడా చెప్పారు." అన్నాడు చివరకు.

రంగడూ గంగి అలాగే నిలబడి పోయారు. వారికి తెలుస్తున్నదల్లా నదిమీది గాలి. లాకులలో చిక్కుబడి నీరు చేస్తున్న రోద.. అంతే..

గంగి, గాలికి నుదుటి మీద పడుతున్న ముంగురులను తన పల్లవి ప్రేళ్లతో వెనక్కు నెట్టుకుంది. రంగడి చెయ్యి వదలలేదు.

ఆ పక్కనే నడివయసు వ్యక్తి నిలబడ్డాడు. అతడు వీరద రిపీ చూసి, "మీరు పాటలు పాడుతూ ఉంటారు కదూ !" అని అడిగాడు. రంగడు ముందు తనను 'కాదేమో తెన్ను'నుకున్నాడు. బుచ్చిగారు 'నివ్వేనయ్యా' అన్న తర్వాత సర్దుకుని "అవును బాబూ" అని చెప్పాడు.

ఆయన కాస్త అగి "ఒకనాడు నేను 'ఎనక జల్మములోన ఎవరమో నంట' అనే పాట పాడ మన్నాను. పాడి వినిపించావు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఒక పాట పాడి వినిపిస్తావా ?" అని అడిగాడు.

రంగడు నవ్వుకుని "అట్లాగే బాబూ" అని గొంతు పర్చుకున్నాడు. గంగికి మరుక్షణంలో తనవాడి కంఠస్వరం వినిపించింది. తియ్యని పాట. మనసును కదిపేపాట..

"ఎనక జల్మములోన ఎవరమో నంట, సిగ్గుచ్చినవ్వింది సిలకనామికి" అవును. ఎనక జన్మలో ఎవరో తాను ? ఎంత పాపిష్టి జన్మమో అది ! తానెవరి కళ్ళ పాడిచి గుడ్డి వాళ్లను చేసిందో !

"ముందు మనకే జల్మముందోయె యంటి, ఎలా తెలా బోయింది ఎర్రినా ఎంకి" ముందు ఏ జన్మ మయినా కణ్ణి జన్మం వదు. రంగడు లేచి జన్మవదు.

"ఎన్నాళ్ళూ మనకోత ఈ సుఖమంటి. కంట నీరెట్టింది జంట నా ఎంకి." రంగడి చెల్లని

అబ్బే! ఎక్కవోడి అలవాటు లేదు. హోబ్బో తిన్న ఆప్పడమే యిల నములుతున్నా.

OUR DISTINGUISHED GUIDES OFFER PASS FOR THE AVERAGE - CLASS FOR THE BRIGHT

AE-UNIVERSITY COURSE

	Rs.nP.
Physics Made Easy by K. V. Rama Krishna Sastry, M. Sc. G. Bulliah, M. Sc.	3.00
Civics & Indian Administration Made Easy by K. Kesava Rao, B. A. (Hons.)	2.50
Indian History Made Easy by T. A. David, M. A.	2.50
Zoology Made Easy by M. D. Ambrose, M. Sc., M. Z. S.	2.00
Sure Success Examiner - English by K. Raja Rao (Walden Fame)	1.50
Commercial Knowledge Made Easy by J. Parabrahmam, M. A. M. Com. P. Venkateswara Rao, B. Com. (Hons.)	1.75
Mathematics (Q. & A.) by G. Sitarama Sarma, M. Sc.	2.50
Bala Vyakaranam (Bare Text)	0.40

B. A., B. Sc. & B. Com.

Rs.nP

Political Theory Made Easy by K. Kesava Rao, B. A. (Hons.)	4.50
Public Administration Made Easy by K. Kesava Rao, B. A. (Hons.)	5.00
B. A. Economics Made Easy by K. Sanyasiah, M. A., B. Com. (Hons.) A. V. Ranganadhachary, M. A. B. Com.	5.00
B. A. & B. Com. Indian Economy Indian Economics Made Easy Rural & Industrial Economics Made Easy Economic Problems of India Made Easy	5.00
by K. Sanyasiah, M. A., B. Com. (Hons.)	
B. Sc. General Education by K. Kesava Rao, B. A. (Hons.) T. A. David, M. A. J. Parabrahmam, M. A., M. Com. (Andhra University Area only)	4.00
Paradise Lost Book I (Text)	0.50
Guide to Paradise Lost Book I by A. V. Suryanarayana M. A., B. Ed.	1.25

Publishers :

BOOK ENTERPRISES, ELURU ROAD, VIJAYAWADA-2 (A.P.)

“సర్వోదయ పబ్లిషర్స్” ప్రథమ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో ఆంధ్ర పాఠకులకు,
పుస్తక విక్రేతలకు మా శుభాకాంక్ష లందజేస్తున్నాం :

ఆంధ్రప్రదేశ్ పవిత్ర వారపత్రికతో సీరియల్ గా ప్రచురించబడి
పాఠకుల ఆదరణను సాధించి మార్కెట్ లో అత్యుత్తమ నవలలు -

కుమారి కోడూరి కౌన్సిల్మన్ గారి -	రు. నవ్వు
వక్రభ్రమణం (ద్వితీయ ముద్రణ)	... 5-00
ముప్పాళ రంగనాథయ్య గారి -	
జలిపికం	... 6-50
కృష్ణవేణి (ద్వితీయ ముద్రణ)	... 4-00
అంధాక్షమ్య గారు	... 3-00
‘హరికిషన్’ బొడపాటి దమయంతి గార్లు	
లోకం పోకడ	... 5-00
కవి సమ్రాట్ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి	
విష్ణుశర్మ ఇంగ్లీషు వదుపు	... 2-50
PRESTRESSED CONCRETE	... 7-50

By Sri A. Venkateswara Rao,
B.E., A.M.I.E.,

(This book gives an information, readable and vivid account of concrete technology. This book deals with the ‘AVRO System of Prestressed Concrete’ and its application for the fabrication of the pre-cast, prestressed buildings, transmission line supports, railway sleepers, etc. The author's invention has been adjudged as the “Best Invention” for the year 1963 by the All India Industrial Exhibition Society, Hyderabad.)

త్వరలో రానున్న మా ప్రచురణలు :

తామర కొలను - రచన: శ్రీవేణి.	రు. నవ్వు
అనుసరణ: శార్వాణి	... 3-00
(ఆంధ్ర పత్రికతో సీరియల్ గా ప్రచురించబడిన ఉత్తమ నవల)	
మహాకవి విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి -	
గంగూలీ ప్రేమకథ	... 4-00
మా డేసీ బ్యూటీఫుల్ పుస్తకములు :	
“హరికిషన్” రచనలు	
వన్నీటి జల్లు	... 2-50
గగన కుసుమాలు	... 3-50
మమంగళి	... 2-00

ఏ రెండు పుస్తకములకు ముందుగా డబ్బు వసూలుచేసి
పోస్టు ఖర్చులు ఉచితం.

సర్వోదయ పబ్లిషర్స్,

వేలూరు రోడ్డు,

విజయవాడ-2.

NVKR'S

మనసే, వాడి తల్లిని మోపే ఉండాలి గాని ఈ కంఠంపై కావలసిన సుఖమేముంది.

ఆ పెద్ద మనిషి అలా నిశ్చలంగా నిలబడి రెండు మూడు నిమిషాలసేపూ ఆ పాలు విగి చలించి పోయాడు. అయిన కళ్ళు నీళ్ళతో నిండి తరతరలాడాయి. జేబులోంచి చేతికి వచ్చిన నోటు తీసి రంగడి చేతిలో ఉంచి పెద్ద పెద్ద అంగలు చేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. బుచ్చిగాడు “అది రెండు రూపాయల నోటు...” అన్నాడాశ్చర్యంతో.

గంగి నిట్టూర్చింది. రంగడు “ఎవడో మారాజు.. ధర్మశ్రుతువు.” అన్నాడు.

ముగ్గురూ ఇంటికి వచ్చారు.

* * *

వసారో తన కాళ్ళమీద చల్లని వెన్నెల పడుతూ ఉండగా ఆ రాత్రి చాలాసేపు రంగడు గంగితో కబుర్లు చెప్పాడు. “కొత్త పీఠో బలేన్నావే...” అన్నాడు. “పెళ్ళికూతురు కళ వచ్చిందే నీకు...” అన్నాడు.

గంగి కదలకుండా పడుకున్నది. రంగడు మాట్లాడుతూ ఉంటే, ఆ కంఠస్వరం వింటూ టాపే వలసినంత కలుగుతున్నది. కళ్ళు మూతలు పడిపోతున్నాయి. చల్లని గాలికి ప్రాణాలతో పీకారు పోతున్నాయి.

చాలా సేపు మాట్లాడి రంగడు గంగి నిశ్చలంగా ఉండటం గమనించి నెమ్మదిగా ‘గంగి’ అని పిలిచాడు. గంగి బదులు వెలకలేదు. ‘నిద్ర పట్టింది మొద్దుటటు.’ అనుకున్నాడు రంగడు.

అతనికి చాలుగా బీడి కాలిద్దామని కోరిక కలిగింది. నెమ్మదిగా లేచాడు. వెంకటేశ్వర్లు గుడి సేలో పడుకున్నాడు. గోపాలం ఇంకా రాలేదు.

రంగడు నెమ్మదిగా కర్ర తాటించుకుంటూ వెన్నెట్లో నడిచి ఇవతలికి వచ్చాడు. దూరం నుంచి నది మీది గాలి చల్లగా వీస్తున్నది. అతడు ముందు ఒక్కక్కణం సేపు మొదటి మెట్టు మీద నిలబడ్డాడు. కర్రతో తడిచి రెండో మెట్టు మీదికి దిగాడు. మళ్ళీ అలాగే తడిచి మూడో మెట్టు దిగాడు. ఇక దిగకూడదు. నిళ్ళ మరి నాలుగైదు మెట్లు క్రింద ఉన్నట్టు చప్పుడును బట్టి తెలుస్తున్నది. అతడు మెట్టుమీద పొట్టిగోడ నాసుకుని కూర్చున్నాడు. బనియను జేబులోంచి తాను గంగికి తెలియకుండా దాచి ఉంచిన బీడి తీసి ముట్టించుకున్నాడు. గబగబ నాలుగైదు దమ్ములు పీల్చాడు. తర్వాత కొద్ది నిమిషాలపాటు “ఎనక బన్నములోన...” అని పాడుకున్నాడు. తర్వాత ఆపులింపాడు. చల్లని గాలి జోకొడుతున్నట్టు మెత్తగా వీస్తున్నది. క్రింద నిళ్ళ మెట్లను తగిలి మృదువైన కబ్బం చేస్తున్నాయి. రంగడికి నిద్ర ముంచుకుని వచ్చింది. పై గుడ్డ చెవుల చుట్టూ కప్పుకుని లేచివేళే, అలోచన కూడా లేకుండా అలాగే గోడనాసుకుని కళ్ళ మూసుకున్నాడు. మరి కొద్ది క్షణాలలోనే అతనికి గాఢమైన నిద్ర పట్టింది.

* * *

ఆ రాత్రివేళ కొద్దిగా తూలుతూ కర్ర తాటించుకుంటూ నడిచి వచ్చాడు గోపాలం.

ఎగిరిపోయిన సెలక

పొద్దున తన వెరిగి ఉన్న అవిటి వాడొకడు అతన్ని పలకరించి ఎక్కడికో తీసుకువెళ్ళి విందు చేశాడు. సాయంకాలం కూడా అతడు గోపాలాన్ని వదలలేదు. ఎవరో రహస్యంగా నడుపుతున్న కల్లపాకకు తీసుకు పోయాడు. అక్కడ పాలుసరుకు దొరుకుతుంది. దిట్టంగా తాగిరిద్దరూ. ఒక పక్క వెంకటేశ్వర్లును తలుచుకుంటే బాధగా, భయంగా ఉప్పుపుటికీ అతడు తెచ్చి కోలు ధైర్యంతో నడిచి వచ్చాడు. తిరాసెరాలో చూస్తే తన పక్క అలాగే ఉంది. వెంకటేశ్వర్లు లేదు. “బహుశా జ్వరం తగ్గ లేదేమో ! లోపలే పడుకుని ఉంటాడు” అనుకున్నాడు.

కొద్దిగా తూలుతూనే పక్క పరుచుకున్నాడు. నడుం వాల్చాడు. నిద్ర పట్టేట్టు లేదు. మనసంతా ఏదో వికారం.. కల్లపాకలో మళ్ళీ గాజల చెయ్యి తగిలింది. అది అతన్ని కుదిపివేసింది. గంగి చెయ్యిలాగే ఉందని కూడా.

గంగి గురుకు రాగానే అతనిలో ఆశాంతి చెలరేగింది. ఏమిటో నరాలు జీవున లాగుతున్న తన. అతడు బలవంతంగా నిద్రపోదామనుకున్నా లాభం లేకపోయింది. నిద్ర సహాయనిరాకరణం చేసి అతన్ని బాధ పెడుతున్నది. పక్కన అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది. ఎక్కడా ఏ అలికిడి లేదు నది హోరు వినిపిస్తున్నది. రాత్రివేళ విపారించే ఏదో పక్షి చిత్రంగా అరుస్తూ ఎగిరిపోతున్నది.

రెండవ బహుమతి పొందిన కథ

అతడు లేచాడు. తూలుతూ తడిక పక్కకు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు. శ్వాస కూడా బిగబట్టి మెత్తగా అడుగులు వేస్తూ నెమ్మదిగా ముందుకు నడిచాడు. వేలమీద గొంతు కూర్చుని చేతులతో తడిచాడు. గంగి కాలి కడియాల వేలికి తగిలాయి. అటూ ఇటూ చేతులతో కలయ వెదికాడు. గంగి ఒక్కతే పడుకుని ఉంది. నుంచి నిద్రలో ఉంది.

అతడమె పక్కనే పడుకున్నాడు. క్రింద చాప ఒరుసుకుంటున్నది. కాళ్ళమీద చల్లని వెన్నెల పడుతున్నది. గంగి ఒక పక్కకు పొర్లి అతని మీద చెయ్యి వేసింది. మట్టి గాజలు గలగలమని మృదువుగా వచ్చాడు చేశాయి.

గోపాలం ఇక అగతేక పోయాడు. ఒక చెయ్యి గంగి చుట్టూ వేసి దగ్గరికి లాక్కున్నాడు గంగి అభ్యంతరం పెట్టలేదు. అలాగే మత్తుగా నిద్రలో అతన్ని వెనలేసుకున్నది. గోపాలం మరింత కామంతో ఆమెను గుండెలకు అడుముకున్నాడు. ఆమె మగతగా కళ్ళ మూసుకుని ఉండి మత్తుగా “అబ్బ ! ఏంటరా అంత కక్కుర్తి ? ఎన్నడూ

విరగబట్ట.. బీడి తాగిచ్చా.. పాడు వాణ్ణి..” అంటూనే అతనికి లొంగిపోయింది.

ఆకాశంలో అంతవరకూ ఉజ్వలంగా కాంతాలు వెదజల్లుతూ ప్రకాశించిన చంద్ర బింబం నల్లని పొద వంటి ఒక మబ్బులో చిక్కుబడిపోయింది. వెన్నెల మందగించింది.

కొద్ది సేపటి తర్వాత గోపాలం లేచి ఇవతలికి వచ్చాడు. గంగి అలనటలో నిద్రాభారంతో మరొక వైపుకు తిరిగి పడుకుంది. గోపాలం శరీరమంతా తేలిక పడ్డట్టుగా ఉంది. మనసులో ఒక మూత తప్పు చేశాననే భావం మెదులుతూనే ఉంది. తెల్ల వారుతుంది. తన తప్పు బదులు పడుతుంది. అప్పుడేంకాను ? వెంకటేశ్వర్లును తలుచుకుంటే గుబులు గుబులుగా ఉంది.

అతడు తన పక్కమీద లేచి కూర్చున్నాడు. నిద్ర పట్టడంలేదు. మెదడంతా ఆలోచనతో వేడెక్కి అతన్ని వికాశం పరచింది. అతడలా ఒక గంటసేపు ఆలోచించి తర్వాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. నెమ్మదిగా లేచి పక్క చుట్టుకుని పంకతో పెట్టుకున్నాడు. కర్ర అందుకున్నాడు. తర్వాత నెమ్మదిగా అడుగులువేస్తూ తన కలవాటయిన దారివెంట నడిచిపోయాడు.

* * *

తెలతెలవారుతూ ఉండగా రంగడికి మెలకువ వచ్చింది. చల్లని గాలి రిప్పున వీస్తూ శరీరాన్ని అలముకుంటున్నది. నది మరొక మెట్టు పైకి వచ్చింది ప్రవాహంతో నడిచాల్సింది. ఎక్కడెక్కడి నుంచో సుళ్ళ తిరుగుతూ వచ్చి వేగంగా అతి తీవ్రంగా దూకి పోతున్నది నది. కొత్త బిచ్చగా డెవరో మెట్లమీద నిలబడి అప్పుడే తలనిండా స్నానం చేసి కూర్చుని చిన్న ఆర్ద్రం ముక్కతో మొహం చూసుకుంటూ నుదుట నామాలు దిద్దుకుంటున్నాడు

రంగడు ముందు ఆశ్చర్య పోయాడు. తర్వాత నవ్వుకుని కర్ర తాటించుకుని మెట్లెక్కి పైకి వచ్చాడు. మెట్లు ప్రక్కన పెద్ద చెట్టు గుబురు కొమ్మలలో పక్కలా దారుణంగా రోద చేస్తున్నాయి

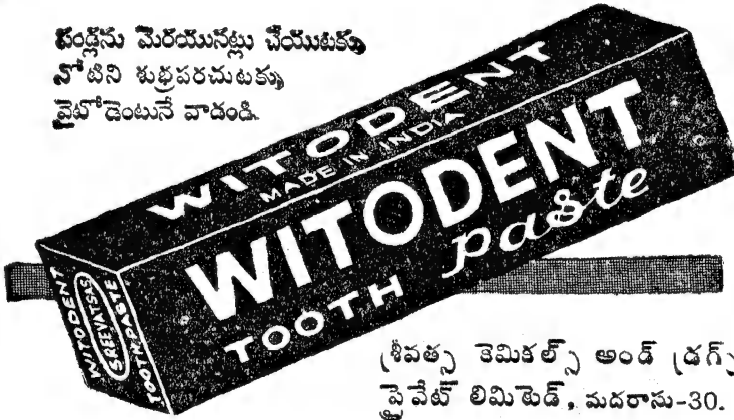
అతడు గబగబ నడిచి వెళ్ళి ‘సెలకా సెలకా’ అని పిలిచాడు. గంగి లోపలి నుంచి ‘ఓయ్’ అని బదులు పలికింది వెంకటేశ్వర్రింకా నిద్రలేవలేదు.

రంగడు గంగి దగ్గరగా వచ్చి “చూశావంటే. రాతంతా మెట్ల మీదనే నడి నిద్రపోయాను. మా బలేగా నిద్రపట్టిందిలే తప్పదియ్య..” అన్నాడు.

గంగి అతని చెయ్యి అందుకుంది. “ఏ మెట్ల మీద ?” అని అడిగింది. “నది మెట్లమీద... రాత్రిరి సుషేమో నేను మాట్లాడతా ఉండగానే నిద్రకు పడావు. నాకు నిద్ర్రాలేదు. పూరికే అట్టా కాసేపు కూచుందొచ్చామని ఎల్లాను. బీడి తాగేందుక్కాదు... ఒట్టు.. కావాలంటే నోరు వాసన చూడు అంతే అక్కడే నిద్రపట్టేసింది. ఇప్పుడే లేచున్నాను.” అన్నాడు రంగడు.

కండ్లను మెరయునట్లు చేయుటకూ
నోటిని శుభ్రపరచుటకూ
వైటోడెంటునే వాడండి.

(శీవత్తు కెమికల్స్ అండ్ డ్రగ్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మదరాసు-30.

HAYIN

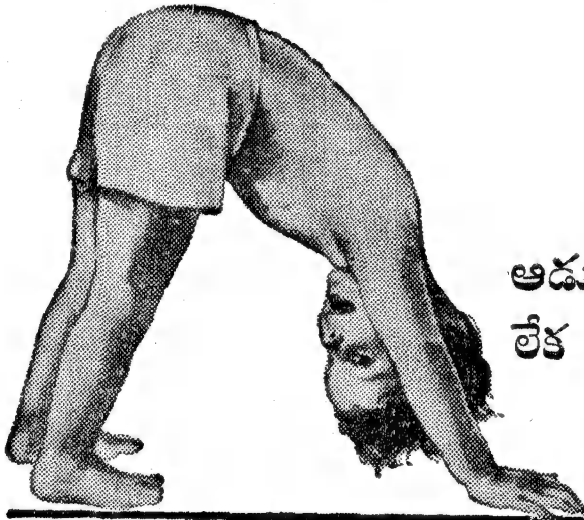
ఇప్పుడే వెలువడాయి

నిరంజన్ (బెంగాలీ వలం)	రు. 3-00
రవి ద్రాఫ్ట్ మెట్రా	
పటిరాపు రథలు - చింత	రు. 2-00
దీక్షితులు (హాస్యం)	
వీరవంశము (చారిత్రాత్మక నాటకము) కె. వి. రామరాజు	రు. 1-50

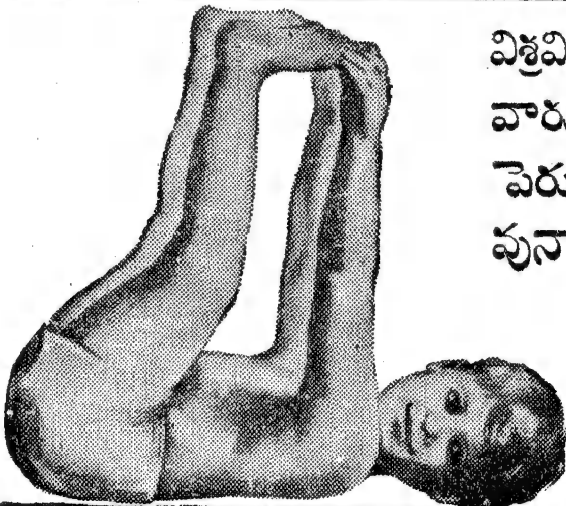
మీకే పుస్తకాలుకావాలివామాకు వ్రాయండి.
కేటలాగు ఉచితం. ఒకేసారి పై పుస్తకాలు
అన్ని తీసుకొనువారికి రు. 5-00 కే ఇవ్వ
బడును. పోస్టేజీ అదనం. వివరాలు:

క వి తా ప బ్లి కే షన్స్.

28-16-18/1, దానువారిపేది, విజయవాడ-2

అడుతున్నా
లేక

విశ్రమిస్తున్నా...
వారు సర్వదా
పెరుగుతూనే
వున్నారు!

కల్జానా-డి

విటమిన్ తో బలవర్ధకమైన కార్బియం
కాబోయే టబ్లెట్లు, పిల్లలపిండ్ల టబ్లెట్లు, పెరిగే శిశువులకు

7 కవచకలో పిల్లలు వేగంగా పెరుగుతారు. ఆ సమయంలో, బలమైన
వల్ల, ఎముకలకోసం, జీవితానికి కావలసిన బలంకోసం పిల్లలకు
కల్జానా-డి కావాలి. అంతేలేనే మీరు మీ పిల్లలకు పెరిగే సమయంలో
కల్జానా-డి ఇవ్వాలి. పనందైన రుచిగల కల్జానా-డి, విటమినులతో
బలపడిన పరిశుద్ధమైన కార్బియం... అంటువ్యాధులను ఎదుర్కొనడంలో,
కార్బియంను మరింత దాగా వంటికి పట్టించడంలో, అద్భుతమైన
జీవస్వత్వాలు యివ్వడంలో సాయపడుతుంది మీ దిగ్గరిక కల్జానా-డి
యివ్వండి. కొత్త కత్తి, ఉత్సాహంతో వారు ఆడు కొనడం చూడండి.

GR KD.60 TEL.

గంగి అనుమానంతో "అర్ధరాత్రికాడ మువ్వ రాలేదా ?" అని అడిగింది. రంగడు వినుక్కుని "నీకు భగవంతుడేమాత్రమూ తెలివి తేలి లియ్యలేదే.. నేనేం అరవంతో సెపుతున్నావా. అర్ధం కావటంలేదా ఏటి ? రాత్రి మువ్వ పండుకో గానే ఎల్లాను, హాయిగా మెట్టమీద నిద్రపోయాను. ఇప్పుడే వస్తావుండాను." అని వివరంగా చెప్పి బయటికి వెళ్లాడు.

గంగి గుండెలు దడదడ తాడాయి. మనసులో గుబులు బయలు దేరింది. భయం కూడా కలిగింది. సగం రాత్రివేళ రంగడు రాలేదా ? అయితే ఎవ రొచ్చారు ? ఆ పాగాకు వాసన ఎవరిది ?

ఆమె మనసు విచలితమై పోయింది. ఆమెకు గోపాలం గుర్తువచ్చాడు. అతడు గుర్తుకు రాగానే ఆమె శరీరం ఆ పాదమస్తకమూ ఒక్కసారిగా జలదరించింది. తన మీద తనకే వివరీతమైన అసహ్యం కలిగింది. అలాగే కూలబడి పోయింది. కొద్ది క్షణాలలో ఎన్నాళ్ళ క్రితమో ఆమెను వధలిపెట్టి మరుగై పోయిన దుఃఖం పారలి వచ్చింది. మొహన నెమలి కంతం రంగు చీరే కొంగు కప్పుకుని ఏడుస్తూ చాలాసేపు అలాగే కూర్చుండి పోయింది.

తర్వాత లేచి ఇవతలికి వచ్చింది. తన మీద తనకే వివరీతమైన అసహ్యం.. కోపం.. శరీరంలో అగ్ని దాగి ఉన్నట్టు అంత చల్లని గాలితోనూ ఒళ్ళు పెగులు కక్కుతున్నది. మనసు కుతకుత తాడి పోతున్నది.

అలా ఎంత దూరం నడిచి వెళ్లిందో ఆమెకే తెలియదు. పాదాలకు చల్లని నదీ ప్రవాహం తగిలే వరకూ ఆమెకు ఒళ్ళు తెలియదు.

నది వేగంగా, కసిగా సుళ్ళు తిరుగుతూ, బుసలు కొడుతూ ప్రవహిస్తున్నది. ఎన్ని ఊళ్ళను జల మయం చేసి ఎన్ని పొలాలను ముంచి వస్తున్నదో ఆ ప్రవాహం ! రంగడు కొనిపెట్టిన మట్టెలు, తర్వాత కడియలూ నీటిలో మునిగి పోయాయి. మోకాలినరకూ చల్లని ప్రవాహం వచ్చింది. మనలి పోతున్న శరీరానికి చల్లగా మంచు కప్పే నట్టున్నాయి నీళ్ళు. ఆమె శరీరమూ, మనస్సూ అధీనంలో నుంచి తప్పిపోయాయి.

* * *

ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన రంగడికి గంగి మట్టెలూ కడియాల చప్పుడు వివరదలేదు. రోజూ ఆవేళకు గంగి గుడిసె బయలు చిమ్మి నీళ్ళ చల్లి ముగ్గులు పెడుతూ ఉంటుంది.

అతడు 'నీలకా' అని పిలుస్తూ గుడిసెలోకి అడుగు పెట్టాడు. గంగి బదులు పలకలేదు వెంకటేశ్వర్లుకు మెలకువ వచ్చినట్టున్నది. అతడు చక్కమీద పార్చి "ఏటిరా, గావుకేకలు" అన్నాడు.

రంగడు మళ్ళీ పెద్దగా పిలిచాడు. అప్పటికి బద్దలు పనలకపోయేసరికి అతనికి కోపం వచ్చింది. గొంతు చించుకుని అరిచాడు. "నీకేం పుట్టం

ఎగిరిపోయిన నీలక

దియ్యళ ? బదులు పలకవేం ?" అన్నాడు. అయినా లాభం లేకపోయింది. రంగడు కోపంతో సణుగుతూ అలాగే కూర్చున్నాడు. క్రమంగా అత నితో అదుర్దా కలిగింది.

బుచ్చిగాడు తోపలికి వచ్చాడు. "అక్కడి ?" అని అడిగి రంగడు బదులు చెప్పకపోయేసరికి గుడిసె చుట్టుపక్కల అంతా తిరిగి చూశాడు. గంగి ఎక్కడా కనబడలేదు.

సూర్యుడుదయించాడు. నది ఆ కాంతులలో రక్తంతో ఎర్రబడినట్టు వై తరిణితా భయం కరంగా ప్రవహిస్తున్నది. వెంకటేశ్వర్లు కూడా లేచి 'చెల్లమ్మా, చెల్లమ్మా' అని పిలిచాడు.

గంటసేపటికి వారిలో కలవరం బయలు దేరింది. బుచ్చిగాడు వెంటరాగా ఇద్దరూ ఆ వరి సర ప్రదేశాన్ని వెదికి చూశారు. రంగడు

.....

"ఏమండీ నా గొంతు బాగా లేదంటారా!" ఓ గాయకురాలు అడిగింది.

"ఏం చెయ్యమంటారు చెప్పండి నేను తెల్ల మెట్లు, నల్ల మెట్లు రెండు వాయిచి చూశాను, మీరేమో ఈ రెంటి మధ్యలో పాడుతున్నారాయే." పియానో వాయిచే వ్యక్తి తన బాధను బయట పెట్టాడు.

ఇవచరణ్ (మధుర)

.....

"నెమలికంతం రంగు చీరే కట్టుకున్న అమ్మాయి కనిపించిందా ?" అనే అడుగుతున్నాడు 'ఏమి టేమిట' ని చేరివారిని.

ఎండలో మరుకు పాలు పాచ్చింది. ముగ్గురూ వెదికి వెదికి తిరుగుముఖం పట్టారు. వెంకటేశ్వర్లు, రంగడూ 'గంగి గుడిసెకు తిరిగి వచ్చి ఉంటుంద' ని ఆశోభావంతో త్వరత్వరగా బుచ్చి గాడి చేతులు పట్టుకుని నడిచి వచ్చారు. కాని గుడిసె శూన్యంగా ఉంది.

రంగడికి ఏడుపు వచ్చింది. చేతులతో మొహం కప్పుకుని పెద్దగా ఏడ్చాడు. వెంకటేశ్వర్లు అతని భుజంమీద చెయ్యిపెసి "ఊరుకోరా ! ఎక్కడికీ ఎల్లదు గంగి.... వస్తదిలే పూరుకో" అని ఊరడించడం మొదలుపెట్టాడు.

చుట్టుపక్కలవారికి విషయం తెలిసి కొందరు

నీనుభూతి చూసి వచ్చాడు. బుచ్చిగాడి 'కొత్తమ్మ' తన గడవతో నుంచుని ఎవరితోనో "పూర్వో గుడ్డివాడు కూడా కనిపించడం లేదుగా. ఇంకేం.... ఇద్దరూ కలిసి ఎటో ఉదయించి ఉంటారు." అన్నది.

ఊరంగడు మళ్ళీ లేచి నది ఒడ్డున కేకలు వేస్తూ కలయ దిరిగాడు. పిలిచి పిలిచి అతని కంతం బొంగురుపోయింది. ప్రయోజనం మాత్రం ఏమీ సమకూరలేదు. నది మామూగ గానే వేగంగా తన దారిన తాను ఏ పాపమూ ఎరగ నట్లు ప్రవహించిపోతున్నది.

అతడలాగే పిచ్చినాడిలా పరధ్యసంగా కూర్చుండి పోయాడు. సూర్యబింబం నడి నెత్తిమీదికి వచ్చిన వేళ బుచ్చిగాడు వచ్చి పిలువగా 'నేను రాను పామ్మ' న్నాడు. 'నే నిక్కొట్టింటి కదలను' అన్నాడు. తనతో తనే ఏమిటో గొణుక్కున్నాడు.

నదికి దిగువన పదిమైళ్ళ దూరంలో మరు నాడు సూర్యోదయ సమయంలో వరదనీరు వెనక్కు తగ్గిన అనునైనచోట గాలం వేసుకుని చేపలు పడుతున్నా తొక పల్లెవాడు. అతనికి దూరంగా ఏదో రంగు గుడ్డ పెద్ద పాదలో చిక్కుబడి ఉండి కనిపించింది. నెమలికంతం రంగులో ఉన్న ఆ గుడ్డను గురించి అతడు ఆటై ఆలోచించలేదు. గాలంలో చిక్కుకున్న బలిపిన చేపను పట్టి బుట్టలో వేసుకుని మళ్ళీ ఎర గిచ్చి గాలాన్ని నీళ్ళలోకి విసిరి కూర్చున్నాడు.

* * *

రంగడలా పిచ్చిగా కొన్నాళ్ళు గడిపాడు. ఆ మెట్టమీదనే రాత్రి పగలూ తనలో తనే గొణి, కుక్కుంటూ కూర్చుని ఉండేవాడు. గడ్డమ్మా, జాబ్బా వివరీతంగా పెరిగి, మనిషిలో జవ సత్వాలడిగిపోయి ప్రేత కళ పడింది. వెంకటేశ్వర్లు, బుచ్చిగాడూ ఎవరు పలకరించినా గుర్తుపట్టే దశ కూడా దాటిపోయింది.

నది బాగా తగ్గిపోయింది. అంతకుముందు చుట్టుపక్కల ఊళ్ళను ముంచి పొలాలను ధ్వంసం చేసి వివరీతవేగంతో ప్రళయసదృశంగా ప్రవ హించిన నది అంతలోనే ప్రాశీత భర్త క్రతాగా కృశించిపోయింది. దిగువన దాదాపు పదిహేను మైళ్ళ వరకూ నదికంటూ యిటూ ఒండ్రు మటి పెద్ద మేట వేసి ఎండలకు బిగిసిగట్టి పడింది.

ఒకనాటి తెల్లవారజామున ఎంత పిలిచినా కదలనైనా కదలనందువల్ల బుచ్చిగాడు రంగడి దగ్గరికి వెళ్లి భుజం పట్టుకుని కుదిపేసరికి అతని శరీరం విశ్రాంతంగా కత్తెవలె ఉండి ఒక ప గ్గుకు వారిగిపోయింది.

బుచ్చిగాడు ఒక్క క్షణంసేపు భయంతో కొయ్యబారిపోయి నిలబడి తర్వాత వెంకటేశ్వర్లు గుడిసెనైపుకు బాణ వేగంతో పరుగుతీశాడు. ★

అశోకా శాండల్

అశోకా శాండల్ పుడ - ఫేస్ - బాల్మం -
అల్సర్స్ - పొడర్లు జ్వర గొంధర్యమును
విహ్వల మెదలించును. శర్మ వ్యాధులను
నివారించును.

విజయ
కమికల్చు
వేపరి
మద్రాసు-7

తలనొప్పి పోగొట్టుకోండి ఇదుగో అమృతాంజనము

అమృతాంజన్ తో 10 రకాల శమనం కల్గించే ఔషధాలు చేరడంచేత ఇది శ్రమంగా అమోఘంగా వివరణను కలిగిస్తుంది. ప్రతీ సారి వినరంత బాలు కొబ్బటి ఒకే సీసా నెలల తరబడి వస్తుంది. 70 ఏళ్ళ ప్రళప్తినిగన్న ఇంటి మందు. అమృతాంజన్ కండల నొప్పి, బెలుకు, గుండె జలుబు ఇంకా ఇతర నొప్పులు, జలుబులు మరియు ఇతర బాధలకు అమోఘమైనది.

వాతావరణం మార్పు సంసారంలో ఉపశ్రయాల, నొప్పులు, జలుబులు మరియు బాధలు కలిగిస్తాయి. ఎన్నడూ అవసరానికి అందుబాటుగా అమృతాంజన్ ఉంచుకోండి.

**అమృతాంజన్ 10 రకాల
ఔషధాలు చేరిన మందు**

అమృతాంజన్ క్రొత్తగా అట్ట పెట్టెలో వస్తుంది. సీసా 'అలూ' క్యాప్తో పీత చేయబడింది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్
మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

WT/AM-2228A

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, నెల్లూ పొతుకుపోయి పాదము నేలపై బెట్టు లేక రాళ్ళ తగిలిన తుళ్ళివడు వారు పైవూతగా వాడిన శ్రేష్ఠ తోపహా మాయంచేయ గల నంజీని. వెల పొప్ప బర్బులతో రు. 4-25 ప. వె. కొక్కోకము చిత్తనటునుల: గలది. రు. 1-50 దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00 తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50 పొన్ను బుర్బులు ప్రత్యేకము. ప్రభ అండ్ కో.

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

నారసింహ లేహ్యం

శ్రీష్ఠ మయినది-మేహము, నిక్కాక నిస్సత్తు వనుహరించి వీర్యవృద్ధి: బలము రక్తవృద్ధి కలిగించును 20 టు 40 రు 3-50

రోజూపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణం, గర్భవాతం మలబద్ధకం హరించి చక్కగా విరేచమును, జీర్ణశక్తిని కలిగించును 15 రు. రు. 1-25. పొన్నేజి ప్రత్యేకం, క్యాటలాగు ఉచితం. పి. సి. వీ అండ్ కో., అయిర్వేడవమాజం, పెరిదేపే, నెల్లూరుజిల్లా.

కుక్కన్నము లత్తున్నము, ధాతుదోర్బలము వరముగా బహిష్కార, శరీర కృతవ్యము, మహాపంచశర కల్పం

హరించి వీర్యవృద్ధి కలిగించును. సీసా రు. 10/- పొన్ను, బుర్బులు రు. 1-50 అదనం అంగనరములు బ. హిస్కార చెంది నన్యగిరి వహో మదనతిల్ల (వైమర్థనకు) సీసా రు. 10 రు. చరకాశ్రమం ఫార్మశి ఫోన్ 2240) వందనంవారి సందు - గిరివీధి 18, నత్యనారాయణపురం, విజయవాడ-3.

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక విడిగా స్టాంపులు పంపే వారి రచనలు తిప్పి పంపడం సాధ్యం కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన.

హైదరాబాద్

పరిమళం రాజ సభాపం పింఛింది. ఏది
 దను ప్రదమా అదా ముంసికి దారి తీస్తుంది.
 మన పరిమళం నా సుందరీని పురికొల్పగలగింది.
 మన పరిమళం నా సుందరీని పురికొల్పగలగింది. బుద్ధి నీ
 కన్న నా అందాన్ని ముందుగా కనిపింపజేయాలి.
 అనుభవరీత్యా విద్య ఎడవారు సశువు మూత్రా
 శయం నిండాగానే మూత్ర విసర్జన చేస్తుంది.
 గేదె ఆ రొచ్చలోనే పడుకుంటుంది. అవు తొలిగి
 పడుకుంటుంది. పశు ప్రపంచంలోనే ఈ భేదం
 ఉన్నది.
 పంక్తి ప్రతి కలిగిన మున్ను నలుగురిలో మల
 మూత్ర విసర్జనాదలంబుతో పనులు చేయడు.
 ఆ అవసరమూ, వాచాత్మక కాదు. అవి కలిగిన
 అనుకూల పరిస్థితులను వివేచించి నిరోధించి
 దానిని ప్రయత్నిస్తాడు. కేవలంవరకు నిరోధించ
 గలడు కూడా. ఆ రోగిని శక్తి కారణమైన
 సాధన సంపత్తి శరీరంలో ఉన్నది. అదే పోరానింప
 జెల్స్ సిస్టమ్.
 రోగములు అంతర్జాతీయ (Organic,
 అనీ, ధారీకములు (Functional) అనీ
 రెండూ రకములు ఉంటాయి. వరిగావునా, వాటిని
 పోషించే సాధనములు కేంద్రములు నాశన
 గరిగి పోయినవలె ఉన్నప్పుడుగానే వేరొందిన
 అవి వాటి నిధులను పునరుద్ధరించే ప్రణాళిక
 అతిగా విద్యుత్తునందమైనదిగా ఉంటుంది. రోగికి,

పరమానందాలో నైరిక వ్యాధులు అధికంగా
నంభ విస్తృతవి. కేవలం శారీరక పరీక్షలవల్ల
వాటికి కాణమూ తెలియదు, నివాసమునూ
తెలియదు. అందుకు నమగ్నమైన సరోయ విజ్ఞా
నము ముఖ్యంగా స్వచ్ఛందసరోయము విజ్ఞా
నము కావాలి. ఇంతకేదాదు. సంఘ పరిణామమునూ,
అది కలిగించే మానసిక శారీరక సంఘర్షణలూ
చాలా రోగాలకు కారణ తున్నవి. 50 సంవత్స
రములకుముందు పాశ్చాత్య వైద్యులు, దేహం
మీద, మనస్సు (ప్రభావాన్ని) గుర్తించలేదు. ఇప్పు
డురూపులు, సంఘ శాస్త్రం, వైద్య శాస్త్రంలో
అంతరీక్షము పోయింది.

ప్రాణశక్తికి ఆశ్రయంగా ఉండగల మమ్మల్ని
ఈ రకమైన పక్షివృత్తిని ప్రాటించి విశేష
మీరు ఉదయకాల తలయనుకున్నాము. జీవిత కాలంలో
కొన్ని శరీరంలో ఈ పదార్థం తయారవుతూనే
ఉన్నది ఉత్పత్తికి కారణమైన కార్యకలాప
మీకు మెదడు ప్రేరేపిస్తున్నది. ఈ ప్రాణశక్తి
మెదడులోనే పుట్టి మెదడులోనే అంతరిస్తున్నదా?
లేక లభించిన విద్యుచ్ఛక్తితో ప్రేరేపింపమైన
‘జెనరేటరు’ (విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసే యం
త్రము) అధిక విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసినట్లు
శరీరానికి అన్యమైనది, అదృశ్యమైనది మనకు
తెలియనీది అయిన శక్తి ఏదో శరీరంలో ప్రవే
శించి ఈ కార్యకలాపమును సాగిస్తున్నదా? ఏ
శక్తి ప్రేరేపణవల్ల మెదడు శరీర కార్యకలాప
ములను సాగించ గలుగుతున్నది? ఈ విషయము
లకు సరిఅయిన, పూరితయిన సమాధానములు
ఇప్పటికీ స్థితికి విజ్ఞానం రాలేదు. కానీ, అపారమైన
పరిశోధనవల్ల తెలిసిన వైజ్ఞానిక సత్యములను
క్రొడికరిస్తే ‘కాన్పు అనుమానములు’ (Hypo-
thesis) ఏర్పడతవి.

విశేష వివరణ : 1. వెన్నపాపామలో గేర భాగపు వెనుకకొమ్ము (పెన్నర్ భాగమునకు సంబంధించినది)
2. గేరభాగపు ముందు కొమ్ము 3. ధవళభాగము
4. కండరము 5. చర్మము 6. టెండ్రు 7. రక్త నాళము 8. పెంట్రీల్ కెనాల్ (మున్ను) 9. గ్రంథి 10. సింపెటెటిక్ గేంగ్లియాను.

మనకూ-మనదేహాస్థిత్తి

ఈ దృష్టితో స్వచ్ఛంద సరాశయమును గురించి ఇంతవరకు తెలిసిన విషయములను పరిశీలించడం, రోగ విరూపణకు చాలా అవసరం.

మనకాంతర తమైన మనస్సులోనుండి అదే శక్తులు శరీర భాగము అన్నింటికీ పోతున్నవి. శరీరంలో సర్వ భాగములనుండి వార్తలు మనస్సుము (Brain) నకు చేరుతున్నవి. శరీర కార్యక్రమమంతా సెన్సరీ మోటారు భాగముల పరస్పర సహకారములవల్ల జరుగుతున్నది. ఈ సహకారమును పొందించే శక్తి, స్మృతి విస్మృత్యాత్మకమైన మనశ్శక్తి. దీనినే పాశ్చాత్య మనస్తత్వవేత్తలు "సైకో" (Psyche) అన్నారు. 'సైకో' కి సంబంధించిన విజ్ఞానము. 'సైకాలజీ' (Psychology) ఈ విజ్ఞానం పాశ్చాత్య దేశాలలో, గత అర్థ శతాబ్దంలో అధికంగా పుద్గి చెందింది. దానితో చికిత్సా విధానాలూ, రోగ పరిశోధనా విధానాలూ మారిపోయినవి. మనస్సుమీద పనిచేసే ఔషధాలూ పెరిగిపోయినవి. కాని మనస్సుమాత్రం మానవుడికి పూర్తిగా స్వాధీనం కాలేదు!

ఈ మనస్సు ఎక్కడ ఉన్నది? శరీరంలో దీని స్థాన మేది? ఈ ప్రశ్నలకు సరిఅయిన సమాధానం లేదు. మనలో అభిప్రాయ భేదాలనూ, అంతర్యుద్ధాన్నీ, కలవరాన్నీ కలిగించేది మనస్సేనా, లేక 'మనస్సు' 'బుద్ధి' అని రెండు ఉండి, ఆ రెంటికీ జరిగే సంఘర్షణ మనకు చికాకు కలిగిస్తున్నదా? పాశ్చాత్య మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు అజన్మసిద్ధమూ సహజము అయిన 'ప్రకృతి'ని (Instinct) మీమాంస చేసే 'సంస్కృతి'ని (Reason) ఊహించారు. "ప్రమాద హేతువునుండి పారి పాము" అంటుంది మనస్సు. "కాదు. దానిని ఎదుర్కొని విద్యూరించమంటుంది సంస్కృతి" మనస్సు అదేశం విని పారిపోయి నందర్బంంలో పారిపోయినా ఆ తర్వాత బాధ పెడుతూనే ఉంటుంది సంస్కృతి.

మెదడును, వెన్నుపొమును చుట్టే మూడు పీరలువున్నవి. వీటిని మెనింజీస్ (Meninges) అంటారు. వాటిని వెలుపలినుంచి లోపలకు క్రమంగా డ్యూరామేటరు, (2) వీరక్వాయిడ్, (3) పయామేటరు అంటారు. ఇందులో పయామేటరుకు వీరక్వాయిడ్ కు మధ్య ఉండే ఖాళి ప్రదేశములో 'సెరిబ్రల్ స్పైనల్ ఫ్లూయిడ్' అనే ద్రవ వదార్తము ఉన్నది. సెరిబ్రమునూ, (మెదడు) వెన్నుపొమునూ చుట్టేవున్న ద్రవ వదార్తము అని ఈ మాట కర్తము. ఇందులో పయామేటరు మెదడును అంటి ఉంటుంది. అది రక్త పుష్కలమైనది.

ఇప్పుడు సింపటెటిక్ సిస్టమును గురించి మరి కొన్ని విషయములు తెలుసుకుందాము.

సింపటెటిక్ సిస్టములో ప్రధానంగా 6 భాగములున్నవి. అవి:- (1) శిరోభాగము, (2) కంఠభాగము (3) వక్షభాగము, (4) ఉదర భాగము, (5) జఘన భాగము, (6) వాల భాగము.

కంఠమునకు రెండు వైపులా మెదడుకూ ముఖ భాగాలకూ రక్తమును సరఫరాచేసే కెరాటిడ్ ఆర్టరీ (Carotidartery) లు

ఉన్నవి. "కెరాస్" (Caros) అంటే వేగము తగ్గుతుంది. మెదడుకు పోయే రక్తం నిద్ర. ప్రతి కెరాటిడ్ ఆర్టరీ రెండు శాఖలుగా తగ్గి నిద్ర వస్తుంది. ఇందువల్ల ఈ ఆర్టరీకి చీలుతుంది. వెలుపలిశాఖ ముఖంలోనూ, కంఠం ఆ పేరు వచ్చింది. రోనూ ఉండే శాఖలకు పోతుంది. వంపరి శాఖ మెదడుకు పోతుంది. ఈ చీలికలవద్ద కెరాటెడ్ చెవిడోలుకూ, వేత్ర గోళానికి, ముక్కులో మూగేం ఆర్టరీ ఉబ్బి ఉంటుంది. దానిని 'కెరాటిడ్ స్పాస్' ద్రియానికి సంబంధించిన భాగములకూ పోతవి అంటారు. దానిమీద మృదువుగా విమిరితే వృధయై

(ఇంకావుంది)

సుసాపితమై, అభ్యున్నతవధంలో నడుస్తున్న బ్యాంకులు మాత్రమే ఇవ్వగల సర్వీసును అందుకు సర్వవిధానా యోగ్యమైవున్న ఇండియన్ ఓవర్ సీస్ బ్యాంక్ తన భావోద్యమం ఇవ్వగలుగుతున్నది. కరెంట్, సేవింగ్స్ ఎకౌంట్స్ — రికరింగ్ డిపాజిట్లు — కాల్, పార్స్ అండ్ ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు — పెన్షల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్స్ — ట్రావెల్స్ చెక్లు — గిఫ్ట్ చెక్లు సేవ డిపాజిట్ లాకర్స్ — వర్చనల్ రోన్స్ — విదేశ వ్యాపారం గురించి నిపుణుల సలహాలు — మార్కెట్ సమాచారం — ఈ అన్నిరకాల సర్వీసును ఇండియన్ ఓవర్ సీస్ బ్యాంక్ ఇవ్వగలదు.

వీ సమీపంలోనున్న బి.ఎ.వి. బ్రాంచీ ఒకసారి పర్యటించి వెళ్ళరాదు!

ఇండియన్ ఓవర్ సీస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

సెంట్రల్ ఆఫీసు: మద్రాసు

M. C. సుబ్బయ్య, చెయిర్మన్

S. R. V. అరసు, అసలర్ డైరెక్టర్

మద్రాసు నగరంలో బ్రాంచీలు:

ఆదయార్

పాపుకార్ పేట

77, వెకండ్ మెయిన్ రోడ్, గాంధీ నగర్

213, నేతాజీ సుభాష్ చంద్ర

అమింజికరై

బోస్ రోడ్, చైనా బజార్

122, పూనపుల్లి హైరోడ్

తాంబరం (వెస్ట్)

ఎస్.ప్లస్ నేడ్

4-ఇ, ముత్తురింగ రెస్టోర్నీడ్

యన్.నై.రెడ్ ఇండియా రైవ్ బిల్డింగ్స్

త్యాగరాయనగర్

మౌంట్ రోడ్

89, పాండి బజార్

167, మౌంట్ రోడ్

ట్రెస్టికేన్

క్రి.సెంట్ ఇన్నూవేన్స్ కంపెనీ బిల్డింగ్

578, వై.కా.ప్లస్ రోడ్

మైలాపూర్

ఇండియా రోడ్ లిన్ని మొత్తం

2/93 రాయపేట హైరోడ్

ప్రసాదారామ్, అగ్నేయ అసియా

పురళవాకమ్

రోసు కూడా బ్రాంచీలు కలవు

38, పురళవాకమ్ హైరోడ్

తెలుగులో చరిత్రాత్మక చిత్రాలు

నా గ రా ష్

“మొసలే—అజాం చాల బాగుండిరా, ‘అవార్కులి’ చాలా అద్భుతంగా ఉందిరా, ‘తాజ్-మహల్’ అనిర్వచనీయ కవనీయ కళా శండరా, తెలుగులో అలాంటివేరీరా!”

“లేవురా!”

ఎంతో అవేశంతో అడిగిన మిత్రునికి టూకీగా జీతమని నమూనాన చెప్పాడు రెండవ వ్యక్తి.

ఉరిక్కినదానిని ఈ మాటలు విని. నాకూ బాధే నీంది చెప్పేద్దా! అనుకరణమే తెలుగు వాళ్ళకు ముఖ్య లక్షణమైతే తెలుగులో అలాంటివేరీరా అనుకునే ఏళ్ళెంత అర్థకులో అవి ఆశ్చర్యం కూడా చేసింది.

నిజమే. వాళ్ళనుకున్నారంటే అనుకోరామురి! డబ్బు లిచ్చి నీనిమా చూచేవాళ్ళకు ఏమనుకోటాని కైనా వాళ్ళుండీ!

మన నిర్మాతలకు ఎంతసేపున్నా మిగిలిన భావల వైపు ముఖ్యంగా ఉత్తరాదివైపు కథకోసం చూడటం అలవాటైంది. ‘కథ కావాలంటే బెంగాలీకి పరి గెత్తు!’ బాగా డబ్బు చేసుకున్న కథ కొనుక్కొచ్చి ఘనాంతుని రీటేక్ చేసాటింగ్ ప్రారంభిస్తున్నారు. పంగీతం మాటకొస్తే సరాసరి బొంబాయి రికార్డు లన్ని దింపేస్తున్నారు.

ఎంతసేపున్నా ‘సత్యజిత్ రాయ్ చాలా గొప్ప పాడు, గొప్పవాళ్ళలో రాయ్ ఒకడు. గొప్ప వాళ్ళ పేరు చెప్పినప్పుడు రాయ్ పేరు మొదట చెప్పాలి!’ ఇలా ఊకదంపుడు సోత్త్ర పాఠాలతో కథలు దిగుమతి చేసుకోవటమే తప్ప, రాయ్ ఏ కారణాలవల్ల ప్రతిభ సంపాదించాడు అనే ఆలోచనగాని, భారత ప్రజలందరివలెనే తెలుగు ప్రజలకొక జాతి, సంస్కృతి, చరిత్ర ఉన్నాయని, వాటిని పదిలపరిచి, ఇలోధి కంగా తెలుగు వరువు నిలుపుకుందామని ప్రయత్నిస్తున్న నిర్మాతల గాని చాలా అరుదు. మనవాళ్ళ భృష్టి ఎంతసేపున్నా, పెట్టుబడికి రెట్టింపు

లాభాలు అర్జించటమే తప్ప, వేరే భృష్టి లేనే లేదు. చిన్న వాళ్ళకు బలముండదు. బలంగల వాళ్ళ కివేం అక్కర్లేదు. “మనం టీసిందే జనం చూడాలి. జనం చూసేది మనం తీయక్కర్లేదు.” అనే భృక్పథం వాళ్ళది.

అందుకనే, అన్ని భాషల చిత్రాల నిర్మాతలు అడపా దడపా చారిత్రక చిత్రాలు తీసి, తమ జాతి కనుగుణమైన చిత్రాలుతీసి, తమ వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకుంటుంటే, 30 ఏళ్ళ తెలుగు సినిమా జీవితంలో 25 చిత్రాలను మించి చారిత్రక (అంటే చరిత్రలో ఆధారాలు కల మహారాజులు, చరిత్రలో కనిపించే కవి గాయక నటుల జీవిత వృత్తాంతాలు) చిత్రాలు నిర్మించలేక పోయినవాళ్ళి వస్తుంది.

నిజం చెప్పాలంటే చరిత్రమీద మోజు మన కన్న ఉత్తరాది వాళ్ళకే ఎక్కువనిపిస్తుంది. అందుకే హిందీలో నిర్మించే చారిత్రక చిత్రాలను లెక్క వెయ్యటమేకష్టం. సికందర్, బాబర్, హుమాయూన్, మొఘలె—అజాం, అవార్కులి— తాజ్-మహల్ లాంటి ముస్లిం సామ్రాజ్య వైభవాన్ని చాటేవి, సామ్రాట్ వ్యక్తిరాజ్, చంద్రగుప్త, రుష్యాన్సి రాణి, కాలిదాసు లాంటి హిందూ సామ్రాజ్య వైభవాన్ని చాటేవి, తాన్ సేన్ లాంటి సంగీత సార్వభౌములు, శ్రీ కృష్ణ చైతన్య మీరా లాంటి వారి పైన ఎన్నో చిత్రాలు వెలువడ్డాయి. ఇంకా బేబున్నిసా, మార్క్సవోన్, సమ్రాట్ అకోకల్ లాంటి చారిత్రక చిత్రాలు త్వరలో రానున్నట్లు కూడా తెలుస్తున్నది.

అలాగే మహారాష్ట్ర భాషలో కూడా మహా భక్తులు చారిత్రకవ్యక్తులనుగూర్చి చిత్రాలు నిర్మించారు. అలాగే మన పొరుగునున్న తమిళంలోకూడా ఇలాంటి చిత్రాలు వెలువడుతునే ఉన్నాయి.

ఎటొచ్చి సాహసించి ముందడుగు వేయని నిర్మాతలు తెలుగువాళ్లే. గత పాతికేళ్ళుగా ప్రాముఖ్యాన్ని సంపాదించుకుంటున్న తెలుగు చిత్ర రంగంలో సుమారు పాతికకుమించి చరిత్ర ప్రధానమైన

చిత్రాలు, చారిత్రక పురుషుల జీవిత సంబంధమైనవి చిత్రాలు విడుదల కాలేదు. ఇంక దీని వివరాలు చూద్దాం:

తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమకు నాందీ 1931 లో భక్త ప్రహ్లాదతో జరిగిందని చెప్పచ్చు. నాటినుండి వేటివరకు సుమారు 800 పైగా తెలుగు చిత్రాలు విడుదలైయ్యాయి. ఇందులో 1935 వరకు ఏడాదికి నాలుగైదు మాత్రమే విడుదలయ్యాయి గనుక వాటిని లెక్కకు తీసుకోవక్కర్లేదు. ఆ నాలుగు సంవత్సరాల్లోనూ రామదాసు ఒక్కటే చరిత్ర ప్రధానమైన చిత్రం విడుదలైంది. ఆ తరువాత సంవత్సరంలో భక్త శబీరు (1935), సారంగధర, వివనారాయణ (1937), భక్త జయదేవ, తుకారాం (1938), భోజ కాళిదాస్ మీరాబాయి (1940), తెనాలి రామకృష్ణ, మహాత్మాగాంధీ (1941, పోతన 1942) వాల్మీకి (1945), భక్త తులసీదాస్, త్యాగయ్య (1946), పల్నాటియుద్ధం, యోగివేమన (1947) సాయి బాబా (1950), మల్లిక్వరి (1951), వివనారాయణ (1954), అవార్కులి (1955), తెనాలిరామ కృష్ణ (1956), సారంగధర (1957), వీరపాండ్య కట్టాబ్రహ్మన్న (1959), మహాకవి కాలిదాసు, దేశింగురాజుకథ (1960), రాణీ చెన్నమ్మ, భక్త జయదేవ (1961), సామ్రాట్ వ్యక్తిరాజు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు (1962) ఈ యేడు దీపావళి లోపు విడుదలైన వాటిలో వాల్మీకి మొత్తం 30 చిత్రాలు మాత్రం విడుదలయ్యాయి. ఇందులో ఐదు చిత్రాలదాకా తరుమా చిత్రాలే ఉన్నాయి. కనుక సినీలైన చిత్రాలు 25 లోనే.

ఈ 25 చిత్రాల్లో సారంగధర, వివనారాయణ, భోజ కాళిదాస్, తెనాలి రామకృష్ణ, పోతన, త్యాగయ్య, పల్నాటియుద్ధం, యోగివేమన, మల్లిక్వరి, వివనారాయణ, అవార్కులి, తెనాలి రామకృష్ణ, సారంగధర, మహాకవి కాలిదాసు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు, అర్థికంగా బాగా విజయం పొందిన చిత్రాలు.

జగపతి బహ్మర్నం నెం 3 లో నటించాడని

అంటే 25 తోను 15 చిత్రాలు (వజ్రదరణను పొందుచున్నమాట).

తర్జుమలుగా వచ్చిన చిత్రాల్లో కూడా సామాన్య వ్యక్తిరాజ్, పరపాండ్య కట్టబ్రహ్మన్న, రాణి చిన్నమ్మ చిత్రాలు తెలుగునాట చాలా రోజు లాడాయని తేలిపోయింది.

ఇలా వజ్రదరణను చారిత్రక చిత్రాలు చూర గొన్నా, నిర్మాతల్లో కొత్త చిత్రాలు భారీ ఎత్తున నిర్మించే ధైర్యం (స్తోమత కన్నా ముందు) వన్న గిల్లి పోయిందని చెప్పచ్చు. ఏటికి తొమ్మిది చిత్రాలు నిర్మాణం జరిగిన రోజులో వాటిలో ఒకటి రెండు చారిత్రక చిత్రాలుండేవి. 19-20 చిత్ర నిర్మాణం జరిగినప్పుడు ఒక చారిత్రక చిత్రం తయారు కావటం, 26-28 నిర్మించిన 1952 53 లో ఒక్క చారిత్రక చిత్రం కూడా లేక పోవటం అలాగే 58 తో 31 చిత్రాలు నిర్మాణం జరిగినా, చారిత్రకం ఒకటి లేకపోవటం, 1960 తో 52 చిత్రాలు 1961 తో 54 చిత్రనిర్మాణం జరిగినా, రెండు, రెండు మాత్రమే చారిత్రకచిత్రాలుండటం కూడా మన నిర్మాతల నిరైన ధైర్యాన్ని నిరూపిస్తున్నది.

మూడవ వంతులకు పైగా చారిత్రక చిత్రాలు జలయం పొందినా నిర్మాతలు ధైర్యంగా ముందుకు రాకపోవటానికి కారణ మేమిటి—ఎంతసేపున్నా వాళ్ళ గొప్ప, పిళ్ళు గొప్ప అని వాళ్ళకోసం, వాళ్ళ కథలకోసం తిరుగుతున్న మన నిర్మాతలు ఎందుకు ఉత్తమ చారిత్రక చిత్రాలు నిర్మించటంలేదు?

ఈ విషయంలో నాకు అంతరంగికులనిపించిన విధానంను కొందరి కదిలించి చూస్తే వాళ్ళు ముఖ్యంగా మూడు భయాలు వెల్లడించారు. వాటిని విడి విడిగా చూద్దాం.

“భారీ చిత్రాలు, చరిత్ర ప్రధానమైన చిత్రాలు నిర్మించ మంటున్నారని గదా, దానికి చాలా అర్థ బలం, అంగబలం కావాలి. అవి రెండూ వున్న పెద్దవాళ్ళు పూనుకోరు, మాకేమీ ఆ స్తోమత లేదు. బలంలేకుండా గోతిలో దూకమంటే ఎలా?” బలం ఉంటే మాత్రం—గొయ్యనుకుంటే ఎవరూ దిగరు. వెనక చారిత్రక చిత్రాలను నిర్మించిన వాళ్ళందరికీ మాత్రం అర్థబలం, అంగబలం బాగా ఉన్నాయా? ధైర్యంచేసి ముందడుగు వేశారు, ఫలితం దక్కింది! ముందర ధైర్యం అవసరం. ఇంక భనాన్ని గూర్చి సందేహం—విదాదికి 30 చిత్రాలకు తక్కువ లేకుండా విడుదలౌతున్నాయి. ఇందు కొన్ని చిత్రాలు ‘విడుదల చేశాం’ అని నిర్మాత

చరిత్రాత్మక చిత్రాలు

వదిమందికి చెప్పుకునేటాగానే తిరిగి వచ్చేస్తున్నాయి. పెట్టుబడి దండగ చెయ్యటం, చిత్రాల సంఖ్య పెంచటం తప్ప ఈ నిర్మాతలు చేస్తున్న ఉపయోగం ఏమీలేదు. ఇలా కాక ఊడ సయోధ్యగల ఇద్దరు ముగ్గురు నిర్మాతలు కలిసి ప్రయత్నిస్తే పెద్ద నిర్మాతలు తయారుచేసే చిత్రాలకన్నా మంచి చిత్రాలు చరిత్రాత్మకమైనవి నిర్మించవచ్చు. అమెరికా, జపాన్ లో ఈ ఇన్ కార్పరేషన్ (సమిష్టి నిర్మాణ) పద్ధతే అమలులో ఉంది. దీనివల్ల అక్కడ మంచి నత్యలితాలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి.

“చారిత్రక చిత్రాలు నిర్మిస్తే కనీస భుక్తి మినిమమ్ గ్యారంటీ అనుకోవచ్చు” హామీ ఏమిటి? అన్న కష్టాలూ వడి చిత్రాలు నిర్మిస్తే ప్రజల చూడకపోతే, నెలైన చేతులు పెట్టుకుని ఇంటికి పోవాలిందే గదా” అనేది నిర్మాతల రెండో బాధ. ఇది కాస్త సమంజసంగానే ఉంది. తన్నుమాలిన ధర్మం చెయ్యమని ఎవరూ అనలేరు. నిర్మాతల కాస్త వచ్చి వచ్చగా ఉంటేనే వదిమందికి భుక్తి శక్తి కూడా. కాని చారిత్రక చిత్రాలను ప్రజల లాదరించక పోవటమంటూ సాధారణంగా జరగదు. కాని చారిత్రకమైన కథలను ఎన్నుకోవటంలోనే కొద్దిగా శ్రమ పడాల్సి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు సారంగ ధర ఒకటి తీసుకోవచ్చు. దీని అస్పృత్యాన్నే చారిత్రక కారులు సందేహిస్తున్నారు. ఇలాంటివి తీసుకున్నప్పుడు కాస్త జాగ్రత్త వహించాల్సి ఉంటుంది. అలా వివాదాస్పదమైనదే “మహామంత్రి తిమ్మరుసు” కూడా. తిమ్మరుసు కళ్ళు కృష్ణరాయలు పీకించాడనటానికి ఎంత స్పష్టం ఉందో కాదనటానికి అంత స్పష్టం ఉంది. కనుక నిర్మాతలు వివక్షణతో ఎన్నుకున్న పద్ధతి చిత్ర విజయానికి దోహదం చేసింది. కొన్ని చిత్రాలు విఫలమైనవంటే అందుకు కారణం ఆయా చిత్రాల్లోవున్న నటీ, నటు సాంకేతిక, కవి గాయకాదులలోవున్న లోపాలే (చిత్రానికి సంబంధించినవి) గాని ఆ చిత్రాలు చరిత్రాత్మకాలు కావటంమాత్రం కాదనే అవాల్సి వస్తుంది. మొన్నటి భక్త జయదేవలాంటిది విఫలమైందంటే అందులో అత్యంత ప్రధాన్యంగా సంగీతాన్ని ఆ నిర్మాతలు వలసి నంతగా ఉపయోగించుకోలేదనే అనుకోవాలి ఉంది. ఇలాగే విఫలమైన తదితర చిత్రాలు కొన్ని కారణాలు కనిపిస్తాయి. లోగడ విలస నారాయణ విజయం కూడా చరిత్రాత్మక కథల విజయాన్నే నిరూపించింది.

నిర్మాతలు పైకి చెప్పినా, చెప్పకున్నా మన చిత్రాలు ముఖ్యంగా చరిత్రాత్మకాలకు ‘నిడివి’ అభ్యంతరం రావటం, ఆ చిత్రం నిర్మాణంపట్ల వారి ధైర్యాన్ని నష్టగించేస్తున్నదనే చెప్పాలి. భారీ చిత్రాల నిర్మాణంలో ఆయా సాిత్రల ఔదాత్యాన్ని సరిగా చిత్రించాలంటే, ‘ఇంత నిడివిమించి సినిమా తీస్తే కత్తిరించి అవతల పారేస్తాం’ అని సెన్సారు సహాయ నిరాకరణంచేస్తే మంచి చిత్రాలు తీయాలనుకున్న నిర్మాతలకు మిగిలేది నెలైన చేతులే! అందుకే సెన్సారువారు, ప్రభుత్వం కూడా తమ నిర్ణయాలుకు వున:పరిశీలన జరిపి, కనీసం చారిత్రిక చిత్రాలకైనా నిడివి నిర్బంధాన్ని కొంత సడలించటం అవసరం. ఈ నిడివి నిర్బంధమే ‘మహామంత్రి తిమ్మరుసు’ బాగా రాణించడానికి అడ్డు వచ్చింది. విదేశాల్లో తక్కువ నిడివి చిత్రాలున్నాయని పలువురు భావించవచ్చు. కాని వాళ్ళం చూసి మనం వాత పెట్టుకోవాలా? ఎవరి సంస్కృతి వాళ్ళది. వాళ్ళూ మన మాదిరిగా కొద్ది నిడివి చిత్రాలే కావాలని ఉంటే—టెన్ కమాన్ మెంటు బెన్ ఫార్, గ్రేటెస్ట్ మో ఆన్ ది యర్, గన్నీ ఆన్ నవరోన్, ఇంకా ఎన్నో మంచి చిత్రాలను మనం చూడగల్గే వాళ్ళం కాం. నిడివి కథనిబట్టి ఉండాలేగాని, నిడివినిబట్టి కథరాసుకో అంటే ఒక కాలిమీదే నడు అన్న దానికి తేడా ఉండదు.

అన్నిటికన్న ముఖ్యంగా ఉత్తమ చిత్రాలను ప్రోత్సహించే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. అందులోను తెలుగు చిత్రాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధరణకు నోచుకోటం లేదంటే అతిశయోక్తి కాదునుకుంటా. “అద్భుతం కలా ఇండం” అంటు ప్రశంసలు, సత్కాలు ఇచ్చినంతమాత్రాన నిర్మాత కడుపు నిండదు. కేంద్రం ఇప్పుడు చేస్తున్న సహాయం ప్రశంసనియమే. ఐనా, చాలదు. మన పొరుగు మహా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏటా ఉత్తమ చలన చిత్రాలకు బహుమతులు ఇవ్వ నిశ్చయించుకున్నది. ఇది విజంగా అభ్యుదయ సూచకమే. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం కూడా ఔదార్యంతో పై పద్ధతి ననుసరించి ఉత్తమ—ముఖ్యంగా చారిత్రక—చిత్రాల నిర్మాతలకు నిలదెక్కుకునే సహాయం చేస్తే వదిమంది నిర్మాతలూ ముందుకూ వస్తారు, తెలుగు జాతికి వది ఉత్తమ చిత్రాలూ దక్కుతాయి. ఈ విషయాన్ని గూర్చే ఇటీవల శ్రీ బి. ఆర్. చోపా సదేవదే మొత్తుకున్నా మహా బధిర శంఖారావ మైందని ఎవరో అన్నారు మరి!

తారావళితారలు

- (1) ఎన్. టి. రామారావు (కంవారి కోడలు నటుడు.)
- (2) కృష్ణకుమారి (కంవారి కోడలు నటి.)
- (3) జమున (రూప తీసిన ఫోటో)
- (4) కాంతారావు (గురువును మించిన శిష్యుడు) నటుడు.
- (5) నాగేశ్వరరావు (జగపతి పిక్చర్స్ నెం—3)
- (6) సావిత్రి (కోడుకులూ—కోడళ్ళు, నటి.)
- (7) సరోజాదేవి (జగపతి పిక్చర్స్ నెం—3.)
- (8) రేణి (సభాకర్ తీసిన ఫోటో.)

విజయవాడ గవర్నరుపేటలో

నమ్మకమైన పాతదంపుబుద్ధియ్యం, తిరుగలిబుద్ధియ్యం
మిల్లుబుద్ధియ్యం, గ్యారంటీరకములు సరసమైన ధరలకు

శ్రీ విజయ రైస్ కంపెనీలో లభించును

స్థాపితం : 1941

ఫోన్ నెం. 704

మీకు చాలా ఉపయోగం

తేలు కుడితే కీళ్ళలో కుంకుడుగించవచ్చు నమరితే బాధ వెంటనే పోతుంది. నిత్యజీవితాని కువయోగించే ఇలాంటి 200 అద్భుత రహస్యాలు 'చేతివనులు' పుస్తకంలో ఉన్నాయి. అరి చాకగా మంచిబలానికి, పిప్పివంటి పోటుకీ, మొటిమలకు, మూలశంఖకు, శరీరవృద్ధిలకు, నరాల బలహీనతకు, గుండె బలానికి, వాతాన్ని పోగొట్టుకొని, ఇలాంటివన్నీ సులువుగా, వ్యతంగా చేసు కొనే వద్ద తులందున్నాయి. ఇంకా అత్తర్లు, తలనూనెలు, నబ్బు, స్నో, టూత్ పేస్టు, పొడర్లు మొదలయినవన్నీ చేసే వద్ద తులున్నాయి. 'చేతివనులు' అనే ఈ పుస్తకం చాల ఉపయోగి మైనదిగా ఉన్నదని 3-8-52 అంగ్రద్రవధ ప్రాసించి. వెల రు. 3-50 నల్ పై. పొమ్మ ఇర్దులు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోట మాత్రమే దొరుకును. దేశసేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, ప్రాస్త్రి ఎ. పి. పొమ్మలో వెంటనే పిలుకుకూడా ఒక పుస్తకం వంచబడును.

ASTIK

మండిక
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రేమామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(వై నేటర్) ఐ. బి. ఆర్. డి
మదరాసు-17

కంతలా
శియల్స్
తీరమూలకలచే రియల్డ్

కేశరంజక తైలము

★ చూతల్ల వెంటుకలను త్రమముగా నల్లబరచును
★ చూ తెల్లలుకలను పొడవగును ఓత్తుగను పెంచును.
★ బిడ్డలకు "చుండు" శరీరభారము తగ్గముండులు మొదలగు శరీరవ్యాధులను నివారించును.

కంతలా ప్రొడక్ట్స్ (ప్రైవేట్ లిమిటెడ్) కర్నూలు (ఎ.పి)

సా కి స్తు లు కా వ లె సు

నేతలో, మన్ని కలో పనితనంతో కొథారి మల్లులు

విశిష్టమైనవి లాంగ్ క్లాత్ లు కూడా.

... ఎందుకంటే

- కొథారి మల్లులు మరియు లాంగ్ క్లాత్ బట్టల తయారీలో ఉపయోగించబడిన నూలు ఉత్తమ రకపు కొథారి నూలు.
- వాటింకటనే తిరిగే అదోమాదిక్ బాములమీద నేసిన బట్ట నేత బాగా ఉంటుంది.

వెప్పుడూ కొథారి మల్లు M-7 మరియు అదే పేరుతో లాంగ్ క్లాత్ L-1 లేక L-2 అడగండి.

ఈ ప్రేడ్ మార్కుని గమనించండి

తయారచేసినవాడు

కొథారి టెక్ స్టైల్స్ లిమిటెడ్

పింగనవూరు, కోయంబూరు.
కొథారి మల్లుల సంస్థ స్థాపించింగ్ పెండ్లి.
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్:

కొ థా రీ డి సన్స్, ఓరియంట్ ఇంక్స్, అర్కివియస్ క్లబ్, మద్రాసు-1.

అయితే చిత్ర నిర్మాతల్లో కూడా వైవా పుణ్యనూ అంటూ వైతన్యం ప్రబలింది. విదాబంగా ఉన్న తెనుగు జాతి మల్లీ మేలుకొన్నదా అనిపిస్తోంది. అందుకే పి. సీతా రాం లాంటి యువకులు సాహసిని బోల్చిరియుద్ధం, ఖడ్గ తిక్కన, వేములవాడ తిమ్మకవి, తుకారాంలాంటివి దేశభక్తి ప్రధానమైనవి, మహా కవుల చరిత్రలు నిర్మిస్తున్నారు. సాహసం మోజు కూడా లేక పోలేదనుకోండి) నిర్మాతలు

చరిత్రాత్మక చిత్రాలు

కల యువకులకు లక్ష్య సిద్ధి ఉంటుందని ఎవరో (సాతాళ కెరవిత్ మాను) అన్నట్లు జ్ఞాపకం. మన జాతి చరిత్రను పునరుద్ధరించాలని (కాసుల మోజు కూడా లేక పోలేదనుకోండి) నిర్మాతలు

వచ్చున్న అలాటాన్ని గునించి (వభుత్వం ఇతోధి ప్రత్యాహాన్ని ఇచ్చి ఇంటివరకు వచ్చా వచ్చక ప్రితితో పున్న తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమకు తన సాహాయ్య దీపికతో మార్గ దర్శకమౌతుందని ఈ దీపివళి శుభ సమయాన ఆకాంక్షిద్దాం. తమ సామా జ్యోతిర్గమయ!

శ్రౌమ్యత నాణ్యము మన్నికైన

పివివ్హేరడియో

మోడరన్ ఆటో సర్జరుస్

విజయవాడ.

— కాంబీలు —
— గవర్నరు పేట — విజయవాడ - 2
పోస్టాఫీస్ రోడ్ — గుడివాడ

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

విరామకాలంలో ఇంటిలో హోమియోపతి బ్యూషన్ డ్యూరా హోమియోపతి వదిలి, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రర్లు రిజిస్ట్రేషన్ డిప్లొమా పొందండి.

పాస్పెక్టర్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి
Indian Homoeopathic College, (APW), JULLUNDUR CITY

ఉత్తమ చికిత్స
వికారజాలచేత నెకా ధాతుననుం చెంది, దాంపత్య సౌఖ్యం అనుభవించి లేనివారు వెంటనే 15 నయా పైసలు

ప్రాంశుతో సంపదించండి.

డా॥ ఎ. పూర్ణచంద్రారావు,
N.D.F.N.F.U. (Ceylon) పెక్కు పైసలిమ్మ.
వాగేశ్వరరావు పంతులు రోడ్డు,
పూర్ణా పిక్చర్స్ వద్ద
గాంధీనగరం :: విజయవాడ-3.

తగ్గింపు ధరలకు అమ్మకం

ఆకర్షణీయమైన రంగులతో మిక్కిలి అందమైన చేనేత చీరలు. ఒక్కొక్కటి ధర రు. 7/50. 2 చీరలు రు. 14. 3 చీరలు రు. 20. పొస్టేజీ, ప్యాకింగు ఉచితం. ఉత్తమ రకం చీరలు 1 కి రు. 14, 2 చీరలు రు. 25/- 3 చీరలు రు. 37/- పొస్టేజీ, ప్యాకింగ్ ఉచితం. బహుమతులు - 2 చీరలు

కొనువారికి ఒక జత ఇయర్ టూప్స్. 3 చీరలు కొనువారికి ఒక బ్లౌస్, ఒక జత ఇయర్ టూప్స్, కొద్ది స్టాక్ గలదు. మీ ఆర్డరును వెంటనే పంపండి. మీ ఆర్డరు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి. చీరలు సచ్చని యెడల సరియైన పరిస్థితిలో తిరిగి పంపిన అరేదు వాసను చేయబడును.

THE ROYAL STORES (APM6)
Post Box No. 1774. Delhi 6.

మ హా న టు డు కీ॥ శే॥ సి. ఎస్. ఆర్.

సి. ధర్మారావు.

ప్రతి మనిషిలోనూ ఒక మనిషి ప్రత్యేకంగా ఉంటాడు. తోనున్న మనిషి కనిపించకపోయినా కనుపించే మనిషికి అతడే ప్రాణం. వృత్తి గత విషయాలు బాహ్య మనిషి చూస్తే, హృదయ గత విషయాలు తోపలి మనిషి చూస్తాడు. ఇద్దరూ తమ తమ మానవత్వాలు నిరూపించుకోవడానికే ప్రయత్నిస్తారు. అది సాధించినవాడే మనిషివేదాదు నిజమైన మనిషి. ఇలాంటివారు నూటికి, కోటికి ఒకరుంటారు. దానికి మన సి. ఎస్. ఆర్. ఒక మంచి ఉదాహరణ.

సి. ఎస్. ఆర్. అని మూడు అక్షరాలతో పిలిచే పూర్తిపేరు చిలకలపూడి సీతారామాంజనేయులు. వృత్తి విధాన సంపూర్ణ నటుడు, హృదయవిధాన నిండైన మనిషి. నాలుక యుగానికి, సినిమా యుగానికి యితడొక నరైన వంటెన. కాలంతో మారి కాలానుగుణ్యమైన నటనతో తరతరాల ప్రజానీకాలకు తగిన కళ నందిస్తూ, కళాతపస్సు చేస్తూ, కాలం—కాలంతోపాటు నటనను, తన జీవితాన్ని పరుగెత్తించారు. సినిమారంగంలో ఈయన లేని లోపం భరించేయలేని లోటు. నిజానికి వారి భౌతికదేహం చాలించినా, వారి నటన మనందరి లోని చిరంజీవిగా నిలవందనే చెప్పాలి.

మహానదులయొక్క— మహాత్ములయొక్క అది దశలు త్రవ్వ వినుర్నించకూడ దన్నారు. ఎందుకంటే శైవదళంలో ఏ మనతరమైన దైవా స్వల్పంగానే తయారవుతుంది. అది వీరికీ వర్తిస్తుంది.

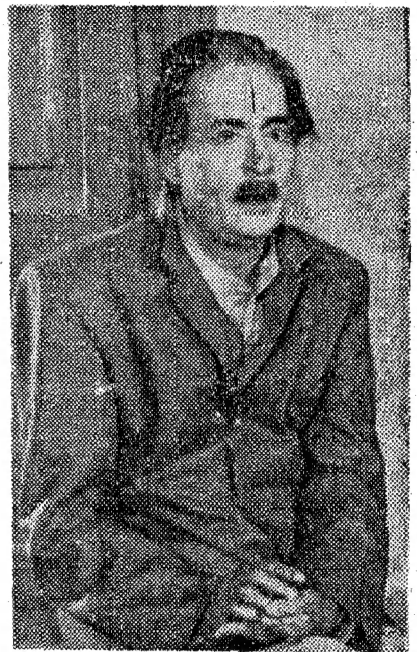
సి. ఎస్. ఆర్. 11-7-1907 సం. న నర్సారావుపేట (గుంటూరుజిల్లా) లో జన్మించారు. విద్యాభ్యాసం అద్దంకిలో జరిపేరు. పువ్వు పుట్టగానే పరిమళ మన్నట్లు వీరు విద్యార్థి దశలోనే వివేకం వెల్లివెరిసి పాఠశాలాధికార్య వర్గ వలు ప్రశంసలు పొందేరు. దానితోపాటు వీరు తెల్లకాటి ముబ్బయ్య అనే వస్త్రాద్ద దగ్గర మల్లయుద్ధం, కుస్తీలు, బాణాకర తిప్పడం నేర్చుకున్నారు. అద్దంకి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు దగ్గర తెం, గుర్రం ఒకటి ఉంది. దానికి కాపలాదారుడు పారిజనుడు. అతడి పేరు “పంగడు”. అతని దగ్గర గుర్రపు స్వారి నేర్పుకడం మొదలుపెట్టేరు. గురి విద్య మీదనే కాని గురు కులం మీద కాదని, వారి పవిత్ర హృదయం అక్కడే కాస్త విశదం కా తప్పుదు.

ఒంగోలులో వీరు తన ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. వరీక్ష పూర్తిచేసుకొన్నారు. తన 17 వ ఏటలోనే తాలూకా ఆఫీసులో టెంపరరీ షరాఫుగానూ, తర్వాత తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు దగ్గర డిప్యూటీ గుమాస్తాగా పనిచేసారు. అప్పుడే వారిలో ఉన్న కళాత్మక మేలుకొంది.

“వరవిక్రయం” నాటకంలో సింగరాజు లింగరాజు మేషంలో వీరి నటన ప్రారంభమయింది. ఎవమడం శిష్యులుగా “చింతామణి” నాటకంలో దామోదరుని వేయించారు వాటితో ఒంగోలు శృంగార విలాస నభిలో ఒక ప్రాము

ఖ్యత సంపాదించుకున్నారు. జ్ఞాపిక నటుడిగా చాలావరకు తన కళా ప్రమాణాన్ని అక్కడే ప్రదర్శించారు.

శ్రీ దేవరకొండ రామారావు చెమ్మి నారాయణ గార్ల సాయంతో గుడివాడలో “పాడుక” నాటకంలో భరతునిగా “ప్రాసెషనల్ నటుడిగా” తీసుకోబడ్డారు. దానికి రు. 10 — టు పారితోషికం కూడా ముట్టింది. నటునిగా వీరి జీవితంలో యిదే మొట్టమొదటి సంపాదన. మొదటి సంపాదన వీరి తల్లిదండ్రులకు అందజేశారు. ఆ సమయంలోనే స్థానం సరసంపారాధికారిలో వీరికి పరిచయం ఏర్పడింది. “నెలలో నాలుగు అదివారాలు నాలుగు నాటకాలు వేయించుకొని రూ. 40 — యివ్వండి. నేను బి. ఏ. చదువుతాను” అని స్థానం వాది సి. ఎస్. ఆర్. కోరారు. “చదువుకూ,

కళకూ సంబంధం ఏమిటి? నెలకు రు. 30 — యిస్తాను. నా కంపెనీలో చేరు” అని స్థానం వారనగా ఆ కంపెనీలో నాటకాలు వేశారు. ఆ కంపెనీ లోనే వంగర వెంకట ముబ్బయ్య మొదలయిన వారున్నారు.

తర్వాత గద్వాల మహారాజువారి కంపెనీలో రామదాసు మేషం వేశారు. దానికై 1 తులం మేలిమి బంగారం మెడలో బహుమతిగా పొందారు. అక్కడే రామదాసు, సావిత్రి, చింతామణి, అంతా పుర దర్శనలు చేశారు. తర్వాతనే వీరికి సురభి కంపెనీలో పరిచయం ఏర్పడింది. అప్పుడే మకాం కూడ పొన్నారుకు మార్చినేశారు.

శ్రీ దండిభట్ల రామమూర్తి జోత్యుల వారికి, వీరి వాస్తవగర్భి ఎక్కువగా పేహం, వీరి జాతకం చెబుతూ దేశంలో ఒక ప్రత్యేక నటశిఖరునిగా పరిగణించబడతారని—చాలా గొప్ప పేరు సంపాదించారని అన్నారు. పైగా జోత్యులవారు రామా

యణంపై ప్రమాణంచేసి చెప్పారు. అదే వారితో నూతనోత్సాహంగా మొదలై, వీరి అవరామ కృషికి అధారమైంది.

దానిలో వీరి నటనా వెళ్ళుం కొంచెం అభివృద్ధిచెంది తెనాలి వరకూ ప్రాకింది. అక్కడ మధవపెద్ది, స్థానంవారిలో కలిసి “రషనార” లో రామోజీగా, “రాయవారం” లో కర్ణునిగా వేశారు. తర్వాత పారువల్లి సుబ్బారావుగారి “సావిత్రి” నాటకంలో సత్యవంతుడుగా వేశారు.

విశ్వదాత, కళాచూర్మి, దేశోద్ధారక కాశీ నాథుని వాగేశ్వరరావుగారు అభిమానంతో 1929 సం. లో వీరికి పొన్నూరులో గౌరవహోల్డ్టింగి యిచ్చి వివాహం జరిపించేరు. ధన సహాయం కూడా శ్రీ వాగేశ్వరరావు వంతులుగారే చేశారు.

తర్వాత పర్యటించి రామచంద్రారెడ్డి రాజమండ్రిలో ఏర్పాటు చేసిన “రామదాసు” నాటకం స్థానంవారి సహకారంతో ప్రదర్శన జరిగింది. ఆ ప్రదర్శన కరపత్రంలోనే మొదటిసారిగా “ఆంధ్ర గాన సరస్వతి చిలకలపూడి సీతారామాంజనేయులు” అని పద్దెనిగి వేశారు. ఆ రోజులలో ఆ నాటకానికి మాత్రమే రు. 1600 — టు పైగా వసూలైనందున, నాటకానికి, వీరికి మంచి పేరు లభించింది. దీనితో మొదటిసారిగా అఖండ జ్ఞాతి కలిగింది. పాటకు, నటనకు, ప్రముఖులంతా ముగ్ధులయ్యారు. ఇది వీరి నట జీవితంలో మేస పెద్ద మైలురాయి. అది చూసిన శ్రీ జోన్నం గడ్డ రాధాకృష్ణగారు “రాధాకృష్ణ” నాటకంలో కృష్ణుడిగా వేయించి రూ. 75 — టు కిరాయి యిచ్చేరు.

జాతీయత, మానవత్వం అన్నా మైమరచిపోయే వ్యూహం వీరిది. దానికి ఒక్కటే తార్కాణం. అప్పకృతా వివరణ నమస్య రోజుల్లో శ్రీ కాశీ నాథుని వాగేశ్వరరావుగారు ఉద్యమం ప్రచారం ప్రారంభించేరు. ఆ మహా వ్యవస్థలో తమ కూడా పాలు పంచుకొనుటకై శ్రీ వాగేశ్వరరావుగారి ప్రోత్సాహంతో “పతితపావన” అనే నాటకం ప్రాయించి, దేశంలో అనేక ప్రచార ప్రదర్శనలిచ్చి, వచ్చిన డబ్బును ఆ నిధికి విరాళంగా యిచ్చినేశారు.

ఆ రోజుల్లోనే హెచ్. ఎం. వి. గ్రామఫోను కంపెనీకి పోటీగా “రామోగ్రాఫో” అని కంపెనీ పెట్టి సి. ఎస్. ఆర్. గార్ని అవ్వనించి పాడించేరు.

1. ప్రమిదలగూడి—కాఫీ (రాం)
2. శ్రీకృష్ణుడను పేర—మోహన (రాం)
3. రాధ ఎంత కృశించితివో—కాలింగ (కిర్రన)

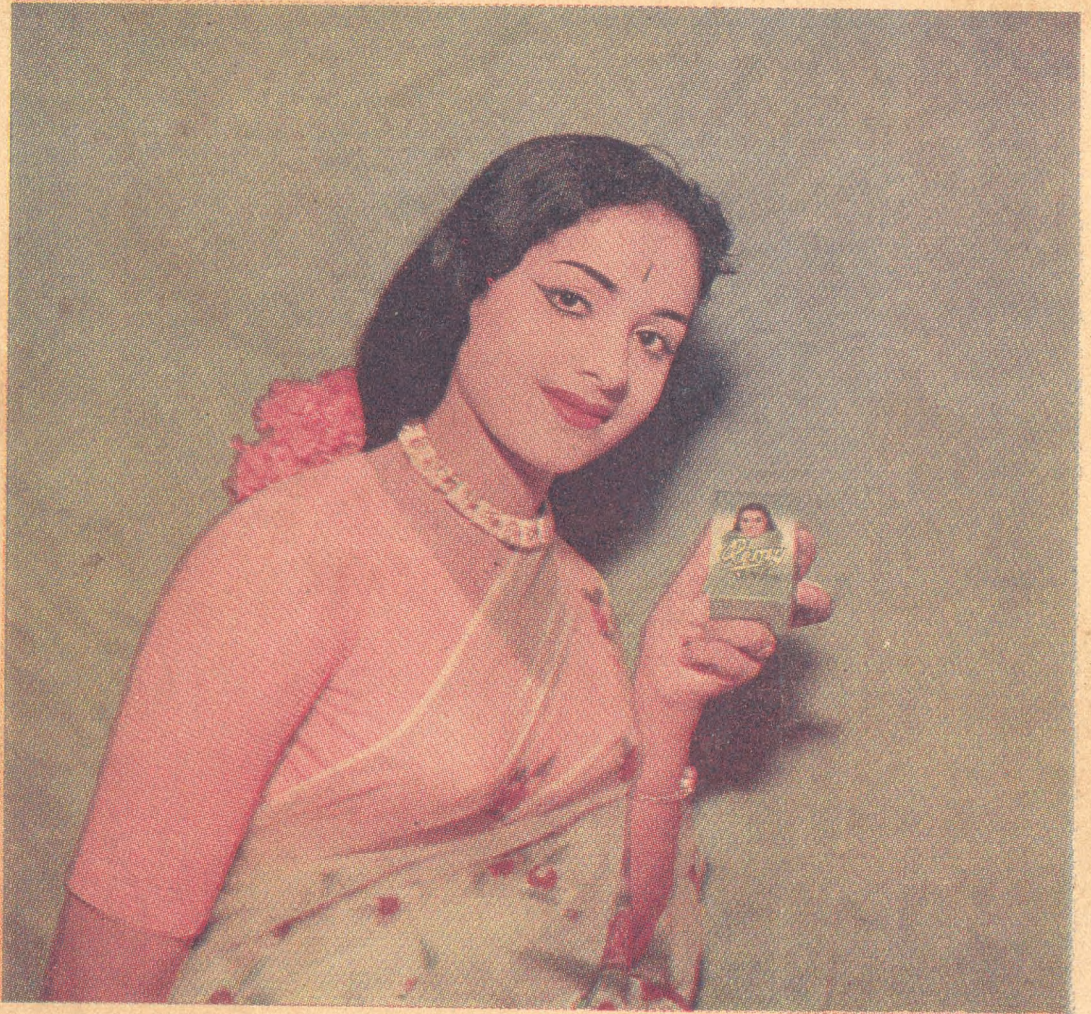
పై రాగాలలో వీరిచ్చిన రికార్డులు అనంత వ్యాప్తియై అఖిల జనామోదరణ పొందాయి. దాని గురించి వీరికి ఒక గ్రామఫోను పెట్టే కూడా బహూకరించారు. అది యిప్పటికీ వీరిహోల్డ్టింగి ఉంది.

(ఇంకా ఉంది)

“పైగీమా” అంశ చిత్రంలో సుర్తి సుక్కియన్.

విజయ

మృదుత్వమునకు, నునుపైన సున్నిత చర్మానికి

రేమి

స్నో

ఉపయోగించండి
